JABATAN PERDANA MENTERI
JABATAN PERANGKAAN MALAYSIA

Statistik Subnasional DUN

N.55
ELOPURA

SABAH

JABATAN PERANGKAAN MALAYSIA
DEPARTMENT OF STATISTICS MALAYSIA

JABATAN PERDANA MENTERI
JABATAN PERANGKAAN MALAYSIA

Statistik Subnasional DUN

DUN ELOPURA
SABAH

Pemakluman

Jabatan Perangkaan Malaysia (DOSM) sedang menjalankan Survei Pendapatan, Perbelanjaan Isi Rumah dan Kemudahan Asas (HIES/BA) 2022 bermula dari 1 Januari 2022 sehingga 31 Disember 2022 dan Survei Ekonomi Tahunan (AES) 2022 bermula dari 15 April 2022 sehingga 30 September 2022. DOSM amat menghargai kerjasama daripada responden yang terpilih untuk memberikan maklumat kepada DOSM serta menjayakan survei ini. Sila layari www.dosm.gov.my untuk maklumat lanjut.

Penerbitan statistik ekonomi dan sosial iaitu PocketStats yang mengandungi statistik suku tahunan dan tahunan boleh diperoleh dari portal DOSM atau melalui pautan https://bit.ly/PocketStatsS1_2022.

Dimaklumkan bahawa Kerajaan Malaysia telah mengisytiharkan Hari Statistik Negara (MyStats Day) pada 20 Oktober setiap tahun. Tema sambutan MyStats Day adalah *"Connecting the World with Data We Can Trust"*.

Announcement

The Department of Statistics Malaysia (DOSM) is conducting the Household Income, Expenditure and Basic Amenities Survey (HIES/BA) 2022 from 1st January 2022 until 31st December 2022 and the Annual Economic Survey (AES) 2022 from 15th April 2022 until 30th September 2022. DOSM greatly appreciates the cooperation given by selected respondents by sharing their information with DOSM and making the survey a success. Please visit www.dosm.gov.my for more information.

Economic and social statistics publication namely PocketStats which contain quarterly and annual statistics can be obtained from the DOSM portal or via the link https://bit.ly/PocketStatsQ1_2022.

Please be informed that the Government of Malaysia has declared National Statistics Day (MyStats Day) on October 20 each year. MyStats Day theme is "Connecting the World with Data We Can Trust"

JABATAN PERANGKAAN MALAYSIA

DEPARTMENT OF STATISTICS MALAYSIA

Diterbitkan dan dicetak oleh/ *Published and printed by:*

Jabatan Perangkaan Malaysia
Department of Statistics, Malaysia
Blok C6, Kompleks C,
Pusat Pentadbiran Kerajaan Persekutuan,
62514 Putrajaya,
MALAYSIA

Tel.	: 03-8885 7000
Faks	: 03-8888 9248
Portal	: https://www.dosm.gov.my
Facebook/ Twitter/ Instagram/ YouTube	: StatsMalaysia
Emel/ *Email*	: info@dosm.gov.my (pertanyaan umum/ *general enquiries*) data@dosm.gov.my (pertanyaan & permintaan data/ *data request & enquiries*)

Harga/ *Price*: RM50.00

Diterbitkan pada Mei 2022/ *Published on May 2022*

Hakcipta terpelihara/ *All rights reserved.*

Tiada bahagian daripada terbitan ini boleh diterbitkan semula, disimpan untuk pengeluaran atau ditukar dalam apa-apa bentuk atau alat apa jua pun kecuali setelah mendapat kebenaran daripada Jabatan Perangkaan Malaysia.

Pengguna yang mengeluarkan sebarang maklumat dari terbitan ini sama ada yang asal atau diolah semula hendaklah meletakkan kenyataan berikut:

"Sumber : Jabatan Perangkaan Malaysia".

No part of this publication may be reproduced or distributed in any form or by any means or stored in data base without the prior written permission from Department of Statistics, Malaysia.

Users reproducing content of this publication with or without adaptation should quote the following:

"Source : Department of Statistics, Malaysia."

ISBN 978-967-253-408-2

KATA PENGANTAR

Statistik Subnasional Dewan Undangan Negeri (DUN), Elopura merupakan penerbitan julung kali memaparkan statistik ekonomi dan sosial yang komprehensif dengan liputan khusus bagi DUN Elopura, Sabah. Selain itu, statistik ekonomi dan sosial terpilih di peringkat Malaysia, Negeri dan Daerah Pentadbiran turut dimuatkan dalam penerbitan ini.

Penerbitan ini diterbitkan berdasarkan dapatan daripada Banci Penduduk dan Perumahan Malaysia 2020. Statistik dalam penerbitan ini meliputi statistik sosioekonomi yang terdiri daripada indikator maklumat asas; penduduk; perumahan; guna tenaga; pendapatan isi rumah; pendidikan; kesihatan; kemiskinan; keselamatan awam; internet & media sosial dan kemudahan asas. Bilangan pertubuhan/syarikat perniagaan mengikut sektor ekonomi dan pertubuhan/syarikat perniagaan yang beroperasi di kawasan ini seperti stesen minyak, tadika swasta, kedai dobi, kedai runcit, bengkel kereta, klinik gigi dan farmasi juga dimuatkan di dalam penerbitan ini. Turut dimuatkan ialah maklumat dasar utama negara dan Pengukuhan Sistem Statistik Negara. Penerbitan ini menjadi input kepada penggubalan dasar, rujukan penting dalam pelaksanaan keputusan, pemantauan dan penilaian keberkesanan program pembangunan negara serta penyelidikan. Kandungan penerbitan ini akan dikemaskini dari masa ke semasa.

Penerbitan ini disusun menggunakan dua jenis sumber data. Sumber pertama diperoleh berdasarkan banci dan survei di Jabatan. Manakala, sumber kedua merupakan statistik yang diperoleh daripada sumber pentadbiran yang dikumpul oleh Kementerian/ Jabatan/ Agensi lain di Malaysia.

Jabatan Perangkaan Malaysia merakamkan setinggi-tinggi penghargaan kepada semua pihak yang telah menyumbang secara langsung atau tidak langsung dalam menjayakan penerbitan ini. Setiap maklum balas dan cadangan daripada semua pihak untuk penambahbaikan penerbitan ini pada masa hadapan amatlah dihargai.

DATO' SRI DR. MOHD UZIR MAHIDIN
Ketua Perangkawan Malaysia
merangkap Pesuruhjaya Banci 2020
Profesor Adjung (UiTM, UUM, MSU)

Mei 2022

Muka surat ini sengaja dibiarkan kosong
This page is deliberately left blank

KANDUNGAN

	Muka Surat
Kata Pengantar	i
Latar Belakang	v
Sepintas Lalu Sosioekonomi	1
Indikator Sosial	
Maklumat Asas	3
Penduduk	5
Perumahan	13
Guna Tenaga	15
Pendapatan Isi Rumah	17
Pendidikan	19
Kesihatan	21
Kemiskinan	23
Keselamatan Awam	27
Internet dan Media Sosial	29
Kemudahan Asas	31
Indikator Ekonomi	
Pertubuhan/ Syarikat Perniagaan	33
Statistik Lain	
Fasiliti Awam/ Statistik Lain-Lain	37
Statistik Ekonomi & Sosial Terpilih	
Malaysia	41
Negeri & Daerah Pentadbiran	83
Rancangan Struktur Negeri	105
Sustainable Development Goals (SDG)	107
Human Development Index (HDI)	113
Maklumat Umum	
Dasar Utama Negara	115
Pengukuhan Sistem Statistik Negara	121
Fundamental Principles of Official Statistics	131
Rujukan/ Manual	133

KANDUNGAN

	Muka Surat
Senarai Organisasi Statistik Antarabangsa	141
Senarai Kod/ Klasifikasi	145
Senarai Penerbitan Jabatan Perangkaan Malaysia	147
Senarai *Blog* Jabatan Perangkaan Malaysia	161
Newsletter Jabatan Perangkaan Malaysia	165
Lagu : Statistik… Segalanya Pasti	171
Nota Teknikal	173

LATAR BELAKANG
DUN ELOPURA, SABAH

DUN Elopura berada di dalam Parlimen Sandakan. Keluasan kawasan DUN ini adalah 19 kilometer persegi dengan jumlah penduduk seramai 101,443 orang. DUN Elopura mempunyai kepadatan penduduk 5,339 orang per satu kilometer persegi pada tahun 2020. DUN ini mencatatkan bilangan lelaki melebihi perempuan dengan nisbah jantina 105 lelaki bagi setiap 100 orang perempuan.

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

Muka surat ini sengaja dibiarkan kosong
This page is deliberately left blank

SEPINTAS LALU SOSIOEKONOMI

Muka surat ini sengaja dibiarkan kosong
This page is deliberately left blank

JABATAN PERDANA MENTERI
JABATAN PERANGKAAN MALAYSIA

SEPINTAS LALU STATISTIK SOSIOEKONOMI N.55 ELOPURA

PENDUDUK, 2020

PENDUDUK	KEPADATAN PENDUDUK	LUAS KAWASAN
101.4 ribu	5,339 /km²	19 km²

TEMPAT KEDIAMAN	ISI RUMAH	PURATA SAIZ ISI RUMAH
19.5 ribu	18.9 ribu	5.3

Warganegara	Bukan Warganegara	Lelaki	Perempuan
69.2%	30.8%	51.2%	48.8%

KUMPULAN ETNIK WARGANEGARA (%)

Bumiputera	71.0
Cina	27.3
India	0.4
Lain-lain	1.3

STRUKTUR UMUR (%)

0-14 tahun	24.5
15-64 tahun	68.9
18 tahun dan lebih	68.7
65 tahun dan lebih	6.6

NISBAH TANGGUNGAN

Umur Muda	35.6
Umur Tua	9.5

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

SEPINTAS LALU STATISTIK SOSIOEKONOMI N.55 ELOPURA

PENDAPATAN KASAR ISI RUMAH BULANAN, 2019

Penengah	RM5,661
Purata	RM7,451

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

KESIHATAN, 2020

Hospital Kerajaan	1
Klinik Kesihatan Kerajaan	1
Klinik Desa	-
Klinik Komuniti	1

Sumber: Kementerian Kesihatan Malaysia

KESELAMATAN AWAM, 2020

Balai Bomba	1
Balai Polis	1

Sumber:
Jabatan Bomba dan Penyelamat, Malaysia
Polis Diraja Malaysia

KEMUDAHAN PERKHIDMATAN, 2022

Stesen Minyak	4
Tadika Swasta	10
Kedai Dobi	4
Kedai Runcit	119
Bengkel Kereta	151
Klinik Gigi Swasta	2
Farmasi	8

Nota: Berdasarkan pertubuhan aktif daripada *Malaysia Statistical Business Register*, 4 Januari 2022.
Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

PENDIDIKAN, 2020

	Guru	Murid	Sekolah
Rendah	440	5,876	9
Menengah	633	8,046	8

Sumber: Kementerian Pendidikan Malaysia

INDIKATOR SOSIAL

Muka surat ini sengaja dibiarkan kosong
This page is deliberately left blank

MAKLUMAT ASAS

1

Muka surat ini sengaja dibiarkan kosong
This page is deliberately left blank

Jadual 1.0 : Statistik maklumat asas, DUN Elopura, Sabah, 2020

Table 1.0 : Statistics of basic information, SLA of Elopura, Sabah, 2020

MAKLUMAT ASAS *BASIC INFORMATION*	**P.186** **SANDAKAN**	N.55 Elopura
Luas kawasan (km^2)[a] *Land area (km^2)[a]*	23	19
Jumlah penduduk *Total population*	121,672	101,443
Kepadatan penduduk (per km^2) *Population density (per km^2)*	5,290	5,339

Sumber: Suruhanjaya Pilihan Raya Malaysia
Jabatan Perangkaan Malaysia
Source: Election Commission of Malaysia
Department of Statistics Malaysia

Nota/ *Note* :
[a]**Data pada 2018**
[a] *Data as at 2018*

Muka surat ini sengaja dibiarkan kosong
This page is deliberately left blank

PENDUDUK

2

Muka surat ini sengaja dibiarkan kosong
This page is deliberately left blank

Jadual 2.0 : Statistik utama penduduk pada tahun banci, Malaysia
Table 2.0 : Principal statistics of population on census year, Malaysia

PENDUDUK *POPULATION*	**1970**	**1980**	**1991**	**2000**	**2010**	**2020**
Jumlah penduduk *Total population*	**10,439,430**	**13,136,109**	**17,563,420**	**22,198,276**	**27,484,596**	**32,447,385**
Jumlah/ *Total*						
Warganegara/ *Citizens*	10,439,430	13,136,109	16,812,307	20,971,538	25,230,574	29,756,315
Bukan warganegara/ *Non-citizens*	n.a	n.a	751,113	1,226,738	2,254,022	2,691,070
Lelaki/ *Male*	5,266,090	6,588,756	8,876,829	11,262,136	14,127,608	16,966,217
Perempuan/ *Female*	5,173,340	6,547,353	8,686,591	10,936,140	13,356,988	15,481,168
Kewarganegaraan/ *Citizenship (%)*						
Warganegara/ *Citizens*	100.0	100.0	95.7	94.5	91.8	91.7
Bukan warganegara/ *Non-citizens*	n.a	n.a	4.3	5.5	8.2	8.3
Purata kadar pertumbuhan penduduk tahunan (%) *Average annual population growth rate (%)*	3.9	2.3	2.6	2.6	2.1	1.7
Kumpulan etnik warganegara (%) *Ethnic group of citizens (%)*						
Bumiputera	55.8	59.2	61.3	65.6	67.4	69.4
Cina/ *Chinese*	34.1	31.7	27.5	25.6	24.5	23.2
India/ *Indians*	9.0	8.4	7.7	7.5	7.3	6.7
Lain-lain/ *Others*	1.1	0.6	3.5	1.2	0.7	0.7
Struktur umur (%) *Age structure (%)*						
Penduduk berumur 0-14 tahun *Population aged 0-14 years*	44.9	39.6	36.7	33.5	27.6	24.0
Penduduk berumur 15-64 tahun *Population aged 15-64 years*	52.1	56.8	59.6	62.6	67.3	69.3
Penduduk berumur 65 tahun dan lebih *Population aged 65 years and over*	3.1	3.6	3.7	3.9	5.0	6.8
Penduduk berumur 18 tahun dan lebih *Population aged 18 years and over*	n.a	n.a	57.2	60.3	66.2	70.8
Nisbah tanggungan *Dependency ratio*						
Jumlah/ *Total*	92.1	76.0	67.8	59.7	48.5	44.3
Umur muda/ *Young age*	86.2	69.6	61.5	53.5	41.0	34.6
Umur tua/ *Old age*	5.9	6.4	6.3	6.2	7.5	9.7
Nisbah jantina/ *Sex ratio*	102	101	102	103	106	110
Taraf perkahwinan/ *Marital status (%)*						
Tidak pernah berkahwin/ *Never married*	43.6	46.4	44.4	35.0	35.1	34.0
Berkahwin/ *Married*	49.4	47.7	50.5	59.7	59.6	55.5
Balu/ Duda/ *Widowed*	5.9	4.7	4.2	4.4	4.5	3.8
Bercerai/ Berpisah/ *Divorced/ Separated*	1.1	1.2	0.9	0.8	0.8	1.6
Agama/ *Religion (%)*						
Islam	50.0	52.9	58.6	60.8	61.3	63.5
Kristian/ *Christianity*	5.3	6.4	8.1	9.1	9.2	9.1
Buddha/ *Buddhism*	25.5	17.3	18.4	18.9	19.8	18.7
Hindu/ *Hinduism*	7.4	7.0	6.4	6.2	6.3	6.1
Lain-lain/ *Others*	7.7	14.1	7.0	3.8	1.7	0.9
Tiada agama/ Tidak diketahui/ *No Religion/ Unknown*	4.0	2.1	1.6	1.2	1.7	1.8
Kepadatan penduduk (per km^2) *Population density (per km^2)*	32	40	53	67	83	98

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia
Source: Department of Statistics Malaysia

Jadual 2.0 : Statistik utama penduduk pada tahun banci, Malaysia (samb.)
Table 2.0 : Principal statistics of population on census year, Malaysia (cont'd)

PENDUDUK *POPULATION*	**1970**	**1980**	**1991**	**2000**	**2010**	**2020**
Penduduk mengikut strata (%) *Population by stratum (%)*						
Bandar/ *Urban*	28.4	34.2	50.7	61.7	70.9	75.1
Luar Bandar/ *Rural*	71.6	65.8	49.3	38.3	29.1	24.9
Bilangan tempat kediaman *Number of living quarters*	1,671,108	2,632,561	4,092,769	5,569,261	7,346,910	9,614,139
Bilangan isi rumah *Number of households*	1,890,276	2,516,295	3,566,859	4,801,835	6,353,470	8,234,644
Purata saiz isi rumah *Average household size*	5.5	5.2	4.9	4.6	4.3	3.9

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia
Source: Department of Statistics Malaysia

Jadual 2.1 : Statistik utama penduduk pada tahun banci, Sabah
Table 2.1 : Principal statistics of population on census year, Sabah

PENDUDUK *POPULATION*	**1970**	**1980**	**1991**	**2000**	**2010**	**2020**
Jumlah penduduk *Total population*	**653,604**	**955,712**	**1,734,685**	**2,468,246**	**3,117,405**	**3,418,785**
Jumlah/ *Total*						
Warganegara/ *Citizens*	653,604	955,712	1,309,510	1,915,279	2,250,215	2,608,342
Bukan warganegara/ *Non-citizens*	n.a	n.a	425,175	552,967	867,190	810,443
Lelaki/ *Male*	339,714	499,345	909,157	1,270,537	1,613,452	1,779,806
Perempuan/ *Female*	313,890	456,367	825,528	1,197,709	1,503,953	1,638,979
Kewarganegaraan/ *Citizenship (%)*						
Warganegara/ *Citizens*	100.0	100.0	75.5	77.6	72.2	76.3
Bukan warganegara/ *Non-citizens*	n.a	n.a	24.5	22.4	27.8	23.7
Purata kadar pertumbuhan penduduk tahunan (%) *Average annual population growth rate (%)*	-	3.8	5.4	3.9	2.3	0.9
Kumpulan etnik warganegara (%) *Ethnic group of citizens (%)*						
Bumiputera	73.0	82.9	71.6	80.4	85.0	88.7
Cina/ *Chinese*	21.3	16.3	15.3	13.3	12.6	9.5
India/ *Indians*	-	0.6	0.6	0.5	0.3	0.2
Lain-lain/ *Others*	5.7	0.3	12.5	5.8	2.1	1.5
Struktur umur (%) *Age structure (%)*						
Penduduk berumur 0-14 tahun *Population aged 0-14 years*	47.2	42.8	40.1	38.8	32.0	26.5
Penduduk berumur 15-64 tahun *Population aged 15-64 years*	50.8	55.2	57.9	58.9	65.1	67.9
Penduduk berumur 65 tahun dan lebih *Population aged 65 years and over*	2.1	2.0	2.0	2.4	2.8	5.6
Penduduk berumur 18 tahun dan lebih *Population aged 18 years and over*	n.a	n.a	53.9	54.4	60.7	67.5
Nisbah tanggungan *Dependency ratio*						
Jumlah/ *Total*	97.0	81.2	72.7	69.9	53.5	47.4
Umur muda/ *Young age*	92.9	77.5	69.3	65.9	49.2	39.1
Umur tua/ *Old age*	4.1	3.6	3.5	4.1	4.3	8.3
Nisbah jantina/ *Sex ratio*	108	109	110	106	107	109
Taraf perkahwinan/ *Marital status (%)*						
Tidak pernah berkahwin/ *Never married*	41.0	41.7	44.3	34.8	38.0	35.0
Berkahwin/ *Married*	52.8	53.1	51.5	61.1	58.0	54.1
Balu/ Duda/ *Widowed*	4.7	3.9	3.1	3.1	3.1	3.0
Bercerai/ Berpisah/ *Divorced/ Separated*	1.4	1.3	1.1	1.0	0.9	1.4
Agama/ *Religion (%)*						
Islam	40.1	51.3	61.4	63.4	65.4	69.6
Kristian/ *Christianity*	24.2	27.2	27.2	28.0	26.7	24.7
Buddha/ *Buddhism*	9.7	8.3	7.3	6.5	6.0	5.1
Hindu/ *Hinduism*	0.0	0.3	0.2	0.1	0.1	0.1
Lain-lain/ *Others*	14.5	6.8	1.5	0.7	0.2	0.1
Tiada agama/ Tidak diketahui/ *No Religion/ Unknown*	11.5	6.0	2.4	1.3	1.7	0.4
Kepadatan penduduk (per km^2) *Population density (per km^2)*	9	13	24	34	42	46

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia
Source: Department of Statistics Malaysia

Jadual 2.1 : Statistik utama penduduk pada tahun banci, Sabah (samb.)
Table 2.1 : Principal statistics of population on census year, Sabah (cont'd)

PENDUDUK *POPULATION*	**1970**	**1980**	**1991**	**2000**	**2010**	**2020**
Penduduk mengikut strata (%) *Population by stratum (%)*						
Bandar/ *Urban*	16.9	19.9	33.2	48.1	53.3	54.7
Luar Bandar/ *Rural*	83.1	80.1	66.8	51.9	46.7	45.3
Bilangan tempat kediaman *Number of living quarters*	17,990	187,585	369,592	522,802	576,808	777,023
Bilangan isi rumah *Number of households*	120,922	177,825	336,602	478,775	533,374	728,201
Purata saiz isi rumah *Average household size*	5.4	5.5	5.2	5.2	5.8	4.7

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia
Source: Department of Statistics Malaysia

Jadual 2.2 : Statistik penduduk, DUN Elopura, Sabah, 2020
Table 2.2 : Statistics of population, SLA of Elopura, Sabah, 2020

PENDUDUK *POPULATION*	**P.186** **SANDAKAN**	N.55 Elopura
Jumlah penduduk *Total population*	**121,672**	**101,443**
Jumlah/ *Total*		
Warganegara/ *Citizens*	82,111	70,246
Bukan warganegara/ *Non-citizens*	39,561	31,197
Lelaki/ *Male*	62,345	51,951
Perempuan/ *Female*	59,327	49,492
Kewarganegaraan/ *Citizenship* (%)		
Warganegara/ *Citizens*	67.5	69.2
Bukan warganegara/ *Non-citizens*	32.5	30.8
Kumpulan etnik warganegara (%) *Ethnic group of citizens (%)*		
Bumiputera	73.1	71.0
Cina/ *Chinese*	25.0	27.3
India/ *Indians*	0.4	0.4
Lain-lain/ *Others*	1.5	1.3
Struktur umur (%) *Age structure (%)*		
Penduduk berumur 0-14 tahun *Population aged 0-14 years*	24.4	24.5
Penduduk berumur 15-64 tahun *Population aged 15-64 years*	69.0	68.9
Penduduk berumur 65 tahun dan lebih *Population aged 65 years and over*	6.6	6.6
Penduduk berumur 18 tahun dan lebih *Population aged 18 years and over*	68.8	68.7
Nisbah tanggungan *Dependency ratio*		
Jumlah/ *Total*	44.9	45.1
Umur muda/ *Young age*	35.4	35.6
Umur tua/ *Old age*	9.6	9.5
Nisbah jantina/ *Sex ratio*	105	105
Kepadatan penduduk (per km^2) *Population density (per km^2)*	5290	5,339

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia
Source: Department of Statistics Malaysia

Jadual 2.2 : Statistik penduduk, DUN Elopura, Sabah, 2020 (samb.)
Table 2.2 : Statistics of population, SLA of Elopura, Sabah, 2020 (cont'd)

PENDUDUK *POPULATION*	**P.186** **SANDAKAN**	N.55 Elopura
Tempat kediaman *Living quarters*	22,999	19,464
Isi rumah *Households*	22,587	18,899
Purata saiz isi rumah *Average household size*	5.3	5.3
Jumlah lokaliti *Total number of localities*	424	370

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia
Source: Department of Statistics Malaysia

Nota/ *Note:*
Lokaliti meliputi unit terkecil penempatan penduduk seperti Taman Perumahan/ Kampung/ Jalan
Locality covers the smallest residential units such as Residential Housing/ Village/ Street

Jadual 2.3 : Bilangan kelahiran hidup dan kematian mengikut jantina, DUN Elopura, Sabah, 2020

Table 2.3 : Number of live births and deaths by sex, SLA of Elopura, Sabah, 2020

PENDUDUK *POPULATION*	**P.186 SANDAKAN**	N.55 Elopura
Kelahiran hidup *Live births*	**1,724**	**1,425**
Lelaki/ *Male*	918	758
Perempuan/ *Female*	806	667
Kematian *Deaths*	**514**	**425**
Lelaki/ *Male*	310	256
Perempuan/ *Female*	204	169

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

Source: Department of Statistics Malaysia

Nota/ *Note* :

Statistik kelahiran hidup dan kematian mengikut Parlimen dan Dewan Undangan Negeri (DUN) yang dipaparkan adalah berdasarkan taburan secara perkadaran ke atas jumlah penduduk Parlimen dan DUN bagi Banci Malaysia 2020

The statistics of live births and deaths by Parliament and State Legislative Assembly (SLA) is shown based on the proportionate distribution of the total population distribution by Parliament and SLA for the MyCensus 2020

Muka surat ini sengaja dibiarkan kosong
This page is deliberately left blank

PERUMAHAN

3

Muka surat ini sengaja dibiarkan kosong
This page is deliberately left blank

Jadual 3.0 : Statistik isi rumah mengikut jenis rumah yang didiami, DUN Elopura, Sabah, 2019

Table 3.0 : Statistics household by type of occupied dwelling, SLA of Elopura, Sabah, 2019

PERUMAHAN *HOUSING*	**P.186 SANDAKAN**	N.55 Elopura
Peratusan isi rumah mengikut jenis rumah yang didiami (%) *Percentage of household by type of occupied dwelling (%)*		
Dimiliki/ *Owned*	63.5	64.5
Disewa/ *Rented*	36.0	35.0
Kuarters/ *Quarters*	0.5	0.5

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

Source: Department of Statistics Malaysia

Nota/ *Notes:*

1. **Survei Pendapatan dan Perbelanjaan Isi Rumah dijalankan dua kali dalam tempoh lima tahun dan data terkini adalah bagi tahun 2019**
   Household Income and Expenditure Survey is carried out twice in five years and the latest available data are for 2019

2. **Indikator yang disediakan mengikut DUN bagi tahun 2019 dianggarkan berdasarkan kepada data Survei Pendapatan, Perbelanjaan Isi Rumah dan Kemudahan Asas (HIES/BA) 2019. Ralat piawaian relatif bagi DUN tertentu adalah tinggi dan perlu ditafsir dengan berhati-hati**

   The indicators prepared by SLA for 2019 are estimated based on the Household Income, Expenditure and Basic Amenities (HIES/BA) Survey 2019 data. These data should be used with caution due to high relative standard errors for certain SLA constituencies

3. **Statistik terpilih perumahan ini adalah tersendiri di peringkat DUN dan bukan merupakan hasil tambah DUN**
   The selected housing statistics are independent at the SLA level and are not a summation of the SLA

Muka surat ini sengaja dibiarkan kosong
This page is deliberately left blank

GUNA TENAGA

4

Muka surat ini sengaja dibiarkan kosong
This page is deliberately left blank

Jadual 4.0 : Statistik guna tenaga, DUN Elopura, Sabah, 2020
Table 4.0 : Statistics on employment, SLA of Elopura, Sabah, 2020

GUNA TENAGA *EMPLOYMENT*	**P.186** **SANDAKAN**	N.55 Elopura
Statistik utama tenaga buruh *Principal statistics of labour force*		
Tenaga buruh ('000) *Labour force ('000)*	80.8	66.4
Penduduk bekerja ('000) *Employed persons ('000)*	74.3	60.8
Penganggur ('000) *Unemployed ('000)*	6.5	5.6
Luar tenaga buruh ('000) *Outside labour force ('000)*	27.8	23.7
Kadar penyertaan tenaga buruh (%) *Labour force participation rate (%)*	74.4	73.7
Kadar pengangguran (%) *Unemployment rate (%)*	8.1	8.4

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia
Source: Department of Statistics Malaysia

Nota/ *Note:*

Indikator tenaga buruh mengikut DUN bagi tahun 2020 (awalan) dianggarkan berdasarkan kepada data Survei Tenaga Buruh, 2020 dan anggaran faktor populasi bagi tahun 2020. Ralat piawaian relatif bagi peringkat DUN tertentu adalah tinggi dan perlu ditafsir dengan berhati-hati

The labour force indicators by SLA for 2020 (preliminary) is estimated based on the Labour Force Survey data, 2020 and the estimated population factors for 2020. These data should be used with caution due to high relative standard errors for certain SLA

Muka surat ini sengaja dibiarkan kosong
This page is deliberately left blank

PENDAPATAN ISI RUMAH

5

Muka surat ini sengaja dibiarkan kosong
This page is deliberately left blank

Jadual 5.0 : Statistik pendapatan isi rumah, DUN Elopura, Sabah, 2019

Table 5.0 : Statistics of household income, SLA of Elopura, Sabah, 2019

PENDAPATAN ISI RUMAH *HOUSEHOLD INCOME*	**P.186** **SANDAKAN**	N.55 Elopura
Pendapatan isi rumah kasar bulanan (RM) *Monthly household gross income (RM)*		
Penengah *Median*	5,191	5,661
Purata *Mean*	6,963	7,451
Perbelanjaan penggunaan isi rumah bulanan purata (RM) *Mean monthly households consumption expenditure (RM)*	3,759	4,684
Pekali Gini dan Insiden kemiskinan *Gini Coefficient and incidence of poverty*		
Pekali Gini *Gini Coefficient*	0.416	0.411
Insiden kemiskinan (%) *Incidence of poverty (%)*	16.8	14.2

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

Source: Department of Statistics Malaysia

Nota/ *Notes:*

1. **Survei Pendapatan dan Perbelanjaan Isi Rumah dijalankan dua kali dalam tempoh lima tahun dan data terkini adalah bagi tahun 2019**

   Household Income and Expenditure Survey is carried out twice in five years and the latest available data are for 2019

2. **Indikator yang disediakan mengikut Parlimen bagi tahun 2019 dianggarkan berdasarkan kepada data Survei Pendapatan, Perbelanjaan Isi Rumah dan Kemudahan Asas (HIES/BA) 2019. Ralat piawaian relatif bagi Parlimen tertentu adalah tinggi dan perlu ditafsir dengan berhati-hati**

   The indicators prepared by Parliament for 2019 are estimated based on the Household Income, Expenditure and Basic Amenities (HIES/BA) Survey 2019 data. These data should be used with caution due to high relative standard errors for certain Parliament constituencies

Muka surat ini sengaja dibiarkan kosong
This page is deliberately left blank

PENDIDIKAN

6

Muka surat ini sengaja dibiarkan kosong
This page is deliberately left blank

Jadual 6.0 : Statistik pendidikan, DUN Elopura, Sabah, 2020
Table 6.0 : Statistics of education, SLA of Elopura, Sabah, 2020

PENDIDIKAN *EDUCATION*	**P.186** **SANDAKAN**	N.55 Elopura
Sekolah kerajaan/ *Government school*		
Bilangan sekolah *Number of schools*	**21**	**17**
Sekolah rendah *Primary school*	12	9
Sekolah menengah *Secondary school*	9	8
Bilangan guru *Number of teachers*	**1,247**	**1,073**
Sekolah rendah *Primary school*	554	440
Sekolah menengah *Secondary school*	693	633
Bilangan murid *Number of pupils*	**16,474**	**13,922**
Sekolah rendah *Primary school*	7,538	5,876
Sekolah menengah *Secondary school*	8,936	8,046

Sumber: Kementerian Pendidikan Malaysia
Source: Ministry of Education Malaysia

Nota/ *Notes* :

1. Data pada 30 Jun
Data as at 30th June

2. Data termasuk sekolah bantuan kerajaan
Data include government-aided schools

Muka surat ini sengaja dibiarkan kosong
This page is deliberately left blank

KESIHATAN

7

Muka surat ini sengaja dibiarkan kosong
This page is deliberately left blank

Jadual 7.0 : Statistik kemudahan kesihatan, DUN Elopura, Sabah, 2020
Table 7.0 : Statistics of health facilities, SLA of Elopura, Sabah, 2020

KESIHATAN *HEALTH*	**P.186** **SANDAKAN**	N.55 Elopura
Bilangan hospital *Number of hospitals*		
Hospital Kerajaan *Government hospitals*	1	1
Hospital swasta *Private hospitals*	1	1
Bilangan klinik kerajaan *Number of government clinics*		
Klinik kesihatan[a] *Health clinic* [a]	1	1
Klinik desa *Rural clinic*	1	-
Klinik komuniti *Community clinic*	1	1

Sumber: Kementerian Kesihatan Malaysia
Source: Ministry of Health Malaysia

Nota/ *Note* :
[a] **Klinik kesihatan termasuk klinik kesihatan ibu dan anak**
[a] *Health clinic include maternal and child health clinic*

Muka surat ini sengaja dibiarkan kosong
This page is deliberately left blank

KEMISKINAN

8

Muka surat ini sengaja dibiarkan kosong
This page is deliberately left blank

Jadual 8.0 : Statistik kemiskinan berdaftar dengan eKasih mengikut jantina, DUN Elopura, Sabah
Table 8.0 : Statistics of poverty registered with eKasih by sex, SLA of Elopura, Sabah

KEMISKINAN *POVERTY*		**P.186 SANDAKAN**	N.55 Elopura
Jumlah keseluruhan *Grand total*	**2018**	**643**	**383**
	2019	**592**	**372**
	2020	**491**	**281**
Miskin tegar *Extreme poor*	**2018**	309	178
	2019	212	128
	2020	199	109
Lelaki/ *Male*	**2018**	199	115
	2019	125	75
	2020	115	62
Perempuan/ *Female*	**2018**	110	63
	2019	87	53
	2020	84	47
Miskin *Poor*	**2018**	334	205
	2019	380	244
	2020	292	172
Lelaki/ *Male*	**2018**	215	130
	2019	251	155
	2020	187	105
Perempuan/ *Female*	**2018**	119	75
	2019	129	89
	2020	105	67

Sumber: Unit Penyelarasan Pelaksanaan, Jabatan Perdana Menteri
Source: Implementation Coordination Unit, Prime Minister's Department

Nota/ *Notes* :

1. **PGK merujuk kepada Pendapatan Garis Kemiskinan**
   PLI refers to Poverty Line Income
2. **Status kemiskinan pada tahun 2018 menggunakan PGK tahun 2014**
   Poverty status for 2018 is based on PLI 2014
3. **Status kemiskinan pada tahun 2019 dan 2020 menggunakan PGK tahun 2016**
   Poverty status for 2019 and 2020 is based on PLI 2016
4. **Berdasarkan persempadanan pilihan raya pada tahun 2018**
   Based on demarcation of electoral boundaries in 2018

Jadual 8.1 : Statistik kemiskinan berdaftar dengan eKasih mengikut kumpulan etnik, DUN Elopura, Sabah
Table 8.1 : Statistics of poverty registered with eKasih by ethnic group, SLA of Elopura, Sabah

KEMISKINAN *POVERTY*		**P.186 SANDAKAN**	N.55 Elopura
Jumlah keseluruhan	**2018**	**643**	**383**
Grand total	**2019**	**592**	**372**
	2020	**491**	**281**
Miskin tegar	**2018**	309	178
Extreme poor	**2019**	212	128
	2020	199	109
Melayu/ *Malay*	**2018**	35	21
	2019	14	10
	2020	18	12
Cina/ *Chinese*	**2018**	1	1
	2019	4	3
	2020	5	3
India/ *Indians*	**2018**	-	-
	2019	-	-
	2020	-	-
Lain-lain/ *Others*	**2018**	273	156
	2019	194	115
	2020	176	94
Miskin	**2018**	334	205
Poor	**2019**	380	244
	2020	292	172
Melayu/ *Malay*	**2018**	46	27
	2019	43	28
	2020	35	24
Cina/ *Chinese*	**2018**	6	4
	2019	6	4
	2020	3	-
India/ *Indians*	**2018**	1	1
	2019	2	1
	2020	2	1
Lain-lain/ *Others*	**2018**	281	173
	2019	329	211
	2020	252	147

Sumber: Unit Penyelarasan Pelaksanaan, Jabatan Perdana Menteri
Source: Implementation Coordination Unit, Prime Minister's Department

Nota/ *Notes* :

1. Status kemiskinan pada tahun 2018 menggunakan PGK tahun 2014
Poverty status for 2018 is based on PLI 2014

2. Status kemiskinan pada tahun 2019 dan 2020 menggunakan PGK tahun 2016
Poverty status for 2019 and 2020 is based on PLI 2016

3. Berdasarkan persempadanan pilihan raya pada tahun 2018
Based on demarcation of electoral boundaries in 2018

Jadual 8.2 : Statistik kemiskinan berdaftar dengan eKasih mengikut agama, DUN Elopura, Sabah
Table 8.2 : Statistics of poverty registered with eKasih by religion, SLA of Elopura, Sabah

KEMISKINAN *POVERTY*		**P.186 SANDAKAN**	N.55 Elopura
Jumlah keseluruhan	**2018**	**643**	**383**
Grand total	**2019**	**592**	**372**
	2020	**491**	**281**
Miskin tegar	**2018**	309	178
Extreme poor	**2019**	212	128
	2020	199	109
Islam	**2018**	291	162
	2019	200	117
	2020	189	100
Kristian	**2018**	15	14
Christianity	**2019**	12	11
	2020	10	9
Buddha	**2018**	1	1
Buddhism	**2019**	-	-
	2020	-	-
Hindu	**2018**	-	-
Hinduism	**2019**	-	-
	2020	-	-
Lain-lain agama	**2018**	2	1
Other religions	**2019**	-	-
	2020	-	-
Miskin	**2018**	334	205
Poor	**2019**	380	244
	2020	292	172
Islam	**2018**	311	187
	2019	364	233
	2020	282	166
Kristian	**2018**	19	15
Christianity	**2019**	14	10
	2020	9	6
Buddha	**2018**	-	-
Buddhism	**2019**	1	-
	2020	1	-
Hindu	**2018**	-	-
Hinduism	**2019**	-	-
	2020	-	-
Lain-lain agama	**2018**	4	3
Other religions	**2019**	1	1
	2020	-	-

Sumber: Unit Penyelarasan Pelaksanaan, Jabatan Perdana Menteri
Source: Implementation Coordination Unit, Prime Minister's Department

Nota/ *Notes* :

1. Status kemiskinan pada tahun 2018 menggunakan PGK tahun 2014
Poverty status for 2018 is based on PLI 2014

2. Status kemiskinan pada tahun 2019 dan 2020 menggunakan PGK tahun 2016
Poverty status for 2019 and 2020 is based on PLI 2016

3. Berdasarkan persempadanan pilihan raya pada tahun 2018
Based on demarcation of electoral boundaries in 2018

Jadual 8.3 : Statistik kemiskinan berdaftar dengan eKasih mengikut kumpulan umur, DUN Elopura, Sabah

Table 8.3 : Statistics of poverty registered with eKasih by age group, SLA of Elopura, Sabah

KEMISKINAN *POVERTY*		**P.186 SANDAKAN**	N.55 Elopura
Jumlah keseluruhan	**2018**	**643**	**383**
Grand total	**2019**	**592**	**372**
	2020	**491**	**281**
Miskin tegar	**2018**	309	178
Extreme poor	**2019**	212	128
	2020	199	109
0 -14 tahun	**2018**	-	-
0 -14 years	**2019**	-	-
	2020	-	-
15 - 30 tahun	**2018**	8	5
15 - 30 years	**2019**	8	7
	2020	8	4
31 - 59 tahun	**2018**	242	138
31 - 59 years	**2019**	162	95
	2020	143	75
60 tahun ke atas	**2018**	59	35
60 years and over	**2019**	42	26
	2020	48	30
Miskin	**2018**	334	205
Poor	**2019**	380	244
	2020	292	172
0 -14 tahun	**2018**	1	1
0 -14 years	**2019**	1	1
	2020	-	-
15 - 30 tahun	**2018**	7	2
15 - 30 years	**2019**	15	9
	2020	13	3
31 - 59 tahun	**2018**	266	167
31 - 59 years	**2019**	297	190
	2020	218	130
60 tahun ke atas	**2018**	60	35
60 years and over	**2019**	67	44
	2020	61	39

Sumber: Unit Penyelarasan Pelaksanaan, Jabatan Perdana Menteri

Source: Implementation Coordination Unit, Prime Minister's Department

Nota/ *Notes* :

1. **Status kemiskinan pada tahun 2018 menggunakan PGK tahun 2014**

   Poverty status for 2018 is based on PLI 2014

   Status kemiskinan pada tahun 2019 dan 2020 menggunakan PGK tahun 2016

   Poverty status for 2019 and 2020 is based on PLI 2016

2. **Ketua Isi Rumah (KIR) ditakrifkan sebagai ahli isi rumah yang dipilih dalam kalangan penerima pendapatan utama dan bertanggungjawab terhadap ahli isi rumah lain di sesebuah tempat kediaman. KIR yang dipilih mestilah warganegara Malaysia yang berumur 15 tahun dan ke atas. Walau bagaimanapun, terdapat situasi tertentu yang membenarkan KIR yang dipilih adalah dalam kumpulan 15 tahun dan ke bawah kerana ibu bapa/ penjaga bukan warganegara**

   The head of household (HOH) is defined as a member of the household who is selected among the main income recipients and is responsible to other household members in a place of residence. The HOH selected must be a Malaysian citizen aged 15 years and above. However, there are certain situations that allow the selected HOH to be in the group of 15 years and below because the parents/ guardians are not citizens

3. **Berdasarkan persempadanan pilihan raya pada tahun 2018**

   Based on demarcation of electoral boundaries in 2018

KESELAMATAN AWAM

9

Muka surat ini sengaja dibiarkan kosong
This page is deliberately left blank

Jadual 9.0 : Statistik keselamatan awam, DUN Elopura, Sabah, 2020
Table 9.0 : Statistics of public safety, SLA of Elopura, Sabah, 2020

KESELAMATAN AWAM *PUBLIC SAFETY*	**P.186** **SANDAKAN**	N.55 Elopura
Polis Diraja Malaysia *Royal Malaysia Police*		
Bilangan Ibu Pejabat Polis Daerah *Number of Police District Headquarters*	1	1
Bilangan balai polis *Number of police stations*	1	1
Bilangan pondok polis *Number of police huts*	2	1
Jabatan Bomba dan Penyelamat, Malaysia *Fire and Rescue Department of Malaysia*		
Bilangan balai bomba *Number of fire stations*	1	1

Sumber: Polis Diraja Malaysia
Jabatan Bomba dan Penyelamat, Malaysia
Source: Royal Malaysia Police
Fire and Rescue Department of Malaysia

Nota/ *Note* :

Bilangan ibu pejabat polis daerah/ balai polis/ pondok polis mungkin berbeza disebabkan oleh perbezaan persempadanan daerah pentadbiran polis dan persempadanan parlimen dan DUN

The number of police district headquarters/ police stations/ police huts may differ due to differences in the boundaries of police administrative districts and the boundaries of parliament and SLA

Muka surat ini sengaja dibiarkan kosong
This page is deliberately left blank

INTERNET DAN MEDIA SOSIAL

10

Muka surat ini sengaja dibiarkan kosong
This page is deliberately left blank

Jadual 10.0 : Statistik internet dan media sosial, DUN Elopura, Sabah, 2020

Table 10.0 : Statistics of internet and social media, SLA of Elopura, Sabah, 2020

INTERNET DAN MEDIA SOSIAL *INTERNET AND SOCIAL MEDIA*	**P.186** **SANDAKAN**	N.55 Elopura
Bilangan Pusat Internet Desa *Number of Rural Internet Centres*	-	-

Sumber: Kementerian Komunikasi dan Multimedia Malaysia

Source: Ministry of Communications and Multimedia Malaysia

Muka surat ini sengaja dibiarkan kosong
This page is deliberately left blank

KEMUDAHAN ASAS

11

Muka surat ini sengaja dibiarkan kosong
This page is deliberately left blank

Jadual 11.0 : Akses kepada kemudahan asas kepada isi rumah, DUN Elopura, Sabah, 2019
Table 11.0 : Access to basic amenities for households, SLA of Elopura, Sabah, 2019

KEMUDAHAN ASAS *BASIC AMENITIES*	**P.186** **SANDAKAN**	N.55 Elopura
Jenis bekalan air (%) *Type of water supply (%)*		
Air paip di rumah *Piped water in the house*	99.1	98.9
Air paip awam *Public water stand pipe*	0.5	0.5
Lain-lain *Others*	0.5	0.5
Kemudahan bekalan elektrik (%) *Accessibility to electricity supply (%)*		
Kemudahan bekalan elektrik[a] *Accessible to electricity* [a]	100.0	100.0
Tiada bekalan elektrik *No electricity*	0.0	0.0
Kemudahan kutipan sampah (%) *Garbage collection facility (%)*		
Tempat kediaman *Living quarters*	79.9	83.1
Kawasan[b] *Area* [b]	20.1	16.9
Tiada *None*	0.0	0.0

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia
Source: Department of Statistics Malaysia

Nota/ *Notes* :

1. [a] **Kemudahan Bekalan elektrik termasuk dibekalkan 24 jam sehari dan dibekalkan kurang dari 24 jam sehari**
   [a] *Accessibility to electricity supply include supply 24 hours per day and supply less than 24 hours per day*
2. [b] **Kutipan sampah di tempat pengumpulan yang jaraknya melebihi 100 meter dari tempat kediaman**
   [b] *Garbage collection in the collection area where the distance is more than 100 meters away from the living quarters*

Muka surat ini sengaja dibiarkan kosong
This page is deliberately left blank

INDIKATOR EKONOMI

Muka surat ini sengaja dibiarkan kosong
This page is deliberately left blank

PERTUBUHAN/ SYARIKAT PERNIAGAAN

12

Muka surat ini sengaja dibiarkan kosong
This page is deliberately left blank

Jadual 12.0 : Bilangan pertubuhan/ syarikat perniagaan mengikut sektor, DUN Elopura, Sabah, 2022
Table 12.0 : Number of establishments/ businesses by sector, SLA of Elopura, Sabah, 2022

PERTUBUHAN/ SYARIKAT PERNIAGAAN *ESTABLISHMENTS/ BUSINESSES*	**P.186** **SANDAKAN**	N.55 Elopura
Bilangan pertubuhan/ syarikat perniagaan *Number of establishments/ businesses*		
Pertanian, perhutanan dan perikanan *Agriculture, forestry and fishing*	**281**	**236**
Tanaman *Crops*	233	201
Ternakan *Livestock*	5	5
Perikanan *Fisheries*	21	12
Perhutanan dan pembalakan *Forestry and logging*	22	18
Perlombongan dan pengkuarian *Mining and quarrying*	10	7
Pembuatan *Manufacturing*	151	115
Pembinaan *Construction*	174	152
Perkhidmatan *Services*	3,618	1,911

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia
Source: Department of Statistics Malaysia

Nota/ *Notes* :

1. **Berdasarkan pertubuhan aktif daripada *Malaysia Statistical Business Register*, 4 Januari 2022**
   Based on active establishment in Malaysia Statistical Business Register, 4th January 2022
2. **Bilangan pertubuhan mungkin berbeza disebabkan oleh perbezaan persempadanan daerah pentadbiran dan persempadanan parlimen dan DUN**
   The number of establishments may differ due to differences in the boundaries of administrative districts and the boundaries of parliament and SLA
3. **Berdasarkan Piawaian Klasifikasi Industri Malaysia 2008 Ver. 1.0**
   Based on Malaysia Standard Industrial Classification (MSIC) 2008 Ver. 1.0
4. **(*) Bilangan pertubuhan kurang daripada tiga (3)**
   (*) The number of establishments is less than three(3)

Jadual 12.1 : Bilangan pertubuhan/ syarikat perniagaan sektor perkhidmatan terpilih, DUN Elopura, Sabah, 2022
Table 12.1 : Number of selected establishments/ businesses in the services sector, SLA of Elopura, Sabah, 2022

PERTUBUHAN/ SYARIKAT PERNIAGAAN *ESTABLISHMENTS/ BUSINESSES*	**P.186** **SANDAKAN**	N.55 Elopura
Bilangan pertubuhan/ syarikat perniagaan *Number of establishments/ businesses*		
Perkhidmatan *Services*	3,618	1,911
Bekalan elektrik, gas, wap dan pendingin udara *Electricity, gas, steam and air conditioning supply*	8	8
Bekalan air; pembentungan, pengurusan sisa dan aktiviti pemulihan *Water supply; sewerage, waste management and remediation activities*	3	3
Perdagangan borong dan runcit; pembaikan kenderaan bermotor dan motorsikal *Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles*	2,085	986
Kedai runcit *Provision stores*	195	119
Penyelenggaraan dan pembaikan kenderaan bermotor/ bengkel kenderaan *Maintenance and repair of motor vehicles/ vehicles workshop*	154	151
Pembaikan dan penyelenggaraan motosikal/ bengkel motorsikal *Repair and maintenance of motorcycles/ motorcycles workshop*	3	3
Lain-lain aktiviti *Other activities*	1,733	713
Pengangkutan dan penyimpanan *Transportation and storage*	363	172
Penginapan dan aktiviti perkhidmatan makanan dan minuman *Accommodation and food and beverage service activities*		
Penginapan termasuk hotel & hotel resort, motel dan *homestay* *Accomodation including hotel & resort hotels, motel and homestay*	39	17
Makanan dan minuman *Food and beverages*	422	258
Gerai/ penjaja makanan dan minuman *Food and beverages stalls/ hawkers*	192	113
Restoran *Restaurants*	149	87
Lain-lain aktiviti *Other activities*	81	58
Aktiviti kewangan & insurans/ takaful, aktiviti hartanah, aktiviti profesional, aktiviti pentadbiran dan kesenian *Financial & insurance/ takaful activities, real estate activities, professional, administrative and arts*	428	294
Pendidikan dan aktiviti kesihatan kemanusiaan & kerja sosial *Education and human health & social work activities*	96	70
Aktiviti perkhidmatan lain *Other service activities*	168	107
Pencucian dan cucian kering, menggosok/ dobi *Laundering and dry-cleaning, pressing/ laundries*	4	4
Dandanan rambut dan penjagaan kecantikan lain *Hairdressing and other beauty treatment*	53	21
Lain-lain aktiviti *Other activities*	111	82

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia
Source: Department of Statistics Malaysia

Nota/ *Notes* :

1. **Berdasarkan pertubuhan aktif daripada *Malaysia Statistical Business Register*, 4 Januari 2022**
   Based on active establishment in Malaysia Statistical Business Register, 4 th January 2022
2. **Bilangan pertubuhan mungkin berbeza disebabkan oleh perbezaan persempadanan daerah pentadbiran dan persempadanan parlimen dan DUN**
   The number of establishments may differ due to differences in the boundaries of administrative districts and the boundaries of parliament and SLA
3. **Berdasarkan Piawaian Klasifikasi Industri Malaysia 2008 Ver. 1.0**
   Based on Malaysia Standard Industrial Classification (MSIC) 2008 Ver. 1.0
4. **(*) Bilangan pertubuhan kurang daripada tiga (3)**
   (*) The number of establishments is less than three(3)

Jadual 12.2 : Statistik kemudahan perkhidmatan, DUN Elopura, Sabah, 2022
Table 12.2 : Statistics of service facilities, SLA of Elopura, Sabah, 2022

PERKHIDMATAN TERPILIH *SELECTED SERVICES*	**P.186** **SANDAKAN**	N.55 Elopura
Bilangan stesen minyak[1] *Number of petrol stations [1]*	8	4
Bilangan tadika swasta *Number of private kindergartens*	13	10
Bilangan kedai dobi[2] *Number of laundry shops [2]*	4	4
Bilangan kedai runcit[3] *Number of grocery stores [3]*	195	119
Bilangan bengkel kereta *Number of car workshops*	154	151
Bilangan klinik gigi swasta *Number of private dental clinics*	10	2
Bilangan Pusat Komuniti Desa[a] *Number of Rural Community Centres [a]*	n.a	n.a
Bilangan Farmasi *Number of Pharmacies*	27	8

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia
Kementerian Pembangunan Luar Bandar
Source: Department of Statistics Malaysia
Ministry of Rural Development

Nota/ *Notes* :

1. [1] **Bilangan pertubuhan termasuk Jualan Runcit Bahan Api kenderaan di kedai khusus berdasarkan Piawaian Klasifikasi Industri Malaysia 2008 Ver. 1.0**
   [1] The number of establishments includes Retail sale of automotive fuel in specialized store based on Malaysia Standard Industrial Classification (MSIC) 2008 Ver. 1.0
2. [2] **bersamaan dengan Pencucian dan cucian kering, menggosok/ dobi berdasarkan Piawaian Klasifikasi Industri Malaysia 2008 Ver. 1.0**
   [2] equivalent to Laundering and dry-cleaning, pressing/ laundries based on Malaysia Standard Industrial Classification (MSIC) 2008 Ver 1.0
3. [3] **bersamaan dengan Kedai Runcit berdasarkan Piawaian Klasifikasi Industri Malaysia 2008 Ver. 1.0**
   [3] equivalent to Provision stores based on Malaysia Standard Industrial Classification (MSIC) 2008 Ver 1.0
4. [a] **Data pada 2020**
   [a] Data as at 2020
5. **Berdasarkan pertubuhan aktif daripada *Malaysia Statistical Business Register*, 4 Januari 2022**
   Based on active establishments in Malaysia Statistical Business Register, 4th January 2022
6. **Bilangan pertubuhan mungkin berbeza disebabkan oleh perbezaan persempadanan daerah pentadbiran dan persempadanan parlimen dan DUN**
   The number of establishments may differ due to differences in the boundaries of administrative districts and the boundaries of parliament and SLA

Muka surat ini sengaja dibiarkan kosong
This page is deliberately left blank

STATISTIK LAIN

13

Muka surat ini sengaja dibiarkan kosong
This page is deliberately left blank

Jadual 13.0 : Bilangan fasiliti awam, DUN Elopura, Sabah, 2022
Table 13.0 : Number of public facilities, SLA of Elopura, Sabah, 2022

FASILITI AWAM *PUBLIC FACILITIES*	**P.186 SANDAKAN**	N.55 Elopura
Bilangan taman perumahan/ *Number of residential housing*	36	25
1 - 1,000 penduduk/ *1 - 1000 population*	19	10
1,001 - 9,999 penduduk/ *1,001 - 9,999 population*	16	14
Lebih 10,000 penduduk/ *More than 10,000 population*	1	1
Bilangan kampung/ *Number of villages*	29	15
1 - 1,000 penduduk/ *1 - 1000 population*	18	9
1,001 - 9,999 penduduk/ *1,001 - 9,999 population*	9	5
Lebih 10,000 penduduk/ *More than 10,000 population*	2	1
Bilangan dewan/ *Number of halls*	14	9
1 - 200 orang/ *1 - 200 persons*	1	1
201 - 500 orang/ *201 - 500 persons*	13	8
Lebih 501 orang/ *More than 501 persons*	-	-
Bilangan balai raya/ *Number of community halls*	3	-
Bilangan pusat kemasyarakatan/ *Number of community centres*	4	1
Bilangan taman permainan/ *Number of playgrounds*	63	33
Bilangan padang permainan/ *Number of playing fields*	7	7
Bilangan taman rekreasi/ *Number of recreational parks*	4	4
Bilangan trek joging/ *Number of jogging tracks*	3	3
1 - 9.99 km/ *1- 9.99 km*	3	3
Lebih 10 km/ *More than 10 km*	-	-
Bilangan trek basikal/ *Number of cycling tracks*	1	1
Bilangan gelanggang futsal/ *Number of futsal courts*	8	7
1 - 5 gelanggang futsal/ *1- 5 futsal courts*	8	7
Lebih 6 gelanggang futsal/ *More than 6 futsal courts*	-	-
Bilangan gelanggang badminton/ *Number of badminton courts*	15	13
1 - 5 gelanggang badminton/ *1- 5 badminton courts*	15	13
Lebih 6 gelanggang badminton/ *More than 6 badminton courts*	-	-
Bilangan gimnasium/ *Number of gymnasiums*	3	2
1 - 20 orang/ *1 - 20 persons*	3	2
Lebih 21 orang/ *More than 21 persons*	-	-
Bilangan padang bola/ *Number of football fields*	5	5
Bilangan padang rumput semula jadi/ *Number of natural grasslands*	5	5
Bilangan padang rumput tiruan/ *Number of artificial grasslands*	-	-
Bilangan stadium/ *Number of stadiums*	1	1
1 - 3,000 orang/ *1 - 3,000 persons*	1	1
3,001 - 9,999 orang/ *3,001 - 9,999 persons*	-	-
Lebih 10,000 orang/ *More than 10,000 persons*	-	-
Bilangan pusat boling/ *Number of bowling alleys*	-	-
1 - 20 lorong boling/ *1 - 20 bowling lanes*	-	-
Lebih 21 lorong boling/ *More than 21 bowling lanes*	-	-

Nota/ *Note :*

Dianggar dari sumber awam dan akan dikemaskini setelah memperoleh makumat sumber rasmi

Estimated from public sources and will be updated after obtaining information from official sources

Jadual 13.0 : Bilangan fasiliti awam, DUN Elopura, Sabah, 2022 (samb.)
Table 13.0 : Number of public facilities, SLA of Elopura, Sabah, 2022 (cont'd)

FASILITI AWAM *PUBLIC FACILITIES*	**P.186 SANDAKAN**	N.55 Elopura
Bilangan pasar malam/ *Number of night markets*	3	1
1 - 50 tapak jualan/ *1 - 50 sales sites*	1	-
51 - 99 tapak jualan/ *51 - 99 sales sites*	1	-
Lebih 100 tapak jualan/ *More than 100 sales sites*	1	1
Bilangan pasar tani/ *Number of 'pasar tani'*	1	-
1 - 50 tapak jualan/ *1 - 50 sales sites*	-	-
51 - 99 tapak jualan/ *51 - 99 sales sites*	-	-
Lebih 100 tapak jualan/ *More than 100 sales sites*	1	-
Bilangan pasar awam/ *Number of public markets*	4	1
1 - 50 lot/ *1 - 50 lots*	1	-
51 - 99 lot/ *51 - 99 lots*	1	-
Lebih 100 lot/ *More than 100 lots*	2	1
Bilangan pusat penjaja/ *Number of hawker centres*	3	1
1 - 20 penjaja/ *1 - 20 hawkers*	1	-
21 - 40 penjaja/ *21 - 40 hawkers*	1	-
Lebih 41 penjaja/ *More than 41 hawkers*	1	1
Bilangan hentian bas/ *Number of bus stops*	2	1
Bilangan hentian teksi/ *Number of taxi stops*	4	1
Bilangan tandas awam/ *Number of public toilets*	11	8
Bilangan pusat dialisis/ *Number of dialysis centres*	3	3
Bilangan pusat keagamaan/ *Number of religious/ worship centres*	34	27
Masjid/ *Mosque*	11	7
Masjid Kerajaan/ *Government Mosque*	5	3
Masjid Negeri/ *State Mosque*	-	-
Masjid Daerah/ *District Mosque*	1	-
Masjid Mukim/ *Mukim Mosque*	5	4
Surau	8	7
Tokong/ *Chinese temple*	7	6
Kuil/ *Hindu temple*	1	-
Gereja/ *Church*	7	7
Bilangan inap desa/ homestay/ *Number of guest houses/ homestays*	-	-
1 - 20 tetamu/ *1 - 20 guests*	-	-
21 - 40 tetamu/ *21 - 40 guests*	-	-
Lebih 41 tetamu/ *More than 41 guests*	-	-

Nota/ *Note* :
Dianggar dari sumber awam dan akan dikemaskini setelah memperoleh makumat sumber rasmi
Estimated from public sources and will be updated after obtaining information from official sources

Jadual 13.1 : Statistik lain-lain, DUN Elopura, Sabah, 2022
Table 13.1 : Other statistics, SLA of Elopura, Sabah, 2022

STATISTIK LAIN-LAIN *OTHERS STATISTICS*	**P.186** **SANDAKAN**	N.55 Elopura

Bilangan rumah Projek Perumahan Rakyat Termiskin (PPRT)
Number of People's Housing Program houses

Bilangan ibu tunggal berdaftar dengan Jabatan Pembangunan Wanita
Number of single mothers registered with the Department of Women Development

Bilangan anak yatim/ piatu
Number of orphans

Bilangan isi rumah perseorangan
Number of single-person households

Bilangan ketua isi rumah wanita
Number of female head of households

Jenis tempat kediaman
The type of living quarters

- **Sesebuah/** *Detached*
- **Berkembar/** *Semi-detached*
- **Teres/** *Terrace*
- **Berangkai/** *Link*
- **Berkelompok/** *Cluster*
- **Rumah bandar/** *Townhouse*
- **Rumah pangsa/** *Flat*
- **Pangsapuri/** *Apartment*
- **Kondominium/** *Condominium*
- **Pangsapuri khidmat/** *Service apartment*
- **Rumah kedai/ Pejabat/** *Shophouse/ Office*
- **Rumah panjang/** *Longhouse*
- **Pondok gantian/ sementara** *Improvised/ temporary hut*
- **Bilik/** *Room*
- **Rumah kampung air/** *Water village house*
- **Lain-lain/** *Others*

Maklumat peringkat Parlimen dan DUN sedang disusun dan akan diterbitkan dalam penerbitan seterusnya.

Parliamentary and SLA levels information will be compiled and released in the next publication.

Muka surat ini sengaja dibiarkan kosong
This page is deliberately left blank

STATISTIK EKONOMI & SOSIAL TERPILIH

Muka surat ini sengaja dibiarkan kosong
This page is deliberately left blank

MALAYSIA

14

Muka surat ini sengaja dibiarkan kosong
This page is deliberately left blank

Jadual 14.0 : Keluaran Dalam Negeri Kasar (KDNK), Malaysia
Table 14.0 : Gross Domestic Product (GDP), Malaysia

Keluaran Dalam Negeri Kasar *Gross Domestic Product*	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**
KDNK mengikut Jenis Aktiviti Ekonomi pada Harga Semasa (RM Juta) *GDP by Kind of Economic Activity at Current Prices (RM Million)*					
KDNK pada harga pembeli *GDP at purchasers' prices*	**1,372,310**	**1,447,760**	**1,513,157**	**1,416,605**	**1,544,214**
Pertanian / *Agriculture*	117,995	108,757	109,549	116,084	148,449
Perlombongan dan pengkuarian / *Mining and quarrying*	121,326	134,833	131,117	95,328	122,801
Pembuatan / *Manufacturing*	299,797	311,676	323,862	315,608	362,757
Pembinaan / *Construction*	66,552	70,048	71,067	57,537	55,538
Perkhidmatan / *Services*	747,360	804,993	860,497	816,292	837,586
tambah Duti import / *plus Import duties*	19,280	17,453	17,065	15,755	17,084
KDNK mengikut Jenis Aktiviti Ekonomi pada Harga Semasa - Perubahan Peratusan Tahunan (%) *GDP by Kind of Economic Activity at Current Prices - Annual Percentage Change (%)*					
KDNK pada harga pembeli *GDP at purchasers' prices*	**9.8**	**5.5**	**4.5**	**-6.4**	**9.0**
Pertanian / *Agriculture*	11.6	-7.8	0.7	6.0	27.9
Perlombongan dan pengkuarian / *Mining and quarrying*	16.7	11.1	-2.8	-27.3	28.8
Pembuatan / *Manufacturing*	10.1	4.0	3.9	-2.5	14.9
Pembinaan / *Construction*	8.9	5.3	1.5	-19.0	-3.5
Perkhidmatan / *Services*	8.3	7.7	6.9	-5.1	2.6
tambah Duti import / *plus Import duties*	16.6	-9.5	-2.2	-7.7	8.4
KDNK mengikut Jenis Perbelanjaan pada Harga Semasa (RM Juta) *GDP by Type of Expenditure at Current Prices (RM Million)*					
Perbelanjaan atas KDNK pada harga pembeli *Expenditure on GDP at purchasers' prices*	**1,372,310**	**1,447,760**	**1,513,157**	**1,416,605**	**1,544,214**
Perbelanjaan penggunaan akhir swasta *Private final consumption expenditure*	760,146	831,388	904,158	861,758	893,627
Perbelanjaan penggunaan akhir kerajaan *Government final consumption expenditure*	167,320	173,289	176,710	184,043	197,525
Pembentukan modal tetap kasar *Gross fixed capital formation*	343,942	350,365	347,022	296,558	297,916
Perubahan inventori dan barangan berharga* *Changes in inventories and valuables**	6,647	-4,387	-28,596	-17,016	45,995
Eksport barangan dan perkhidmatan *Exports of goods and services*	960,778	992,511	987,481	870,272	1,063,934
tolak Import barangan dan perkhidmatan *less Imports of goods and services*	866,524	895,405	873,618	779,011	954,783
KDNK mengikut Jenis Perbelanjaan pada Harga Semasa - Perubahan Peratusan Tahunan (%) *GDP by Type of Expenditure at Current Prices - Annual Percentage Change (%)*					
Perbelanjaan atas KDNK pada harga pembeli *Expenditure on GDP at purchasers' prices*	**9.8**	**5.5**	**4.5**	**-6.4**	**9.0**
Perbelanjaan penggunaan akhir swasta *Private final consumption expenditure*	11.0	9.4	8.8	-4.7	3.7
Perbelanjaan penggunaan akhir kerajaan *Government final consumption expenditure*	6.6	3.6	2.0	4.2	7.3
Pembentukan modal tetap kasar *Gross fixed capital formation*	7.9	1.9	-1.0	-14.5	0.5
Perubahan inventori dan barangan berharga* *Changes in inventories and valuables**	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a
Eksport barangan dan perkhidmatan *Exports of goods and services*	15.1	3.3	-0.5	-11.9	22.3
tolak Import barangan dan perkhidmatan *less Imports of goods and services*	15.3	3.3	-2.4	-10.8	22.6

Nota/ *Notes:*

1. * **Termasuk perbezaan statistik** / *Includes statistical discrepancy*
2. **Data 2019 adalah anggaran, manakala data 2020 dan 2021 adalah permulaan; serta tertakluk kepada pindaan dalam keluaran berikutnya.**
   The 2019 data are estimates, while 2020 and 2021 data are preliminary; and subject to revision in later issues.

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia
Source: Department of Statistics Malaysia

Jadual 14.0 : Keluaran Dalam Negeri Kasar (KDNK), Malaysia (samb.)
Table 14.0 : Gross Domestic Product (GDP), Malaysia (cont'd)

Keluaran Dalam Negeri Kasar *Gross Domestic Product*	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**
KDNK mengikut Jenis Aktiviti Ekonomi pada Harga Malar 2015 (RM Juta) *GDP by Kind of Economic Activity at Constant 2015 Prices (RM Million)*					
KDNK pada harga pembeli *GDP at purchasers' prices*	**1,300,769**	**1,363,766**	**1,424,310**	**1,343,880**	**1,385,978**
Pertanian / *Agriculture*	99,509	99,637	101,580	99,367	99,186
Perlombongan dan pengkuarian / *Mining and quarrying*	105,838	103,557	102,897	91,993	92,654
Pembuatan / *Manufacturing*	290,464	304,843	316,283	307,924	337,295
Pembinaan / *Construction*	63,522	66,194	66,453	53,556	50,767
Perkhidmatan / *Services*	723,361	772,990	820,857	775,717	790,421
tambah Duti import / *plus Import duties*	18,076	16,546	16,240	15,324	15,656
KDNK mengikut Jenis Aktiviti Ekonomi pada Harga Malar 2015 - Perubahan Peratusan Tahunan (%) *GDP by Kind of Economic Activity at Constant 2015 Prices - Annual Percentage Change (%)*					
KDNK pada harga pembeli *GDP at purchasers' prices*	**5.8**	**4.8**	**4.4**	**-5.6**	**3.1**
Pertanian / *Agriculture*	5.9	0.1	2.0	-2.2	-0.2
Perlombongan dan pengkuarian / *Mining and quarrying*	0.4	-2.2	-0.6	-10.6	0.7
Pembuatan / *Manufacturing*	6.0	5.0	3.8	-2.6	9.5
Pembinaan / *Construction*	6.7	4.2	0.4	-19.4	-5.2
Perkhidmatan / *Services*	6.3	6.9	6.2	-5.5	1.9
tambah Duti import / *plus Import duties*	13.0	-8.5	-1.8	-5.6	2.2
KDNK mengikut Jenis Perbelanjaan pada Harga Malar 2015 (RM Juta) *GDP by Type of Expenditure at Constant 2015 Prices (RM Million)*					
Perbelanjaan atas KDNK pada harga pembeli Expenditure on GDP at purchasers' prices	**1,300,769**	**1,363,766**	**1,424,310**	**1,343,880**	**1,385,978**
Perbelanjaan penggunaan akhir swasta *Private final consumption expenditure*	718,702	776,054	835,711	799,447	814,289
Perbelanjaan penggunaan akhir kerajaan *Government final consumption expenditure*	164,450	170,030	173,080	179,913	191,844
Pembentukan modal tetap kasar *Gross fixed capital formation*	331,093	335,592	328,581	281,060	278,516
Perubahan inventori dan barangan berharga* *Changes in inventories and valuables**	1,032	-8,678	-13,987	-4,346	18,631
Eksport barangan dan perkhidmatan *Exports of goods and services*	900,064	917,462	907,877	827,086	958,455
tolak Import barangan dan perkhidmatan *less Imports of goods and services*	814,571	826,694	806,952	739,280	875,756
KDNK mengikut Jenis Perbelanjaan pada Harga Malar 2015 - Perubahan Peratusan Tahunan (%) *GDP by Type of Expenditure at Constant 2015 Prices - Annual Percentage Change (%)*					
Perbelanjaan atas KDNK pada harga pembeli Expenditure on GDP at purchasers' prices	**5.8**	**4.8**	**4.4**	**-5.6**	**3.1**
Perbelanjaan penggunaan akhir swasta *Private final consumption expenditure*	6.9	8.0	7.7	-4.3	1.9
Perbelanjaan penggunaan akhir kerajaan *Government final consumption expenditure*	5.7	3.4	1.8	3.9	6.6
Pembentukan modal tetap kasar *Gross fixed capital formation*	6.1	1.4	-2.1	-14.5	-0.9
Perubahan inventori dan barangan berharga* *Changes in inventories and valuables**	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a
Eksport barangan dan perkhidmatan *Exports of goods and services*	8.7	1.9	-1.0	-8.9	15.9
tolak Import barangan dan perkhidmatan *less Imports of goods and services*	10.2	1.5	-2.4	-8.4	18.5

Nota/ *Notes:*

1. * **Termasuk perbezaan statistik** / *Includes statistical discrepancy*
2. **Data 2019 adalah anggaran, manakala data 2020 dan 2021 adalah permulaan; serta tertakluk kepada pindaan dalam keluaran berikutnya.**
The 2019 data are estimates, while 2020 and 2021 data are preliminary; and subject to revision in later issues.

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia
Source: Department of Statistics Malaysia

Jadual 14.0 : Keluaran Dalam Negeri Kasar (KDNK), Malaysia (samb.)
Table 14.0 : Gross Domestic Product (GDP), Malaysia (cont'd)

Keluaran Dalam Negeri Kasar *Gross Domestic Product*	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**
KDNK pada harga pembeli (RM Juta) *GDP at purchasers' prices (RM Million)*	**1,372,310**	**1,447,760**	**1,513,157**	**1,416,605**
Pampasan pekerja/ *Compensation of employees*	487,764.0	517,927.0	542,790.0	526,718
Lebihan kendalian kasar/ *Gross operating surplus*	819,897.0	881,924.0	914,615.0	851,080
Cukai tolak subsidi ke atas pengeluaran dan import/ *Taxes less subsidies on production and imports*	64,648	47,908	55,752	38,807
KDNK pada harga pembeli - Perubahan Peratusan Tahunan (%) *GDP at purchasers' prices - Annual Percentage Change (%)*	**9.8**	**5.5**	**4.5**	**-6.4**
Pampasan pekerja/ *Compensation of employees*	9.7	6.2	4.8	-3.0
Lebihan kendalian kasar/ *Gross operating surplus*	10.7	7.6	3.7	-6.9
Cukai tolak subsidi ke atas pengeluaran dan import/ *Taxes less subsidies on production and imports*	-0.1	-25.9	16.4	-30.4
KDNK pada harga pembeli - Peratus Sumbangan kepada KDNK (%) *GDP at purchasers' prices - Percentage Share to GDP (%)*	**100.0**	**100.0**	**100.0**	**100.0**
Pampasan pekerja/ *Compensation of employees*	35.5	35.8	35.9	37.2
Lebihan kendalian kasar/ *Gross operating surplus*	59.7	60.9	60.4	60.1
Cukai tolak subsidi ke atas pengeluaran dan import/ *Taxes less subsidies on production and imports*	4.7	3.3	3.7	2.7
Nilai Ditambah PKS Pada Harga Malar 2015 (RM Juta) *Value Added of SMEs at Constant 2015 Prices (RM Million)*	**491,568**	**522,415**	**553,458**	**512,798**
Eksport PKS Barangan dan Perkhidmatan (RM Bilion) *SMEs Exports of Goods and Services (RM Billion)*	**166.2**	**171.8**	**176.3**	**117.8**
Guna Tenaga PKS ('000) *SMEs Employment ('000)*	**6,889**	**7,106**	**7,318**	**7,253**
Nilai Ditambah PKS Pada Harga Malar 2015 - Perubahan Peratusan Tahunan (%) *Value Added of SMEs at Constant 2015 Prices - Annual Percentage Change (%)*	**7.2**	**6.3**	**5.9**	**-7.3**
Eksport PKS Barangan dan Perkhidmatan - Perubahan Peratusan Tahunan (%) *SMEs Exports of Goods and Services - Annual Percentage Change (%)*	**7.2**	**3.4**	**2.6**	**-33.1**
Guna Tenaga PKS - Perubahan Peratusan Tahunan (%) *SMEs Employment - Annual Percentage Change (%)*	**3.4**	**3.2**	**3.0**	**-0.9**
Nilai Ditambah PKS Pada Harga Malar 2015 - Peratus Sumbangan kepada KDNK (%) *Value Added of SMEs at Constant 2015 Prices - Percentage Share to GDP (%)*	**37.8**	**38.3**	**38.9**	**38.2**
Eksport PKS Barangan dan Perkhidmatan - Peratus Sumbangan kepada Jumlah Eksport Barangan dan Perkhi *SMEs Exports of Goods and Services - Percentage Share to Total of Exports Goods and Services (%)*	**17.3**	**17.3**	**17.9**	**13.5**
Guna Tenaga PKS - Peratus Sumbangan kepada Guna Tenaga Malaysia (%) *SMEs Employment - Percentage Share to Malaysia's Employment (%)*	**47.6**	**48.0**	**48.4**	**48.0**
Pembentukan Modal Tetap Kasar (PMTK) - RM Juta *Gross Fixed Capital Formation (GFCF) - RM Million*	**331,093**	**335,592**	**328,581**	**281,060**
Pembentukan Modal Tetap Kasar (PMTK) - Perubahan Peratusan Tahunan (%) *Gross Fixed Capital Formation (GFCF) - Annual Percentage Change (%)*	6.1	1.4	-2.1	-14.5

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia
Source: Department of Statistics Malaysia

Nota/ *Note:*

Data 2019 adalah anggaran, manakala data 2020 adalah permulaan; serta tertakluk kepada pindaan dalam keluaran berikutnya.
The 2019 data are estimates, while 2020 data is preliminary; and subject to revision in later issues.

Jadual 15.0 : Statistik Kewangan kerajaan, Pasaran Kewangan dan Modal, Malaysia
Table 15.0 : Statistics of Government Finance, Financial and Capital Market, Malaysia

	2017	2018	2019	2020	2021
Kewangan Kerajaan/ *Government finance (RM million)*					
Hasil / *Revenue*	220,406	232,883	264,415	225,075	221,023
Perbelanjaan mengurus / *Operating expenditure*	217,695	230,960	263,343	224,600	219,600
Baki semasa / Current balance	2,711	1,922	1,072	476	1,423
Perbelanjaan Pembangunan (Bersih) *Development expenditure (Net)*	43,032	55,307	52,570	50,101	61,200
Kumpulan Wang Covid-19 / *COVID-19 Fund*	-	-	-	38,019	39,000
Baki keseluruhan / *Overall balance*	-40,321	-53,385	-51,498	-87,644	-98,777
% KDNK / *% of GDP*	-3.0	-3.7	-3.4	-6.2	-6.5
Hasil Terperinci Kerajaan Persekutuan (RM juta) *Details of Federal Government Revenue (RM million)*	**220,406**	**232,883**	**264,415**	**225,075**	**221,023**
Jumlah cukai langsung / *Total direct tax*	**116,024**	**130,035**	**134,723**	**112,511**	**120,048**
Cukai Pendapatan Individu / *Individual income Tax*	28,945	32,605	38,680	38,953	36,400
Cukai Pendapatan Syarikat / *Companies income Tax*	64,465	66,474	63,751	50,065	60,588
Cukai Pendapatan Petroleum / *Petroleum income Tax*	11,761	20,082	20,783	12,772	11,500
Cukai Pendapatan Koperasi / *Coorperatives income Tax*	74	171	189	59	154
Cukai Pegangan / *Withholding Tax*	3,266	3,117	3,061	2,993	3,115
Lain-lain / *Others*	7,512	7,586	8,259	7,669	8,291
Jumlah cukai tidak langsung / *Total indirect tax*	**61,634**	**44,026**	**45,843**	**41,887**	**41,782**
GST/ SST	44,352	25,680	27,668	26,773	26,528
Duti Eksais / *Excise Duties*	10,112	10,779	10,511	9,855	9,760
Duti Import / *Import Duty*	2,784	2,897	2,733	2,346	2,330
Duti Eksport / *Export Duty*	1,355	1,725	1,126	746	1,406
Lain-lain / *Others*	3,031	2,945	3,805	2,167	1,758
Hasil bukan cukai / *Non-tax revenue*	**42,748**	**58,822**	**83,849**	**70,677**	**59,193**
Lesen dan permit / *Licenses and permits*	12,777	14,027	14,499	10,931	10,252
Pendapatan pelaburan / *Investment income*	21,638	31,889	60,058	46,067	35,989
Lain-lain / *Others*	8,333	12,906	9,292	13,679	12,952
Agregat Kewangan (RM juta) *Monetary Aggregates (RM million)*					
M1	422,820	427,721	452,560	523,663	578,302
M2	1,730,466	1,885,094	1,950,568	2,037,481	2,165,807
M3	1,736,445	1,894,517	1,961,554	2,040,994	2,171,799
Kadar Dasar Semalaman pada akhir tempoh (%) *Overnight Policy Rate as at period end (%)*	3.00	3.25	3.00	1.75	1.75
Kadar Faedah Purata Institusi Perbankan (%) *Interest Rates of Banking Institutions (%)*					
Kadar Faedah Deposit Tabungan Bank Perdagangan *Savings Deposit Rate - Commercial Bank*	0.96	1.04	1.01	0.61	0.54
Deposit Tetap 12 bulan *Fixed Deposit Rate 12 months*	3.09	3.31	3.17	2.13	1.72
Kadar Berian Pinjaman Purata Bank Perdagangan *Average Lending Rate - Commercial Bank*	4.61	4.93	4.88	3.94	3.44
Indikator Utama Bursa Malaysia/ *Bursa Malaysia's Key Indicators*					
FTSE Bursa Malaysia KLCI, FBM KLCI	1,796.8	1,690.6	1,588.8	1,627.2	1,567.5
Nilai Pasaran / *Market Capitalisation (RM billion)*	1,906.8	1,700.4	1,711.8	1,817.3	1,789.2
Nilai Dagangan/ *Value Traded (RM billion)*	614.8	625.5	525.2	1,068.0	897.0
Volum Dagangan/ *Volume Traded (Billion Unit)*	641.3	643.2	653.1	1,855.8	1,433.4

Sumber / *Source:*
Kementerian Kewangan Malaysia / *Ministry of Finance*
Bank Negara Malaysia / *Central Bank of Malaysia*
Bursa Malaysia Securities Berhad / *Bursa Malaysia Securities Berhad*

Nota/ *Note:*

Data bagi Kewangan Kerajaan 2021 adalah anggaran disemak oleh Kementerian Kewangan Malaysia.
Data for Government Finance 2021 are revised estimates by Ministry of Finance, Malaysia.

Jadual 16.0 : Statistik Utama Akaun Satelit Pelancongan (ASP), Malaysia
Table 16.0 : Principal statistics Tourism Satellite Account (TSA), Malaysia

Statistik utama Akaun Satelit Pelancongan (ASP) *Principal statistics Tourism Satellite Account (TSA)*	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**
Akaun Satelit Pelancongan (Nilai) *Tourism Satellite Account (Value)*				
Nilai Ditambah Kasar Industri Pelancongan (NDKIP) (RM Juta) *Gross Value Added of Tourism Industries (GVATI) (RM Million)*	200,682	220,385	240,527	199,355
Keluaran Dalam Negeri Kasar Pelancongan Langsung (KDNKPL) (RM Juta) *Tourism Direct Gross Domestic Product (TDGDP) (RM Million)*	87,895	94,575	102,033	28,528
Perbelanjaan pelancongan inbound bagi pelawat (RM Juta) *Inbound tourism expenditure of visitors (RM Million)*	85,731	87,682	89,421	13,749
Perbelanjaan pelancongan domestik bagi pelawat (RM Juta) *Domestic tourism expenditure of visitors (RM Million)*	73,662	82,741	92,638	38,635
Perbelanjaan pelancongan outbound bagi pelawat (RM Juta) *Outbound tourism expenditure of visitors (RM Million)*	38,884	41,129	44,800	17,139
Guna tenaga dalam industri pelancongan ('000) *Employment in the tourism industry ('000)*	3,309	3,471	3,562	3,458
Akaun Satelit Pelancongan - Perubahan Peratusan Tahunan (%) *Tourism Satellite Account - Annual Percentage Change (%)*				
Nilai Ditambah Kasar Industri Pelancongan (NDKIP) *Gross Value Added of Tourism Industries (GVATI)*	10.5	9.8	9.1	-17.1
Keluaran Dalam Negeri Kasar Pelancongan Langsung (KDNKPL) *Tourism Direct Gross Domestic Product (TDGDP)*	7.1	7.6	7.9	-72.0
Perbelanjaan pelancongan inbound bagi pelawat *Inbound tourism expenditure of visitors*	5.0	2.3	2.0	-84.6
Perbelanjaan pelancongan domestik bagi pelawat *Domestic tourism expenditure of visitors*	10.8	12.3	12.0	-58.3
Perbelanjaan pelancongan outbound bagi pelawat *Outbound tourism expenditure of visitors*	14.2	5.8	8.9	-61.7
Guna tenaga dalam industri pelancongan *Employment in the tourism industry*	4.0	4.9	2.6	-2.9
Akaun Satelit Pelancongan - Peratus Sumbangan kepada KDNK (%) *Tourism Satellite Account - Percentage Share to GDP (%)*				
Nilai Ditambah Kasar Industri Pelancongan (NDKIP) *Gross Value Added of Tourism Industries (GVATI)*	14.6	15.2	15.9	14.1
Keluaran Dalam Negeri Kasar Pelancongan Langsung (KDNKPL) *Tourism Direct Gross Domestic Product (TDGDP)*	6.5	6.6	6.8	2.0

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia
Source: Department of Statistics Malaysia

Nota/ *Note:*
Data 2019 adalah anggaran, manakala data 2020 dan 2021 adalah permulaan; serta tertakluk kepada pindaan dalam keluaran berikutnya.
The 2019 data are estimates, while 2020 and 2021 data are preliminary; and subject to revision in later issues.

Jadual 17.0 : Statistik utama Akaun Satelit Teknologi Maklumat & Komunikasi (ASTMK) , Malaysia

Table 17.0 : Principal statistics of Information and Communication Technology Satellite Account (ICTSA), Malaysia

Statistik utama Akaun Satelit Teknologi Maklumat & Komunikasi (ASTMK) *Principal statistics Information and Communication Technology Satellite Account (ICTSA)*	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**
Akaun Satelit Teknologi Maklumat & Komunikasi (Nilai) *Information and Communication Technology Satellite Account (Value)*				
Nilai Ditambah Kasar Industri TMK (NDKTMK) (RM Juta) *Gross Value Added of ICT Industry (GVAICT) (RM Million)*	171,981	183,042	195,150	201,591
Eksport Produk TMK (RM Juta) *Exports of ICT products (RM Million)*	265,234	302,905	296,133	314,436
Import Produk TMK (RM Juta) *Imports of ICT products (RM Million)*	209,008	214,964	204,608	215,726
Nilai Ditambah Kasar e-dagang (RM Juta) *Gross Value Added of e-commerce (RM Million)*	107,303	117,448	129,155	163,348
Sumbangan TMK kepada ekonomi (NDKTMK, e-dagang) (RM Juta) *ICT Contribution to Economy (GVAICT, e-commerce) (RM Million)*	250,764	270,149	289,798	320,002
Guna Tenaga Dalam Industri TMK ('000) *Employment in the ICT industry ('000)*	1,094	1,122	1,136	1,158
Akaun Satelit Teknologi Maklumat & Komunikasi - Perubahan Peratusan Tahunan (%) *Information and Communication Technology Satellite Account - Annual Percentage Change (%)*				
Nilai Ditambah Kasar Industri TMK (NDKTMK) *Gross Value Added of ICT Industry (GVATI)*	8.6	6.4	6.6	3.3
Eksport Produk TMK *Exports of ICT products*	22.4	14.2	-2.2	6.2
Import Produk TMK *Imports of ICT products*	21.4	2.8	-4.8	5.4
Nilai Ditambah Kasar e-dagang *Gross Value Added of e-commerce*	12.2	9.5	10.0	26.5
Sumbangan TMK kepada ekonomi (NDKTMK, e-dagang) *ICT Contribution to Economy (GVAICT, e-commerce)*	10.0	7.7	7.3	10.4
Guna Tenaga Dalam Industri TMK *Employment in the ICT industry*	2.1	2.6	1.2	2.0
Akaun Satelit Teknologi Maklumat & Komunikasi - Peratus Sumbangan kepada KDNK (%) *Information and Communication Technology Satellite Account - Percentage Share to GDP (%)*				
Nilai Ditambah Kasar Industri TMK (NDKTMK) *Gross Value Added of ICT Industry (GVATI)*	12.5	12.6	12.9	14.2
Nilai Ditambah Kasar e-dagang *Gross Value Added of e-commerce*	7.8	8.1	8.5	11.5
Sumbangan TMK kepada ekonomi (NDKTMK, e-dagang) *ICT Contribution to Economy (GVAICT, e-commerce)*	18.3	18.7	19.2	22.6

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

Source: Department of Statistics Malaysia

Nota/ *Note :*

Data 2019 adalah anggaran manakala data 2020 adalah permulaan serta tertakluk kepada pindaan dalam keluaran berikutnya.

The 2019 data are estimated while 2020 data is preliminary, and subject to revision in later issues.

Jadual 18.0 : Statistik utama Stok Modal, Malaysia
Table 18.0 : Principal statistics of Capital Stock, Malaysia

Statistik utama Stok Modal *Principal statistics Capital Stock*	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**
Stok Modal pada harga malar (RM Juta) *Capital Stock at constant 2015 prices (RM Million)*				
Stok Modal Kasar (SMK) *Gross Capital Stock (GKS)*	4,646,419	4,849,442	5,039,787	5,173,667
Stok Modal Bersih (SMB) *Net Capital Stock (NKS)*	2,933,311	3,055,118	3,164,788	3,221,960
Stok Modal Produktif (SMP) *Productive Capital Stock (PKS)*	3,829,478	3,993,429	4,144,953	4,240,932
Penggunaan Modal Tetap (PMT) *Consumption of Fixed Capital (COFC)*	205,780	214,902	222,825	226,966
Stok Modal pada harga malar - Perubahan Peratusan Tahunan (%) *Capital Stock at constant 2015 prices - Annual Percentage Change (%)*				
Stok Modal Kasar (SMK) *Gross Capital Stock (GKS)*		4.4	3.9	2.7
Stok Modal Bersih (SMB) *Net Capital Stock (NKS)*		4.2	3.6	1.8
Stok Modal Produktif (SMP) *Productive Capital Stock (PKS)*		4.3	3.8	2.3
Penggunaan Modal Tetap (PMT) *Consumption of Fixed Capital (COFC)*		4.4	3.7	1.9

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia
Source: Department of Statistics Malaysia

Nota/ *Note* :
Data 2019 adalah anggaran manakala data 2020 adalah permulaan serta tertakluk kepada pindaan dalam keluaran berikutnya.
The 2019 data are estimated while 2020 data is preliminary, and subject to revision in later issues.

Jadual 19.0 : Statistik imbangan pembayaran, Malaysia
Table 19.0 : Balance of payments statistics, Malaysia

STATISTIK TERPILIH *SELECTED STATISTICS*	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**
IMBANGAN PEMBAYARAN, BERSIH (RM JUTA)[1] *BALANCE OF PAYMENTS, NET (RM MILLION)* [1]					
Akaun Semasa / *Current Account*	**38,296**	**32,295**	**52,918**	**60,007**	**53,469**
Barangan / *Goods*	117,113	114,621	124,738	138,709	170,220
Perkhidmatan / *Services*	-22,859	-17,515	-10,875	-47,448	-61,069
Pendapatan primer / *Primary income*	-38,658	-45,082	-39,496	-28,584	-46,191
Pendapatan sekunder / *Secondary income*	-17,300	-19,729	-21,450	-2,670	-9,491
Akaun Modal / *Capital Account*	**-26**	**-89**	**371**	**-428**	**-783**
Akaun Kewangan / *Financial Account*	**-4,730**	**11,430**	**-38,024**	**-76,155**	**29,656**
Pelaburan Langsung / *Direct Investment*	16,171	10,103	6,555	2,756	32,854
Pelaburan Langsung di Luar Negeri / *Direct Investment Abroad*	-24,248	-20,638	-25,810	-11,883	-22,052
Pelaburan Langsung Asing di Malaysia / *Foreign Direct Investment*	40,419	30,741	32,364	14,639	54,906
KEDUDUKAN PELABURAN ANTARABANGSA *INTERNATIONAL INVESTMENT POSITION*	**-30,382**	**-72,609**	**-38,844**	**67,480**	**90,953**
PELABURAN DILULUSKAN *APPROVED INVESTMENT* (MIDA)	**21,545**	**58,022**	**54,444**	**56,580**	**n.a**
Johor	5,097	24,040	6,539	4,205	n.a
Kedah	1,160	1,627	8,086	2,256	n.a
Kelantan	n.a	25	6	n.a	n.a
Melaka	2,258	773	270	1,272	n.a
Negeri Sembilan	724	1,604	1,307	3,790	n.a
Pahang	823	7,572	4,491	3,750	n.a
Pulau Pinang	8,538	3,693	15,000	10,550	n.a
Perak	338	938	1,624	1,149	n.a
Perlis	n.a	n.a	53	n.a	n.a
Selangor	2,171	10,837	10,415	11,479	n.a
Terengganu	36	4,582	50	1,817	n.a
Sabah	45	46	4,853	11	n.a
Sarawak	351	2,259	1,745	15,253	n.a
W.P. Kuala Lumpur	4	26	5	1,048	n.a
W.P. Labuan	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a
W.P. Putrajaya	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a

Sumber:
Jabatan Perangkaan Malaysia
Lembaga Pembangunan Pelaburan Malaysia
Source:
Department of Statistics Malaysia
Malaysian Investment Development Authority

Nota/ *Note* :

Data 2020 dan 2021 adalah provisional dan tertakluk kepada pindaan dalam keluaran berikutnya.
The 2020 and 2021 data are provisional and subject to revision in later issues.

Jadual 20.0: Eksport, import, jumlah dagangan dan imbangan dagangan, Malaysia
Table 20.0: Exports, imports, total trade and balance of trade, Malaysia

	Nilai (RM juta) *Value (RM million)*					Pertumbuhan tahunan (%) *Annual Growth (%)*			
ALIRAN PERDAGANGAN *TRADE FLOW*	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**
Eksport/ *Exports*	934,927	1,003,587	995,072	983,827	1,239,802	7.3	-0.8	-1.1	26.0
Import / *Imports*	836,422	879,804	849,411	800,481	987,244	5.2	-3.5	-5.8	23.3
antaranya/ *of which:*									
Barangan Modal/ *Capital Goods*	115,566	112,453	100,179	90,733	103,880	-2.7	-10.9	-9.4	14.5
Barangan Perantaraan/ *Intermediate Goods*	478,933	462,212	467,211	429,190	544,832	-3.5	1.1	-8.1	26.9
Barangan Penggunaan/ *Consumption Goods*	71,037	73,053	74,155	74,134	83,896	2.8	1.5	0.0	13.2
Jumlah Dagangan/ *Total Trade*	1,771,349	1,883,391	1,844,483	1,784,308	2,227,046	6.3	-2.1	-3.3	24.8
Imbangan Dagangan/ *Balance of Trade*	98,505	123,783	145,661	183,346	252,558	25.7	17.7	25.9	37.7
Import Barangan Pertanian Terpilih *Imports of Selected Agriculture Goods*									
Daging Lembu/ *Beef*	2,241	2,090	1,933	2,162	2,323	-6.7	-7.5	11.9	7.4
Ayam Itik/ *Poultry*	493	638	670	601	774	29.4	5.0	-10.2	28.8
Sayur-sayuran, Segar atau Didinginkan *Vegetables, Fresh or Chilled*	4,915	4,483	4,441	4,852	5,238	-8.8	-1.0	9.3	8.0
Jagung (Termasuk Jagung Manis) *Maize (Including Sweet Corn)*	3,200	3,338	3,269	3,333	4,668	4.3	-2.0	2.0	40.0
Gula Daripada Bit Atau Tebu Mentah *Raw Beet And Cane Sugar*	3,967	2,972	2,609	3,207	3,868	-25.1	-12.2	22.9	20.6
Bahan Makanan Untuk Binatang (Tidak Termasuk Bijian Belum dikilangkan *Feeding Stuff For Animals (Excluding Unmilled Cereals)*	4,696	4,582	4,514	4,576	5,540	-2.4	-1.5	1.4	21.1
Baja Dikilangkan *Fertilizers, Manufactured*	4,298	4,357	3,340	3,199	5,251	1.4	-23.3	-4.2	64.1
5 Rakan Dagangan Utama(Jumlah Dagangan) *Top 5 Trading Partners (Total Trade)*	**970,083**	**1,015,351**	**997,040**	**993,450**	**1,234,495**	**4.7**	**-1.8**	**-0.4**	**24.3**
China	290,402	314,564	316,598	331,440	421,067	8.3	0.6	4.7	27.0
Singapura/ Singapore	228,357	243,320	226,574	215,824	267,109	6.6	-6.9	-4.7	23.8
Amerika Syarikat/ United States	153,955	155,758	165,220	178,785	217,105	1.2	6.1	8.2	21.4
Kesatuan Eropah/ *European Union*	158,162	167,467	159,056	143,260	180,232	5.9	-5.0	-9.9	25.8
Jepun/ *Japan*	139,208	134,242	129,592	124,142	148,982	-3.6	-3.5	-4.2	20.0
Sumbangan kepada Jumlah dagangan Malaysia (%) *Contribution to Malaysia's Total Trade(%)*	**54.8**	**53.9**	**54.1**	**55.7**	**55.4**				

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia
Source: Department of Statistics Malaysia

Nota/ *Note:*
Data 2021 adalah *provisional* .
The 2021 data is provisional.

Jadual 21.0 : Statistik Utama Pelancongan Domestik, Malaysia
Table 21.0 : Principal Statistics of Domestic Tourism, Malaysia

Statistik Utama Pelancongan Domestik *Principal Statistics Domestic Tourism*	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**
Jumlah Perbelanjaan (RM juta) *Total Expenditure (RM million)*	**83,103**	**92,561**	**103,184**	**40,424**
Pelawat Domestik/ *Domestic Visitors*	73,662	82,741	92,638	38,635
Isi Rumah yang Dilawati/ *Visited Households*	9,440	9,820	10,546	1,790
Jumlah Pelawat ('000) *Number of Visitors*	**205,408**	**221,272**	**239,121**	**131,660**
Pelawat Harian/ *Excursionist*	134,885	134,885	134,885	134,885
Pelancong/ *Tourist*	70,523	70,523	70,523	70,523
Jumlah Perjalanan Pelancongan ('000) *Number of Tourism Trips*	**276,147**	**302,415**	**332,378**	**146,990**

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia
Source: Department of Statistics Malaysia

Jadual 22.0: Statistik Pasaran Buruh, Malaysia

Table 22.0: Labour Market Statistics, Malaysia

		2017	2018	2019	2020	2021
1	**Statistik Utama Tenaga Buruh** *Principal Statistics of Labour Force*					
	Tenaga Buruh *Labour Force* ('000)	14,980.1	15,280.3	15,581.6	15,667.7	16,141.9
	Penduduk Bekerja *Employed Persons* ('000)	14,476.8	14,776.0	15,073.4	14,956.7	15,400.5
	Penganggur *Unemployed* ('000)	503.3	504.3	508.2	711.0	741.4
	Luar Tenaga Buruh *Outside Labour Force* ('000)	7,065.0	7,094.4	7,103.5	7,225.5	7,392.4
	Kadar Penyertaan Tenaga Buruh *Labour Force Participation Rate* (%)	68.0	68.3	68.7	68.4	68.6
	Kadar Pengangguran *Unemployment Rate* (%)	3.4	3.3	3.3	4.5	4.6
	Penduduk Bekerja Mengikut Kemahiran *Employed Persons by Skill*					
	Mahir *Skilled* ('000)	3,984.8	4,021.6	4,151.9	4,223.3	**
	Separuh Mahir *Semi-skilled* ('000)	8,631.6	8,925.8	9,059.0	8,953.1	**
	Berkemahiran Rendah *Low-skilled* ('000)	1,860.4	1,828.7	1,862.5	1,780.3	**
	Penduduk Bekerja Mengikut Pencapaian Pendidikan *Employed Persons by Education Attainment*					
	Tertiari *Tertiary* ('000)	4,061.5	4,229.4	4,435.2	4,778.7	**
	Menengah *Secondary ('000)*	8,079.3	8,216.5	8,375.0	8,313.8	**
	Rendah *Primary* ('000)	1,956.3	1,928.5	1,821.2	1,506.3	**
	Tiada Pendidikan Rasmi *No Formal Education* ('000)	379.7	401.5	442.0	358.0	**
2	**Statistik Gaji & Upah** *Salaries & Wages Statistics*					
	Bilangan Penerima *Number of Recipients* ('000)	8,677.1	8,761.2	9,195.2	9,390.7	**
	Penengah Gaji & Upah Bulanan Pekerja *Median Monthly Salaries & Wages of Employees* (RM)	2,160	2,308	2,442	2,062	**
	Purata Gaji & Upah Bulanan Pekerja *Mean Monthly Salaries & Wages of Employees* (RM)	2,879	3,087	3,224	2,933	**

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

Source : Department of Statistics Malaysia

Nota/ *Note* :

****Data awalan 2021 adalah tersedia bagi statistik utama sahaja. Perincian data tahun 2021 akan tersedia secara berperingkat mulai April 2022**

***Preliminary data for 2021 is available for principal statistics only. Detailed statistics for 2021 will be available in stages starting April 2022*

Jadual 22.0: Statistik Pasaran Buruh, Malaysia (Samb.)
Table 22.0: Labour Market Statistics, Malaysia (Cont'd)

		2017	2018	2019	2020	2021
3	**Statistik Siswazah** *Graduate Statistics*					
	Tenaga Buruh *Labour Force* ('000)	3,834.5	4,059.7	4,286.0	4,555.5	**
	Penduduk Bekerja *Employed Persons* ('000)	3,680.0	3,901.3	4,120.8	4,353.1	**
	Penganggur[a] *Unemployed [a]* ('000)	154.5	158.4	165.2	202.4	**
	Luar Tenaga Buruh *Outside Labour Force* ('000)	767.1	793.7	844.0	800.9	**
	Kadar Penyertaan Tenaga Buruh *Labour Force Participation Rate* (%)	83.3	83.6	83.5	85.0	**
	Kadar Pengangguran[a] *Unemployment Rate [a]* (%)	4.0	3.9	3.9	4.4	**
	Penengah Gaji & Upah Bulanan Siswazah Bekerja *Median Monthly Salaries & Wages of Employed Graduates* (RM)	4,676	4,897	5,020	4,489	**
	Purata Gaji & Upah Bulanan Siswazah Bekerja *Mean Monthly Salaries & Wages of Employed Graduates* (RM)	3,550	3,936	4,300	3,815	**
4	**Produktiviti Buruh** *Labour Productivity*					
	Produktiviti Buruh, Nilai Ditambah per Jam Bekerja *Labour Productivity, Value Added per Hours Worked (RM)*	38.4	39.7	40.7	42.0	41.0
	Perubahan Peratusan Tahunan Produktivti Buruh, Nilai Ditambah per Jam Pekerja *Annual Percentage Change of Labour Productivity, Value Added per Hour Worked* (%)	3.7	3.5	2.3	3.4	-2.6
	Produktivti Buruh, Nilai Ditambah per Pekerja *Labour Productivity, Value Added per Employement* (RM)	89,964	92,083	94,162	89,022	90,647
	Perubahan Peratusan Tahunan Produktivti Buruh, Nilai Ditambah per Pekerja *Annual Percentage Change of Labour Productivity, Value Added per Employement* (%)	3.8	2.4	2.3	-5.5	1.8
5	**Prestasi Malaysia dalam Buku Daya Saing Dunia 2021[1]** *Malaysia's Performance in the World Competitiveness Yearbook 2021 [1]*	**24**	**22**	**22**	**27**	**25**
	Prestasi Ekonomi *Economic Performance*	13	8	11	9	15
	Kecekapan Kerajaan *Government Efficiency*	25	23	24	30	30
	Kecekapan Perniagaan *Business Efficiency*	19	17	18	29	24
	Infrastruktur *Infrastructure*	32	33	28	31	32

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia
[1]Perbadanan Produktiviti Malaysia, *In The IMD World Competitiveness Yearbook* 2021
Source : Department of Statistics Malaysia
[1] Malaysia Productivity Corporation, Malaysia in the IMD World Competitiveness Yearbook, 2021

Nota/ *Notes* :
[a]Penggunaan data secara berhati-hati kerana faktor ralat piawai relatif yang tinggi
[a] Data to be used with caution due to high relative standard error
****Data awalan 2021 adalah tersedia bagi statistik utama sahaja. Perincian data tahun 2021 akan tersedia secara berperingkat mulai April 2022**
***Preliminary data for 2021 is available for principal statistics only. Detailed statistics for 2021 will be available in stages starting April 2022*

Jadual 23.0 : Indeks Harga Pengguna dan Inflasi Tahunan Mengikut Kumpulan Utama, Malaysia

Table 23.0 : Consumer Price Index and Annual Inflation by Main Group, Malaysia

	2017	2018	2019	2020	2021
			(2010=100)		
Indeks Harga Pengguna *Consumer Price Index*					
Jumlah *Total*	**119.5**	**120.7**	**121.5**	**120.1**	**123.1**
Makanan & Minuman *Food & Beverages*	128.8	130.9	133.1	134.8	137.1
Minuman Alkohol & Tembakau *Alcoholic Beverages & Tobacco*	165.5	165.3	167.8	168.3	169.2
Pakaian & Kasut *Clothing & Footwear*	98.2	96.2	94.3	93.5	93.1
Perumahan, Air, Elektrik, Gas & Bahan Api Lain *Housing, Water, Electricity, Gas & Other Fuels*	116.7	119.0	121.3	119.2	121.0
Hiasan, Perkakasan & Penyelenggaraan Isi Rumah *Furnishings, Household Equipment & Routine Household Maintenance*	114.4	114.8	116.4	116.7	118.6
Kesihatan *Health*	120.9	121.9	122.7	124.1	124.6
Pengangkutan *Transport*	115.9	117.7	114.0	102.6	113.9
Komunikasi *Communication*	97.7	96.0	96.4	97.5	97.5
Perkhidmatan Rekreasi & Kebudayaan *Recreation Services & Culture*	111.5	111.0	111.8	112.3	112.8
Pendidikan *Education*	116.7	118.0	119.7	120.9	121.1
Restoran & Hotel *Restaurants & Hotels*	128.2	130.2	131.8	132.4	132.9
Pelbagai Barangan & Perkhidmatan *Miscellaneous Goods & Services*	114.2	112.6	113.0	116.0	116.6
Inflasi Tahunan (Perubahan %) *Annual Inflation (% Change)*					
Jumlah *Total*	**3.7**	**1.0**	**0.7**	**-1.2**	**2.5**
Makanan & Minuman *Food & Beverages*	4.0	1.6	1.7	1.3	1.7
Minuman Alkohol & Tembakau *Alcoholic Beverages & Tobacco*	0.2	-0.1	1.5	0.3	0.5
Pakaian & Kasut *Clothing & Footwear*	-0.3	-2.0	-2.0	-0.8	-0.4
Perumahan, Air, Elektrik, Gas & Bahan Api Lain *Housing, Water, Electricity, Gas & Other Fuels*	2.2	2.0	1.9	-1.7	1.5
Hiasan, Perkakasan & Penyelenggaraan Isi Rumah *Furnishings, Household Equipment & Routine Household Maintenance*	2.1	0.3	1.4	0.3	1.6
Kesihatan *Health*	2.5	0.8	0.7	1.1	0.4
Pengangkutan *Transport*	13.2	1.6	-3.1	-10.0	11.0
Komunikasi *Communication*	-0.4	-1.7	0.4	1.1	0.0
Perkhidmatan Rekreasi & Kebudayaan *Recreation Services & Culture*	1.9	-0.4	0.7	0.4	0.4
Pendidikan *Education*	1.7	1.1	1.4	1.0	0.2
Restoran & Hotel *Restaurants & Hotels*	2.5	1.6	1.2	0.5	0.4
Pelbagai Barangan & Perkhidmatan *Miscellaneous Goods & Services*	1.2	-1.4	0.4	2.7	0.5

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

Source: Department of Statistics Malaysia

Jadual 23.1 : Harga purata item terpilih, Malaysia
Table 23.1 : Average price for selected items, Malaysia

ITEM TERPILIH *SELECTED ITEMS*		2019	2020	2021
Sayuran *Vegetables*				
Bayam/ *Spinach*	Kg	4.45	4.57	4.86
Bendi/ *Ladies Fingers*	Kg	7.32	7.53	7.81
Petola/ *Angel Gourd*	Kg	5.52	5.54	5.89
Bawang Besar, India/ *Onions Big, India*	Kg	3.81	5.20	4.70
Cili (Burung/padi) Import/ *Chilli (Burung/padi) Import*	200 gm	2.62	2.64	2.72
Cili Merah (Kulai)/ *Red Chilli (Kulai)*	Kg	15.51	15.34	15.18
Cili Merah (Minyak)/ *Red Chilli (Minyak)*	Kg	14.40	14.04	13.82
Kacang Panjang/ *Long Beans*	Kg	6.34	6.56	6.85
Kacang Buncis/ *French Beans*	Kg	8.89	9.67	10.16
Kobis Bulat/ *Round Cabbage*	Kg	3.91	4.17	4.50
Kobis Bunga/ *Cauliflower*	Kg	7.97	8.59	9.32
Lobak Merah/ *Carrot*	Kg	4.25	4.33	4.65
Sawi, Bunga (Choy Sum)/ *Choy Sum, Bunga*	Kg	6.77	7.01	7.51
Tomato/ *Tomatoes*	Kg	4.96	5.71	5.63
Terung/ *Brinjals*	Kg	6.40	6.99	7.30
Timun/ *Cucumber*	Kg	3.39	3.40	3.69
Buah-Buahan *Fruits*				
Epal Fuji/ *Apple Fuji*	biji/ *each*	1.85	1.80	1.90
Epal (Green Skin)/ *Apple (Green Skin)*	biji/ *each*	1.16	1.15	1.19
Epal (Red Skin, Gala)/ *Apple (Red Skin, Gala)*	biji/ *each*	1.21	1.25	1.28
Betik/ *Papaya*	Kg	3.71	3.55	3.76
Nenas/ *Pineapple*	Kg	3.84	3.91	3.95
Pisang Emas/ *Pisang Emas (Banana)*	Kg	4.27	4.41	4.51
Pisang Rastali/ *Pisang Rastali (Banana)*	Kg	4.12	4.29	4.35
Pisang Berangan/ *Pisang Berangan (Banana)*	Kg	4.73	4.98	4.94
Tembikai, Tanpa Biji/ *Watermelon, Seedless*	Kg	2.80	2.98	3.07
Kelapa dan Telur *Coconut & Eggs*				
Kelapa Parut/ *Coconut Grated*	Kg	7.33	7.46	7.48
Santan/ *Fresh Coconut Milk*	Kg	10.21	10.50	10.53
Telur Gred A/ *Hen's Egg Grade A*	10 biji/ *each*	4.16	3.83	4.03
Telur Gred B/ *Hen's Egg Grade B*	10 biji/ *each*	3.94	3.57	3.74
Telur Gred C/ *Hen's Egg Grade C*	10 biji/ *each*	3.80	3.32	3.47
Ikan, Ayam dan Daging *Fish, Chicken & Meat*				
Ikan Bawal Hitam/ *Black Pomfret (Fish)*	Kg	26.11	27.00	27.67
Ikan Cencaru/ *Hardtail Scad (Fish)*	Kg	10.06	10.20	10.92
Ikan Kembong/ *Indian Mackerel (Fish)*	Kg	14.71	14.76	15.28
Ikan Kerisi/ *Threadfin Bream (Fish)*	Kg	14.11	14.28	14.72
Ikan Merah/ *Red Snapper (Fish)*	Kg	33.58	33.68	34.87
Ikan Tenggiri, Batang/ *Spanish Mackerel, Batang (Fish)*	Kg	31.77	32.52	34.30
Ikan Tongkol, Hitam/ *Longtail Tuna, Black (Fish)*	Kg	11.90	11.99	12.63
Ikan Selayang/ *Selayang (Fish)*	Kg	9.85	9.78	11.04
Ikan Siakap/ *Siakap (Fish)*	Kg	17.97	17.72	18.11
Ayam/ *Chicken*	Kg	8.21	8.44	8.80
Daging Lembu/ *Beef*	Kg	31.99	32.21	34.54
Udang, Sotong dan Ketam *Prawn, Cuttlefish and Crab*				
Udang (8-12 sm)/ *Prawns (8 – 12 cm)*	Kg	30.46	31.21	32.20
Sotong (10-12 sm)/ *Cuttlefish Fresh (10 – 12 cm)*	Kg	24.45	26.47	29.21
Ketam/ *Crabs*	Kg	28.69	29.33	29.88
Makanan dan Minuman *Food & Beverages*				
Nasi Lemak/ *Nasi Lemak*	bungkus/ *each*	2.81	2.84	2.87
Nasi Kosong/ *Plain Rice*	pinggan/ *plate*	1.48	1.50	1.55
Nasi Goreng/ *Fried Rice*	pinggan/ *plate*	5.07	5.14	5.26
Kuey Teow Goreng/ *Fried Kuey Teow*	pinggan/ *plate*	5.03	5.12	5.26
Mee Hoon Goreng/ *Fried Mee Hoon*	pinggan/ *plate*	5.00	5.09	5.22
Nasi Biryani/ *Biryani Rice*	pinggan/ *plate*	8.33	8.51	8.68
Roti Canai/ *Roti Canai*	keping/ *each*	1.12	1.13	1.14
Air Minuman/ *Drinking Water*	500 ml	0.70	0.70	0.70
Satay Ayam/ *Chicken Satay*	cucuk/ *each*	0.75	0.77	0.80
Nasi Ayam/ *Chicken Rice*	pinggan/ *plate*	5.38	5.49	5.59
Teh Tarik/ *Teh Tarik*	cawan/ *cup*	1.59	1.61	1.64
Kopi-O/ *Kopi-O*	cawan/ *cup*	1.32	1.33	1.37
Teh-O/ *Teh-O*	cawan/ *cup*	1.26	1.27	1.31
Milo/ *Milo*	cawan/ *cup*	1.98	2.01	2.05

Jadual 23.1 : Harga purata item terpilih, Malaysia (samb.)
Table 23.1 : Average price for selected items, Malaysia (cont'd)

ITEM TERPILIH *SELECTED ITEMS*		2019	2020	2021
Perkakas Isi Rumah & Barangan Elektrik *Household Appliances & ElectricalGoods*				
Periuk Nasi Elektrik, 1.8LT/ *Electric Rice Cooker, 1.8LT*	**sebiji/** *each*	115.74	118.31	121.33
Peti Sejuk 2-Pintu, kapasiti 280-300L *Refrigerator, 2 Doors, with capacity 280-300L*	**sebuah/** *each*	1393.90	1390.76	1408.01
Televisyen Warna, LED 40"/ *TV Colour, 40" LED*	**sebuah/** *each*	1427.28	1385.92	1443.12
Perkakas Lain, Barang-Barang dan Produk Untuk Penjagaan Diri *Other Appliances, Articles & Products for Personal Care*				
Lampin Bayi, Saiz M/ *Baby Diapers, Size M*	**pek/** *pack*	34.14	33.40	33.00
Shampoo, 320 ML/ *Shampoo, 320 ML*	**botol/** *bottle*	11.46	11.44	11.45
Susu Segar, Susu Pekat, Susu Tepung & Keluaran Susu Lain *Fresh Milk, Condensed Milk, Milk Powder & Other Dairy Products*				
Susu Segar UHT/ *Fresh Milk UHT*	**1 L**	6.89	6.91	6.98
Susu, Krimer Pekat Manis/ *Sweetened Creamer Milk*	**500 gm**	2.84	2.81	2.86
Susu Tepung Bayi, PK/ *Powdered Milk (Infant), PK*	**650 gm**	24.59	25.41	25.44
Keju (12) PK/ *Cheese (12), PK*	**250 g**	11.29	11.32	11.34
Barang Pengeluaran Perubatan *Pharmaceutical Products*				
Ubat batuk/ *Cough Mixture / Syrup*	**60 ml botol/** *bottle*	6.57	6.68	6.71
Paracetamol	**12 strip**	3.85	4.62	4.69
Ikan & Makanan Laut yang diproses dan Minyak Masak *Processed Fish and Cooking Oil*				
Ikan dalam Sos Tomato/ *Fish in tomato sauce*	**425 gm**	7.58	7.66	7.84
Minyak Masak/ *Cooking Oil*	**3 Kg bot**	16.38	17.01	20.24
Minyak Masak/ *Cooking Oil*	**5 Kg bot**	20.98	23.21	28.33
Minyak Masak/ *Cooking Oil*	**1 Kg bot**	5.44	5.61	6.40
Beras, Minuman Bermalt dan Minuman Isotonik *Rice, Malt Drinks and Isotonic Drinks*				
Beras SST 5%/ *Rice SST 5%*	**10 Kg**	25.84	25.93	26.09
Minuman bermalt PK/ *Malt Drinks, PK*	**200 gm**	4.62	4.62	4.63
Minuman Isotonik/ *Isotonic Drinks*	**1.5 L**	3.27	3.40	3.47
Mee Kering, Kicap Kacang Soya Manis, Sos, Mayonis, Minuman Beralkohol dan Ubat Nyamuk *Dried Mee, Sweet Soya Bean Sauce,Mayonnaise, Alcoholic Beverages and Mosquito Repellent*				
Mee Kering/ *Dried Mee*	**500 gm**	3.71	3.76	3.84
Mee Kering/ *Dried Mee*	**5 pek/** *pack*	4.28	4.27	4.30
Kicap Kacang Soya, manis/ *Sweet Soya Bean Sauce*	**345 ml**	5.65	5.64	5.64
Sos Tomato/ *Tomato Sauce*	**475 gm bot**	3.68	3.72	3.93
Sos Cili/ *Chilli Sauce*	**340 gm bot**	3.26	3.28	3.40
Mayonis/ *Mayonnaise*	**230 ml bot**	6.08	6.20	6.29
Minuman Beralkohol/ *Alcoholic Beverages*	**320 ml tin**	6.22	6.37	6.67
Ubat Nyamuk/ *Mosquito Repellent*	**10 keping/** *pieces*	1.81	1.85	1.87
Ubat Nyamuk/ *Mosquito Repellent*	**30 keping/** *pieces*	5.18	5.19	5.22
Ubat Nyamuk/ *Mosquito Repellent*	**360 gm tin**	8.79	8.78	9.17
Barangan & Penyelenggaraan Isi Rumah, Buku & Alat tulis dan Barangan Untuk Penjagaan Diri *Goods & Services For Routine Household Maintenance, Books & Stationery and Products for Personal Care*				
Plastik Sampah/ *Garbage Plastic Bag*	**10 keping/** *pack*	5.60	5.81	6.09
Pelembut Fabrik/ *Fabric Softener*	**2 L bot**	8.39	8.90	11.64
Pen	**sebatang/ each**	0.93	0.94	0.97
Pensil Warna/ *Pencil, Colour*	**12 batang, kotak/** *pieces, box*	13.72	13.73	13.48
Kertas Fotostat/ *Photostat Paper*	**1 rim**	15.28	15.32	15.23
Buku Latihan/ *Exercise Book*	**sebuah/** *each*	1.23	1.24	1.24
Potong Rambut (Lelaki)/ *Men's Hair Cut*	**satu/** *each*	10.70	11.99	12.87
Berus Gigi/ *Toothbrush*	**satu/** *each*	3.37	3.40	3.42
Ubat Gigi/ *Toothpaste*	**175 gm tiub/** *tube*	8.19	8.51	8.97
Tisu Tandas/ *Toilet Paper*	**10 gulung/** *rolls*	9.71	9.78	9.96
Tuala Wanita/ *Sanitary Napkin*	**10 pek/** *pack of 10*	3.65	3.39	3.41
Tuala Wanita/ *Sanitary Napkin*	**8 pek/** *pek of 8*	4.02	4.17	4.2
Sabun Mandi/ *Toilet Soap*	**1 pek 3, 85 gm/** *pack of 3*	4.07	4.20	4.22
Sabun Mandi/ *Shower Cream*	**220 ml bot**	6.08	6.11	6.12

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia
Source: Department of Statistics Malaysia

Jadual 24.0: Indeks Harga Pengeluar (IHPR) Pengeluaran Tempatan dan Perubahan Peratus Tahunan mengikut Sektor, Malaysia
Table 24.0: Producer Price Index (PPI) Local Production and Annual Percentage Change by Sector, Malaysia

	2017	2018	2019	2020	2021
			(2010=100)		
Indeks Harga Pengeluar (IHPR) *Producer Price Index (PPI)*					
Jumlah *Total*	**107.9**	**106.7**	**105.2**	**102.4**	**112.1**
Pertanian, perhutanan dan perikanan *Agriculture, forestry and fishing*	114.7	98.7	94.8	109.7	142.8
Perlombongan *Mining*	90.9	106.8	102.9	65.5	92.5
Pembuatan *Manufacturing*	109.0	107.0	106.0	105.6	111.4
Bekalan elektrik dan gas *Electricity and gas supply*	114.6	115.9	117.6	117.1	116.6
Bekalan air *Water supply*	114.1	114.4	111.9	111.7	112.3
Perubahan Peratus Tahunan (%) *Annual Percentage Change (%)*					
Jumlah *Total*	**6.7**	**-1.1**	**-1.4**	**-2.7**	**9.5**
Pertanian, perhutanan dan perikanan *Agriculture, forestry and fishing*	7.0	-13.9	-4.0	15.7	30.2
Perlombongan *Mining*	24.7	17.5	-3.7	-36.3	41.2
Pembuatan *Manufacturing*	5.3	-1.8	-0.9	-0.4	5.5
Bekalan elektrik dan gas *Electricity and gas supply*	1.9	1.1	1.5	-0.4	-0.4
Bekalan air *Water supply*	-0.1	0.3	-2.2	-0.2	0.5

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia
Source: Department of Statistics Malaysia

Jadual 25.0 : Statistik utama kemalangan pekerjaan, Malaysia
Table 25.0 : Principal statistics of occupational accident, Malaysia

KEMALANGAN PEKERJAAN *OCCUPATIONAL ACCIDENT*	**2020**
Bilangan Kemalangan Pekerjaan *Number of Occupational Accident*	
Jumlah/ *Total*	**32,674**
Kewarganegaraan/ *Citizenship*	
Warganegara/ *Citizens*	27,754
Bukan warganegara/ *Non-citizens*	4,920
Jantina/ *Gender*	
Lelaki/ *Male*	27,545
Perempuan/ *Female*	5,129
Sektor OSHA *OSHA's Sector*	
Pertanian, Perhutanan dan Perikanan/ *Agriculture, Forestry and Fishing*	2,106
Perlombongan dan Pengkuarian/ *Mining and Quarrying*	122
Pembuatan/ *Manufacturing*	10,303
Pembinaan/ *Construction*	3,958
Utiliti/ *Utilities*	505
Perdagangan Borong dan Runcit/ *Wholesale and Retail Trades*	3,429
Pengangkutan, Penyimpanan dan Komunikasi *Transport, Storage and Communication*	1,440
Hotel dan Restoran/ *Hotels and Restaurants*	585
Kewangan, Insurans, Hartanah dan Perkhidmatan Perniagaan *Finance, Insurance, Real Estate and Business Services*	2,218
Perkhidmatan/ *Services*	8,008
Bilangan Kematian Pekerjaan *Number of Occupational Fatality*	
Jumlah/ *Total*	**312**
Kewarganegaraan/ *Citizenship*	`
Warganegara/ *Citizens*	184
Bukan warganegara/ *Non-citizens*	128
Jantina/ *Gender*	
Lelaki/ *Male*	307
Perempuan/ *Female*	5
Sektor OSHA *OSHA's Sector*	
Pertanian, Perhutanan dan Perikanan/ *Agriculture, Forestry and Fishing*	50
Perlombongan dan Pengkuarian/ *Mining and Quarrying*	3
Pembuatan/ *Manufacturing*	83
Pembinaan/ *Construction*	81
Utiliti/ *Utilities*	3
Perdagangan Borong dan Runcit/ *Wholesale and Retail Trades*	10
Pengangkutan, Penyimpanan dan Komunikasi *Transport, Storage and Communication*	13
Hotel dan Restoran/ *Hotels and Restaurants*	3
Kewangan, Insurans, Hartanah dan Perkhidmatan Perniagaan *Finance, Insurance, Real Estate and Business Services*	13
Perkhidmatan/ *Services*	53

Sumber:
Jabatan keselamatan dan kesihatan Pekerjaan (JKKP)
Pertubuhan Keselamatan Sosial (PERKESO)
Source:
Department of Occupational Safety and Health (DOSH)
Social Security Organisation (SOCSO)

Jadual 25.0 : Statistik utama kemalangan pekerjaan, Malaysia (samb.)
Table 25.0 : Principal statistics of occupational accident, Malaysia (cont'd)

KEMALANGAN PEKERJAAN *OCCUPATIONAL ACCIDENT*	**2020**
Kadar Kemalangan Pekerjaan (setiap 1,000 pekerja) *Occupational Accident Rate (per 1,000 workers)*	
Jumlah/ *Total*	**2.18**
Kewarganegaraan/ *Citizenship*	
Warganegara/ *Citizens*	2.16
Bukan warganegara/ *Non-citizens*	2.35
Jantina/ *Gender*	
Lelaki/ *Male*	3.02
Perempuan/ *Female*	0.88
Sektor OSHA *OSHA's Sector*	
Pertanian, Perhutanan dan Perikanan/ *Agriculture, Forestry and Fishing*	1.34
Perlombongan dan Pengkuarian/ *Mining and Quarrying*	1.48
Pembuatan/ *Manufacturing*	4.12
Pembinaan/ *Construction*	3.37
Utiliti/ *Utilities*	3.15
Perdagangan Borong dan Runcit/ *Wholesale and Retail Trades*	1.24
Pengangkutan, Penyimpanan dan Komunikasi *Transport, Storage and Communication*	1.58
Hotel dan Restoran/ *Hotels and Restaurants*	0.38
Kewangan, Insurans, Hartanah dan Perkhidmatan Perniagaan *Finance, Insurance, Real Estate and Business Services*	2.66
Perkhidmatan/ *Services*	2.34
Kadar Kematian Pekerjaan (setiap 100,000 pekerja) *Occupational Fatality Rate (per 100,000 workers)*	
Jumlah/ *Total*	**2.09**
Kewarganegaraan/ *Citizenship*	
Warganegara/ *Citizens*	1.43
Bukan warganegara/ *Non-citizens*	6.12
Jantina/ *Gender*	
Lelaki/ *Male*	3.36
Perempuan/ *Female*	0.09
Sektor OSHA *OSHA's Sector*	
Pertanian, Perhutanan dan Perikanan/ *Agriculture, Forestry and Fishing*	3.19
Perlombongan dan Pengkuarian/ *Mining and Quarrying*	3.65
Pembuatan/ *Manufacturing*	3.32
Pembinaan/ *Construction*	6.90
Utiliti/ *Utilities*	1.87
Perdagangan Borong dan Runcit/ *Wholesale and Retail Trades*	0.36
Pengangkutan, Penyimpanan dan Komunikasi *Transport, Storage and Communication*	1.42
Hotel dan Restoran/ *Hotels and Restaurants*	0.19
Kewangan, Insurans, Hartanah dan Perkhidmatan Perniagaan *Finance, Insurance, Real Estate and Business Services*	1.56
Perkhidmatan/ *Services*	1.55

Sumber:
Jabatan keselamatan dan kesihatan Pekerjaan (JKKP)
Pertubuhan Keselamatan Sosial (PERKESO)
Source:
Department of Occupational Safety and Health (DOSH)
Social Security Organisation (SOCSO)

Jadual 26.0 : Peratusan ahli parlimen dan anggota pentadbiran mengikut jantina, Malaysia
Table 26.0 : Percentage of members of parliament and administration by sex, Malaysia

PERKARA *ITEM*	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**
Dewan Negara/ *Senate*				
Lelaki/ *Male*	83.0	81.5	82.0	86.2
Perempuan/ *Female*	17.0	18.5	18.0	13.8
Dewan Rakyat/ *House of Representatives*				
Lelaki/ *Male*	89.1	86.0	85.6	84.2
Perempuan/ *Female*	10.9	14.0	14.4	14.9
Menteri Kabinet/ *Cabinet Minister*				
Lelaki/ *Male*	91.4	82.1	85.7	84.4
Perempuan/ *Female*	8.6	17.9	14.3	15.6
Timbalan Menteri/ *Deputy Minister*				
Lelaki/ *Male*	84.8	85.2	80.8	89.5
Perempuan/ *Female*	15.2	14.8	19.2	10.5

Sumber: Parlimen Malaysia
Source: Parliament of Malaysia

Nota/ *Note:*
Terdapat 0.9 peratus kekosongan di Dewan Rakyat pada 2020
There was 0.9 per cent vacancy in House of Representatives in 2020

Jadual 27.0 : Bilangan hakim di Badan Kehakiman mengikut jawatan dan jantina, Malaysia
Table 27.0 : Number of judges in the Judiciary by position and sex, Malaysia

PERKARA *ITEM*	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**
Jumlah/ *Total*	**131**	**129**	**129**	**137**
Lelaki/ *Male*	83	81	87	91
Perempuan/ *Female*	48	48	42	49
Ketua Hakim Negara/ *Chief Justice of Malaysia*				
Jumlah/ *Total*	**1**	**1**	**1**	**1**
Lelaki/ *Male*	1	1	-	-
Perempuan/ *Female*	-	-	1	1
Presiden Mahkamah Rayuan Malaysia/ *President of the Court of Appeal of Malaysia*				
Jumlah/ *Total*	**1**	**1**	**1**	**1**
Lelaki/ *Male*	1	1	-	-
Perempuan/ *Female*	-	-	1	1
Hakim Besar Malaya/ *Chief Judge of Malaya*				
Jumlah/ *Total*	**1**	**1**	**1**	**1**
Lelaki/ *Male*	1	-	-	1
Perempuan/ *Female*	-	1	1	-
Hakim Besar Sabah dan Sarawak/ *Chief Judge of Sabah and Sarawak*				
Jumlah/ *Total*	**1**	**1**	**1**	**1**
Lelaki/ *Male*	1	1	1	1
Perempuan/ *Female*	-	-	-	-
Hakim Mahkamah Persekutuan Malaysia/ *Judges of the Federal Court of Malaysia*				
Jumlah/ *Total*	**11**	**9**	**9**	**10**
Lelaki/ *Male*	4	5	5	4
Perempuan/ *Female*	7	4	4	5
Hakim Mahkamah Rayuan Malaysia/ *Judges of the Court of Appeal of Malaysia*				
Jumlah/ *Total*	**27**	**25**	**24**	**26**
Lelaki/ *Male*	14	13	13	18
Perempuan/ *Female*	13	12	11	8
Hakim Mahkamah Tinggi/ *Judges of the High Courts*				
Jumlah/ *Total*	**55**	**58**	**59**	**58**
Lelaki/ *Male*	33	37	42	40
Perempuan/ *Female*	22	21	17	18
Pesuruhjaya Kehakiman Mahkamah Tinggi/ *Judicial Commissioners*				
Jumlah/ *Total*	**34**	**33**	**33**	**39**
Lelaki/ *Male*	25	23	8	27
Perempuan/ *Female*	9	10	25	12

Sumber: Suruhanjaya Pelantikan Kehakiman
Source: Judicial Appoiments Commission

Jadual 28.0 : Bilangan hakim di Kehakiman Syariah mengikut jawatan dan jantina, Malaysia
Table 28.0 : Number of judges in the Syariah Judiciary by position and sex, Malaysia

PERKARA *ITEM*	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**
Jumlah/ *Total*	**197**	**197**	**202**	**204**
Lelaki/ *Male*	181	176	175	175
Perempuan/ *Female*	16	21	27	29
Ketua Pengarah/ Ketua Hakim Syarie/ *Director General/ Syarie Chief Justice*				
Jumlah/ *Total*	**1**	**1**	**1**	**1**
Lelaki/ *Male*	1	1	1	1
Perempuan/ *Female*	-	-	-	-
Hakim Mahkamah Rayuan Syariah/ *Judges of the Court of Appeal Syarie*				
Jumlah/ *Total*	**5**	**5**	**6**	**6**
Lelaki/ *Male*	5	5	6	6
Perempuan/ *Female*	-	-	-	-
Ketua Hakim Syarie Negeri/ *State Syarie Chief Judge*				
Jumlah/ *Total*	**14**	**14**	**12**	**13**
Lelaki/ *Male*	14	14	12	13
Perempuan/ *Female*	-	-	-	-
Ketua Pendaftar Mahkamah Syariah Negeri/ *Chief Register of the State Syariah Court*				
Jumlah/ *Total*	**15**	**15**	**15**	**14**
Lelaki/ *Male*	10	10	10	11
Perempuan/ *Female*	5	5	5	3
Hakim Syarie/ *Syarie Judge*				
Jumlah/ *Total*	**162**	**162**	**168**	**170**
Lelaki/ *Male*	151	146	146	144
Perempuan/ *Female*	11	16	22	26

Sumber: Jabatan Kehakiman Syariah Malaysia
Source: Syariah Judiciary Department Malaysia

Jadual 29.0 : Bilangan Ketua Setiausaha, Timbalan Ketua Setiausaha dan Ketua Pengarah mengikut jawatan dan jantina, Malaysia

Table 29.0 : Number of Secretary General, Deputy Secretary General and Director General by position and sex, Malaysia

PERKARA *ITEM*	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**
Jumlah/ *Total*	**199**	**229**	**224**	**245**
Lelaki/ *Male*	167	189	182	203
Perempuan/ *Female*	32	40	42	42
Ketua Setiausaha Negara/ *Chief Secretary to the Government*				
Jumlah/ *Total*	**1**	**1**	**1**	**1**
Lelaki/ *Male*	1	1	1	1
Perempuan/ *Female*	-	-	-	-
Ketua Setiausaha/ *Secretary General*				
Jumlah/ *Total*	**24**	**25**	**27**	**26**
Lelaki/ *Male*	21	22[1]	20[1]	20
Perempuan/ *Female*	3	3[1]	7[1]	6
Timbalan Ketua Setiausaha/ *Deputy Secretary General*				
Jumlah/ *Total*	**50**	**58**	**60**	**60**
Lelaki/ *Male*	37	41[2]	44[2]	45
Perempuan/ *Female*	13	17[2]	16[2]	15
Ketua-Ketua Pengarah, Pengarah dan Pengurus Besar Badan-Badan Berkanun/ *Director General, Director and General Manager of Statutory Bodies*				
Jumlah/ *Total*	**92**	**39**	**40**	**59**
Lelaki/ *Male*	85	35	35	54
Perempuan/ *Female*	7	4	6	5
Ketua-Ketua Pengarah Jabatan Persekutuan/ *Director General of Federal Departments*				
Jumlah/ *Total*	**124**	**106**	**96**	**99**
Lelaki/ *Male*	108	90	83	83
Perempuan/ *Female*	16	16	13	16

Sumber: Bahagian Istiadat dan Urusetia Persidangan Antarabangsa, Jabatan Perdana Menteri

Source: The Ceremonial & International Conference Secretariat Division, Prime Minister's Department

Nota/ *Notes:*

[1] **2018, 2019** : **termasuk 3 Ketua Pengarah (EPU, ICU dan MAMPU) selaras dengan Warta Kerajaan P.U (B) 140 - 6 Mac 2017**
including 3 Director General (EPU, ICU and MAMPU) in accordance with Government Gazette P.U (B) 140 - 6 March 2017

[1] **2019** : **termasuk Timbalan Ketua Setiausaha Kanan, JPM**
including Senior Deputy Secretary General, PMO

[2] **2018** : **termasuk Timbalan Ketua Setiausaha Kanan, JPM**
including Senior Deputy Secretary General, PMO

[2] **2019** : **tidak termasuk Timbalan Ketua Setiausaha Kanan, JPM**
not including Senior Deputy Secretary General, PMO

Jadual 30.0 : Bilangan murid pelbagai peringkat dan jenis sekolah, Malaysia, 2020
Table 30.0 : Number of pupils of various levels and types of schools, Malaysia, 2020

	Jumlah *Total*
Bilangan murid peringkat prasekolah di sekolah kerajaan & bantuan kerajaan *Number of pupils at pre-school level in government & government-aided schools*	207,952
Bilangan murid peringkat rendah di sekolah kerajaan & bantuan kerajaan *Number of pupils at primary level in government & government-aided schools*	2,741,995
Bilangan murid peringkat menengah rendah di sekolah kerajaan & bantuan kerajaan *Number of pupils at lower secondary level in government & government-aided schools*	1,920,485
Bilangan murid peringkat menengah atas di sekolah kerajaan & bantuan kerajaan *Number of pupils at upper secondary level in government & government-aided schools*	68,296
Bilangan murid pendidikan khas di sekolah kerajaan dan bantuan kerajaan, Peringkat rendah *Number of pupils in special education in government & government-aided schools, Primary level*	1,367
Bilangan murid pendidikan khas di sekolah kerajaan dan bantuan kerajaan, Peringkat menengah *Number of pupils in special education in government & government-aided schools, Secondary level*	1,126
Bilangan murid tadika, sekolah rendah dan menengah swasta, Tadika *Number of pupils in kindergarten, primary and secondary private school, Private kindergarten*	321,997
Bilangan murid tadika, sekolah rendah dan menengah swasta, Rendah *Number of pupils in kindergarten, primary and secondary private school, Private primary school*	41,853
Bilangan murid tadika, sekolah rendah dan menengah swasta, Menengah *Number of pupils in kindergarten, primary and secondary private school, Private secondary school*	104,863
Bilangan murid tadika, sekolah rendah dan menengah swasta, Sekolah Pendidikan Khas *Number of pupils in kindergarten, primary and secondary private school, Special Education School*	740
Bilangan murid tadika, sekolah rendah dan menengah swasta, Sekolah Antarabangsa *Number of pupils in kindergarten, primary and secondary private school, International School*	74,268
Bilangan murid tadika, sekolah rendah dan menengah swasta, Sekolah Ekspatriat *Number of pupils in kindergarten, primary and secondary private school, Expatriate School*	2,800

Sumber:
Jabatan Kebajikan Masyarakat
Kementerian Pendidikan Malaysia
Source:
Department of Social Welfare
Ministry of Education Malaysia

Nota/ *Note:*
Seperti pada 30 Jun
As at 30 June

Jadual 31.0 : Statistik jenayah, Malaysia
Table 31.0 : Crime statistics, Malaysia

	2018	2019	2020
Nisbah jenayah indeks *Crime index ratio*	**270**	**250**	**194**
Jenayah indeks *Crime index*	88,662	83,456	65,623
Jumlah jenayah kekerasan *Total violent crime*	**16,902**	**16,489**	**13,279**
Bunuh *Murder*	323	310	253
Rogol *Raped*	1,648	1,738	1,582
Samun [a] *Robbery*	10,271	9,729	7,326
Mencederakan *Injury*	4,660	4,712	4,118
Jumlah jenayah harta benda *Total property crime*	**71,760**	**66,967**	**52,344**
Pecah rumah dan curi *House break-in and theft*	15,742	16,497	14,040
Kecurian kenderaan *Vehicles theft*			
Lori/ Van *Lorry/ Van*	1,761	1,549	921
Kereta *Motorcar*	7,413	6,817	4,599
Motosikal/ Skuter *Motorcycle/ Scooter*	26,779	22,501	16,059
Curi/Ragut *Theft/ Snatch theft*	138	19	-
Kecurian lain *Other theft*	19,927	19,584	16,725

Sumber: Polis Diraja Malaysia
Source: Royal Malaysia Police

Nota/ *Notes:*

[a] **Termasuk samun berkawan bersenjata api, samun berkawan tidak bersenjata api, samun bersenjata api dan samun tidak bersenjata api**
Includes Gang robbery with firearms, Gang robbery without firearms, Robbery with firearms and Robbery without firearms

[b] **Termasuk W.P. Labuan**
Includes W.P. Labuan

[c] **Termasuk W.P. Putrajaya**
Includes W.P. Putrajaya

Jadual 32.0 : Bilangan kemalangan jalan raya, kecederaan dan kematian yang dilaporkan mengikut negeri, Malaysia

Table 32.0 : Number of road accidents, injuries and deaths reported by state, Malaysia

Negeri *State*	Tahun *Year*	Kemalangan jalan raya *Road accident*	Kecederaan dan Kematian *Injury and Death* Jumlah *Total*	Kecederaan *Injury*	Kematian *Death*
MALAYSIA	**2018**	**548,598**	**14,625**	**8,341**	**6,284**
	2019	**567,516**	**15,044**	**8,877**	**6,167**
	2020	**418,237**	**17,236**	**12,602**	**4,634**
Johor	2018	78,812	1,551	574	977
	2019	82,502	1,609	569	1,040
	2020	58,207	1,735	1,038	697
Kedah	2018	23,239	1,306	797	509
	2019	24,867	1,445	999	446
	2020	19,651	1,517	1,163	354
Kelantan	2018	10,983	2,046	1,626	420
	2019	11,295	1,813	1,475	338
	2020	9,752	2,168	1,892	276
Melaka	2018	19,120	357	166	191
	2019	19,593	406	189	217
	2020	14,543	386	235	151
Negeri Sembilan	2018	25,123	1,158	796	362
	2019	25,838	1,313	976	337
	2020	19,905	1,800	1,565	235
Pahang	2018	20,641	815	330	485
	2019	21,196	867	413	454
	2020	17,000	805	449	356
Pulau Pinang	2018	45,734	611	221	390
	2019	47,198	544	152	392
	2020	35,234	531	244	287
Perak	2018	38,278	1,699	1,006	693
	2019	39,720	1,727	1,060	667
	2020	30,669	2,394	1903	491
Perlis	2018	2,093	353	289	64
	2019	2,098	292	216	76
	2020	1,615	245	199	46
Selangor	2018	163,078	1,541	495	1,046
	2019	168,222	1,878	824	1,054
	2020	123,230	3,191	2,386	805
Terengganu	2018	10,607	660	385	275
	2019	11,355	734	457	277
	2020	9,152	622	384	238
Sabah	2018	17,401	962	664	298
	2019	17,902	916	632	284
	2020	12,498	582	368	214
Sarawak	2018	20,600	842	509	333
	2019	21,341	883	514	369
	2020	16,158	818	503	315
W.P. Kuala Lumpur	2018	70,468	664	442	222
	2019	71,917	539	339	200
	2020	48,796	389	233	156
W.P. Labuan	2018	605	43	31	12
	2019	618	41	34	7
	2020	408	23	17	6
W.P. Putrajaya	2018	1,816	17	10	7
	2019	1,854	37	28	9
	2020	1,419	30	23	7

Sumber: Jabatan Siasatan dan Penguatkuasaan Trafik, Polis Diraja Malaysia

Source: Investigation and Enforcement of the Traffic Department Royal Malaysia Police

Jadual 33.0: Peratusan capaian isi rumah terhadap perkhidmatan dan peralatan ICT mengikut strata, Malaysia, 2017 - 2020

Table 33.0: Percentage of households with access to ICT services and equipment by strata, Malaysia, 2017 - 2020

(%)

Perkhidmatan dan peralatan ICT *ICT services and equipment*	2017			2018			2019			2020		
	Jumlah *Total*	**Bandar** *Urban*	**Luar bandar** *Rural*	**Jumlah** *Total*	**Bandar** *Urban*	**Luar bandar** *Rural*	**Jumlah** *Total*	**Bandar** *Urban*	**Luar bandar** *Rural*	**Jumlah** *Total*	**Bandar** *Urban*	**Luar bandar** *Rural*
Telefon bimbit *Mobile phone*	98.1	98.4	96.6	98.2	98.6	96.5	98.2	98.8	96.2	98.6	99.0	96.8
Internet	85.7	87.8	77.7	87.0	89.1	78.9	90.1	92.2	81.5	91.7	93.5	83.9
Komputer *Computer*	74.1	78.4	57.7	71.7	77.0	50.9	71.3	76.6	50.1	77.6	82.8	55.5
Siaran TV berbayar *Pay TV channel*	72.3	75.1	62.0	73.1	76.0	62.1	75.8	79.0	63.0	78.9	81.9	66.5
Televisyen *Television*	98.5	98.8	97.3	98.6	99.0	96.9	97.6	98.2	95.4	98.5	99.0	96.3
Radio	94.9	95.6	92.6	95.7	96.6	92.0	97.2	98.0	93.6	98.5	98.9	97.0
Telefon talian tetap *Fixed-line telephone*	28.6	32.3	14.6	26.5	29.9	13.2	23.5	26.3	12.1	22.3	25.5	9.2

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

Source: Department of Statistics Malaysia

Jadual 34.0 : Pendapatan, Perbelanjaan dan Kemiskinan Malaysia, 2019
Table 34.0 : Income, Expenditure and Poverty Malaysia, 2019

	Pendapatan *Income*		**Perbelanjaan** *Expenditure*	**Kemiskinan** *Poverty*	
	Purata *Mean*	**Penengah** *Median*	**Penggunaan isi rumah bulanan purata** *Mean monthly households consumption*	**Insiden miskin mutlak** *Incidence of absolute poverty*	**Pekali gini** *Gini coefficient*
	(RM)	**(RM)**	**(RM)**	**(%)**	**(%)**
MALAYSIA	**7,901**	**5,873**	**4,534**	**5.6**	**0.407**
Negeri/*State*					
Johor	8,013	6,427	4,793	3.9	0.366
Kedah	5,522	4,325	3,359	8.8	0.354
Kelantan	4,874	3,563	3,223	12.4	0.378
Melaka	7,741	6,054	4,955	3.9	0.383
Negeri Sembilan	6,707	5,005	4,350	4.3	0.391
Pahang	5,667	4,440	3,652	4.3	0.330
Pulau Pinang	7,774	6,169	4,630	1.9	0.359
Perak	5,645	4,273	3,564	7.3	0.377
Perlis	5,476	4,594	3,468	3.9	0.334
Selangor	10,827	8,210	5,830	1.2	0.393
Terengganu	6,815	5,545	4,336	6.1	0.335
Sabah	5,745	4,235	2,792	19.5	0.397
Sarawak	5,959	4,544	3,448	9.0	0.387
W.P. Kuala Lumpur	13,257	10,549	6,913	0.2	0.350
W.P. Labuan	8,319	6,726	4,097	3.1	0.333
W.P. Putrajaya	12,840	9,983	7,980	0.4	0.361

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia
Source: Department of Statistics Malaysia

Jadual 35.0 : Statistik terpilih Penggunaan Per Kapita (PCC), Kadar Sara Diri (SSR) dan Kadar Kebergantungan (IDR) Import item pertanian, Malaysia, 2020

Table 35.0 : Selected statistics on Per Capita Consumption (PCC), Self-Sufficiency Ratio (SSR) and Import Dependency Ratio (IDR) of agricultural items, Malaysia, 2020

ITEM PERTANIAN TERPILIH *SELECTED AGRICULTURAL ITEM*	**PCC (KG/ Tahun)** *PCC (KG/ Year)*	**SSR (%)**	**IDR (%)**
Durian	11.1	105.2	1.3
Mangga/ *Mango*	1.8	20.2	86.2
Kelapa/ *Coconut*	24.3	66.6	34.0
Nanas/ *Pineapple*	7.2	104.7	0.5
Tembikai/ *Watermelon*	2.8	139.4	7.7
Cili/ *Chilli**	2.0	30.9	72.4
Halia/ *Ginger*	1.8	18.9	81.5
Kobis bulat/ *Round cabbage*	6.2	37.5	63.6
Bayam/ *Spinach*	2.0	112.0	1.3
Timun/ *Cucumber*	2.7	112.1	9.7
Tomato	4.2	123.7	1.0
Sawi/ *Mustard*	4.4	97.6	7.0
Daging ayam/ itik/ *Poultry meat*	47.4	98.2	4.2
Telur ayam/ itik/ *Chicken/ duck egg***	20.7	113.5	0.004
Daging kambing/ bebiri/ *Mutton*	1.3	9.6	90.4
Daging lembu/ kerbau/ *Beef*	5.6	22.2	78.1
Daging babi/ *Pork*	17.5	94.9	5.8
Susu segar (liter/tahun)/ *Fresh milk (litre/year)*	2.0	65.5	53.5
Udang/ *Shrimp*	4.1	101.7	17.5
Selayang / *Sardine*	2.9	80.7	19.7

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia
Source: Department of Statistics Malaysia

Nota/ *Notes :*

*** Tidak termasuk cili padi**
Not included hot chilli

**** Satu biji telur bersamaan 60 gram**
One piece egg equal to 60 grams

Nota tambahan/ *Additional Notes :*

PCC merujuk kepada amaun penggunaan makanan oleh setiap penduduk dalam setahun.
PCC refers to the amount of food consumed by each person per year.

SSR yang mencapai 100.0 peratus atau lebih menunjukkan bekalan atau pengeluaran bagi sesuatu komoditi pertanian adalah mencukupi untuk memenuhi keperluan dalam negara, dan sebaliknya.
The SSR which obtained 100.0 per cent or more indicates the supply or production of agricultural commodities is sufficient to meet the country's demands and vice versa.

IDR menerangkan kebergantungan sesebuah negara kepada import komoditi pertanian dalam memenuhi keperluan domestik. Semakin tinggi IDR menunjukkan semakin banyak bekalan komoditi pertanian yang diimport.
IDR explains a country's dependence on imports of agricultural commodities to meet domestic needs. The higher IDR shows the more supply of agricultural commodities to be imported.

Jadual 35.1 : Statistik terpilih Penggunaan Per Kapita item pertanian mengikut negeri, Malaysia, 2020

Table 35.1 : Selected statistics on Per Capita Consumption of agricultural item by state, Malaysia, 2020

Daerah *District*	**ITEM PERTANIAN TERPILIH** *SELECTED AGRICULTURAL ITEM*							
	Durian	**Mangga** *Mango*	**Nanas** *Pineapple*	**Cili*** *Chilli**	**Kobis bulat** *Round cabbage*	**Timun** *Cucumber*	**Tomato**	**Sawi** *Mustard*
Malaysia	**11.1**	**1.8**	**7.2**	**2.0**	**6.2**	**2.7**	**4.2**	**4.4**
Johor	6.7	1.2	7.8	3.7	4.4	2.2	3.3	3.7
Kedah	9.7	1.3	7.0	2.5	5.2	2.8	3.3	5.3
Kelantan	12.0	4.7	8.9	1.1	7.5	3.5	2.4	5.4
Melaka	10.9	1.9	9.9	1.8	6.5	2.8	3.2	4.0
Negeri Sembilan	9.2	1.8	6.8	2.2	5.0	2.3	3.2	4.1
Pahang	6.9	3.0	7.6	1.2	4.7	3.5	2.8	3.0
Pulau Pinang	11.0	0.9	7.8	2.1	4.3	2.3	5.1	5.3
Perak	15.1	1.7	7.2	2.3	6.4	2.3	4.0	4.3
Perlis	19.7	2.1	8.3	2.0	8.1	2.3	2.2	4.6
Selangor	9.2	2.1	7.4	2.6	8.2	2.9	9.2	5.5
Terengganu	11.9	3.9	13.6	2.2	5.8	5.0	3.1	3.9
Sabah	9.5	0.8	2.2	0.4	6.4	2.1	1.3	3.9
Sarawak	18.5	0.6	6.9	0.8	5.4	2.4	1.0	2.6
W.P. Kuala Lumpur	15.0	2.5	6.5	2.3	6.3	2.4	4.1	4.2
W.P. Labuan	3.2	0.4	10.5	0.3	6.5	1.2	1.5	3.6
W.P. Putrajaya	8.5	1.4	10.7	2.0	4.2	1.2	2.0	1.5

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia
Source: Department of Statistics Malaysia

Nota/ *Notes* :
*** Tidak termasuk cili padi**
Not included hot chilli

Penggunaan Per Kapita 2020 dikira menggunakan proksi data Survei Pendapatan, Perbelanjaan Isi Rumah dan Kemudahan Asas (HIES/BA) 2019, manakala maklumat lain adalah menggunakan data 2020

Per Capita Consumption 2020 is calculated based on proxy of Household Income, Expenditure and Basic Amenities (HIES/BA) Survey 2019 data, while other informations were based on 2020 data

Jadual 36.0: Purata suhu, Malaysia, (°C)
Table 36.0: Mean temperature, Malaysia, (°C)

STESEN METEOROLOGI TERPILIH (KETINGGIAN DARI PURATA PARAS LAUT DALAM METER) *SELECTED METEOROLOGICAL STATION (HEIGHT ABOVE MEAN SEA LEVEL IN METRES)*	**Daerah** *District*	**Tahun** *Year*	2016	2017	2018	2019	2020
Johor							
Batu Pahat (6.3 m)	Batu Pahat	**Min.**	24.6	24.4	24.0	24.1	24.4
		Maks. *Max .*	32.7	31.9	31.9	32.5	32.4
Kluang (88.1 m)	Kluang	**Min.**	24.3	23.8	23.9	23.9	24.1
		Maks. *Max .*	32.7	31.8	31.9	32.3	31.9
Mersing (43.6 m)	Mersing	**Min.**	24.8	23.9	23.7	24.1	24.2
		Maks. *Max .*	33.1	32.1	31.6	32.5	31.6
Senai (37.8 m)	Senai	**Min.**	24.4	24.0	23.7	24.0	24.2
		Maks. *Max .*	32.9	32.1	32.1	32.7	32.4
Kedah							
Alor Setar (3.9 m)	Alor Setar	**Min.**	24.8	24.2	24.4	24.5	24.3
		Maks. *Max .*	33.3	32.2	32.9	33.3	33.0
Pulau Langkawi (6.4 m)	Langkawi	**Min.**	25.8	25.0	25.3	25.8	25.7
		Maks. *Max .*	32.5	31.4	32.0	32.5	32.5
Kelantan							
Gong Kedak (6.0 m)	Pasir Puteh	**Min.**	n.a	n.a	n.a	24.2	24.2
		Maks. *Max .*	n.a	n.a	n.a	32.0	31.5
Kota Bharu (4.4 m)	Kota Bharu	**Min.**	24.8	24.3	24.4	24.5	24.6
		Maks. *Max .*	31.9	30.9	31.2	31.9	31.6
Kuala Krai (34.9 m)	Kuala Krai	**Min.**	23.6	23.7	23.4	23.2	23.5
		Maks. *Max .*	33.5	32.5	33.0	33.0	32.9
Melaka							
Melaka (8.5 m)	Melaka Tengah	**Min.**	25.0	21.6	24.2	24.5	24.0
		Maks. *Max .*	32.7	31.7	31.8	32.5	32.3
Negeri Sembilan							
Kuala Pilah (144.0 m)	Kuala Pilah	**Min.**	n.a	n.a	n.a	23.1	23.9
		Maks. *Max .*	n.a	n.a	n.a	32.2	31.9
Pahang							
Batu Embun, Jerantut (59.5 m)	Jerantut	**Min.**	23.8	23.8	23.3	23.4	23.6
		Maks. *Max .*	34.2	32.9	33.0	33.5	33.0
Cameron Highlands[1] (1,545.0 m)	Cameron Highlands	**Min.**	16.2	16.1	15.9	15.7	15.9
		Maks. *Max .*	23.1	22.6	22.6	22.6	22.7

Jadual 36.0: Purata suhu, Malaysia, (°C) (samb.)
Table 36.0: Mean temperature, Malaysia, (° C) (cont'd)

STESEN METEOROLOGI TERPILIH (KETINGGIAN DARI PURATA PARAS LAUT DALAM METER) *SELECTED METEOROLOGICAL STATION (HEIGHT ABOVE MEAN SEA LEVEL IN METRES)*	**Daerah** *District*	**Tahun** *Year*	2016	2017	2018	2019	2020
Pahang							
Kuantan (15.2 m)	Kuantan	**Min.**	24.2	23.9	23.8	23.8	24.1
		Maks. *Max .*	32.6	31.9	32.1	32.5	32.3
Muadzam Shah (33.3 m)	Rompin	**Min.**	24.2	23.8	23.5	23.5	23.7
		Maks. *Max .*	33.2	32.5	32.6	33.0	32.4
Temerloh (39.1 m)	Temerloh	**Min.**	23.7	24.4	23.6	23.8	24.0
		Maks. *Max .*	34.1	32.9	33.4	33.9	33.4
Perak							
Ipoh (40.1 m)	Kinta	**Min.**	24.6	24.1	23.8	24.3	24.3
		Maks. *Max .*	33.9	32.7	32.7	33.4	33.0
Lubok Merbau, Kuala Kangsar (77.5 m)	Kuala Kangsar	**Min.**	23.9	24.1	23.6	23.9	24.0
		Maks. *Max .*	33.9	32.9	33.1	33.6	33.3
Sitiawan (6.8 m)	Manjung	**Min.**	24.7	23.6	24.3	24.4	24.5
		Maks. *Max .*	32.9	31.9	32.4	33.1	32.6
Perlis							
Chuping (21.7 m)	Kangar	**Min.**	24.8	25.2	24.5	24.2	24.3
		Maks. *Max .*	33.7	32.5	33.4	33.4	33.2
Pulau Pinang							
Bayan Lepas (2.5 m)	Barat Daya	**Min.**	24.9	25.0	25.1	25.5	25.4
		Maks. *Max .*	32.0	31.9	32.2	32.7	32.2
Butterworth (3.3 m)	Seberang Perai	**Min.**	24.8	25.1	24.6	24.7	24.8
		Maks. *Max .*	32.1	32.1	31.9	32.4	32.1
Sabah							
Keningau (319.0 m)	Keningau	**Min.**	n.a	n.a	n.a	22.2	22.6
		Maks. *Max .*	n.a	n.a	n.a	32.6	32.0
Kota Kinabalu (2.1 m)	Kota Kinabalu	**Min.**	24.8	24.3	24.4	24.5	24.3
		Maks. *Max .*	33.2	32.1	32.9	32.8	32.2
Kudat (3.5 m)	Kudat	**Min.**	24.8	24.3	24.6	24.4	24.6
		Maks. *Max .*	31.6	30.7	31.2	31.2	31.0
Ranau (501.0 m)	Ranau	**Min.**	n.a.	n.a.	n.a.	20.6	20.9
		Maks. *Max .*	n.a.	n.a.	n.a.	30.3	30.1
Sandakan (12.1 m)	Sandakan	**Min.**	25.1	24.6	24.7	24.5	24.9
		Maks. *Max .*	32.2	30.7	31.8	31.7	31.4

Jadual 36.0: Purata suhu, Malaysia, (°C) (samb.)
Table 36.0: Mean temperature, Malaysia, (°C) (cont'd)

STESEN METEOROLOGI TERPILIH (KETINGGIAN DARI PURATA PARAS LAUT DALAM METER) *SELECTED METEOROLOGICAL STATION (HEIGHT ABOVE MEAN SEA LEVEL IN METRES)*	**Daerah** *District*	**Tahun** *Year*	2016	2017	2018	2019	2020
Sabah							
Tawau (17.5 m)	Tawau	**Min.**	23.8	23.9	23.7	23.7	23.8
		Maks. *Max .*	31.8	31.5	31.8	32.1	31.8
Sarawak							
Bintulu (24.3 m)	Bintulu	**Min.**	24.2	23.8	23.8	24.0	24.2
		Maks. *Max .*	31.9	31.7	31.7	32.0	31.8
Kapit (35.0 m)	Kapit	**Min.**	n.a	n.a	n.a	24.2	24.3
		Maks. *Max .*	n.a	n.a	n.a	33.4	32.9
Kuching (20.9 m)	Kuching	**Min.**	24.0	23.8	23.8	24.1	24.0
		Maks. *Max .*	32.5	32.3	32.3	32.5	32.0
Limbang (3.6 m)	Limbang	**Min.**	n.a.	n.a.	n.a.	23.7	23.8
		Maks. *Max .*	n.a.	n.a.	n.a.	33.3	32.9
Miri (17.0 m)	Miri	**Min.**	24.7	24.2	23.9	24.0	24.3
		Maks. *Max .*	31.7	31.3	31.4	31.7	31.6
Sibu (30.9 m)	Sibu	**Min.**	24.1	23.6	23.5	23.7	23.8
		Maks. *Max .*	32.6	32.3	32.4	32.6	32.3
Mulu (26.2 m)	Miri	**Min.**	n.a	n.a	n.a	23.3	23.5
		Maks. *Max .*	n.a	n.a	n.a	33.5	32.9
Sri Aman (9.6 m)	Sri Aman	**Min.**	23.6	23.4	23.2	23.4	23.6
		Maks. *Max .*	32.9	32.7	32.7	33.2	32.4
Selangor							
KLIA Sepang (16.1 m)	Sepang	**Min.**	24.7	23.4	24.6	24.8	24.8
		Maks. *Max .*	32.5	32.0	32.4	32.9	32.5
Petaling Jaya (58.6 m)	Petaling	**Min.**	25.8	25.3	25.2	25.5	25.5
		Maks. *Max .*	33.6	32.8	33.0	33.5	33.3
Subang (16.6 m)	Petaling	**Min.**	25.1	24.8	24.5	24.9	25.5
		Maks. *Max .*	33.7	32.7	32.8	33.6	33.5
Terengganu							
Kerteh (3.7 m)	Kemaman	**Min.**	n.a	n.a	n.a	23.9	24.1
		Maks. *Max .*	n.a	n.a	n.a	31.4	31.3
Kuala Terengganu (5.2 m)	Kuala Terengganu	**Min.**	24.9	24.5	24.6	24.8	24.9
		Maks. *Max .*	31.9	31.4	31.5	31.9	31.5

Jadual 36.0: Purata suhu, Malaysia, (°C) (samb.)
Table 36.0: Mean temperature, Malaysia, (°C) (cont'd)

STESEN METEOROLOGI TERPILIH (KETINGGIAN DARI PURATA PARAS LAUT DALAM METER) *SELECTED METEOROLOGICAL STATION (HEIGHT ABOVE MEAN SEA LEVEL IN METRES)*	**Daerah** *District*	**Tahun** *Year*	2016	2017	2018	2019	2020
W.P. Labuan							
Labuan (27.9 m)	Labuan	**Min.**	25.5	24.9	24.7	25.2	25.0
		Maks. *Max .*	31.9	31.0	31.1	31.7	31.4

Sumber: Jabatan Meteorologi Malaysia
Source: Malaysia Meteorological Department

Nota/ *Notes* :

[1]**Stesen bukit/** *Hill station*

Def: nilai detektif/ *Detective value*

Pembolehubah adalah menggambarkan data dalam lingkungan radius 15 kilometer daripada stesen dan bukan mewakili keseluruhan Parlimen

The variables are reflective of data within 15 kilometer radius of the station and are not representative of the entire Parliament

Jadual 37.0: Volum hujan, Malaysia
Table 37.0: Rainfall volume, Malaysia

STESEN METEOROLOGI TERPILIH (KETINGGIAN DARI PURATA PARAS LAUT DALAM METER) *SELECTED METEOROLOGICAL STATION (HEIGHT ABOVE MEAN SEA LEVEL IN METRES)*	**Daerah** *District*	**Tahun** *Year*	2016	2017	2018	2019	2020
Johor							
Batu Pahat (6.3 m)	Batu Pahat	**Jumlah (mm)** *Total*	1,848.6	2,118.2	2,253.2	1,980.1	2,089.6
		Bil. Hari *No. of days*	179	204	186	144	197
Kluang (88.1 m)	Kluang	**Jumlah (mm)** *Total*	1,633.8	2,277.6	2,090.5	2,130.2	2,574.8
		Bil. Hari *No. of days*	173	198	178	167	196
Mersing (43.6 m)	Mersing	**Jumlah (mm)** *Total*	1,589.0	2,190.0	2,688.2	2,254.8	2,392.8
		Bil. Hari *No. of days*	148	168	176	160	177
Senai (37.8 m)	Senai	**Jumlah (mm)** *Total*	1,926.6	2,926.7	2,034.2	2,333.0	2,778.0
		Bil. Hari *No. of days*	194	221	192	161	208
Kedah							
Alor Setar (3.9 m)	Alor Setar	**Jumlah (mm)** *Total*	1,904.4	2,763.2	2,080.8	2,181.6	2,408.4
		Bil. Hari *No. of days*	149	188	176	160	195
Pulau Langkawi (6.4 m)	Langkawi	**Jumlah (mm)** *Total*	1,832.2	2,884.8	2,323.6	2,412.3	2,731.6
		Bil. Hari *No. of days*	150	190	168	155	189
Kelantan							
Gong Kedak (6.0 m)	Pasir Puteh	**Jumlah (mm)** *Total*	n.a	n.a	n.a	1,157.4	3,808.0
		Bil. Hari *No. of days*	n.a	n.a	n.a	164	175
Kota Bharu (4.4 m)	Kota Bharu	**Jumlah (mm)** *Total*	2,652.8	3,380.0	2,887.0	1,803.2	2,984.8
		Bil. Hari *No. of days*	151	173	157	149	165
Kuala Krai (34.9 m)	Kuala Krai	**Jumlah (mm)** *Total*	2,288.4	3,457.4	2,297.2	2,313.6	2,776.4
		Bil. Hari *No. of days*	170	207	171	180	190
Melaka							
Melaka (8.5 m)	Melaka Tengah	**Jumlah (mm)** *Total*	2,207.2	2,336.9	2,249.4	1,616.8	1,712.2
		Bil. Hari *No. of days*	171	203	186	129	160
Negeri Sembilan							
Kuala Pilah (144.0 m)	Kuala Pilah	**Jumlah (mm)** *Total*	n.a	n.a	n.a	607.0	1,871.0
		Bil. Hari *No. of days*	n.a	n.a	n.a	137	177
Pahang							
Batu Embun, Jerantut (59.5 m)	Jerantut	**Jumlah (mm)** *Total*	2,028.8	2,225.2	2,546.3	1,401.0	1,997.0
		Bil. Hari *No. of days*	169	157	190	163	188

Jadual 37.0: Volum hujan, Malaysia (samb.)
Table 37.0: Rainfall volume, Malaysia (cont'd)

STESEN METEOROLOGI TERPILIH (KETINGGIAN DARI PURATA PARAS LAUT DALAM METER) *SELECTED METEOROLOGICAL STATION (HEIGHT ABOVE MEAN SEA LEVEL IN METRES)*	**Daerah** *District*	**Tahun** *Year*	2016	2017	2018	2019	2020
Pahang							
Cameron Highlands[1] (1,545.0 m)	Cameron Highlands	**Jumlah (mm)** *Total*	2,266.9	3,023.4	2,613.5	2,032.7	2,875.0
		Bil. Hari *No. of days*	224	278	255	224	257
Kuantan (15.2 m)	Kuantan	**Jumlah (mm)** *Total*	2,211.8	2,957.4	2,743.9	1,970.4	2,409.2
		Bil. Hari *No. of days*	186	202	173	155	180
Muadzam Shah (33.3 m)	Rompin	**Jumlah (mm)** *Total*	1,787.3	2,847.9	2,327.5	1,843.8	1,995.0
		Bil. Hari *No. of days*	154	178	152	156	171
Temerloh (39.1 m)	Temerloh	**Jumlah (mm)** *Total*	1,397.8	2,915.0	1,801.6	1,440.2	2,034.4
		Bil. Hari *No. of days*	151	194	171	139	172
Perak							
Ipoh (40.1 m)	Kinta	**Jumlah (mm)** *Total*	1,954.5	3,299.9	3,132.5	2,806.4	3,269.4
		Bil. Hari *No. of days*	180	222	225	197	210
Lubok Merbau, Kuala Kangsar (77.5 m)	Kuala Kangsar	**Jumlah (mm)** *Total*	1,853.6	1,955.4	2,176.0	1,525.1	2,053.1
		Bil. Hari *No. of days*	173	189	204	177	213
Sitiawan (6.8 m)	Manjung	**Jumlah (mm)** *Total*	1,569.6	1,957.4	1,937.5	1,920.0	2,115.0
		Bil. Hari *No. of days*	152	176	180	161	186
Perlis							
Chuping (21.7 m)	Kangar	**Jumlah (mm)** *Total*	1,563.3	2,313.4	1,839.6	1,553.8	2,195.0
		Bil. Hari *No. of days*	140	173	171	151	172
Pulau Pinang							
Bayan Lepas (2.5 m)	Barat Daya	**Jumlah (mm)** *Total*	2,172.0	2,725.2	2,478.0	1,740.2	1,831.2
		Bil. Hari *No. of days*	159	183	189	153	167
Butterworth (3.3 m)	Seberang Perai	**Jumlah (mm)** *Total*	2,560.0	2,540.8	2.271.4	2,158.9	2,160.8
		Bil. Hari *No. of days*	178	171	190	158	187
Sabah							
Keningau (319.0 m)	Keningau	**Jumlah (mm)** *Total*	n.a	n.a	n.a	612.0	1,691.8
		Bil. Hari *No. of days*	n.a	n.a	n.a	167	189
Kota Kinabalu (2.1 m)	Kota Kinabalu	**Jumlah (mm)** *Total*	2,087.0	3,144.7	2,326.8	2,535.2	3,456.6
		Bil. Hari *No. of days*	157	205	189	152	208
Kudat (3.5 m)	Kudat	**Jumlah (mm)** *Total*	2,107.4	3,467.2	2,328.3	1,977.5	2,238.4
		Bil. Hari *No. of days*	145	204	170	141	165

Jadual 37.0: Volum hujan, Malaysia (samb.)
Table 37.0: Rainfall volume, Malaysia (cont'd)

STESEN METEOROLOGI TERPILIH (KETINGGIAN DARI PURATA PARAS LAUT DALAM METER) *SELECTED METEOROLOGICAL STATION (HEIGHT ABOVE MEAN SEA LEVEL IN METRES)*	**Daerah** *District*	**Tahun** *Year*	2016	2017	2018	2019	2020
Sabah							
Ranau (501.0 m)	Ranau	**Jumlah (mm)** *Total*	n.a	n.a	n.a	870.6	2,521.4
		Bil. Hari *No. of days*	n.a	n.a	n.a	203	227
Sandakan (12.1 m)	Sandakan	**Jumlah (mm)** *Total*	2,875.1	4,177.6	3,114.4	2,912.7	2,380.3
		Bil. Hari *No. of days*	178	221	203	163	168
Tawau (17.5 m)	Tawau	**Jumlah (mm)** *Total*	1,868.1	2,187.6	2,279.4	1,590.4	1,947.8
		Bil. Hari *No. of days*	174	198	189	148	185
Sarawak							
Bintulu (24.3 m)	Bintulu	**Jumlah (mm)** *Total*	3.214.6	3,810.6	4,581.8	3,316.6	4,248.0
		Bil. Hari *No. of days*	221	235	235	197	242
Kapit (35.0 m)	Kapit	**Jumlah (mm)** *Total*	n.a	n.a	n.a	1,104.0	4,751.6
		Bil. Hari *No. of days*	n.a	n.a	n.a	220	292
Kuching (20.9 m)	Kuching	**Jumlah (mm)** *Total*	5,423.0	3,823.2	3,864.6	3,307.5	4,079.6
		Bil. Hari *No. of days*	265	252	249	235	258
Limbang (3.6 m)	Limbang	**Jumlah (mm)** *Total*	n.a	n.a	n.a	1,121.0	3,328.0
		Bil. Hari *No. of days*	n.a	n.a	n.a	188	226
Miri (17.0 m)	Miri	**Jumlah (mm)** *Total*	2,073.0	3,139.6	3,382.6	2,288.6	3,344.2
		Bil. Hari *No. of days*	169	199	194	160	209
Sibu (30.9 m)	Sibu	**Jumlah (mm)** *Total*	5,014.8	4,751.0	3,648.8	3,012.8	3,275.4
		Bil. Hari *No. of days*	240	247	229	213	258
Mulu (26.2 m)	Miri	**Jumlah (mm)** *Total*	n.a	n.a	n.a	1,556.2	5,320.8
		Bil. Hari *No. of days*	n.a	n.a	n.a	241	263
Sri Aman (9.6 m)	Sri Aman	**Jumlah (mm)** *Total*	3,112.8	3,660.6	4,114.8	2,812.2	3,343.2
		Bil. Hari *No. of days*	240	247	219	195	242
Selangor							
KLIA Sepang (16.1 m)	Sepang	**Jumlah (mm)** *Total*	1,731.6	2,269.6	2,564.6	1,875.7	2,364.6
		Bil. Hari *No. of days*	164	201	199	154	179
Petaling Jaya (58.6 m)	Petaling	**Jumlah (mm)** *Total*	3,420.4	2,536.6	3,851.5	3,673.2	3,817.0
		Bil. Hari *No. of days*	190	208	223	214	212
Subang (16.6 m)	Petaling	**Jumlah (mm)** *Total*	2,635.8	2,632.8	3,535.4	3,138.6	3,236.0
		Bil. Hari *No. of days*	189	206	221	200	206

Jadual 37.0: Volum hujan, Malaysia (samb.)
Table 37.0: Rainfall volume, Malaysia (cont'd)

STESEN METEOROLOGI TERPILIH (KETINGGIAN DARI PURATA PARAS LAUT DALAM METER) *SELECTED METEOROLOGICAL STATION (HEIGHT ABOVE MEAN SEA LEVEL IN METRES)*	**Daerah** *District*	**Tahun** *Year*	2016	2017	2018	2019	2020
Terengganu							
Kerteh (3.7 m)	Kemaman	**Jumlah (mm)** *Total*	n.a	n.a	n.a	1,148.0	3,531.0
		Bil. Hari *No. of days*	n.a	n.a	n.a	75	184
Kuala Terengganu (5.2 m)	Kuala Terengganu	**Jumlah (mm)** *Total*	2,946.4	3,074.4	2,646.0	2,059.0	2,946.6
		Bil. Hari *No. of days*	171	176	171	148	171
WP Labuan							
Labuan (27.9 m)	Labuan	**Jumlah (mm)** *Total*	3,117.5	4,938.9	3,033.2	3,433.6	4,301.3
		Bil. Hari *No. of days*	174	211	207	180	203

Sumber: Jabatan Meteorologi Malaysia
Source: Malaysia Meteorological Department

Nota/ *Notes :*

[1]**Stesen bukit/** *Hill station*

Def: nilai detektif/ *Detective value*

Pembolehubah adalah menggambarkan data dalam lingkungan radius 15 kilometer daripada stesen dan bukan mewakili keseluruhan Parlimen

The variables are reflective of data within 15 kilometer radius of the station and are not representative of the entire Parliament

Jadual 38.0: Purata kelembapan relatif Malaysia
Table 38.0: Mean relative humidity, Malaysia

%

STESEN METEOROLOGI TERPILIH (KETINGGIAN DARI PURATA PARAS LAUT DALAM METER) SELECTED METEOROLOGICAL STATION (HEIGHT ABOVE MEAN SEA LEVEL IN METRES)	Daerah *District*	Tahun *Year* 2016	2017	2018	2019	2020
Johor						
Batu Pahat (6.3 m)	Batu Pahat	84.6	84.9	84.0	80.2	82.3
Kluang (88.1 m)	Kluang	83.4	85.3	82.1	79.9	82.8
Mersing (43.6 m)	Mersing	82.6	86.4	84.4	Def.	78.3
Senai (37.8 m)	Senai	85.6	86.8	86.8	84.9	84.0
Kedah						
Alor Setar (3.9 m)	Alor Setar	81.1	84.0	83.4	82.4	83.6
Pulau Langkawi (6.4 m)	Langkawi	77.4	81.6	77.4	78.7	80.9
Kelantan						
Gong Kedak (6.0 m)	Pasir Puteh	n.a	n.a	n.a	80.4	82.4
Kota Bharu (4.4 m)	Kota Bharu	78.7	82.4	82.1	79.7	81.1
Kuala Krai (34.9 m)	Kuala Krai	85.2	89.0	85.7	Def.	83.4
Melaka						
Melaka (8.5 m)	Melaka Tengah	79.4	81.4	80.7	76.6	79.3
Negeri Sembilan						
Kuala Pilah (144.0 m)	Kuala Pilah	n.a	n.a	n.a	80.9	81.3
Pahang						
Batu Embun, Jerantut (59.5 m)	Jerantut	83.6	81.4	83.6	84.7	84.6
Cameron Highlands[1] (1,545.0 m)	Cameron Highlands	89.3	91.3	89.3	87.4	89.4
Kuantan (15.2 m)	Kuantan	85.6	87.5	85.7	82.4	75.5
Muadzam Shah (33.3 m)	Rompin	85.6	86.4	83.9	80.7	80.5
Temerloh (39.1 m)	Temerloh	81.5	83.9	82.3	81.8	82.6
Perak						
Ipoh (40.1 m)	Kinta	75.7	80.0	80.3	78.3	79.9
Lubok Merbau, Kuala Kangsar (77.5 m)	Kuala Kangsar	79.4	85.0	82.7	80.7	82.1
Sitiawan (6.8 m)	Manjung	81.2	84.0	82.4	81.6	83.9
Perlis						
Chuping (21.7 m)	Kangar	79.4	82.9	79.2	81.4	82.8
Pulau Pinang						
Bayan Lepas (2.5 m)	Barat Daya	77.4	79.1	77.6	76.2	77.8
Butterworth (3.3 m)	Seberang Perai	79.4	81.5	79.7	78.6	79.2

Jadual 38.0: Purata kelembapan relatif Malaysia (samb.)
Table 38.0: Mean relative humidity, Malaysia (cont'd)

%

STESEN METEOROLOGI TERPILIH (KETINGGIAN DARI PURATA PARAS LAUT DALAM METER) SELECTED METEOROLOGICAL STATION (HEIGHT ABOVE MEAN SEA LEVEL IN METRES)	Daerah *District*	Tahun *Year* 2016	2017	2018	2019	2020
Sabah						
Keningau (319.0 m)	Keningau	n.a	n.a	n.a	80.2	81.7
Kota Kinabalu (2.1 m)	Kota Kinabalu	79.2	80.8	78.8	78.7	82.4
Kudat (3.5 m)	Kudat	82.2	84.4	82.7	81.2	82.9
Ranau (501.0 m)	Ranau	n.a	n.a	n.a	80.3	82.3
Sandakan (12.1 m)	Sandakan	82.5	83.1	82.8	80.9	82.3
Tawau (17.5 m)	Tawau	82.4	85.3	84.4	82.0	85.0
Sarawak						
Bintulu (24.3 m)	Bintulu	85.8	87.5	88.1	86.0	87.4
Kapit (35.0 m)	Kapit	n.a	n.a	n.a	86.1	86.6
Kuching (20.9 m)	Kuching	84.1	87.5	83.8	84.0	86.8
Limbang (3.6 m)	Limbang	n.a	n.a	n.a	84.0	84.0
Miri (17.0 m)	Miri	83.0	84.1	83.9	84.4	86.1
Sibu (30.9 m)	Sibu	83.7	84.1	84.5	85.2	85.5
Mulu (26.2 m)	Miri	n.a	n.a	n.a	85.1	87.7
Sri Aman (9.6 m)	Sri Aman	85.5	85.4	86.0	85.2	87.7
Selangor						
KLIA Sepang (16.1 m)	Sepang	77.7	79.2	78.6	77.2	79.2
Petaling Jaya (58.6 m)	Petaling	73.3	74.2	72.7	71.8	72.5
Subang (16.6 m)	Petaling	76.0	77.1	77.4	79.1	78.5
Terengganu						
Kerteh (3.7 m)	Kemaman	n.a	n.a	n.a	85.5	85.8
Kuala Terengganu (5.2 m)	Kuala Terengganu	81.7	82.5	82.0	81.1	82.4
Labuan						
Labuan (27.9 m)	Labuan	80.9	83.2	84.8	79.7	83.1

Sumber: Jabatan Meteorologi Malaysia
Source: Malaysia Meteorological Department

Nota/ *Notes* :

[1]**Stesen bukit/** *Hill station*

Def: nilai detektif/ *Detective value*

Pembolehubah adalah menggambarkan data dalam lingkungan radius 15 kilometer daripada stesen dan bukan mewakili keseluruhan Parlimen

The variables are reflective of data within 15 kilometer radius of the station and are not representative of the entire Parliament

Jadual 39.0 : Bilangan kes positif dan kematian disebabkan COVID-19 mengikut negeri, Malaysia, 2020

Table 39.0 : Number of positive cases and deaths due to COVID-19 by state, Malaysia, 2020

Negeri *State*	**Bilangan kes positif** *Number of positive cases*	**Bilangan kematian** *Number of deaths*
MALAYSIA	**113,010**	**471**
Johor	5,734	34
Kedah	3,024	12
Kelantan	758	8
Melaka	1,225	7
Negeri Sembilan	7,828	13
Pahang	1,365	7
Pulau Pinang	3,488	9
Perak	3,195	16
Perlis	46	2
Selangor	32,395	45
Terengganu	325	1
Sabah	37,040	265
Sarawak	1,117	19
W.P. Kuala Lumpur	13,487	22
W.P. Labuan	1,701	8
W.P. Putrajaya	282	3

Sumber: Akaun rasmi Github Kementerian Kesihatan Malaysia

Source: Official Github account of Malaysia's Ministry of Health

Jadual 40.0 : Statistik kutipan dan agihan zakat mengikut Negeri, Malaysia

Table 40.0 : Zakat collection and distribution statistics by State, Malaysia

	2017	2018	2019	2020
Kutipan zakat				
Zakat collection				
MALAYSIA	**2,923,111,410**	**2,997,452,073**	**3,366,279,615**	**3,535,358,194**
Johor	260,671,607	285,784,094	311,727,367	300,855,627
Kedah	170,030,088	183,556,548	206,055,560	217,913,021
Kelantan	179,303,841	183,034,916	195,138,060	202,654,987
Melaka	85,598,532	87,815,012	98,838,099	100,720,992
Negeri Sembilan	124,495,635	131,116,487	141,521,193	157,160,528
Pahang	133,655,623	138,696,397	167,220,291	165,260,316
Pulau Pinang	101,454,433	119,734,013	121,432,704	130,875,633
Perak	170,804,837	176,246,175	207,187,053	191,633,581
Perlis	n.a	n.a	n.a	n.a
Selangor	757,112,779	793,679,701	855,137,860	912,956,543
Terengganu	137,949,523	160,718,726	178,654,906	185,104,612
Sabah	88,318,641	79,661,793	88,997,520	101,788,328
Sarawak	92,301,440	n.a	105,963,561	110,374,939
Wilayah Persekutuan	621,414,431	657,408,211	688,405,441	758,059,088
Agihan zakat				
Zakat distribution				
MALAYSIA	**2,306,193,525**	**2,862,459,630**	**3,001,086,230**	**3,027,041,450**
Johor	293,178,450	261,310,156	299,809,513	299,837,853
Kedah	152,039,740	178,463,803	192,622,521	195,698,217
Kelantan	185,027,240	181,936,431	189,017,291	185,584,047
Melaka	n.a	87,073,849	96,620,295	80,269,854
Negeri Sembilan	n.a	127,748,585	123,406,206	114,037,224
Pahang	n.a	141,910,722	146,767,912	134,991,564
Pulau Pinang	99,782,721	101,010,172	111,384,872	126,581,574
Perak	171,048,076	171,489,516	196,836,278	165,047,591
Perlis	n.a	n.a	n.a	n.a
Selangor	616,526,812	829,878,020	868,263,524	867,227,310
Terengganu	183,760,535	163,138,683	191,240,463	171,122,296
Sabah	62,747,938	68,268,316	71,621,953	88,575,346
Sarawak	40,059,912	n.a	68,143,056	71,597,656
Wilayah Persekutuan	502,022,102	550,231,376	445,352,346	526,470,917

Sumber : Majlis Agama Islam Negeri-Negeri

Source: State Islamic Religious Council

Nota/ *Note:*

Nilai kutipan dan agihan dalam Ringgit Malaysia (RM)

Collection and distribution value in Ringgit Malaysia (RM)

Muka surat ini sengaja dibiarkan kosong
This page is deliberately left blank

NEGERI & DAERAH PENTADBIRAN

15

Muka surat ini sengaja dibiarkan kosong
This page is deliberately left blank

Jadual 41.0 : Keluaran Dalam Negeri Kasar (KDNK), Sabah
Table 41.0 : Gross Domestic Product (GDP), Sabah

SABAH	2017	2018	2019[e]	2020[p]
KDNK mengikut jenis aktiviti ekonomi pada harga malar 2015 (RM juta) *GDP by kind of economic activity at constant 2015 prices (RM million)*	**83,793**	**85,012**	**85,647**	**77,506**
Pertanian *Agriculture*	13,883	13,836	13,720	12,820
Perlombongan dan pengkuarian *Mining and quarrying*	25,441	23,994	22,726	19,663
Pembuatan *Manufacturing*	6,362	6,514	6,472	6,050
Pembinaan *Construction*	2,322	2,918	3,099	2,197
Perkhidmatan *Services*	35,434	37,423	39,442	36,509
tambah Duti import *plus Import duties*	352	327	187	268
Perubahan peratusan tahunan (%) ***Annual percentage change (%)***	**8.1**	**1.5**	**0.7**	**-9.5**
Pertanian *Agriculture*	4.7	-0.3	-0.8	-6.6
Perlombongan dan pengkuarian *Mining and quarrying*	15.7	-5.7	-5.3	-13.5
Pembuatan *Manufacturing*	5.4	2.4	-0.6	-6.5
Pembinaan *Construction*	-1.5	25.7	6.2	-29.1
Perkhidmatan *Services*	5.5	5.6	5.4	-7.4
tambah Duti import *plus Import duties*	16.6	-7.1	-42.7	43.3
KDNK pada harga semasa (RM juta) *GDP at current prices (RM million)*	**95,006**	**100,703**	**99,076**	**83,970**
KDNK per kapita pada harga semasa (RM)[1] *GDP per capita at current prices (RM)* [1]	**24,639**	**25,832**	**25,375**	**21,626**

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia
Source: Department of Statistics Malaysia

Nota/ *Note :*

[1]**Anggaran Penduduk Semasa berasaskan data Banci Penduduk dan Perumahan Malaysia 2010 yang diterbitkan pada 15 Julai 2021**

[1] *Current Population Estimates is based on the Population and Housing Census of Malaysia 2010 published at 15 July 2021*

Data 2019 adalah anggaran, manakala data 2020 adalah permulaan dan tertakluk kepada pindaan dalam keluaran berikutnya.

The 2019 data are estimates, while the 2020 data are preliminary and subject to revision in subsequent issues.

Jadual 42.0 : Eksport, import, jumlah dagangan dan imbangan dagangan (RM Juta), Sabah
Table 42.0 : Exports, imports, total trade and balance of trade (RM Million), Sabah

ALIRAN PERDAGANGAN *TRADE FLOW*	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**
Eksport *Exports*	35,530	35,449	28,201	23,912	34,329
Import *Imports*	6,512	8,587	8,266	16,881	8,185
Jumlah Dagangan *Total Trade*	42,042	44,036	36,467	40,793	42,514
Imbangan Dagangan *Balance of Trade*	29,018	26,862	19,935	7,031	26,144
Eksport (Pertumbuhan Tahunan, %) *Exports (Annual Growth, %)*	n.a	-0.2	-20.4	-15.2	43.6
Import (Pertumbuhan Tahunan, %) *Imports (Annual Growth, %)*	n.a	31.9	-3.7	104.2	-51.5
Jumlah Dagangan (Pertumbuhan Tahunan, %) *Total Trade (Annual Growth, %)*	n.a	4.7	-17.2	11.9	4.2
Imbangan Dagangan (Pertumbuhan Tahunan, %) *Balance of Trade (Annual Growth, %)*	n.a	-7.4	-25.8	-64.7	271.8

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia
Source: Department of Statistics Malaysia

Jadual 43.0 : Statistik Utama Pelancongan Domestik, Sabah
Table 43.0 : Principal Statistics of Domestic Tourism, Sabah

Statistik Utama Pelancongan Domestik *Principal Statistics of Domestic Tourism*	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**
Jumlah Terimaan (RM juta) *Total Receipts (RM million)*	**6,852**	**7,508**	**8,081**	**2,677**
Pelawat Domestik/ *Domestic Visitors*	5,967	6,575	7,118	2,563
Isi Rumah yang Dilawati/ *Visited Households*	884	933	963	114
Jumlah Pelawat ('000) *Number of Visitors*	**17,792**	**20,360**	**22,035**	**10,337**
Pelawat Harian/ *Excursionist*	13,351	15,233	17,087	7,880
Pelancong/ *Tourist*	4,441	5,127	4,948	2,456
Jumlah Perjalanan Pelancongan ('000) *Number of Tourism Trips*	**22,450**	**28,299**	**31,438**	**10,861**
Lima Destinasi Utama Dilawati Pelawat Domestik *Top Five Most Visited Destinations by Domestic Visitors*	Pulau Mataking	Tawau	Bandaraya Kota Kinabalu	Imago Shopping Centre
	Bandar Kota Kinabalu	Bandar Kota Kinabalu	Kundasang	Suria Sabah Shopping Mall
	Pulau Sapi	Beaufort	Ranau	Ladang Lembu Tenusu/ Desa Dairy Farm
	Pulau Sulug	Kunak	Tawau	Pulau Bohey Dulang
	Kulambia Wildlife Reserve	Lahad Datu	Sandakan	Sungai Melangkap (Polumpung Malangkap Camp Site)

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia
Source: Department of Statistics Malaysia

Jadual 44.0: Statistik Pasaran Buruh, Sabah
Table 44.0: Labour Market Statistics, Sabah

		2017	2018	2019	2020	2021
1	**Statistik Utama Tenaga Buruh** *Principal Statistics of Labour Force*					
	Tenaga Buruh *Labour Force* ('000)	1,903.8	1,937.6	2,025.7	2,032.6	**
	Penduduk Bekerja *Employed Persons* ('000)	1,796.3	1,825.5	1,908.6	1,869.7	**
	Penganggur *Unemployed* ('000)	107.5	112.2	117.1	163.0	**
	Luar Tenaga Buruh *Outside Labour Force* ('000)	878.1	901.5	868.3	870.2	**
	Kadar Penyertaan Tenaga Buruh *Labour Force Participation Rate* (%)	68.4	68.2	70.0	70.0	**
	Kadar Pengangguran *Unemployment Rate* (%)	5.6	5.8	5.8	8.0	**
	Penduduk Bekerja Mengikut Kemahiran *Employed Persons by Skill*					
	Mahir *Skilled* ('000)	261.7	267.2	274.6	317.4	**
	Separuh Mahir *Semi-skilled* ('000)	1,055.1	1,103.6	1,162.6	1,149.1	**
	Berkemahiran Rendah *Low-skilled* ('000)	479.6	454.7	471.4	403.1	**
	Penduduk Bekerja Mengikut Pencapaian Pendidikan *Employed Persons by Education Attainment*					
	Tertiari *Tertiary* ('000)	298.7	298.6	314.8	406.8	**
	Menengah *Secondary ('000)*	791.1	828.4	837.2	830.3	**
	Rendah *Primary* ('000)	539.2	500.9	520.8	467.0	**
	Tiada Pendidikan Rasmi *No Formal Education* ('000)	167.4	197.5	235.8	165.5	**
2	**Statistik Gaji & Upah** *Salaries & Wages Statistics*					
	Bilangan Penerima *Number of Recipients* ('000)	654.2	665.2	688.4	705.9	**
	Penengah Gaji & Upah Bulanan Pekerja *Median Monthly Salaries & Wages of Employees* (RM)	1,763	1,951	1,980	1,716	**
	Purata Gaji & Upah Bulanan Pekerja *Mean Monthly Salaries & Wages of Employees* (RM)	2,507	2,745	2,836	2,678	**

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia
Source : Department of Statistics Malaysia

Nota/ *Note* :

****Data awalan 2021 adalah tersedia bagi statistik utama sahaja. Perincian data tahun 2021 akan tersedia secara berperingkat mulai April 2022**
***Preliminary data for 2021 is available for principal statistics only. Detailed statistics for 2021 will be available in stages starting April 2022*

Jadual 44.0: Statistik Pasaran Buruh, Sabah (Samb.)

Table 44.0: Labour Market Statistics, Sabah (Cont'd)

		2017	2018	2019	2020	2021
3	**Statistik Siswazah** *Graduate Statistics*					
	Tenaga Buruh *Labour Force* ('000)	258.5	258.8	284.1	337.5	**
	Penduduk Bekerja *Employed Persons* ('000)	237.0	236.6	261.2	306.0	**
	Penganggur[a] *Unemployed [a]* ('000)	21.4	22.2	22.9	31.5	**
	Luar Tenaga Buruh *Outside Labour Force* ('000)	46.9	43.3	44.5	45.3	**
	Kadar Penyertaan Tenaga Buruh *Labour Force Participation Rate* (%)	84.6	85.7	86.5	88.2	**
	Kadar Pengangguran[a] *Unemployment Rate [a]* (%)	8.3	8.6	8.1	9.3	**
	Penengah Gaji & Upah Bulanan Siswazah Bekerja *Median Monthly Salaries & Wages of Employed Graduates* (RM)	3,700	4,517	4,458	3,620	**
	Purata Gaji & Upah Bulanan Siswazah Bekerja *Mean Monthly Salaries & Wages of Employed Graduates* (RM)	4,311	4,795	4,820	3,900	**

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

Source: Department of Statistics Malaysia

Nota/ *Note* :

[a]Penggunaan data secara berhati-hati kerana faktor ralat piawai relatif yang tinggi

[a] Data to be used with caution due to high relative standard error

****Data awalan 2021 adalah tersedia bagi statistik utama sahaja. Perincian data tahun 2021 akan tersedia secara berperingkat mulai April 2022**

***Preliminary data for 2021 is available for principal statistics only. Detailed statistics for 2021 will be available in stages starting April 2022*

Jadual 44.1: Statistik utama tenaga buruh mengikut mengikut daerah pentadbiran, Sabah
Table 44.1: Principal statistics of labour force by administrative district, Sabah

Daerah pentadbiran *Administrative district*	**Tahun** *Year*	**Tenaga buruh** *Labour force* **('000)**	**Penduduk bekerja** *Employed person* **('000)**	**Penganggur** *Unemployed person* **('000)**	**Luar tenaga buruh** *Outside labour force* **('000)**	**Kadar penyertaan tenaga buruh** *Labour force participation rate* **(%)**	**Kadar pengangguran** *Unemployment rate* **(%)**
SABAH	**2018[r]**	**1,937.6**	**1,825.5**	**112.2**	**901.5**	**68.2**	**5.8**
	2019[r]	**2,025.7**	**1,908.6**	**117.1**	**868.3**	**70.0**	**5.8**
	2020[p]	**2,032.6**	**1,869.7**	**163.0**	**870.2**	**70.0**	**8.0**
Tawau	2018[r]	269.0	253.7	15.2	114.4	70.2	5.7
	2019[r]	280.2	264.6	15.6	109.4	71.9	5.6
	2020[p]	285.7	265.4	20.4	101.8	73.7	7.1
Lahad Datu	2018[r]	130.9	122.8	8.1	66.2	66.4	6.2
	2019[r]	135.8	127.0	8.7	64.6	67.8	6.4
	2020[p]	141.3	128.0	13.2	58.8	70.6	9.4
Semporna	2018[r]	79.4	74.6	4.8	45.7	63.5	6.1
	2019[r]	83.4	78.1	5.2	47.5	63.7	6.3
	2020[p]	80.8	73.1	7.8	50.3	61.6	9.6
Sandakan	2018[r]	244.8	230.3	14.6	113.4	68.3	6.0
	2019[r]	251.8	236.4	15.4	102.1	71.1	6.1
	2020[p]	259.8	238.1	21.7	93.3	73.6	8.4
Kinabatangan	2018[r]	97.7	92.0	5.6	45.8	68.1	5.8
	2019[r]	100.3	94.2	6.1	42.1	70.4	6.1
	2020[p]	96.4	86.8	9.5	43.1	69.1	9.9
Beluran	2018[r]	70.4	65.7	4.6	30.1	70.1	6.6
	2019[r]	75.7	71.1	4.7	27.0	73.7	6.2
	2020[p]	78.7	71.5	7.2	24.2	76.5	9.2
Kota Kinabalu	2018[r]	289.5	274.4	15.2	118.4	71.0	5.2
	2019[r]	305.6	290.0	15.6	112.8	73.0	5.1
	2020[p]	293.4	271.9	21.5	126.3	69.9	7.3
Ranau	2018[r]	55.4	52.4	3.0	23.2	70.5	5.4
	2019[r]	58.7	55.5	3.2	22.8	72.0	5.5
	2020[p]	62.0	56.6	5.4	20.5	75.1	8.7
Kota Belud	2018[r]	48.3	45.5	2.8	26.3	64.8	5.8
	2019[r]	51.1	48.2	3.0	27.0	65.4	5.8
	2020[p]	49.1	44.6	4.5	29.2	62.7	9.2
Tuaran	2018[r]	55.9	52.8	3.0	31.4	64.0	5.4
	2019[r]	60.6	57.3	3.3	28.8	67.8	5.4
	2020[p]	58.2	55.2	3.0	31.5	64.9	5.1
Penampang	2018[r]	72.4	67.9	4.5	40.4	64.2	6.3
	2019[r]	75.1	70.6	4.5	40.0	65.2	6.0
	2020[p]	76.9	69.8	7.1	38.9	66.4	9.2
Papar	2018[r]	74.1	69.9	4.2	39.1	65.5	5.6
	2019[r]	79.7	75.4	4.2	37.8	67.8	5.3
	2020[p]	78.2	72.4	5.7	40.7	65.8	7.3

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia
Source : Department of Statistics Malaysia

Nota/ *Note:*

[r] **Dikemaskini**
Revised

[p] **Permulaan**
Preliminary

Statistik Tenaga Buruh mengikut daerah pentadbiran digunakan secara berhati-hati kerana faktor ralat piawai relatif yang tinggi
Labour Force Statistics by administrative district to be used with caution due to high relative standard error (RSE)

n.a - Data tidak tersedia/ berkenaan
Data is not available/ applicable

Jadual 44.1: Statistik utama tenaga buruh mengikut mengikut daerah pentadbiran, Sabah (Samb.)

Table 44.1: Principal statistics of labour force by administrative district, Sabah (Cont'd)

Daerah pentadbiran *Administrative district*	**Tahun** *Year*	**Tenaga buruh** *Labour force* **('000)**	**Penduduk bekerja** *Employed person* **('000)**	**Penganggur** *Unemployed person* **('000)**	**Luar tenaga buruh** *Outside labour force* **('000)**	**Kadar penyertaan tenaga buruh** *Labour force participation rate* **(%)**	**Kadar pengangguran** *Unemployment rate* **(%)**
Kudat	2018[r]	50.8	48.1	2.7	21.3	70.5	5.3
	2019[r]	52.9	50.2	2.8	21.3	71.3	5.2
	2020[p]	53.7	49.1	4.6	20.7	72.2	8.5
Kota Marudu	2018[r]	38.1	36.1	2.0	17.2	69.0	5.3
	2019[r]	40.1	37.9	2.2	17.0	70.3	5.5
	2020[p]	42.8	39.3	3.5	15.3	73.7	8.2
Pitas	2018[r]	21.4	20.1	1.2	10.3	67.6	5.8
	2019[r]	22.0	20.7	1.3	10.2	68.4	5.9
	2020[p]	22.9	20.8	2.1	10.0	69.6	9.0
Beaufort	2018[r]	38.9	36.7	2.1	16.0	70.8	5.5
	2019[r]	41.2	38.9	2.2	15.2	73.0	5.5
	2020[p]	40.7	38.5	2.2	17.0	70.5	5.4
Kuala Penyu	2018[r]	11.5	10.8	0.6	4.2	73.0	5.3
	2019[r]	12.2	11.6	0.6	4.4	73.6	5.3
	2020[p]	11.9	11.0	0.9	4.6	72.3	7.9
Sipitang	2018[r]	19.6	18.3	1.3	9.5	67.4	6.6
	2019[r]	20.5	19.2	1.4	9.7	67.9	6.7
	2020[p]	19.8	18.6	1.2	10.5	65.3	6.2
Tenom	2018[r]	32.7	30.8	1.8	14.0	70.0	5.7
	2019[r]	34.0	32.0	2.0	14.6	70.0	5.9
	2020[p]	32.8	30.9	1.9	15.9	67.3	5.8
Nabawan	2018[r]	17.8	16.8	1.1	9.6	64.9	6.1
	2019[r]	18.4	17.3	1.1	10.1	64.6	6.2
	2020[p]	19.0	17.1	1.9	10.5	64.4	9.9
Keningau	2018[r]	103.9	97.3	6.7	51.0	67.1	6.4
	2019[r]	106.8	100.2	6.6	50.5	67.9	6.2
	2020[p]	107.7	99.8	8.0	52.4	67.3	7.4
Tambunan	2018[r]	23.1	21.9	1.2	9.7	70.3	5.3
	2019[r]	25.1	23.8	1.3	9.2	73.1	5.3
	2020[p]	24.9	23.6	1.3	9.9	71.5	5.2
Kunak	2018[r]	40.7	38.3	2.4	18.7	68.6	5.9
	2019[r]	41.9	39.3	2.6	18.7	69.2	6.2
	2020[p]	40.1	36.4	3.7	20.0	66.7	9.2
Tongod	2018[r]	22.8	21.5	1.3	9.5	70.6	5.8
	2019[r]	22.8	21.4	1.4	9.3	70.9	6.3
	2020[p]	24.4	22.2	2.2	9.0	73.0	8.9
Putatan	2018[r]	28.6	26.7	1.9	16.1	63.9	6.7
	2019[r]	29.6	27.7	2.0	16.1	64.8	6.7
	2020[p]	31.4	29.0	2.4	15.7	66.6	7.8

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

Source : Department of Statistics Malaysia

Nota/ *Note:*

[r] **Dikemaskini**
Revised

[p] **Permulaan**
Preliminary

Statistik Tenaga Buruh mengikut daerah pentadbiran digunakan secara berhati-hati kerana faktor ralat piawai relatif yang tinggi
Labour Force Statistics by administrative district to be used with caution due to high relative standard error (RSE)

n.a - Data tidak tersedia/ berkenaan
Data is not available/ applicable

Jadual 45.0 : Indeks Harga Pengguna dan Inflasi Tahunan Mengikut Kumpulan Utama, Sabah & WP Labuan

Table 45.0 : Consumer Price Index and Annual Inflation by Main Group, Sabah & WP Labuan

	2017	2018	2019	2020	2021
			(2010=100)		
Indeks Harga Pengguna *Consumer Price Index*					
Jumlah *Total*	**114.1**	**114.9**	**115.1**	**112.9**	**114.7**
Makanan & Minuman *Food & Beverages*	120.5	122.4	123.0	123.3	124.1
Minuman Alkohol & Tembakau *Alcoholic Beverages & Tobacco*	169.7	168.8	170.8	170.9	171.3
Pakaian & Kasut *Clothing & Footwear*	96.3	94.1	92.3	91.4	91.0
Perumahan, Air, Elektrik, Gas & Bahan Api Lain *Housing, Water, Electricity, Gas & Other Fuels*	108.3	109.5	110.8	108.4	107.2
Hiasan, Perkakasan & Penyelenggaraan Isi Rumah *Furnishings, Household Equipment & Routine Household Maintenance*	112.4	112.3	112.7	112.3	113.2
Kesihatan *Health*	124.9	126.3	127.2	128.6	129.0
Pengangkutan *Transport*	111.7	113.5	109.9	97.9	110.3
Komunikasi *Communication*	99.7	98.7	98.8	99.2	99.2
Perkhidmatan Rekreasi & Kebudayaan *Recreation Services & Culture*	116.9	116.0	116.6	116.5	119.4
Pendidikan *Education*	110.8	112.1	113.1	113.5	113.0
Restoran & Hotel *Restaurants & Hotels*	130.7	132.6	134.2	134.4	134.8
Pelbagai Barangan & Perkhidmatan *Miscellaneous Goods & Services*	114.3	111.6	111.9	113.6	114.6
Inflasi Tahunan (Perubahan %) *Annual Inflation (% Change)*					
Jumlah *Total*	**3.0**	**0.7**	**0.2**	**-1.9**	**1.6**
Makanan & Minuman *Food & Beverages*	3.6	1.6	0.5	0.2	0.6
Minuman Alkohol & Tembakau *Alcoholic Beverages & Tobacco*	0.2	-0.5	1.2	0.1	0.2
Pakaian & Kasut *Clothing & Footwear*	-0.9	-2.3	-1.9	-1.0	-0.4
Perumahan, Air, Elektrik, Gas & Bahan Api Lain *Housing, Water, Electricity, Gas & Other Fuels*	1.0	1.1	1.2	-2.2	-1.1
Hiasan, Perkakasan & Penyelenggaraan Isi Rumah *Furnishings, Household Equipment & Routine Household Maintenance*	1.1	-0.1	0.4	-0.4	0.8
Kesihatan *Health*	1.7	1.1	0.7	1.1	0.3
Pengangkutan *Transport*	11.7	1.6	-3.2	-10.9	12.7
Komunikasi *Communication*	-0.2	-1.0	0.1	0.4	0.0
Perkhidmatan Rekreasi & Kebudayaan *Recreation Services & Culture*	2.0	-0.8	0.5	-0.1	2.5
Pendidikan *Education*	1.2	1.2	0.9	0.4	-0.4
Restoran & Hotel *Restaurants & Hotels*	1.3	1.5	1.2	0.1	0.3
Pelbagai Barangan & Perkhidmatan *Miscellaneous Goods & Services*	0.6	-2.4	0.3	1.5	0.9

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

Source: Department of Statistics Malaysia

Jadual 45.1 : Harga purata item terpilih, Sabah
Table 45.1 : Average price for selected items, Sabah

ITEM TERPILIH *SELECTED ITEMS*		2019	2020	2021
Sayuran *Vegetables*				
Bayam/ *Spinach*	Kg	4.11	4.01	4.18
Bendi/ *Ladies Fingers*	Kg	5.72	5.91	6.08
Petola/ *Angel Gourd*	Kg	4.32	4.46	4.58
Bawang Besar, India/ *Onions Big, India*	Kg	5.57	6.84	6.83
Cili (Burung/padi) Import/ *Chilli (Burung/padi) Import*	200 gm	-	-	-
Cili Merah (Kulai)/ *Red Chilli (Kulai)*	Kg	13.72	13.21	14.43
Cili Merah (Minyak)/ *Red Chilli (Minyak)*	Kg	14.19	13.79	14.53
Kacang Panjang/ *Long Beans*	Kg	4.67	4.81	5.02
Kacang Buncis/ *French Beans*	Kg	6.01	6.05	6.29
Kobis Bulat/ *Round Cabbage*	Kg	3.47	3.76	4.14
Kobis Bunga/ *Cauliflower*	Kg	8.47	8.94	9.70
Lobak Merah/ *Carrot*	Kg	4.81	4.76	5.24
Sawi, Bunga (Choy Sum)/ *Choy Sum, Bunga*	Kg	4.51	4.64	4.88
Tomato/ *Tomatoes*	Kg	5.39	6.26	6.21
Terung/ *Brinjals*	Kg	4.50	4.75	5.40
Timun/ *Cucumber*	Kg	2.96	2.85	2.94
Buah-Buahan *Fruits*				
Epal Fuji/ *Apple Fuji*	biji/ *each*	1.25	1.23	1.32
Epal (Green Skin)/ *Apple (Green Skin)*	biji/ *each*	1.18	1.16	1.18
Epal (Red Skin, Gala)/ *Apple (Red Skin, Gala)*	biji/ *each*	1.17	1.20	1.24
Betik/ *Papaya*	Kg	2.72	2.66	2.72
Nenas/ *Pineapple*	Kg	4.72	4.64	4.55
Pisang Emas/ *Pisang Emas (Banana)*	Kg	3.08	3.17	3.31
Pisang Rastali/ *Pisang Rastali (Banana)*	Kg	3.08	3.27	3.37
Pisang Berangan/ *Pisang Berangan (Banana)*	Kg	3.54	3.75	3.86
Tembikai, Tanpa Biji/ *Watermelon, Seedless*	Kg	-	-	-
Kelapa dan Telur *Coconut & Eggs*				
Kelapa Parut/ *Coconut Grated*	Kg	6.02	6.03	6.17
Santan/ *Fresh Coconut Milk*	Kg	9.45	9.69	9.85
Telur Gred A/ *Hen's Egg Grade A*	10 biji/ *each*	4.50	4.43	4.58
Telur Gred B/ *Hen's Egg Grade B*	10 biji/ *each*	4.29	4.19	4.42
Telur Gred C/ *Hen's Egg Grade C*	10 biji/ *each*	4.09	3.98	4.27
Ikan, Ayam dan Daging *Fish, Chicken & Meat*				
Ikan Bawal Hitam/ *Black Pomfret (Fish)*	Kg	21.58	21.41	23.64
Ikan Cencaru/ *Hardtail Scad (Fish)*	Kg	8.93	8.78	8.48
Ikan Kembong/ *Indian Mackerel (Fish)*	Kg	9.08	9.76	9.87
Ikan Kerisi/ *Threadfin Bream (Fish)*	Kg	9.56	9.34	9.85
Ikan Merah/ *Red Snapper (Fish)*	Kg	23.04	22.17	23.20
Ikan Tenggiri, Batang/ *Spanish Mackerel, Batang (Fish)*	Kg	-	-	-
Ikan Tongkol, Hitam/ *Longtail Tuna, Black (Fish)*	Kg	10.22	10.32	10.50
Ikan Selayang/ *Selayang (Fish)*	Kg	7.36	7.97	8.12
Ikan Siakap/ *Siakap (Fish)*	Kg	20.40	18.38	17.65
Ayam/ *Chicken*	Kg	9.93	10.07	10.51
Daging Lembu/ *Beef*	Kg	28.36	27.44	27.43
Udang, Sotong dan Ketam *Prawn, Cuttlefish and Crab*				
Udang (8-12 sm)/ *Prawns (8 – 12 cm)*	Kg	27.14	26.77	27.29
Sotong (10-12 sm)/ *Cuttlefish Fresh (10 – 12 cm)*	Kg	14.38	13.76	14.80
Ketam/ *Crabs*	Kg	16.44	15.94	16.98
Makanan dan Minuman *Food & Beverages*				
Nasi Lemak/ *Nasi Lemak*	bungkus/ *each*	2.90	2.95	3.05
Nasi Kosong/ *Plain Rice*	pinggan/ *plate*	1.65	1.68	1.71
Nasi Goreng/ *Fried Rice*	pinggan/ *plate*	6.18	6.25	6.38
Kuey Teow Goreng/ *Fried Kuey Teow*	pinggan/ *plate*	6.35	6.40	6.56
Mee Hoon Goreng/ *Fried Mee Hoon*	pinggan/ *plate*	6.17	6.24	6.37
Nasi Biryani/ *Biryani Rice*	pinggan/ *plate*	7.90	8.23	8.44
Roti Canai/ *Roti Canai*	keping/ *each*	1.31	1.30	1.34
Air Minuman/ *Drinking Water*	500 ml	0.60	0.58	0.58
Satay Ayam/ *Chicken Satay*	cucuk/ *each*	0.81	0.80	0.82
Nasi Ayam/ *Chicken Rice*	pinggan/ *plate*	6.13	6.21	6.26
Teh Tarik/ *Teh Tarik*	cawan/ *cup*	1.93	1.94	1.94
Kopi-O/ *Kopi-O*	cawan/ *cup*	1.57	1.57	1.58
Teh-O/ *Teh-O*	cawan/ *cup*	1.57	1.57	1.58
Milo/ *Milo*	cawan/ *cup*	2.03	2.04	2.04

Jadual 45.1 : Harga purata item terpilih, Sabah (Samb.)
Table 45.1 : Average price for selected items, Sabah (Cont'd)

ITEM TERPILIH *SELECTED ITEMS*		2019	2020	2021
Sayuran *Vegetables*				
Bayam/ *Spinach*	Kg	4.11	4.01	4.18
Bendi/ *Ladies Fingers*	Kg	5.72	5.91	6.08
Petola/ *Angel Gourd*	Kg	4.32	4.46	4.58
Bawang Besar, India/ *Onions Big, India*	Kg	5.57	6.84	6.83
Cili (Burung/padi) Import/ *Chilli (Burung/padi) Import*	200 gm	-	-	-
Cili Merah (Kulai)/ *Red Chilli (Kulai)*	Kg	13.72	13.21	14.43
Cili Merah (Minyak)/ *Red Chilli (Minyak)*	Kg	14.19	13.79	14.53
Kacang Panjang/ *Long Beans*	Kg	4.67	4.81	5.02
Kacang Buncis/ *French Beans*	Kg	6.01	6.05	6.29
Kobis Bulat/ *Round Cabbage*	Kg	3.47	3.76	4.14
Kobis Bunga/ *Cauliflower*	Kg	8.47	8.94	9.70
Lobak Merah/ *Carrot*	Kg	4.81	4.76	5.24
Sawi, Bunga (Choy Sum)/ *Choy Sum, Bunga*	Kg	4.51	4.64	4.88
Tomato/ *Tomatoes*	Kg	5.39	6.26	6.21
Terung/ *Brinjals*	Kg	4.50	4.75	5.40
Timun/ *Cucumber*	Kg	2.96	2.85	2.94
Buah-Buahan *Fruits*				
Epal Fuji/ *Apple Fuji*	biji/ *each*	1.25	1.23	1.32
Epal (Green Skin)/ *Apple (Green Skin)*	biji/ *each*	1.18	1.16	1.18
Epal (Red Skin, Gala)/ *Apple (Red Skin, Gala)*	biji/ *each*	1.17	1.20	1.24
Betik/ *Papaya*	Kg	2.72	2.66	2.72
Nenas/ *Pineapple*	Kg	4.72	4.64	4.55
Pisang Emas/ *Pisang Emas (Banana)*	Kg	3.08	3.17	3.31
Pisang Rastali/ *Pisang Rastali (Banana)*	Kg	3.08	3.27	3.37
Pisang Berangan/ *Pisang Berangan (Banana)*	Kg	3.54	3.75	3.86
Tembikai, Tanpa Biji/ *Watermelon, Seedless*	Kg	-	-	-
Kelapa dan Telur *Coconut & Eggs*				
Kelapa Parut/ *Coconut Grated*	Kg	6.02	6.03	6.17
Santan/ *Fresh Coconut Milk*	Kg	9.45	9.69	9.85
Telur Gred A/ *Hen's Egg Grade A*	10 biji/ *each*	4.50	4.43	4.58
Telur Gred B/ *Hen's Egg Grade B*	10 biji/ *each*	4.29	4.19	4.42
Telur Gred C/ *Hen's Egg Grade C*	10 biji/ *each*	4.09	3.98	4.27
Ikan, Ayam dan Daging *Fish, Chicken & Meat*				
Ikan Bawal Hitam/ *Black Pomfret (Fish)*	Kg	21.58	21.41	23.64
Ikan Cencaru/ *Hardtail Scad (Fish)*	Kg	8.93	8.78	8.48
Ikan Kembong/ *Indian Mackerel (Fish)*	Kg	9.08	9.76	9.87
Ikan Kerisi/ *Threadfin Bream (Fish)*	Kg	9.56	9.34	9.85
Ikan Merah/ *Red Snapper (Fish)*	Kg	23.04	22.17	23.20
Ikan Tenggiri, Batang/ *Spanish Mackerel, Batang (Fish)*	Kg	-	-	-
Ikan Tongkol, Hitam/ *Longtail Tuna, Black (Fish)*	Kg	10.22	10.32	10.50
Ikan Selayang/ *Selayang (Fish)*	Kg	7.36	7.97	8.12
Ikan Siakap/ *Siakap (Fish)*	Kg	20.40	18.38	17.65
Ayam/ *Chicken*	Kg	9.93	10.07	10.51
Daging Lembu/ *Beef*	Kg	28.36	27.44	27.43
Udang, Sotong dan Ketam *Prawn, Cuttlefish and Crab*				
Udang (8-12 sm)/ *Prawns (8 – 12 cm)*	Kg	27.14	26.77	27.29
Sotong (10-12 sm)/ *Cuttlefish Fresh (10 – 12 cm)*	Kg	14.38	13.76	14.80
Ketam/ *Crabs*	Kg	16.44	15.94	16.98
Makanan dan Minuman *Food & Beverages*				
Nasi Lemak/ *Nasi Lemak*	bungkus/ *each*	2.90	2.95	3.05
Nasi Kosong/ *Plain Rice*	pinggan/ *plate*	1.65	1.68	1.71
Nasi Goreng/ *Fried Rice*	pinggan/ *plate*	6.18	6.25	6.38
Kuey Teow Goreng/ *Fried Kuey Teow*	pinggan/ *plate*	6.35	6.40	6.56
Mee Hoon Goreng/ *Fried Mee Hoon*	pinggan/ *plate*	6.17	6.24	6.37
Nasi Biryani/ *Biryani Rice*	pinggan/ *plate*	7.90	8.23	8.44
Roti Canai/ *Roti Canai*	keping/ *each*	1.31	1.30	1.34
Air Minuman/ *Drinking Water*	500 ml	0.60	0.58	0.58
Satay Ayam/ *Chicken Satay*	cucuk/ *each*	0.81	0.80	0.82
Nasi Ayam/ *Chicken Rice*	pinggan/ *plate*	6.13	6.21	6.26
Teh Tarik/ *Teh Tarik*	cawan/ *cup*	1.93	1.94	1.94
Kopi-O/ *Kopi-O*	cawan/ *cup*	1.57	1.57	1.58
Teh-O/ *Teh-O*	cawan/ *cup*	1.57	1.57	1.58
Milo/ *Milo*	cawan/ *cup*	2.03	2.04	2.04

Jadual 45.1 : Harga purata item terpilih, Sabah (Samb.)
Table 45.1 : Average price for selected items, Sabah (Cont'd)

ITEM TERPILIH *SELECTED ITEMS*		2019	2020	2021
Perkakas Isi Rumah & Barangan Elektrik *Household Appliances & ElectricalGoods*				
Periuk Nasi Elektrik, 1.8LT/ *Electric Rice Cooker, 1.8LT*	**sebiji/** *each*	122.34	125.05	128.50
Peti Sejuk 2-Pintu, kapasiti 280-300L *Refrigerator, 2 Doors, with capacity 280-300L*	**sebuah/** *each*	1499.82	1514.77	1572.48
Televisyen Warna, LED 40"/ *TV Colour, 40" LED*	**sebuah/** *each*	1461.08	1673.77	1858.92
Perkakas Lain, Barang-Barang dan Produk Untuk Penjagaan Diri *Other Appliances, Articles & Products for Personal Care*				
Lampin Bayi, Saiz M/ *Baby Diapers, Size M*	**pek/** *pack*	38.84	37.81	37.79
Shampoo, 320 ML/ *Shampoo, 320 ML*	**botol/** *bottle*	11.53	11.64	11.74
Susu Segar, Susu Pekat, Susu Tepung & Keluaran Susu Lain *Fresh Milk, Condensed Milk, Milk Powder & Other Dairy Products*				
Susu Segar UHT/ *Fresh Milk UHT*	**1 L**	6.94	6.98	6.98
Susu, Krimer Pekat Manis/ *Sweetened Creamer Milk*	**500 gm**	3.24	3.23	3.27
Susu Tepung Bayi, PK/ *Powdered Milk (Infant), PK*	**650 gm**	24.81	25.56	25.56
Keju (12) PK/ *Cheese (12), PK*	**250 g**	12.38	12.51	12.47
Barang Pengeluaran Perubatan *Pharmaceutical Products*				
Ubat batuk/ *Cough Mixture / Syrup*	**60 ml botol/** *bottle*	7.02	7.20	7.25
Paracetamol	**12 strip**	3.96	4.84	4.87
Ikan & Makanan Laut yang diproses dan Minyak Masak *Processed Fish and Cooking Oil*				
Ikan dalam Sos Tomato/ *Fish in tomato sauce*	**425 gm**	7.77	7.86	8.05
Minyak Masak/ *Cooking Oil*	**3 Kg bot**	16.77	17.72	20.83
Minyak Masak/ *Cooking Oil*	**5 Kg bot**	23.30	25.19	29.85
Minyak Masak/ *Cooking Oil*	**1 Kg bot**	5.84	5.82	6.36
Beras, Minuman Bermalt dan Minuman Isotonik *Rice, Malt Drinks and Isotonic Drinks*				
Beras SST 5%/ *Rice SST 5%*	**10 Kg**	28.06	28.31	28.40
Minuman bermalt PK/ *Malt Drinks, PK*	**200 gm**	4.58	4.59	4.59
Minuman Isotonik/ *Isotonic Drinks*	**1.5 L**	3.41	3.52	3.58
Mee Kering, Kicap Kacang Soya Manis, Sos, Mayonis, Minuman Beralkohol dan Ubat Nyamuk *Dried Mee, Sweet Soya Bean Sauce,Mayonnaise, Alcoholic Beverages and Mosquito Repellent*				
Mee Kering/ *Dried Mee*	**500 gm**	3.21	3.30	3.30
Mee Kering/ *Dried Mee*	**5 pek/** *pack*	4.18	4.13	4.15
Kicap Kacang Soya, manis/ *Sweet Soya Bean Sauce*	**345 ml**	6.34	6.33	6.35
Sos Tomato/ *Tomato Sauce*	**475 gm bot**	3.72	3.75	3.98
Sos Cili/ *Chilli Sauce*	**340 gm bot**	3.18	3.20	3.31
Mayonis/ *Mayonnaise*	**230 ml bot**	6.03	6.19	6.25
Minuman Beralkohol/ *Alcoholic Beverages*	**320 ml tin**	6.14	6.11	6.49
Ubat Nyamuk/ *Mosquito Repellent*	**10 keping/** *pieces*	1.79	1.87	1.87
Ubat Nyamuk/ *Mosquito Repellent*	**30 keping/** *pieces*	5.18	5.21	5.21
Ubat Nyamuk/ *Mosquito Repellent*	**360 gm tin**	8.66	8.58	8.87
Barangan & Penyelenggaraan Isi Rumah, Buku & Alat tulis dan Barangan Untuk Penjagaan Diri *Goods & Services For Routine Household Maintenance, Books & Stationery and Products for Personal Care*				
Plastik Sampah/ *Garbage Plastic Bag*	**10 keping/** *pack*	6.09	6.46	7.26
Pelembut Fabrik/ *Fabric Softener*	**2 L bot**	8.31	9.09	12.24
Pen	**sebatang/ each**	0.90	0.89	0.90
Pensil Warna/ *Pencil, Colour*	**12 batang, kotak/** *pieces, box*	14.62	13.07	12.05
Kertas Fotostat/ *Photostat Paper*	**1 rim**	15.69	15.80	15.71
Buku Latihan/ *Exercise Book*	**sebuah/** *each*	1.17	1.20	1.18
Potong Rambut (Lelaki)/ *Men's Hair Cut*	**satu/** *each*	12.28	14.02	15.19
Berus Gigi/ *Toothbrush*	**satu/** *each*	3.35	3.68	3.59
Ubat Gigi/ *Toothpaste*	**175 gm tiub/** *tube*	8.35	8.68	9.17
Tisu Tandas/ *Toilet Paper*	**10 gulung/** *rolls*	10.48	10.44	10.62
Tuala Wanita/ *Sanitary Napkin*	**10 pek/** *pack of 10*	3.55	3.32	3.32
Tuala Wanita/ *Sanitary Napkin*	**8 pek/** *pek of 8*	4.01	4.16	4.19
Sabun Mandi/ *Toilet Soap*	**1 pek 3, 85 gm/** *pack of 3*	4.03	4.21	4.24
Sabun Mandi/ *Shower Cream*	**220 ml bot**	6.04	6.02	6.05

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia
Source: Department of Statistics Malaysia

Jadual 46.0 : Statistik utama kemalangan pekerjaan, Sabah
Table 46.0 : Principal statistics of occupational accident, Sabah

KEMALANGAN PEKERJAAN *OCCUPATIONAL ACCIDENT*	**2020**
Bilangan Kemalangan Pekerjaan *Number of Occupational Accident*	
Jumlah/ *Total*	**817**
Kewarganegaraan/ *Citizenship*	
Warganegara/ *Citizens*	596
Bukan warganegara/ *Non-citizens*	221
Jantina/ *Gender*	
Lelaki/ *Male*	735
Perempuan/ *Female*	82
Sektor OSHA *OSHA's Sector*	
Pertanian, Perhutanan dan Perikanan/ *Agriculture, Forestry and Fishing*	235
Perlombongan dan Pengkuarian/ *Mining and Quarrying*	4
Pembuatan/ *Manufacturing*	158
Pembinaan/ *Construction*	53
Utiliti/ *Utilities*	22
Perdagangan Borong dan Runcit/ *Wholesale and Retail Trades*	149
Pengangkutan, Penyimpanan dan Komunikasi *Transport, Storage and Communication*	36
Hotel dan Restoran/ *Hotels and Restaurants*	17
Kewangan, Insurans, Hartanah dan Perkhidmatan Perniagaan *Finance, Insurance, Real Estate and Business Services*	75
Perkhidmatan/ *Services*	68
Bilangan Kematian Pekerjaan *Number of Occupational Fatality*	
Jumlah/ *Total*	**27**
Kewarganegaraan/ *Citizenship*	
Warganegara/ *Citizens*	13
Bukan warganegara/ *Non-citizens*	14
Jantina/ *Gender*	
Lelaki/ *Male*	26
Perempuan/ *Female*	1
Sektor OSHA *OSHA's Sector*	
Pertanian, Perhutanan dan Perikanan/ *Agriculture, Forestry and Fishing*	12
Perlombongan dan Pengkuarian/ *Mining and Quarrying*	-
Pembuatan/ *Manufacturing*	5
Pembinaan/ *Construction*	4
Utiliti/ *Utilities*	2
Perdagangan Borong dan Runcit/ *Wholesale and Retail Trades*	2
Pengangkutan, Penyimpanan dan Komunikasi *Transport, Storage and Communication*	-
Hotel dan Restoran/ *Hotels and Restaurants*	-
Kewangan, Insurans, Hartanah dan Perkhidmatan Perniagaan *Finance, Insurance, Real Estate and Business Services*	1
Perkhidmatan/ *Services*	1

Sumber: Jabatan keselamatan dan kesihatan Pekerjaan (JKKP), Pertubuhan Keselamatan Sosial (PERKESO), Kementerian Sumber Manusia
Source: Department of Occupational Safety and Health (DOSH), Social Security Organisation (SOCSO), Ministry of Human Resources

Jadual 46.0 : Statistik utama kemalangan pekerjaan, Sabah (samb.)
Table 46.0 : Principal statistics of occupational accident, Sabah (cont'd)

KEMALANGAN PEKERJAAN *OCCUPATIONAL ACCIDENT*	**2020**
Kadar Kemalangan Pekerjaan (setiap 1,000 pekerja) *Occupational Accident Rate (per 1,000 workers)*	
Jumlah/ *Total*	**0.44**
Kewarganegaraan/ *Citizenship*	
Warganegara/ *Citizens*	-
Bukan warganegara/ *Non-citizens*	-
Jantina/ *Gender*	
Lelaki/ *Male*	0.63
Perempuan/ *Female*	0.12
Sektor OSHA *OSHA's Sector*	
Pertanian, Perhutanan dan Perikanan/ *Agriculture, Forestry and Fishing*	0.50
Perlombongan dan Pengkuarian/ *Mining and Quarrying*	0.69
Pembuatan/ *Manufacturing*	0.77
Pembinaan/ *Construction*	0.45
Utiliti/ *Utilities*	1.46
Perdagangan Borong dan Runcit/ *Wholesale and Retail Trades*	0.41
Pengangkutan, Penyimpanan dan Komunikasi *Transport, Storage and Communication*	0.49
Hotel dan Restoran/ *Hotels and Restaurants*	0.10
Kewangan, Insurans, Hartanah dan Perkhidmatan Perniagaan *Finance, Insurance, Real Estate and Business Services*	1.70
Perkhidmatan/ *Services*	0.17
Kadar Kematian Pekerjaan (setiap 100,000 pekerja) *Occupational Fatality Rate (per 100,000 workers)*	
Jumlah/ *Total*	**1.44**
Kewarganegaraan/ *Citizenship*	
Warganegara/ *Citizens*	-
Bukan warganegara/ *Non-citizens*	-
Jantina/ *Gender*	
Lelaki/ *Male*	2.23
Perempuan/ *Female*	0.14
Sektor OSHA *OSHA's Sector*	
Pertanian, Perhutanan dan Perikanan/ *Agriculture, Forestry and Fishing*	2.54
Perlombongan dan Pengkuarian/ *Mining and Quarrying*	-
Pembuatan/ *Manufacturing*	2.45
Pembinaan/ *Construction*	3.37
Utiliti/ *Utilities*	13.25
Perdagangan Borong dan Runcit/ *Wholesale and Retail Trades*	0.55
Pengangkutan, Penyimpanan dan Komunikasi *Transport, Storage and Communication*	-
Hotel dan Restoran/ *Hotels and Restaurants*	-
Kewangan, Insurans, Hartanah dan Perkhidmatan Perniagaan *Finance, Insurance, Real Estate and Business Services*	2.27
Perkhidmatan/ *Services*	0.25

Sumber: Jabatan keselamatan dan kesihatan Pekerjaan (JKKP),
Pertubuhan Keselamatan Sosial (PERKESO),
Kementerian Sumber Manusia
Source: Department of Occupational Safety and Health (DOSH),
Social Security Organisation (SOCSO),
Ministry of Human Resources

Jadual 47.0 : Bilangan murid pelbagai peringkat dan jenis sekolah, Sabah, 2020
Table 47.0 : Number of pupils of various levels and types of schools, Sabah, 2020

	Jumlah *Total*
Bilangan murid peringkat prasekolah di sekolah kerajaan & bantuan kerajaan *Number of pupils at pre-school level in government & government-aided schools*	28,915
Bilangan murid peringkat rendah di sekolah kerajaan & bantuan kerajaan *Number of pupils at primary level in government & government-aided schools*	289,528
Bilangan murid peringkat menengah rendah di sekolah kerajaan & bantuan kerajaan *Number of pupils at lower secondary level in government & government-aided schools*	190,600
Bilangan murid peringkat menengah atas di sekolah kerajaan & bantuan kerajaan *Number of pupils at upper secondary level in government & government-aided schools*	10,006
Bilangan murid pendidikan khas di sekolah kerajaan dan bantuan kerajaan, Peringkat rendah *Number of pupils in special education in government & government-aided schools, Primary level*	138
Bilangan murid pendidikan khas di sekolah kerajaan dan bantuan kerajaan, Peringkat menengah *Number of pupils in special education in government & government-aided schools, Secondary level*	-
Bilangan murid tadika, sekolah rendah dan menengah swasta, Tadika *Number of pupils in kindergarten, primary and secondary private school, Private kindergarten*	85,687
Bilangan murid tadika, sekolah rendah dan menengah swasta, Rendah *Number of pupils in kindergarten, primary and secondary private school, Private primary school*	14,164
Bilangan murid tadika, sekolah rendah dan menengah swasta, Menengah *Number of pupils in kindergarten, primary and secondary private school, Private secondary school*	19,654
Bilangan murid tadika, sekolah rendah dan menengah swasta, Sekolah Pendidikan Khas *Number of pupils in kindergarten, primary and secondary private school, Special Education School*	-
Bilangan murid tadika, sekolah rendah dan menengah swasta, Sekolah Antarabangsa *Number of pupils in kindergarten, primary and secondary private school, International School*	31,478
Bilangan murid tadika, sekolah rendah dan menengah swasta, Sekolah Ekspatriat *Number of pupils in kindergarten, primary and secondary private school, Expatriate School*	1,167

Sumber: Jabatan Kebajikan Masyarakat, Kementerian Pendidikan Malaysia
Source: Department of Social Welfare, Ministry of Education Malaysia

Nota/ *Note:*
Seperti pada 30 Jun
As at 30 June

Jadual 48.0 : Statistik jenayah, Sabah [b]
Table 48.0 : Crime statistics, Sabah

	2018	2019	2020
Nisbah jenayah indeks *Crime index ratio*	**153**	**141**	**92**
Jenayah indeks *Crime index*	6,151	5,745	3,799
Jumlah jenayah kekerasan *Total violent crime*	**580**	**639**	**483**
Bunuh *Murder*	37	28	24
Rogol *Raped*	178	219	153
Samun [a] *Robbery*	149	171	130
Mencederakan *Injury*	216	221	176
Jumlah jenayah harta benda *Total property crime*	**5,571**	**5,106**	**3,316**
Pecah rumah dan curi *House break-in and theft*	1,532	1,577	1,821
Kecurian kenderaan *Vehicles theft*			
Lori/ Van *Lorry/ Van*	74	81	36
Kereta *Motorcar*	160	157	77
Motosikal/ Skuter *Motorcycle/ Scooter*	504	435	318
Curi/Ragut *Theft/ Snatch theft*	6	-	-
Kecurian lain *Other theft*	2,946	2,627	1,553

Sumber: Polis Diraja Malaysia
Source: Royal Malaysia Police

Nota/*Note* **:**

[a] **Termasuk samun berkawan bersenjata api, samun berkawan tidak bersenjata api, samun bersenjata api dan samun tidak bersenjata api**
Includes Gang robbery with firearms, Gang robbery without firearms, Robbery with firearms and Robbery without firearm

[b] **Termasuk W.P. Labuan**
Includes W.P. Labuan

Jadual 49.0 : Bilangan kemalangan jalan raya, kecederaan dan kematian yang dilaporkan mengikut daerah PDRM, Sabah
Table 49.0 : Number of road accidents, injuries and deaths reported by PDRM district, Sabah

Daerah PDRM *PDRM district*	**Tahun** *Year*	**Kemalangan jalan raya** *Road accident*	**Kecederaan dan kematian** *Injury and deaths*		
			Jumlah *Total*	**Kecederaan** *Injury*	**Kematian** *Deaths*
SABAH	**2018**	**18,006**	**1,005**	**695**	**310**
	2019	**18,520**	**957**	**666**	**291**
	2020	**12,906**	**605**	**385**	**220**
Tawau	2018	1,586	103	67	36
	2019	1,622	91	58	33
	2020	1,252	47	24	23
Lahad Datu	2018	970	106	80	26
	2019	856	84	54	30
	2020	646	38	17	21
Semporna	2018	190	28	13	15
	2019	225	19	6	13
	2020	152	8	5	3
Sandakan	2018	1,878	41	24	17
	2019	1,921	27	20	7
	2020	1,384	24	17	7
Kinabatangan	2018	261	32	22	10
	2019	253	21	11	10
	2020	157	13	4	9
W.P Labuan	2018	605	43	31	12
	2019	618	41	34	7
	2020	408	23	17	6
Beluran	2018	291	22	13	9
	2019	306	21	12	9
	2020	260	27	23	4
Kota Kinabalu	2018	6,025	108	87	21
	2019	6,436	118	84	34
	2020	4,078	93	65	28
Ranau	2018	407	57	34	23
	2019	395	25	15	10
	2020	281	13	6	7
Kota Belud	2018	395	42	33	9
	2019	387	63	45	18
	2020	326	37	27	10
Tuaran	2018	705	46	30	16
	2019	742	53	42	11
	2020	590	49	32	17
Penampang	2018	1,721	116	97	19
	2019	1,750	87	75	12
	2020	1,175	66	55	11
Papar	2018	836	65	50	15
	2019	837	64	37	27
	2020	631	25	9	16
Kudat	2018	186	17	10	7
	2019	198	28	21	7
	2020	121	17	11	6
Kota Marudu	2018	436	33	6	27
	2019	462	22	14	8
	2020	333	31	16	15
Beaufort	2018	422	26	16	10
	2019	372	36	22	14
	2020	285	17	6	11
Sipitang	2018	71	8	7	1
	2019	73	9	4	5
	2020	66	12	7	5
Tenom	2018	108	11	4	7
	2019	98	21	13	8
	2020	77	5	1	4
Keningau	2018	750	80	58	22
	2019	794	93	69	24
	2020	561	45	30	15
Kunak	2018	163	21	13	8
	2019	175	34	30	4
	2020	123	15	13	2

Sumber: Polis Diraja Malaysia
Source: Royal Malaysia Police

Jadual 50.0 : Peratusan capaian isi rumah terhadap perkhidmatan dan peralatan ICT mengikut strata (%), Sabah

Table 50.0 : Percentage of households with access to ICT services and equipment by strata (%), Sabah

Perkhidmatan dan peralatan ICT *ICT services and equipment*	**2017**			**2018**			**2019**			**2020**		
	Jumlah *Total*	**Bandar** *Urban*	**Luar bandar** *Rural*	**Jumlah** *Total*	**Bandar** *Urban*	**Luar bandar** *Rural*	**Jumlah** *Total*	**Bandar** *Urban*	**Luar bandar** *Rural*	**Jumlah** *Total*	**Bandar** *Urban*	**Luar bandar** *Rural*
Telefon bimbit *Mobile phone*	98.4	99.0	97.4	98.6	99.2	97.6	98.1	98.7	97.3	98.6	98.8	98.2
Internet	89.0	91.3	85.3	90.7	93.0	87.0	91.4	94.9	85.5	94.6	96.6	91.0
Komputer *Computer*	61.6	67.7	52.0	59.8	68.1	46.1	59.8	65.8	49.7	60.7	67.2	49.4
Siaran TV berbayar *Pay TV channel*	66.5	71.5	58.6	66.5	72.2	57.2	68.4	76.6	54.5	70.9	77.5	59.3
Televisyen *Television*	96.5	98.3	93.6	96.5	98.5	93.1	95.2	96.9	92.2	95.4	97.5	91.8
Radio	85.0	87.1	81.6	87.2	91.9	79.3	90.6	94.9	83.2	97.2	98.2	95.5
Telefon talian tetap *Fixed-line telephone*	11.9	16.0	5.4	11.9	16.7	4.2	12.0	16.0	5.3	9.2	12.7	3.0

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

Source: Department of Statistics Malaysia

Jadual 51.0 : Pendapatan, Perbelanjaan dan Kemiskinan Sabah, 2019
Table 51.0 : Income, Expenditure and Poverty Sabah, 2019

	Pendapatan *Income*		**Perbelanjaan** *Expenditure*	**Kemiskinan** *Poverty*	
	Purata *Mean*	**Penengah** *Median*	**Penggunaan isi rumah bulanan purata** *Mean monthly households consumption*	**Insiden miskin mutlak** *Incidence of absolute poverty*	**Pekali gini** *Gini coefficient*
	(RM)	**(RM)**	**(RM)**	**(%)**	**(%)**
SABAH	**5,745**	**4,235**	**2,792**	**19.5**	**0.397**
Daerah/*District*					
Tawau	6,212	4,427	2,671	14.2	0.387
Lahad Datu	5,681	4,186	2,829	19.3	0.369
Semporna	5,933	3,542	2,578	31.5	0.474
Sandakan	6,020	4,680	3,076	18.2	0.386
Kinabatangan	5,128	4,102	1,895	32.1	0.378
Beluran	3,907	2,849	1,805	45.0	0.385
Kota Kinabalu	7,665	6,004	3,338	7.5	0.382
Ranau	4,756	3,571	2,682	26.8	0.397
Kota Belud	4,382	3,025	2,371	34.0	0.412
Tuaran	5,050	3,736	2,932	16.7	0.383
Penampang	6,570	5,493	3,198	4.4	0.321
Papar	5,733	4,571	2,887	12.7	0.355
Kudat	3,966	2,592	2,523	41.5	0.427
Kota Marudu	3,771	2,425	2,538	46.1	0.430
Pitas	3,378	1,999	2,064	53.6	0.458
Beaufort	4,861	3,765	2,748	21.0	0.362
Kuala Penyu	4,275	2,949	2,135	29.7	0.377
Sipitang	5,271	3,944	2,279	10.5	0.347
Tenom	4,734	3,525	2,606	17.2	0.347
Nabawan	4,443	3,613	2,483	35.6	0.299
Keningau	5,445	4,097	2,770	17.1	0.369
Tambunan	4,826	3,581	2,842	16.7	0.378
Kunak	5,194	3,723	2,461	26.0	0.392
Tongod	3,364	2,197	2,000	56.6	0.422
Putatan	6,471	5,119	3,113	10.9	0.357
Telupid	4,762	2,757	1,903	40.7	0.447

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia
Source: Department of Statistics Malaysia

Jadual 52.0 : Statistik terpilih Penggunaan Per Kapita item pertanian mengikut daerah, Sabah, 2020

Table 52.0 : Selected statistics on Per Capita Consumption of agricultural item by district, Sabah, 2020

Daerah *District*	**ITEM PERTANIAN TERPILIH** *SELECTED AGRICULTURAL ITEM*							
	Durian	**Mangga** *Mango*	**Nanas** *Pineapple*	**Cili*** *Chilli**	**Kobis bulat** *Round cabbage*	**Timun** *Cucumber*	**Tomato**	**Sawi** *Mustard*
Sabah	**9.5**	**0.8**	**2.2**	**0.4**	**6.4**	**2.1**	**1.3**	**3.9**
Tawau	4.8	0.4	0.9	0.5	6.7	2.2	1.5	3.9
Lahad Datu	2.8	1.4	2.8	0.3	8.6	1.9	1.2	6.2
Semporna	9.1	1.1	0.9	0.3	5.8	1.8	0.8	3.2
Sandakan	6.6	0.8	2.6	0.3	5.7	2.2	1.2	2.6
Kinabatangan	14.3	0.9	1.5	0.2	5.8	1.5	1.8	2.0
Beluran	6.0	0.6	0.9	0.2	4.8	1.4	1.0	2.8
Kota Kinabalu	8.7	0.8	1.6	0.4	6.6	2.2	1.3	3.4
Ranau	14.1	0.8	4.2	0.3	7.5	1.8	1.1	2.8
Kota Belud	9.5	0.5	1.2	0.3	4.3	1.8	0.8	3.2
Tuaran	11.8	0.6	1.6	0.4	7.0	2.6	1.1	4.4
Penampang	11.5	0.9	2.2	0.7	8.0	2.5	1.6	4.7
Papar	12.2	0.9	1.9	0.5	6.4	2.2	1.2	3.6
Kudat	7.5	0.6	3.2	0.9	9.4	2.3	2.0	5.6
Kota Marudu	2.9	0.8	2.8	0.8	9.4	2.9	1.7	5.3

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

Source: Department of Statistics Malaysia

Nota/ *Notes* :

*** Tidak termasuk cili padi**

Not included hot chilli

Penggunaan Per Kapita 2020 dikira menggunakan proksi data Survei Pendapatan, Perbelanjaan Isi Rumah dan Kemudahan Asas (HIES/BA) 2019, manakala maklumat lain adalah menggunakan data 2020

Per Capita Consumption 2020 is calculated based on proxy of Household Income, Expenditure and Basic Amenities (HIES/BA) Survey 2019 data, while other informations were based on 2020 data

Data adalah merujuk kepada daerah dan tidak tersedia di peringkat DUN

Data refers to district and not available by DUN level

Jadual 52.0 : Statistik terpilih Penggunaan Per Kapita item pertanian mengikut daerah, Sabah, 2020 (samb.)

Table 52.0 : Selected statistics on Per Capita Consumption of agricultural item by district, Sabah, 2020 (cont'd)

Daerah *District*	**ITEM PERTANIAN TERPILIH** *SELECTED AGRICULTURAL ITEM*							
	Durian	**Mangga** *Mango*	**Nanas** *Pineapple*	**Cili*** *Chilli**	**Kobis bulat** *Round cabbage*	**Timun** *Cucumber*	**Tomato**	**Sawi** *Mustard*
Pitas	14.0	0.4	2.4	0.4	9.6	2.0	1.5	5.1
Beaufort	16.1	0.6	1.2	0.6	4.4	1.9	1.3	2.7
Kuala Penyu	0.0	0.5	1.8	0.2	5.9	1.9	0.5	3.6
Sipitang	14.7	1.0	2.1	0.5	6.5	2.2	1.1	3.5
Tenom	28.9	1.2	7.5	0.1	6.2	2.9	1.2	6.4
Nabawan	15.6	1.2	4.3	0.1	4.2	3.2	0.8	6.7
Keningau	19.0	1.3	4.3	0.2	5.2	2.7	1.5	6.7
Tambunan	33.1	1.5	6.4	0.3	5.0	3.4	1.3	6.2
Kunak	2.7	0.7	0.4	0.1	4.6	1.6	0.9	2.7
Tongod	16.0	1.3	12.6	0.2	7.7	2.9	1.5	2.5
Putatan	14.4	0.7	0.7	0.6	9.8	2.9	2.2	5.0
Telupid	6.0	0.0	0.3	0.1	3.0	1.4	0.9	1.5
Kalabakan	4.8	0.4	0.9	0.5	6.7	2.2	1.5	3.9

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

Source: Department of Statistics Malaysia

Nota/ *Notes* :

*** Tidak termasuk cili padi**

Not included hot chilli

Penggunaan Per Kapita 2020 dikira menggunakan proksi data Survei Pendapatan, Perbelanjaan Isi Rumah dan Kemudahan Asas (HIES/BA) 2019, manakala maklumat lain adalah menggunakan data 2020

Per Capita Consumption 2020 is calculated based on proxy of Household Income, Expenditure and Basic Amenities (HIES/BA) Survey 2019 data, while other informations were based on 2020 data

Data adalah merujuk kepada daerah dan tidak tersedia di peringkat DUN

Data refers to district and not available by DUN level

Jadual 53.0 : Hasil Cukai Taksiran dan Kedudukan Kewangan Pihak Berkuasa Tempatan, Sabah
Table 53.0 : Revenue of Assessment Tax and Financial Position of Local Authorities, Sabah

SABAH	Hasil Cukai Taksiran (RM juta) Revenue of Assessment Tax (RM million)			Pendapatan (RM juta) *Income(RM million)*			Perbelanjaan (RM juta) *Expenditure (RM million)*		
	2017	**2018**	**2019**	**2017**	**2018**	**2019**	**2017**	**2018**	**2019**
Majlis Perbandaran Sandakan	24.5	24.5	26.4	70.0	76.4	56.2	71.4	69.9	54.3
Majlis Perbandaran Tawau	20.3	20.0	18.0	47.3	45.0	46.0	51.4	51.0	52.8
Lembaga Bandaran Kudat	0.8	1.3	0.9	6.7	8.1	7.6	7.0	8.1	7.6
Majlis Daerah Beaufort	1.2	2.2	2.8	9.4	9.8	13.9	8.8	7.2	12.9
Majlis Daerah Beluran	0.0	0.0	0.0	5.3	7.8	5.1	6.6	8.9	5.9
Majlis Daerah Keningau	1.7	3.0	3.0	16.7	17.0	16.4	19.1	17.6	18.0
Majlis Daerah Kinabatangan	n.a	n.a	n.a	6.5	6.0	11.3	6.8	6.4	11.4
Majlis Daerah Kota Belud	0.1	0.1	0.1	8.4	10.9	8.0	8.2	11.7	8.1
Majlis Daerah Kota Marudu	0.7	0.7	1.2	4.9	5.2	6.6	4.5	4.6	4.7
Majlis Daerah Kuala Penyu	0.1	0.1	0.1	4.3	7.2	2.9	4.7	7.5	3.0
Majlis Daerah Kunak	0.1	0.1	0.1	4.8	6.0	4.8	5.1	5.3	4.8
Majlis Daerah Papar	1.5	2.9	3.3	8.9	10.6	15.1	9.9	10.3	15.6
Majlis Daerah Penampang	12.5	15.0	14.9	30.4	25.4	24.4	24.3	25.1	22.8
Majlis Daerah Ranau	0.3	0.6	0.7	3.2	3.3	3.4	3.7	4.0	3.8
Majlis Daerah Sipitang	1.2	2.6	2.6	4.2	6.5	7.0	4.3	4.9	5.2
Majlis Daerah Semporna	0.9	1.4	0.0	7.9	10.8	15.0	7.6	10.4	14.3
Majlis Daerah Tambunan	0.1	0.1	0.1	4.5	5.0	2.7	3.6	5.2	2.3
Majlis Daerah Tenom	0.5	0.3	0.5	7.0	8.9	23.1	7.1	9.6	23.4
Majlis Daerah Putatan	3.3	2.7	5.0	9.9	8.6	12.0	8.6	9.9	10.7
Majlis Daerah Tuaran	3.5	2.0	6.2	7.3	9.9	14.3	9.5	8.7	13.1
Majlis Daerah Nabawan	0.0	0.2	0.0	2.3	2.6	6.2	3.0	2.3	6.3
Majlis Daerah Pitas	0.0	0.0	0.0	1.5	1.2	3.6	2.3	1.2	1.7
Majlis Daerah Lahad Datu	6.6	6.5	6.3	18.5	16.8	16.6	18.1	18.2	17.6
Dewan Bandaraya Kota Kinabalu	71.2	102.6	108.4	131.2	142.0	157.7	135.2	139.0	161.3

Sumber: Jabatan Audit Negara
Source: National Audit Department

Nota/ *Note :*
n.a: Data tidak tersedia
n.a: Data is not available

Muka surat ini sengaja dibiarkan kosong
This page is deliberately left blank

RANCANGAN STRUKTUR NEGERI

16

Muka surat ini sengaja dibiarkan kosong
This page is deliberately left blank

6 STRATEGY

1. *Provide for a sustainable population growth to the north and interiors of Sabah.*
2. *Develop growth centres.*
3. *Designated and develop Special Economic Zones to promote specific industry or area for growth.*
4. *Increase access to utilities and community facilities.*
5. *Develop an Integrated State Transportation network covering rail, road, sea and air travel.*
6. *Expand the Protected Areas and the protection of Environmentally Sensitive Area (ESA).*

4 GOAL

1. *Create a liveable State with a high quality of life.*
2. *Preserve and enhance the State's environment.*
3. *Modernise the economy to achieve a prosperous State.*
4. *Provide for a connected state through an effective transportation and ICT network.*

3 VISION

1. *Recognising the need for a Stakeholder approach where both the private and public sectors work together.*
2. *Recognising the need for joining-up government where sectoral policies work together to achieve the State Vision.*
3. *Recognising the solutions need to be tailored to specific local circumstances with local ownership.*

3 IMPLEMENTATION PLAN

1. *Phase 1 (to 2016): Short-term preparation of supporting legislation, studies and financing mechanisms.*
2. *Phase 2 (2017-2025): Key priority projects to support current listed initiatives.*
3. *Phase 3 (2016-2033): Other projects to support assumed development patterns.*

Muka surat ini sengaja dibiarkan kosong
This page is deliberately left blank

SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS (SDG)

17

Muka surat ini sengaja dibiarkan kosong
This page is deliberately left blank

Pengenalan Matlamat Pembangunan Mampan (SDG)

Agenda Matlamat Pembangunan Mampan (SDG) 2030 telah dilancarkan pada tahun 2015 oleh Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu (PBB) yang memfokuskan kepada pembangunan bagi mencapai masa depan yang lebih baik dan lebih mampan untuk semua berdasarkan pengumpulan matlamat sasaran dan indikator global. Malaysia bersama 192 negara anggota PBB yang lain telah menyatakan komitmen masing-masing dalam menyokong dan melaksanakan SDG seterusnya mencapai matlamat dan sasaran yang ditetapkan.

Fokus SDG adalah pencapaian pembangunan yang merangkumi lima bidang tumpuan iaitu Kemajuan Masyarakat; Penjagaan bumi; Kemakmuran; Keamanan; dan Kerjasama (*People, Planet, Prosperity, Peace dan Partnership*) yang bertemakan *Leaving No One Behind*. SDG mempunyai 17 matlamat, 169 sasaran dan 247 indikator global. Senarai 17 Matlamat SDG adalah:

- Matlamat 1: Tiada Kemiskinan;
- Matlamat 2: Kelaparan Sifar;
- Matlamat 3: Kesihatan yang Baik dan Kesejahteraan;
- Matlamat 4: Kualiti Pendidikan;
- Matlamat 5: Kesaksamaan Gender;
- Matlamat 6: Air Bersih dan Sanitasi;
- Matlamat 7: Tenaga Mampu Milik dan Bersih;
- Matlamat 8: Pekerjaan yang Sesuai dan Pertumbuhan Ekonomi;
- Matlamat 9: Industri, Inovasi dan Infrastruktur;
- Matlamat 10: Mengurangkan Ketidaksamaan;
- Matlamat 11: Bandar dan Komuniti yang Mampan;
- Matlamat 12: Penggunaan dan Pengeluaran yang Bertanggungjawab;
- Matlamat 13: Tindakan Iklim;
- Matlamat 14: Kehidupan di Bawah Air;
- Matlamat 15: Kehidupan di Darat;
- Matlamat 16: Keamanan, Keadilan dan Institusi yang Teguh; dan
- Matlamat 17: Kerjasama Demi Matlamat.

DOSM sebagai *focal point* dalam pembangunan Indikator SDG di peringkat nasional telah menerbitkan *The Initial Assessment of the SDG Indicators for Malaysia, 2018* dan tiga laporan Indikator SDG bagi tahun 2018, 2019 dan 2020. Malaysia telah menunjukkan kemajuan dalam ketersediaan indikator iaitu daripada 99 indikator pada tahun 2018 (40.5%) kepada 146 indikator pada tahun 2020 (59.1%). Laporan Indikator SDG 2020 mengandungi 146 indikator dan meliputi 63 indikator di peringkat negeri dan 19 indikator di peringkat daerah pentadbiran berdasarkan perbekalan data daripada 37 Agensi. *National SDG Progress Monitoring System* atau *SDG Dashboard* juga telah dibangunkan pada 2019 sebagai platform komunikasi indikator SDG dengan menggunakan paparan yang interaktif.

Penerbitan *Sustainable Development Goals (SDG) Indicators Malaysia*

The Initial Assessment of the Sustainable Development Goals Indicators for Malaysia, 2018

Sustainable Development Goals (SDG) Indicators Malaysia 2018

Sustainable Development Goals (SDG) Indicators Malaysia 2019

Sustainable Development Goals (SDG) Indicators Malaysia 2020

Matlamat Pembangunan Mampan (SDG) Malaysia 2020, telah dijajarkan buat pertama kalinya dengan indikator terpilih peringkat negeri dan daerah pentadbiran. Indikator ini merupakan indikator pelengkap yang menyokong Matlamat Pembangunan Mampan. Ini merupakan salah satu inisiatif untuk membantu pengguna terutama kerajaan tempatan dalam memantau pengukuran dan pencapaian SDG di kawasan setempat.

INDIKATOR PELENGKAP BAGI MATLAMAT PEMBANGUNAN MAMPAN (SDG) / *COMPLIMENTARY INDICATORS FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS (SDG)*

Matlamat *Goals*	Indikator Pelengkap SDG *SDG Complimentary Indicators*	Tahun/ *Year* 2018	2019	2020
Matlamat 1 Tiada Kemiskinan *Goal 1 No Poverty*	1.**Pekali Gini/** *Gini Coefficient*	**0.399 (2016)**	**0.407**	**n.a**
	2.**Insiden kemiskinan/** *Incidence of poverty* **(%)**	**7.6 (2016)**	**5.6**	**n.a**
	3.**Ketua isi rumah miskin berdaftar dengan sistem eKasih/** *Registered head of poor households with eKasih*	**186,688**	**178,227**	**176,072**
Matlamat 2 Kelaparan Sifar *Goal 2 Zero Hunger*	1.**Pengeluaran tanaman sayur-sayuran utama (Metrik Tan)/** *Production of main vegetables (Tonnes Metric)*	**965,479**	**992,401**	**1,000,982**
	2.**Pengeluaran tanaman ladang (Metrik Tan)/** *Production of cash crops (Tonnes Metric)*	**215,087.6**	**221,310.2**	**223,506.8**
	3.**Pengeluaran herba utama (Metrik Tan)/** *Production of main herbs (Tonnes Metric)*	**12,344.5**	**9,018.6**	**9,077.1**
	4.**Pengeluaran rempah ratus (Metrik Tan)/** *Production of spices (Tonnes Metric)*	**55,195.1**	**51,336.7**	**52,541.3**
	5.**Pengeluaran buah-buahan utama (Metrik Tan)/** *Production of main fruits (Tonnes Metric)*	**1,501,876.0**	**1,525,051.4**	**1,509,783.1**
	6.**Pengeluaran tanaman industri (Metrik Tan)/** *Production of industrial crops (Tonnes Metric)*	**589,940.1**	**755,630.0**	**716,977.6**
Matlamat 3 Kesihatan yang baik dan Kesejahteraan *Goal 3 Good Health and Well-Being*	1. **Bilangan kelahiran hidup/** *Number of live births*	**501,945**	**487,957**	**470,195**
	2. **Bilangan kematian/** *Number of deaths*	**172,031**	**173,746**	**166,507**
	3. **Sebab-sebab utama kematian (disahkan secara perubatan)/** *Main Causes of death (medically certified)*	***Ischaemic heart disease* (18,267)**	***Ischaemic heart disease* (16,325)**	**n.a**
	4. **Sebab-sebab utama kematian (tidak disahkan secara perubatan)/** *Main causes of death (non-medically certified)*	**Sakit tua 65 tahun & ke atas** *Old age 65 years and over* ***(25,549)***	**Sakit tua 65 tahun & ke atas** *Old age 65 years and over* ***(30,665)***	**n.a**
	5.**Bilangan kemalangan jalan raya/** *Number of road accidents*	**548,598**	**567,516**	**418,237**
	6.**Bilangan kecederaan disebabkan kemalangan jalan raya/** *Number of injuries due to road accidents*	**8,341**	**8,877**	**12,602**
	7.**Bilangan kematian disebabkan kemalangan jalan raya/** *Number of deaths due to road accidents*	**6,284**	**6,167**	**4,634**
Matlamat 5 Kesaksamaan Gender *Goal 5 Gender Equality*	1.**Bilangan perkahwinan Orang Islam/** *Number of Muslims marriages*	**150,098**	**147,847**	**n.a**
	2.**Bilangan perceraian Orang Islam/** *Number of Muslims divorces*	**40,269**	**45,502**	**n.a**
	3.**Bilangan perkahwinan Orang bukan Islam/** *Number of non-Muslims marriages*	**56,155**	**55,974**	**n.a**
	4.**Bilangan perceraian Orang bukan Islam/** *Number of non- Muslims divorces*	**10,087**	**11,471**	**n.a**
Matlamat 6 Air Bersih dan Sanitasi *Goal 6 Clean Water and Sanitation*	1.**Peratusan isi rumah menerima kemudahan air paip di rumah/** *Percentage households received piped water in the house*	**95.5 (2016)**	**95.9**	**n.a**

Nota/ *Note*:
Indikator pelengkap merupakan indikator terpilih yang menyokong Matlamat Pembangunan Mampan (SDG)
Complementary indicators are selected indicators that support the Sustainable Development Goals (SDG)
n.a - Data tidak tersedia/ berkenaan
Data is not available/ applicable

INDIKATOR PELENGKAP BAGI MATLAMAT PEMBANGUNAN MAMPAN (SDG) / *COMPLIMENTARY INDICATORS FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS (SDG)*

Matlamat *Goals*	Indikator Pelengkap SDG *SDG Complimentary Indicators*	Data 2018	Data 2019	Data 2020
Matlamat 7 **Tenaga Mampu Milik dan Bersih** *Goal 7* *Affordable and Clean Energy*	1.**Peratusan isi rumah menerima kemudahan bekalan elektrik/** Percentage *households received accessible to electricity*	**99.9 (2016)**	**100.0**	**n.a**
Matlamat 8 **Pekerjaan yang Sesuai dan Pertumbuhan Ekonomi** *Goal 8* *Decent Work and Economic Growth*	1.**Tenaga buruh/** *Labour force* ***('000)***	**15,280.3**	**15,581.6**	**15,667.7**
	2.**Bilangan pertubuhan/** *Number of establishments*	**1,180,844**	**1,213,868**	**1,184,008**
	• **Pertanian/** *Agriculture*	18,956	21,395	20,666
	• **Perlombongan & Pengkuarian/** *Mining & Quarrying*	3,231	3,970	3,642
	• **Pembuatan/** *Manufacturing*	59,666	61,045	61,217
	• **Pembinaan/** *Construction*	81,026	87,608	87,249
	• **Perkhidmatan/** *Services*	1,016,965	1,038,884	1,010,271
	3.**KDNK (pada harga malar) – RM Juta/** *GDP (at constant prices) – RM Million*	**1,363,766**	**1,424,310**	**1,343,880**
Matlamat 9 ***Industri, Inovasi dan Infrastruktur*** *Goal 9* *Industry, Innovation and Infrastructure*	1.**Panjang jalan/** *Road length* ***(KM)***	**245,667.1**	**254,438.3**	**267,045.6**
Matlamat 10 **Mengurangkan Ketidaksamaan** *Goal 10* *Reduced Inequalities*	1.**Pendapatan isi rumah kasar bulanan penengah/** *Median of monthly household gross income* ***(RM)***	**5,228 (2016)**	**5,873**	**Anggaran/** *Estimated* **5,209**
	2.**Pendapatan isi rumah kasar bulanan purata/** *Mean of monthly household gross income* ***(RM)***	**6,958 (2016)**	**7,901**	**Anggaran/** *Estimated* **7,089**
Matlamat 11 **Bandar dan Komuniti yang Mampan** *Goal 11* *Sustainable Cities and Communities*	1.**Projek Perumahan Rakyat (PPR) siap dibina/** *People's housing project completed*	**4,034**	**5,111**	**2,860**
Matlamat 12 **Penggunaan dan Pengeluaran yang Bertanggungjawab** *Goal 12* *Responsible Consumption and Production*	1.**Sisa perbandaran yang dirawat/** *Municipal waste treated*	**9,995**	**4,627**	**5,950**
	Anggaran purata berat sisa yang dilupuskan setiap hari (Tan metrik/hari) *Estimated average weight of waste disposed daily (Metric tonnes/day)*			
Matlamat 16 **Keamanan, Keadilan dan Institusi yang Teguh** *Goal 16* *Peace, Justice and Strong Institutions*	1.**Jenayah kekerasan yang dilaporkan kepada PDRM/** *Violent crime reported to PDRM* (**Bilangan/** *Number)*	**16,902**	**16,489**	**13,279**
	2.**CCTV di kawasan Pihak Berkuasa Tempatan (PBT)/** *CCTV in Local Authority area* (**Bilangan/** *Number)*	**4,300**	**5,799**	**5,605**

Nota/ *Note*:
Indikator pelengkap merupakan indikator terpilih yang menyokong Matlamat Pembangunan Mampan (SDG)
Complementary indicators are selected indicators that support the Sustainable Development Goals (SDG)
n.a - Data tidak tersedia/ berkenaan
Data is not available/ applicable

Matlamat *Goals*	Indikator Pelengkap SDG *SDG Complimentary Indicators*	Tahun/ *Year* 2018	2019	2020
Matlamat 1 **Tiada Kemiskinan** *Goal 1* *No Poverty*	1.**Pekali Gini** / *Gini Coefficient*	**0.402 (2016)**	**0.397**	**n.a**
	2.**Insiden kemiskinan**/ *Incidence of poverty* **(%)**	**23.9 (2016)**	**19.5**	**n.a**
	3.**Ketua isi rumah miskin berdaftar dengan sistem eKasih**/ *Registered head of poor households with eKasih*	**39,612**	**38,217**	**39,811**
Matlamat 2 **Kelaparan Sifar** *Goal 2* *Zero Hunger*	1.**Pengeluaran tanaman sayur-sayuran utama (Tan metrik)**/ *Production of main vegetables (Metric tonnes)*	**38,642.1**	**41,960.1**	**39,109.5**
	2.**Pengeluaran tanaman ladang (Tan metrik)**/ *Production of cash crops (Metric tonnes)*	**10,209.0**	**14,383.9**	**10,972.2**
	3.**Pengeluaran herba utama (Tan metrik)**/ *Production of main herbs (Metric tonnes)*	**-**	**1.0**	**-**
	4.**Pengeluaran rempah ratus (Tan metrik)**/ *Production of spices (Metric tonnes)*	**2,187.4**	**2,439.1**	**890.8**
	5.**Pengeluaran buah-buahan utama (Tan metrik)**/ *Production of main fruits (Metric tonnes)*	**66,302.9**	**80,860.6**	**78,899.5**
	6.**Pengeluaran tanaman industri (Tan metrik)**/ *Production of industrial crops (Metric tonnes)*	**51,996.4**	**56,685.1**	**57,152.9**
Matlamat 3 **Kesihatan yang baik dan Kesejahteraan** *Goal 3* *Good Health and Well-Being*	1. **Bilangan kelahiran hidup**/ *Number of live births*	**53,025**	**52,686**	**49,210**
	2. **Bilangan kematian**/ *Number of deaths*	**13,940**	**14,493**	**14,629**
	3. **Sebab-sebab utama kematian (disahkan secara perubatan)**/ *Main Causes of deaths (medically certified)*	***Pneumonia* (866)**	***Pneumonia* (833)**	**n.a**
	4. **Sebab-sebab utama kematian (tidak disahkan secara perubatan)**/ *Main causes of deaths (non-medically certified)*	**Sakit tua 65 tahun & ke atas** *Old age 65 years and over* **(1,574)**	**Sakit tua 65 tahun & ke atas** *Old age 65 years and over* **(1,704)**	**n.a**
	5.**Bilangan kemalangan jalan raya**/ *Number of road accidents*	**18,006**	**18,520**	**12,906**
	6.**Bilangan kecederaan disebabkan kemalangan jalan raya**/ *Number of injuries due to road accidents*	**695**	**666**	**385**
	7.**Bilangan kematian disebabkan kemalangan jalan raya**/ *Number of deaths due to road accidents*	**310**	**291**	**220**
Matlamat 5 **Kesaksamaan Gender** *Goal 5* *Gender Equality*	1.**Bilangan perkahwinan Orang Islam**/ *Number of Muslims marriages*	**12,115**	**11,957**	**n.a**
	2.**Bilangan perceraian Orang Islam**/ *Number of Muslims divorces*	**2,895**	**3,259**	**n.a**
	3.**Bilangan perkahwinan Orang bukan Islam**/ *Number of Non-Muslims marriages*	**3,386**	**3,497**	**n.a**
	4.**Bilangan perceraian Orang bukan Islam**/ *Number of Non- Muslims divorces*	**346**	**454**	**n.a**
Matlamat 6 **Air Bersih dan Sanitasi** *Goal 6* *Clean Water and Sanitation*	1.**Peratusan isi rumah menerima kemudahan air paip di rumah**/ *Percentage households received piped water in the house*	**83.4 (2016)**	**84.7**	**n.a**

Nota/ *Notes*:
Indikator pelengkap merupakan indikator terpilih yang menyokong Matlamat Pembangunan Mampan (SDG)
Complimentary indicators are selected indicators that support the Sustainable Development Goals (SDG)
n.a - Data tidak tersedia/ berkenaan
Data is not available/ applicable

INDIKATOR PELENGKAP BAGI MATLAMAT PEMBANGUNAN MAMPAN (SDG) / *COMPLIMENTARY INDICATORS FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS (SDG)*

Matlamat *Goals*	Indikator Pelengkap SDG *SDG Complimentary Indicators*	Tahun/ *Year* 2018	2019	2020
Matlamat 7 **Tenaga Mampu Milik dan Bersih** *Goal 7* *Affordable and Clean Energy*	1.**Peratusan isi rumah menerima kemudahan bekalan elektrik/** *Percentage households received accessible to electricity*	**100.0 (2016)**	**100.0**	**n.a**
Matlamat 8 **Pekerjaan yang Sesuai dan Pertumbuhan Ekonomi** *Goal 8* *Decent Work and Economic Growth*	1.**Tenaga buruh/** *Labour force* ***('000)***	**1,937.6r**	**2,025.7r**	**2,032.6p**
	2.**Bilangan pertubuhan/** *Number of establishments*	**82,512**	**82,946**	**81,451**
	• **Pertanian/** *Agriculture*	2,588	2,776	2,715
	• **Perlombongan & Pengkuarian/** *Mining & Quarrying*	143	186	168
	• **Pembuatan/** *Manufacturing*	2,255	2,355	2,306
	• **Pembinaan/** *Construction*	7,191	6,850	6,601
	• **Perkhidmatan/** *Services*	69,877	70,336	69,219
	3.**KDNK (pada harga malar) – RM Juta/** *GDP (at constant prices) – RM Million*	**85,012**	**85,647**	**77,506**
Matlamat 9 ***Industri, Inovasi dan Infrastruktur*** *Goal 9* *Industry, Innovation and Infrastructure*	1.**Panjang jalan/** *Road length* ***(KM)***	**22,216.5**	**21,425.9**	**21,650.7**
Matlamat 10 **Mengurangkan Ketidaksamaan** *Goal 10* *Reduced Inequalities*	1.**Pendapatan isi rumah kasar bulanan penengah/** *Median of monthly household gross income* ***(RM)***	**4,110 (2016)**	**4,235**	**Anggaran/** *Estimated* **3,773**
	2.**Pendapatan isi rumah kasar bulanan purata/** *Mean of monthly household gross income* ***(RM)***	**5,354 (2016)**	**5,745**	**Anggaran/** *Estimated* **5,215**
Matlamat 11 **Bandar dan Komuniti yang Mampan** *Goal 11* *Sustainable Cities and Communities*	1.**Projek Perumahan Rakyat (PPR) siap dibina/** *People's housing project completed*	**1,308**	**2,210**	**1,310**
Matlamat 12 **Penggunaan dan Pengeluaran yang Bertanggungjawab** *Goal 12* *Responsible Consumption and Production*	1.**Sisa perbandaran yang dirawat/** *Municipal waste treated*	**n.a**	**n.a**	**n.a**
	Anggaran purata berat sisa yang dilupuskan setiap hari (Tan metrik/hari) *Estimated average weight of waste disposed daily (Metric tonnes/day)*			
Matlamat 16 **Keamanan, Keadilan dan Institusi yang Teguh** *Goal 16* *Peace, Justice and Strong Institutions*	1.**Jenayah kekerasan yang dilaporkan kepada PDRM/** *Violent crime reported to PDRM* (**Bilangan/** *Number)*	**580**	**639**	**483**
	2.**CCTV di kawasan Pihak Berkuasa Tempatan/** *CCTV in Local Authority area* (**Bilangan/** *Number)*	**163**	**289**	**289**

Nota/ *Notes*:
Indikator pelengkap merupakan indikator terpilih yang menyokong Matlamat Pembangunan Mampan (SDG)
Complimentary indicators are selected indicators that support the Sustainable Development Goals (SDG)
n.a - Data tidak tersedia/ berkenaan
Data is not available/ applicable

HUMAN DEVELOPMENT INDEX (HDI)

18

Muka surat ini sengaja dibiarkan kosong
This page is deliberately left blank

Apakah maksud HDI?

Human Development Index (HDI) merupakan ringkasan yang mengukur pencapaian purata dalam komposit utama pembangunan manusia: kehidupan yang sihat dan umur yang panjang, berpengetahuan dan mempunyai taraf hidup yang baik. Human Development Reports telah dikeluarkan oleh United Nations Development Programme (UNDP) dan telah diterbitan sejak 1990 hingga 2020.

Objektif utama HDI adalah untuk menyediakan indikator yang mudah untuk menilai kemajuan manusia dalam suatu negara berdasarkan kebebasan bagi menjalani kehidupan yang mereka inginkan. HDI menggunakan formula yang ringkas tetapi komprehensif bagi menilai purata jangka hayat, pendidikan dan pendapatan penduduk.

Bagaimana cara mengukur HDI?

Selain menggunakan pertumbuhan dalam GDP sebagai satu-satunya dimensi bagi mengukur suatu pembangunan, HDI telah meletakkan negara di dunia berdasarkan human development di mana negara-negara mempunyai kebebasan dan peluang untuk menjalani kehidupan yang mereka pilih atau sebaliknya. HDI boleh diukur melalui kaedah berikut:

Langkah 1: Pengiraan Dimensi Indeks

$$\text{Dimensi Indeks} = \frac{\text{Nilai sebenar} - \text{nilai minimum}}{\text{Nilai maximum} - \text{Nilai minimum}}$$

Langkah 2: Pengiraan Human Development Index (HDI)

$$\text{Human Development Index (HDI)} = [I_{\text{Kesihatan}} \cdot I_{\text{Pendidikan}} \cdot I_{\text{Pendapatan}}]^{1/3}$$

Langkah 3: Pengiraan cut-off point of Human Development Index

Indikator	Nilai
Very high human development	0.800 dan ke atas
High human development	0.700-0.799
Medium human development	0.550-0.699
Low human development	Bawah 0.550

5 Negara Tertinggi

Skor HDI Malaysia pada tahun 2019 adalah 0.810 yang menjadikan negara ini dalam kategori *very high human development* meletakkannya pada kedudukan 62 daripada 189 negara dan wilayah.

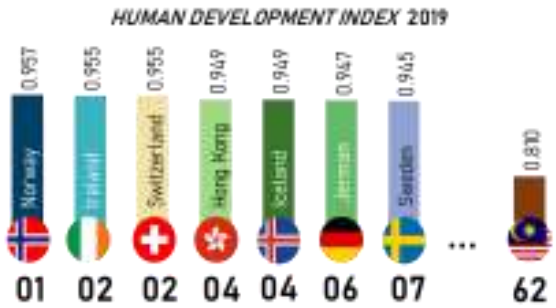

Kedudukan HDI Malaysia Berbanding Negara Lain

Skor Indeks HDI Malaysia antara tahun 1990 dan 2019 meningkat daripada 0.643 kepada 0.810, dengan peningkatan sebanyak 26.0 peratus, manakala skor indeks meningkat 0.62 peratus daripada 0.805 kepada 0.810 pada 2019 berbanding 2018.

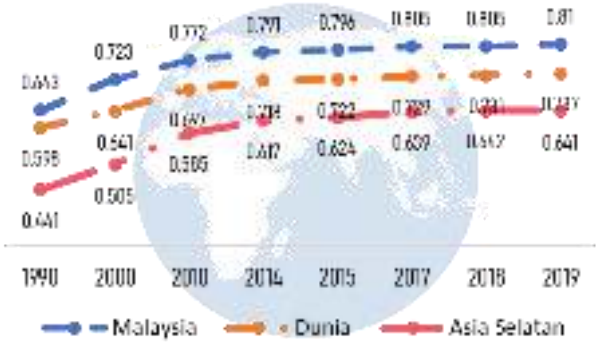

Pembandingan skor HDI di negara ASEAN, Singapura mencatatkan nilai HDI tertinggi diikuti oleh Malaysia dan Thailand dengan nilai skor

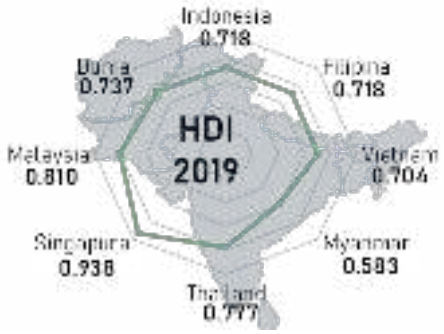

Sumber: Human Development Reports 2020

Muka surat ini sengaja dibiarkan kosong
This page is deliberately left blank

MAKLUMAT UMUM

Muka surat ini sengaja dibiarkan kosong
This page is deliberately left blank

DASAR UTAMA NEGARA

19

Muka surat ini sengaja dibiarkan kosong
This page is deliberately left blank

WAWASAN KEMAKMURAN BERSAMA (WKB) 2030
SHARED PROSPERITY VISION (SPV) 2030

3 OBJEKTIF / OBJECTIVES

1. **Pembangunan Untuk Semua.**
   Development for All
2. **Menangani Jurang Kekayaan dan Pendapatan**
   Addressing Wealth and Income Disparities
3. **Negara Bersatu, Makmur dan Bermaruah**
   United, Prosperous and Dignified

15 PRINSIP PANDUAN/ GUIDING PRINCIPLES

Pembangunan Untuk Semua *Development for All*	• **Kemakmuran Berterusan**/ Continuous Prosperity • **Kesaksamaan Keberhasilan**/ Equitable Income • **Pertumbuhan Saksama**/ Equitable Growth • **Ekonomi Teragih**/ Distributed Economy • **Keterangkuman**/ Inclusivity
Menangani Jurang Kekayaan dan Pendapatan *Addressing Wealth and Income Disparities*	• **Masyarakat Peribelajar**/ Learning Society • **Ekonomi Masa Hadapan**/ Future Economy • **Pendekatan Ekonomi Keperluan**/ Need-Based Approach Economy • **Ekonomi Politik Berinstitusi**/ Institutional Political-Economy • **Model Kesepaduan Sosial**/ Integrated Social Model
Negara Bersatu, Makmur dan Bermaruah *United, Prosperous and Dignified*	• **Paksi Ekonomi Asia**/ Economic Centre of Asia • **Demokrasi dan Kestabilan**/ Democracy and Stability • **Integriti & Tadbir Urus yang Baik**/ Integrity and Good Governance • **Perpaduan dalam Kepelbagaian**/ Unity in Diversity • **Kedaulatan dan Kelestarian**/ Sovereignty and Sustainability

7 TERAS STRATEGIK/ STRATEGIC THRUST

TERAS STRATEGIK 1 *STRATEGIC THRUST 1*	**EKOSISTEM PERNIAGAAN DAN INDUSTRI** *BUSINESS AND INDUSTRY ECOSYSTEM*
TERAS STRATEGIK 2 *STRATEGIC THRUST 2*	**AKTIVITI PERTUMBUHAN EKONOMI UTAMA** *KEY ECONOMIC GROWTH ACTIVITIES*
TERAS STRATEGIK 3 *STRATEGIC THRUST 3*	**MODAL INSAN** *HUMAN CAPITAL*
TERAS STRATEGIK 4 *STRATEGIC THRUST 4*	**PASARAN BURUH & PAMPASAN PEKERJA** *LABOUR MARKET AND COMPENSATION OF EMPLOYEE*
TERAS STRATEGIK 5 *STRATEGIC THRUST 5*	**KESEJAHTERAAN SOSIAL** *SOCIAL WELLBEING*
TERAS STRATEGIK 6 *STRATEGIC THRUST 6*	**KETERANGKUMAN WILAYAH** *REGIONAL INCLUSION*
TERAS STRATEGIK 7 *STRATEGIC THRUST 7*	**MODAL SOSIAL** *SOCIAL CAPITAL*

3 TEMA/ *THEMES*

1. **Menjana Semula Ekonomi.**
   Resetting the Economy
2. **Memperkukuh Keselamatan, Kesejahteraan dan Inklusiviti**
   Strengthening Security, Wellbeing and Inclusivity
3. **Melonjakkan Kemampanan**
   Advancing Sustainability

4 PEMANGKIN DASAR RMKE-12

POLICY ENABLERS OF THE TWELFTH PLAN

1. **Membangunkan Bakat Masa hadapan**

   Developing Future Talent

2. **Mempercepat Penerimagunaan Teknologi dan Inovasi**

   Accelerating Technology Adoption and Innovation

3. **Menambah Baik Ketersambungan dan Infrastruktur Pengangkutan**

   Enhancing Connectivity & Transport Infrastructure

4. **Memperkukuh Perkhidmatan Awam**

   Strengthening the Public Service

14 PEMACU PERUBAHAN/ *GAME CHANGERS*

1 **Kepentingan Melaksanakan Pembaharuan dan Transformasi**
Imperatives for Reform and Transformation

2 **Memangkinkan Industri Strategik dan Berimpak Tinggi bagi Melonjakkan Pertumbuhan Ekonomi**
Catalysing Strategic and High Impact Industries to Boost Economic Growth

3 **Mentransformasi Perusahaan Mikro, Kecil dan Sederhana sebagai Pemacu Baharu Pertumbuhan**
Transforming Micro, Small and Medium Enterprises as the New Driver of Growth

4 **Memantapkan Keselamatan dan Perpaduan Negara untuk Pembinaan Negara Bangsa**
Enhancing National Security and Unity for Nation-Building

5 **Memperkukuh Sistem Penjagaan Kesihatan bagi Memastikan Negara yang Sihat dan Produktif**
Revitalising the Healthcare System in Ensuring a Healthy and Productive Nation

6 **Mentransformasi Pendekatan bagi Membasmi Kemiskinan Tegar**
Transforming the Approach in Eradicating Hardcore Poverty

7 **Menggandakan Pertumbuhan Negeri Kurang Membangun terutama Sabah dan Sarawak bagi Merapatkan Jurang Pembangunan**
Multiplying Growth of Less Developed States especially Sabah and Sarawak to Reduce Development Gap

8 **Menerima Guna Ekonomi Kitaran**
Embracing the Circular Economy

9 **Mempergiat Penerimagunaan Pengurusan Sumber Air Bersepadu**
Accelerating Adoption of Integrated Water Resources Management

10 **Menambah Baik Ekosistem TVET bagi Membangunkan Bakat Tersedia Masa Hadapan**
Improving TVET Ecosystem to Produce Future-Ready Talent

11 **Meningkatkan Ketersambungan Digital untuk Pembangunan Inklusif**
Enhancing Digital Connectivity for Inclusive Development

12 **Menjajarkan Penyelidikan dan Pembangunan untuk Pengkomersialan, Penjanaan Kekayaan dan Pertumbuhan Ekonomi**
Aligning Research and Development towards Commercialisation, Wealth Generation and Economic Growth

13 **Mentransformasi Ekosistem Logistik bagi Meningkatkan Kecekapan**
Transforming the Logistics Ecosystem for Greater Efficiency

14 **Mentransformasi Perkhidmatan Awam melalui Pendekatan Keseluruhan Kerajaan**
Transforming the Public Service through the Whole-of-Government Approach

3 OBJEKTIF/ OBJECTIVES

Objektif Dasar Industry4WRD dirangka berpandukan tiga asas utama iaitu:

The objectives of the Industry4WRD Policy are formulated based on three main foundations which are:

Attract (A)	**Menarik pihak-pihak berkepentingan (stakeholders) untuk beralih kepada aplikasi dan teknologi Industri 4.0 serta meningkatkan daya tarikan Malaysia sebagai sebuah lokasi pilihan bagi pembuatan pinta.** *Attract stakeholders to shift towards the Industry 4.0 applications and technologies thereby enhancing Malaysia's attraction as one of the preferred locations for smart manufacturing.*
Create (C)	**Mewujudkan sebuah ekosistem yang menyeluruh bagi menyokong industri menggunapakai Industri 4.0 dan menyelaras inisiatif sedia ada dalam pelbagai aspek berkaitan seperti bakat dan tenaga kerja, pembiayaan, infrastruktur dan kawal selia.** *Create a holistic ecosystem to support the adoption of Industry 4.0 by industries and coordinate existing initiatives in various related aspects such as talent and workforce, funding, infrastructure and regulation.*
Transform (T)	**Tranformasi sektor pembuatan secara menyeluruh untuk meningkatkan dan memperkukuh produktiviti, kecekapan kos, aplikasi teknologi dan keupayaan inovasi, pembangunan teknologi tempatan dan pewujudan lebih ramai pekerja berkemahiran tinggi.** *Enable holistic transformation of the manufacturing sector to increase and strengthen productivity, cost efficiency, technology applications and innovation ability, development of local technology and establishment of more highly-skilled workers*

5 BIDANG PEMBOLEUBAH YANG DIGUNAKAN (F.I.R.S.T)

FIELDS OF PRIMARY ENABLERS ARE HIGHLIGHTED (F.I.R.S.T):

1. **Pembiayaan dan Insentif berasaskan Hasil - F**
   Funding and Outcome-based Incentives – F

2. **Infrastruktur Digital dan Ekosistem - I**
   Enabling Ecosystem and Efficient Digital Infrastructure – I

3. **Rangka Kerja Kawal Selia dan Penerimagunaan Industri - R**
   Regulatory Framework and Industry Adoption – R

4. **Meningkatkan Kemahiran Sedia Ada dan Menghasilkan Bakat Baru untuk Masa Hadapan - S**
   Upskilling Existing and Producing Future Talents – S

5. **Akses kepada Teknologi Pintar dan Piawaian - T**
   Access to Smart Technologies and Standards – T

11 MENDAYAKAN TEKNOLOGI/ *ENABLING TECHNOLOGIES*

1. **Additive Manufacturing**
2. **Artificial Intelligence (AI)**
3. **Big Data Analytics**
4. **Advanced Materials**
5. **Cybersecurity**
6. **Simulation**
7. **Cloud Computing**
8. **Augmented Reality**
9. **Internet of Things (IoT)**
10. **Autonomous Robots**
11. **System Integration**

MYDIGITAL DAN RANGKA TINDAKAN (BLUEPRINT) EKONOMI DIGITAL MALAYSIA
MyDIGITAL and Malaysia Digital Economy Blueprint

APAKAH MYDIGITAL? / WHAT IS MYDIGITAL?

MyDIGITAL adalah satu inisiatif yang melambangkan aspirasi Kerajaan mentransformasi Malaysia menjadi negara berpendapatan tinggi yang berpacukan pendigitalan dan sebagai peneraju serantau dalam ekonomi digital.

MyDIGITAL is a national initiative which symbolises the aspirations of the Government to successfully transform Malaysia into a digitally-driven, high income nation and a regional leader in digital economy.

Bagaimanakah kita mencapai aspirasi MyDIGITAL?
How do we achieve MyDIGITAL?

3 FASA PELAKSANAAN/ *IMPLEMENTATION PHASE*

Fasa 1/ Phase 1 (2021-2022)	**Untuk melonjakkan penerimagunaan bagi pengukuhan asas digital** *To accelerate adoption towards strengthening the digital foundation*
Fasa 2/ Phase 2 (2023-2025)	**Fokus beralih kepada memacu transformasi dan inklusiviti digital merentas ekonomi digital** *The focus shifts to driving digital transformation and inclusion across the digital economy*
Fasa 3/ Phase 3 (2026-2030)	**Menetapkan hala tuju pertumbuhan ekonomi digital yang tinggi dan mampan dalam beberapa dekad yang akan datang** *Will chart the pathway for strong, sustainable growth in the decades to come.*

6 TERAS UTAMA/ *KEY THRUSTS*

Rangka Tindakan (Blueprint) Ekonomi Digital Malaysia/ Malaysia Digital Economy Blueprint

1. **Memacu transformasi digital sektor awam**
   Drive digital transformation in the public sector
2. **Meningkatkan daya saing ekonomi melalui pendigitalan**
   Boost economic competitiveness through digitalisation
3. **Membina infrastruktur digital yang menyokong**
   Build enabling digital infrastructure
4. **Membangunkan bakat digital yang tangkas dan kompeten**
   Build agile and competent digital talent
5. **Mewujudkan masyarakat digital yang inklusif**
   Create an inclusive digital society
6. **Membina persekitaran digital yang dipercayai, selamat dan beretika**
   Build trusted, secure and ethical digital environment

PENGUKUHAN SISTEM STATISTIK NEGARA

20

Muka surat ini sengaja dibiarkan kosong
This page is deliberately left blank

PENGUKUHAN SISTEM STATISTIK NEGARA (PSSN)

Pengukuhan Sistem Statistik Negara (PSSN) diterajui oleh Jabatan Perangkaan Malaysia (DOSM) yang akan bertindak sebagai Agensi Pusat perkhidmatan statistik. Inisiatif PSSN ini telah disokong oleh Kerajaan yang komited untuk sentiasa memperkasa keupayaan negara dalam mengeluarkan statistik yang relevan dengan keperluan pembangunan negara. Inisiatif ini bertepatan masa iaitu sebagai anjakan bagi peningkatan keupayaan dalam membuat keputusan yang berkualiti dan menggalakkan inovasi ke arah sebuah dimensi baharu terhadap Sistem Statistik Malaysia. Pelaksanaan PSSN juga bertujuan mempersiapkan dan mempertingkatkan sistem statistik Malaysia yang sedia ada bagi mengharungi kompleksiti persekitaran dan cabaran yang dinamik pada masa sekarang dan masa hadapan.

Oleh kerana data merupakan aset negara, pengurusan data perlu dilaksanakan dengan baik agar dapat memberi pulangan yang besar kepada negara dalam bentuk maklumat yang boleh memberi garis pandu ke arah pencapaian matlamat dasar dan wawasan negara. Oleh yang demikian, selaras dengan jangkaan keberhasilan PSSN, negara akan merasai impak keberhasilan yang tinggi ke atas sistem penyampaian statistik negara yang akan dicapai dengan penggembelengan semua entiti berkaitan di bawah Sistem Statistik Malaysia.

ISU DAN CABARAN

Berdasarkan keadaan semasa, pendigitalan telah berlaku dengan pantas dan meluas melangkaui jangkaan. Ekonomi Digital, *Internet of Things* (IoT) dan Revolusi Perindustrian (IR) 4.0 merupakan isu dan cabaran besar kepada sistem statistik sedia ada. Perubahan keperluan zaman ini menuntut maklumat dihujung jari dan merupakan cabaran getir kepada negara di samping menguji kemampuan dan kesiapsiagaan Sistem Statistik Negara (SSN) untuk berhadapan dengan krisis luar jangka. Kepelbagaian isu dan cabaran yang sedang dan bakal dihadapi negara jauh lebih kompleks berbanding dekad lalu meliputi aspek ekonomi, sosial, alam sekitar dan modal insan. Ia menuntut kecekapan dalam aspek pembuatan dasar negara, pemantauan dan penilaian ke atas dasar yang telah dibentuk bagi membolehkan dasar yang dibentuk dapat dirasai oleh semua peringkat masyarakat. Antara cabaran yang dikenalpasti adalah seperti berikut:

Ekonomi

- Meningkatkan daya tahan ekonomi Malaysia
- Meningkatkan Produktiviti PMKS
- Meningkatkan sumbangan ekonomi PMKS kepada KDNK
- Peralihan struktur ekonomi bernilai tambah tinggi
- Mengatasi nilai perlaburan yang rendah
- Merapatkan jurang pembangunan antara negeri
- Mengatasi sumbangan pampasan pekerja yang rendah
- Meningkatkan rantaian nilai global
- Mencapai taraf ekonomi berpendapatan tinggi
- Mengatasi perangkap ekonomi berpendapatan sederhana
- Meneroka potensi sumber pertumbuhan baru
- Meningkatkan sumbangan ekonomi digital
- Meningkatkan daya saing antarabangsa
- Menyediakan statistik dan maklumat bagi pengurusan dasar kawalan inflasi
- Memantau isu-isu dan mengawal punca-punca kenaikan harga barang dan perkhidmatan

Sosial

- Memantapkan keselamatan dan perpaduan negara untuk pembinaan negara bangsa
- Memperkukuh sistem penjagaan kesihatan bagi memastikan negara yang sihat dan produktif
- Mentransformasikan pendekatan bagi membasmi kemiskinan tegar
- Meningkatkan pertahanan, keselamatan, kesejahteraan dan perpaduan
- Menangani kemiskinan dan membangunkan masyarakat inklusif
- Mempertingkat keseimbangan dan keterangkuman wilayah

Alam Sekitar

- Mencapai matlamat negara rendah karbon
- Mencapai matlamat ciri-ciri ekonomi hijau yang rendah karbon, cekap sumber, berdaya tahan dan inklusif
- Memastikan pengurusan bencana yang berkesan
- *Sustainability forest management*

- Pengurangan intensiti gas rumah kaca
- Mempercepatkan matlamat ekonomi kitaran
- Mengurus sumber asli dengan cekap
- Pengurusan sumber mineral
- Pengurusan sumber air

Modal Insan

- Ketidakcekapan pasaran buruh
- Mengembalikan kestabilan pasaran buruh
- Mengurangkan kadar pengangguran
- Mencipta peluang pekerjaan baharu berorientasikan teknologi digital
- Mengurangkan kebergantungan kepada pekerja asing
- Membangunkan bakat tersedia masa hadapan
- Ketidaksamaan dalam pampasan pekerja dan penyertaan tenaga buruh

KERANGKA SISTEM STATISTIK NEGARA

Komponen di bawah kerangka SSN sedia ada terdiri daripada Akta Perangkaan 1965 (Disemak 1989), Jabatan Perangkaan Malaysia dan Ketua Perangkawan Malaysia. Namun demikian, dengan persekitaran yang kompleks, dinamik serta ledakan revolusi data telah meningkatkan ekspektasi *stakeholders* dan pengguna kepada perkhidmatan statistik yang lebih moden dan responsif. Kerangka SSN yang baharu yang ditambah baik meliputi semua aspek yang kritikal meliputi tadbir urus, peruntukan perundangan, fungsi dan peranan yang diperlukan seperti berikut:

- **Majlis Statistik dan Data Negara (MSDN)**
  Majlis ini bertindak sebagai badan penasihat tertinggi dalam memberi panduan dan hala tuju bagi mengukuhkan tadbir urus SSN.

- **Peruntukan undang-undang statistik yang diperkukuhkan**
  Fungsi dan peranan DOSM akan diperkasakan melalui penggubalan Rang Undang-Undang Statistik 2022 yang bertujuan untuk meningkatkan kecekapan dan keberkesanan DOSM sebagai sebuah agensi statistik yang setanding dengan agensi statistik kebangsaan di negara maju yang lain.

- **Jabatan Perangkaan Malaysia sebagai *National Statistical Office* (NSO)**
  DOSM sebagai NSO dan juga Agensi Pusat bagi perkhidmatan statistik akan berperanan untuk menyedia, menyusun dan menyebar statistik rasmi negara yang digunakan oleh Kerajaan dalam perancangan dan penilaian dasar Kerajaan.

- **Ketua Perangkawan**
  Ketua Perangkawan akan bertindak sebagai Koordinator Statistik Nasional yang akan berperanan antaranya sebagai penyelaras program statistik dalam negara, memberi nasihat kepada semua pihak dalam pengumpulan, penyusunan, analisis dan penggunaan statistik dan membangunkan dan menyelaras penggunaan standard statistik nasional.

- **Pengeluar Statistik Rasmi**
  Terdiri daripada DOSM dan agensi kerajaan lain (kerajaan persekutuan, kerajaan negeri, badan berkanun, pihak berkuasa tempatan, lain-lain entiti yang dilantik oleh kerajaan) yang membangun, menerbit dan menyebarkan statistik rasmi berdasarkan undang-undang sedia ada.

- **Pengguna Statistik**
  Pengguna statistik rasmi merujuk kepada individu, agensi kerajaan lain, ahli akademik, pelajar, komuniti perniagaan, organisasi antarabangsa, masyarakat umum dan pihak berkepentingan yang lain.

- **Koordinator Statistik Negara**
  Koordinator Statistik Nasional yang turut merupakan Ketua Perangkawan bertanggungjawab dalam penyelarasan yang lebih berstruktur dan bersifat holistik dalam Sistem Statistik Malaysia.

AGENDA PENGUKUHAN SISTEM STATISTIK NEGARA

Bagi menjayakan inisiatif PSSN, sebanyak tujuh agenda PSSN telah digariskan dan dilaksanakan dalam tempoh lima tahun bermula 2021 hingga 2025, seperti berikut:

- Penubuhan Majlis Statistik dan Data Negara (MSDN);

- Pindaan Akta Perangkaan 1965 (Disemak 1989);
- DOSM sebagai Agensi Pusat perkhidmatan statistik;
- Pelantikan *Chief Data Officer (CDO)* di Kementerian/ Jabatan/ Agensi (Persekutuan/Negeri);
- Penubuhan Pusat Analitik Data Raya Negara (*National Big Data Analytics Centre*);
- Penubuhan *Change Management Office* (CMO), PSSN; dan
- Pembangunan kapasiti DOSM.

STRUKTUR MAJLIS STATISTIK DAN DATA NEGARA

Struktur Majlis Statistik dan Data Negara dibentuk yang terdiri daripada Majlis Tertinggi MSDN dan Jawatankuasa Eksekutif MSDN. Sebagai sokongan kepada MSDN di peringkat persekutuan, Majlis Statistik dan Data Negeri/ Wilayah (MSDNgW) akan ditubuhkan di setiap Negeri dan Wilayah Persekutuan bertujuan memperkasa tadbir urus sistem statistik Negeri dan Daerah sehingga peringkat terkecil seperti kawasan Parlimen dan Dewan Undangan Negeri. Struktur MSDN bagi setiap peringkat adalah seperti di **Rajah 1** berikut:

Rajah 1: Struktur Majlis Statistik dan Data Negara

Mesyuarat Tertinggi Majlis Statistik dan Data Negara

Mesyuarat Tertinggi MSDN akan dipengerusikan oleh YAB Perdana Menteri dan akan bersidang sekurang-kurangnya dua (2) kali setahun. Majlis Tertinggi MSDN mempunyai peranan seperti berikut:

- Menjadi badan penasihat tertinggi dalam memberi panduan dan hala tuju bagi memantapkan tadbir urus sistem statistik Negara;
- Meneliti dan memperakukan dasar serta strategi berkaitan pengukuhan Sistem Statistik Negara oleh Jawatankuasa Eksekutif Majlis; dan
- Memastikan pelaksanaan dasar yang efektif dalam perkongsian data di antara agensi awam dan swasta.

Struktur keanggotaan Majlis Tertinggi MSDN adalah seperti di **Rajah 2** seperti berikut:

Rajah 2: Keanggotaan Mesyuarat Tertinggi MSDN

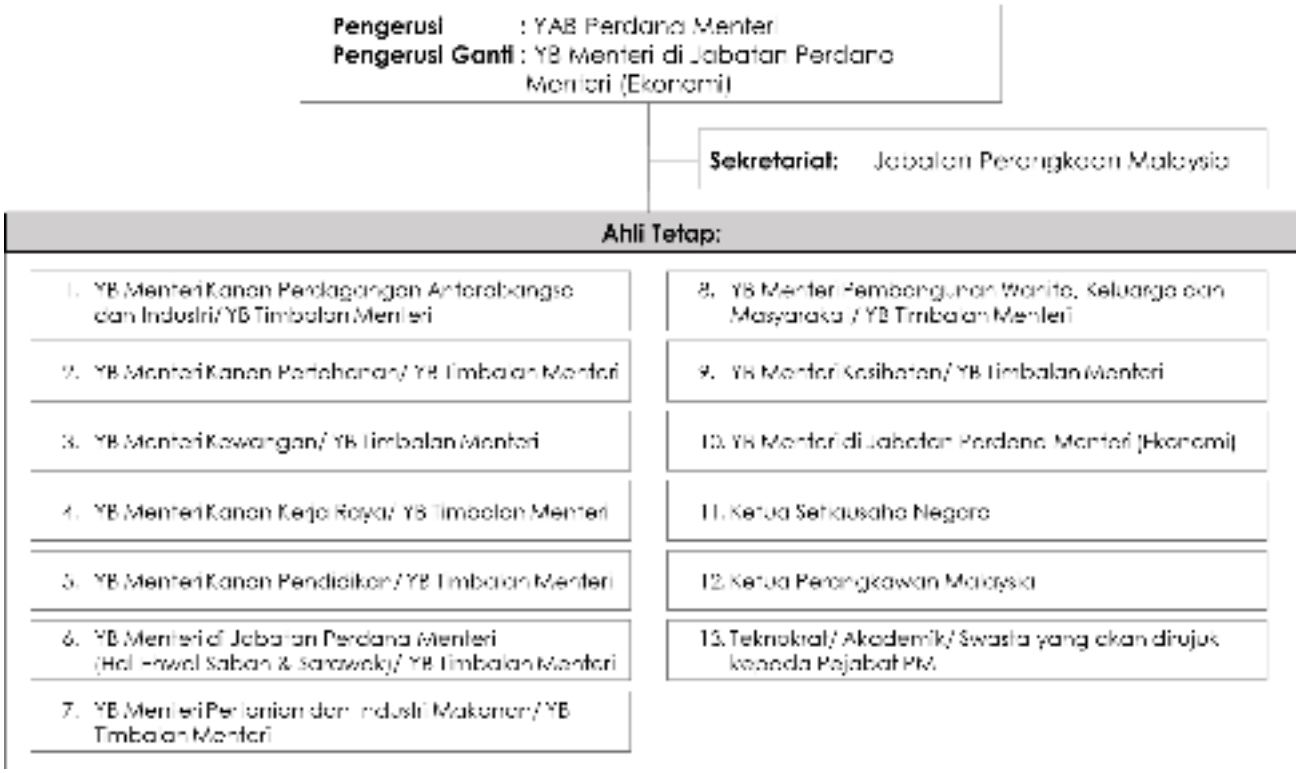

Jawatankuasa Eksekutif MSDN

Jawatankuasa (JK) Eksekutif ini akan dipengerusikan oleh YBhg. Ketua Setiausaha Negara dan Ketua Perangkawan Malaysia selaku pengerusi ganti. JK Eksekutif ini akan bersidang sekurang-kurangnya dua (2) kali setahun dan dibentuk untuk memacu kolaborasi antara pelbagai kementerian dan agensi serta pihak swasta dalam merealisasikan agenda yang berpandukan halatuju MSDN.

Objektif penubuhan Jawatankuasa Eksekutif MSDN pula adalah seperti berikut:

- Mengenal pasti dan menentukan keutamaan keperluan pengukuhan sistem statistik negara;
- Menyelaras keperluan teknikal, pungutan dan penyebaran statistik ke arah penghasilan output statistik rasmi berimpak tinggi;
- Mempertimbangkan strategi dan pelan tindakan yang dikemukakan di peringkat kluster termasuk negeri dan daerah;
- Mengawal selia dan memantau pelaksanaan keputusan yang dibuat oleh Majlis Tertinggi MSDN;
- Mengangkat syor daripada Jawatankuasa Eksekutif mengenai pengukuhan koordinasi sistem statistik rasmi negara; dan
- Mengkomunikasikan kepentingan data dan statistik bagi memastikan keberkesanan penyampaian statistik rasmi negara.

Struktur JK Eksekutif MSDN adalah seperti di **Rajah 3** seperti di bawah:

Rajah 3: Struktur JK Eksekutif MSDN

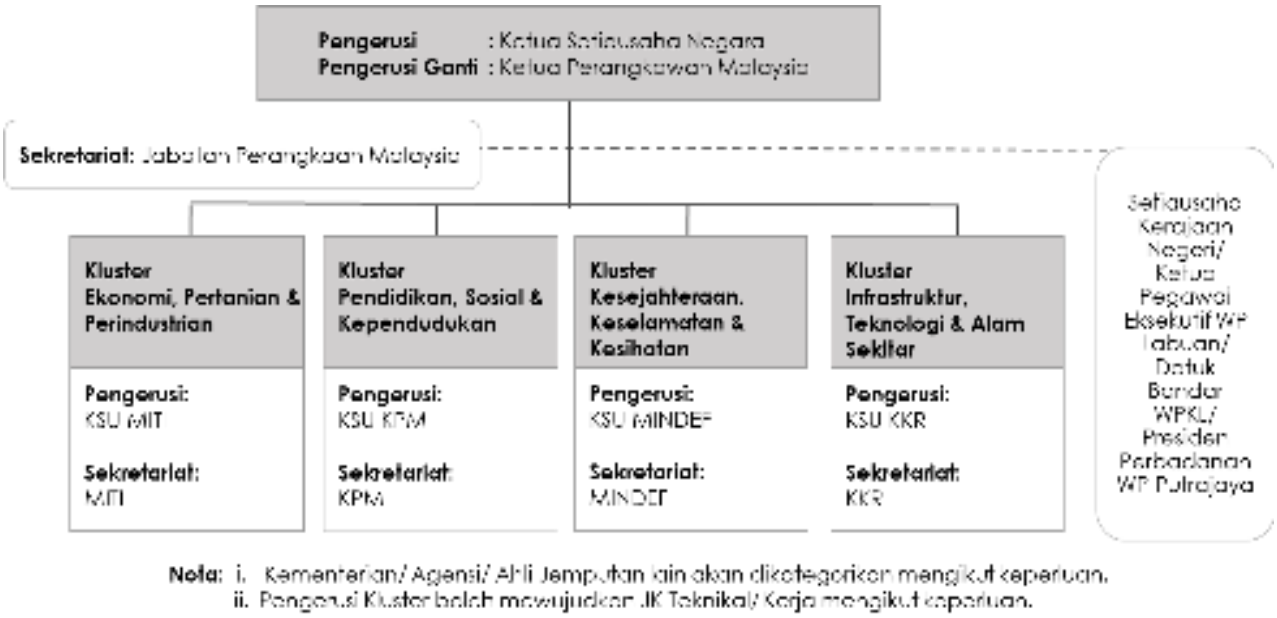

JANGKAAN KEBERHASILAN

Isu dan cabaran yang dikenalpasti memerlukan perancangan tersusun negara secara holistik meliputi strategi penerapan amalan *data-culture* dalam mencapai keputusan berdasarkan bukti dan fakta statistik. Komitmen menyeluruh dari semua entiti SSN diperlukan bagi memastikan pelaksanaan PSSN dapat dilakukan secara bersepadu. Jangkaan keberhasilan pelaksanaan PSSN dalam jangka panjang adalah seperti berikut:

- Menjamin ketersediaan statistik lebih komprehensif di sektor Kerajaan dalam merangka dasar jangka pendek dan jangka panjang negara;
- Memenuhi keperluan data di peringkat granular termasuk daerah dan lebih komprehensif;
- Mewujudkan *Central Repository of Statistics* bagi negara yang mana data rasmi negara hanya boleh diperoleh daripada sumber rasmi tunggal;
- Penghasilan statistik yang lebih efektif dan peningkatan kualiti statistik yang dihasilkan;
- Meningkatkan kepakaran analitikal berkaitan semua bidang ekonomi, sosial dan demografi di kalangan pegawai-pegawai di semua kementerian/agensi; dan

- Kefahaman statistik diperluaskan dan dapat mendekatkan statistik kepada rakyat.

RANCANGAN TINDAKAN BAGI KEBERHASILAN SSN

Rancangan tindakan keberhasilan SSN yang baharu sebagai memperkasakan Sistem Statistik Malaysia adalah seperti berikut:

- Memperkasakan tadbir urus sistem statitik negara menerusi penubuhan MSDN yang menjadi badan penasihat tertinggi yang memberi panduan dan hala tuju kepada SSN;
- Peruntukan undang-undang statistik yang kukuh dengan menggubal dan merangka Rang Undang-Undang Statistik 2022;
- DOSM diperkasa sebagai Agensi Pusat dengan pengukuhan organisasi, pewujudan dan pengiktirafan *Subject Matter Experts (SME)* serta modenisasi perkhidmatan statistik.
- Melantik *Chief Data Officer* di setiap Kementerian/ Jabatan/ Agensi Persekutuan dan Negeri bermula pada tahun 2022 secara berperingkat dengan penugasan semula perjawatan sedia ada;
- Cadangan penubuhan Pusat Analitik Data Raya Negara *(National Big Data Analytics Centre)* di bawah kawal selia DOSM;
- Meningkatkan pengeluaran statistik rasmi negara dengan penerokaan sumber data baru;
- Meningkatkan penyelarasan, pengurusan dan penggunaan data pentadbiran dalam ekosistem SSN terutamanya memastikan ketersediaan data negara;
- Mewujudkan Garis Panduan Pengurusan Kualiti bagi SSN terutamanya penyeragaman dari segi piawaian, metodologi dan pengkelasan.
- Membudayakan *data culture* di sektor awam; dan
- Meningkatkan *value creation of data.*

Muka surat ini sengaja dibiarkan kosong
This page is deliberately left blank

FUNDAMENTAL PRINCIPLES OF OFFICIAL STATISTICS

21

Muka surat ini sengaja dibiarkan kosong
This page is deliberately left blank

FUNDAMENTAL PRINCIPLES OF OFFICIAL STATISTICS

Principle 1. *Official statistics provide an indispensable element in the information system of a democratic society, serving the Government, the economy and the public with data about the economic, demographic, social and environmental situation. To this end, official statistics that meet the test of practical utility are to be compiled and made available on an impartial basis by official statistical agencies to honour citizens' entitlement to public information.*

Principle 2. *To retain trust in official statistics, the statistical agencies need to decide according to strictly professional considerations, including scientific principles and professional ethics, on the methods and procedures for the collection, processing, storage and presentation of statistical data.*

Principle 3. *To facilitate a correct interpretation of the data, the statistical agencies are to present information according to scientific standards on the sources, methods and procedures of the statistics.*

Principle 4. *The statistical agencies are entitled to comment on erroneous interpretation and misuse of statistics.*

Principle 5*. Data for statistical purposes may be drawn from all types of sources, be they statistical surveys or administrative records. Statistical agencies are to choose the source with regard to quality, timeliness, costs and the burden on respondents.*

Principle 6. *Individual data collected by statistical agencies for statistical compilation, whether they refer to natural or legal persons, are to be strictly confidential and used exclusively for statistical purposes.*

Principle 7. *The laws, regulations and measures under which the statistical systems operate are to be made public.*

Principle 8. *Coordination among statistical agencies within countries is essential to achieve consistency and efficiency in the statistical system.*

Principle 9. *The use by statistical agencies in each country of international concepts, classifications and methods promotes the consistency and efficiency of statistical systems at all official levels.*

Principle 10. *Bilateral and multilateral cooperation in statistics contributes to the improvement of systems of official statistics in all countries.*

Muka surat ini sengaja dibiarkan kosong
This page is deliberately left blank

RUJUKAN/ MANUAL

22

Muka surat ini sengaja dibiarkan kosong
This page is deliberately left blank

MANUAL STATISTIK YANG DIGUNAKAN

Statistik yang diterbitkan adalah berdasarkan panduan dan manual daripada organisasi statistik antarabangsa. Senarai panduan dan manual ini adalah mengikut bidang dan topik adalah seperti yang berikut:

Bil.	Manual	Pautan
1.	Piawaian Klasifikasi Industri Malaysia 2008 (MSIC)	https://www.dosm.gov.my/v1/uploads/files/4_Portal%20Content/3_Methods%20%26%20Classifications/2_List%20of%20References/Piawaian_Klasifikasi_Industri_Malaysia_2008.pdf
2.	Malaysia Standard Industrial Classification 2000 (MSIC)	https://www.dosm.gov.my/v1/uploads/files/4_Portal%20Content/3_Methods%20%26%20Classifications/2_List%20of%20References/msic2000.pdf
3.	Malaysia Classification of Products by Activity 2009 (MCPA)	https://www.dosm.gov.my/v1/uploads/files/4_Portal%20Content/3_Methods%20%26%20Classifications/2_List%20of%20References/MCPA_2009.pdf
4.	Malaysia Classification of Products by Activity 2005 (MCPA)	https://www.dosm.gov.my/v1/uploads/files/4_Portal%20Content/3_Methods%20%26%20Classifications/2_List%20of%20References/MCPA2005.zip
5.	Malaysia Standard Classification of Occupations 2020 (MASCO)	https://www.dosm.gov.my/v1/uploads/files/4_Portal%20Content/3_Methods%20%26%20Classifications/2_List%20of%20References/MASCO_2020_BI.pdf
6.	Malaysia Standard Classification of Occupations 2013 (MASCO)	https://www.dosm.gov.my/v1/uploads/files/4_Portal%20Content/3_Methods%20%26%20Classifications/2_List%20of%20References/updated%202019/MASCO_2013_EBOOK_BM.pdf
7.	Malaysia Standard Classification of Occupations 2008 (MASCO)	https://www.dosm.gov.my/v1/uploads/files/4_Portal%20Content/3_Methods%20%26%20Classifications/2_List%20of%20References/updated%202019/MASCO_2008_EBOOK_BM.pdf
8.	Malaysia Standard Classification of Occupations 1998 (MASCO)	https://www.dosm.gov.my/v1/uploads/files/4_Portal%20Content/3_Methods%20%26%20Classifications/2_List%20of%20References/updated%202019/MASCO_1998_EBOOK_BM.pdf
9.	International Recommendations of Tourism Statistics 2008	https://unstats.un.org/unsd/tourism/publications/E-IRTS-Comp-Guide%202008%20For%20Web.pdf
10.	Compilation Manual for Index of Service Production by OECD	https://www.oecd.org/sdd/business-stats/37799074.pdf
11.	International Recommendations f0< Distributive Trade Statistics 2008	https://unstats.un.org/unsd/trade/M89%20EnglshForWeb.pd!

MANUAL STATISTIK YANG DIGUNAKAN

Bil.	Manual	Pautan
12.	Digital Economy Reporl 2019	https://unctad.org/en/Pub cat onslibrary/der2019_e n.pdf
13.	Manualfor the Production of Statistics on the Digital Economy 2020	https://unctad.org/system/files/information-document/210319_UNCTAD_Statist csManual_WEB.pdf
14.	OECD DigitalEconomy Outlook2020	https://www.ama.gov.pt/documents/240771219772/OECD+Digital+Economy+Outlook+2020+%2800000002%29.odf/cSbbd2eS-fSOe-46le-882c-82d4d7dbSbdb
15.	The OECD ModelSurvey on ICT Usage by Businesses	https://www.oecd.org/sti/ieconomy/ICT-Mode Survey-Usage-Businesses.pdf
16.	International Recommendations on Industrial Statistics (IRIS)	https://unstats.un.org/unsd/industry/Docs/IRIS_2008_En.pdf
17.	Manual on the Production of Statistics on the Information Economy (by UNCTAD)	https://unctad.org/system/files/official-document/sdteecb20072rev1_en.pdf
18.	System of National Accounts 2008 (SNA)	https://unstats.un.org/unsd/nationalaccount/docs/sna2008.pdf
19.	Recommended Methodological Framework 2008	https://unstats.un.org/unsd/publication/seriesf/seriesf_80rev1e.pdf
20.	Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD), Measuring Capital	https://www.dosm.gov.my/v1/uploads/files/4_Portal%20Content/3_Methods%20%26%20Classifications/2_List%20of%20References/MeasuringProductivity-OECDManual.pdf
21.	International Recommendations for Construction Statistics	https://unstats.un.org/unsd/distributive_trade/SeriesM_47rev1E.pdf
22.	International Recommendations for the Index of Industrial Production	https://unstats.un.org/unsd/statcom/doc10/BG-IndustrialStats.pdf
23.	Balance of Payments Manual 6th Edition (BPM6)	https://www.dosm.gov.my/v1/uploads/files/4_Portal%20Content/3_Methods%20%26%20Classifications/2_List%20of%20References/bpm6.pdf
24.	Manual on Statistics of International Trade in Services	
25.	International Merchandise Trade Statistics: Concepts and Definitions	https://www.dosm.gov.my/v1/uploads/files/4_Portal%20Content/3_Methods%20%26%20Classifications/2_List%20of%20References/IMTS%202010_Concept%20dan%20Definitions.pdf
26.	International Merchandise Trade Statistics: Compiler's Manual (2004)	https://www.dosm.gov.my/v1/uploads/files/4_Portal%20Content/3_Methods%20%26%20Classifications/2_List%20of%20References/IMTS_Compiler_Manual-Rev-1.pdf

MANUAL STATISTIK YANG DIGUNAKAN

Bil.	Manual	Pautan
27.	Handbook of Input-Output Tables Compilation Analysis	https://digitallibrary.un.org/record/370160?ln=en
28.	Business Cycle Indicators Handbook (The Conference Board)	https://www.conference-board.org/pdf_free/economics/bci/BCI-Handbook.pdf
29.	National Accounts: A Practical Introduction. Studies in Methods Handbook of National Accounting	https://unstats.un.org/unsd/publication/SeriesF/seriesF_85.pdf
30.	Monitoring Growth Cycle In Market-Oriented Countries: Developing and Using International Economic Indicators	https://www.nber.org/books-and-chapters/monitoring-growth-cycles-market-oriented-countries-developing-and-using-international-economic
31.	Leading Indicators For The 1990s	https://www.goodreads.com/book/show/3081703-leading-indicators-for-the-1990s
32.	Classification of Individual Consumption According to Purpose (COICOP) based on A System of National Accounts (SNA) 1993	https://unstats.un.org/unsd/classifications/unsdclassifications/COICOP_2018_-_pre-edited_white_cover_version_-_2018-12-26.pdf
33.	Producer Price Index Manual: Theory and Practice [International Monetary Fund (IMF)	https://www.imf.org/external/pubs/ft/ppi/2010/manual/ppi.pdf
34.	Methodological Guide for Developing Producer Price Indices for Services (OECD)	https://www.oecd.org/publications/eurostat-oecd-methodological-guide-for-developing-producer-price-indices-for-services-9789264220676-en.html
35.	Consumer Price Index Manual: Theory and Practice, International Labour Organization (ILO)	https://www.ilo.org/global/statistics-and-databases/WCMS_331153/lang--en/index.htm
36.	Principles and Recommendations for Population and Housing Censuses, Revision 3, United Nations	https://www.dosm.gov.my/v1/uploads/files/4_Portal%20Content/3_Methods%20%26%20Classifications/2_List%20of%20References/Principles_RecommendationsPopulationHousingRev3.pdf
37.	Handbook on Census Management for Population and Housing Census, United Nations	https://www.dosm.gov.my/v1/uploads/files/4_Portal%20Content/3_Methods%20%26%20Classifications/2_List%20of%20References/HandbookManagementPopulationHousingRev_2.pdf
38.	Handbook on Population and Housing Census Editing, United Nations	https://www.dosm.gov.my/v1/uploads/files/4_Portal%20Content/3_Methods%20%26%20Classifications/2_List%20of%20References/HandbookPopulationHousingUnited%20Nations.pdf
39.	Handbook on Geospatial Infrastructure in Support of Census Activities; United Nations New York, 2009	https://www.dosm.gov.my/v1/uploads/files/4_Portal%20Content/3_Methods%20%26%20Classifications/2_List%20of%20References/HandbookGeospatialInfrastructureSupportCensus.pdf

MANUAL STATISTIK YANG DIGUNAKAN

Bil.	Manual	Pautan
40.	Manual on GIS for Planners and Decision Makers, Economics and Social Commission for Asia Pacific, United Nations, 1996	https://www.un.org/esa/earthsummit/escap-cp.htm
41.	Handbook on GIS & digital mapping, UN 2000	https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/cone&menu_id=aGFkS3U3U05qOGdCVEV1bERteEVsdz09
42.	International Labour Office (ILO)	https://www.ilo.org/global/lang--en/index.htm
43.	International Standard Industrial Classification of All Economic Activities (ISIC), Revision 4	https://www.dosm.gov.my/v1/uploads/files/4_Portal%20Content/3_Methods%20%26%20Classifications/2_List%20of%20References/ISICRev%204.pdf
44.	Indicators of Sustainable Development : Guidelines and Methodologies, Department of Economic and Social Affairs (DESA) of the United Nations	https://www.fao.org/home/en
44.	Food & Agriculture Organization Of The United Nations	https://icd.who.int/browse10/2010/en
45.	International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems, 10th Revision (ICD-10))	https://icd.who.int/browse10/2010/en
46.	Framework for the Development of Environment of Statistics (FDES), Malaysia	https://unstats.un.org/unsd/environment/fdes/FDES-2015-supporting-tools/FDES.pdf
47.	Central Product Classification Ver. 2	https://unstats.un.org/unsd/classifications/unsdclassifications/cpcv21.pdf
48.	Measuring the Non-Observed Economy – A Handbook	https://www.oecd.org/sdd/na/measuringthenon-observedeconomy-ahandbook.htm
49.	Trade Classification dan Custom Duties Order (HS) 2017	http://mysstext.customs.gov.my/tariff/
50.	Business Register Recommendations Manual – by Eurostat	https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-manuals-and-guidelines/-/ks-32-10-216
51.	Standard International Trade Classification (SITC), Revision 4	https://www.dosm.gov.my/v1/uploads/files/4_Portal%20Content/3_Methods%20%26%20Classifications/2_List%20of%20References/SeriesM_34rev4E.pdf
52.	ASEAN Harmonized Tariff Nomenclature (AHTN) 2017	http://mysstext.customs.gov.my/tariff/
53.	Recommendations Manual on the Production of Foreign Affiliates Statistics (FATS)	https://www.dosm.gov.my/v1/uploads/files/4_Portal%20Content/3_Methods%20%26%20Classifications/2_List%20of%20References/The%20Recommendations%20Manual%20on%20Foreign%20Affiliates%20Statistics_FATS.pdf

MANUAL STATISTIK YANG DIGUNAKAN

Bil.	Manual	Pautan
54.	Manual on Statistics of International Trade in Services 2010	https://www.dosm.gov.my/v1/uploads/files/4_Portal%20Content/3_Methods%20%26%20Classifications/2_List%20of%20References/Manual%20on%20Statistics%20of%20International%20Trade%20in%20Services_MSITS%202010.pdf
55.	International Standard Classification of Occupations (ISCO-08)	https://www.dosm.gov.my/v1/uploads/files/4_Portal%20Content/3_Methods%20%26%20Classifications/2_List%20of%20References/ISCO-08.pdf
56.	International Classification of Status in Employment (ICSE-93)	https://www.dosm.gov.my/v1/uploads/files/4_Portal%20Content/3_Methods%20%26%20Classifications/2_List%20of%20References/ICSE-93.pdf
57.	International Standard Classification of Education (ISCED-2011)	https://www.dosm.gov.my/v1/uploads/files/4_Portal%20Content/3_Methods%20%26%20Classifications/2_List%20of%20References/ISCED-2011.pdf
58.	Key Indicator of The Labour Market (KILM)	https://www.dosm.gov.my/v1/uploads/files/4_Portal%20Content/3_Methods%20%26%20Classifications/2_List%20of%20References/KILM.pdf
59.	Survey of Economically Active Population, Employment, Unemployment and Underemployment: An ILO Manual of Concepts and Methods	https://www.dosm.gov.my/v1/uploads/files/4_Portal%20Content/3_Methods%20%26%20Classifications/2_List%20of%20References/ILO_Manual_on_Concepts_and_Methods.pdf
60.	An Integrated System of Wages Statistics: A Manual on Method	https://www.dosm.gov.my/v1/uploads/files/4_Portal%20Content/3_Methods%20%26%20Classifications/2_List%20of%20References/Wages_Statistics_A_Manual_on_Method.pdf
61.	Measuring Informality: A Statistical Manual on The Informal Sector and Employment	https://www.dosm.gov.my/v1/uploads/files/4_Portal%20Content/3_Methods%20%26%20Classifications/2_List%20of%20References/Measuring_Informality_A_Statistical_Manual_on_the_Informal_Sector_and_Informal_Employment.pdf
62.	International Conference of Labour Statistician (ICLS)	https://ilostat.ilo.org/about/standards/icls/
63.	Classification of Individual Consumption According To Purpose (COICOP) 2018	https://www.dosm.gov.my/v1/uploads/files/4_Portal%20Content/3_Methods%20%26%20Classifications/2_List%20of%20References/COICOP2018.pdf

MANUAL STATISTIK YANG DIGUNAKAN

Bil.	Manual	Pautan
64.	OECD Framework for Statistics on The Distribution of Household Income, Consumption and Wealth, 2013	https://www.dosm.gov.my/v1/uploads/files/4_Portal%20Content/3_Methods%20%26%20Classifications/2_List%20of%20References/OECD-Framework-income-consumption-wealth.pdf
65.	Canberra Group Handbook on Household Income Statistics, Second Edition, 2011	https://www.dosm.gov.my/v1/uploads/files/4_Portal%20Content/3_Methods%20%26%20Classifications/2_List%20of%20References/CanberaHandbook2011.pdf
66.	Data Integration Manual: 2nd Edition - New Zealand	https://www.dosm.gov.my/v1/uploads/files/4_Portal%20Content/3_Methods%20%26%20Classifications/2_List%20of%20References/Dataintegrationmanual_%202ndNewZealand.pdf
67.	Asia-Pacific Guidelines To Data Integration for Official Statistics - UN ESCAP	https://www.dosm.gov.my/v1/uploads/files/4_Portal%20Content/3_Methods%20%26%20Classifications/2_List%20of%20References/GuidelinesESCAP.pdf
68.	Best Practise Guide to Applying Data Sharing Principles – Australia	https://www.dosm.gov.my/v1/uploads/files/4_Portal%20Content/3_Methods%20%26%20Classifications/2_List%20of%20References/Datasharingprinciples.pdf
69.	World Happiness Report (Sustainable Development Solutions Network)	https://www.dosm.gov.my/v1/uploads/files/4_Portal%20Content/3_Methods%20%26%20Classifications/2_List%20of%20References/World_Happines_Report.pdf
70.	Human Development Report (United Nation Development Programme)	https://www.dosm.gov.my/v1/uploads/files/4_Portal%20Content/3_Methods%20%26%20Classifications/2_List%20of%20References/Human_Development_Report.pdf
71.	Bhutan Gross National Happiness (GNH Centre Bhutan)	https://www.dosm.gov.my/v1/uploads/files/4_Portal%20Content/3_Methods%20%26%20Classifications/2_List%20of%20References/Bhutan_Gross_National_Happiness.pdf
72.	Happy Planet Index (New Economics Foundation)	https://www.dosm.gov.my/v1/uploads/files/4_Portal%20Content/3_Methods%20%26%20Classifications/2_List%20of%20References/Happy_Planet_Index.pdf
73.	Better Life Index (Organization for Economics Co-operation and Development)	https://www.dosm.gov.my/v1/uploads/files/4_Portal%20Content/3_Methods%20%26%20Classifications/2_List%20of%20References/Better_Life_Index.pdf
74.	Handbook on Social Indicators, United Nations Statistics Division (UNSD)	https://www.dosm.gov.my/v1/uploads/files/4_Portal%20Content/3_Methods%20%26%20Classifications/2_List%20of%20References/HandbookUNSD.pdf
75.	Manuals on Methods of Estimating Population, Manual VI: Methods of Measuring Internal Migration, Department of Economic and Social Affairs, United Nations	https://www.dosm.gov.my/v1/uploads/files/4_Portal%20Content/3_Methods%20%26%20Classifications/2_List%20of%20References/ManualMethodUnitedNations.pdf

MANUAL STATISTIK YANG DIGUNAKAN

Bil.	Manual	Pautan
76.	International Classification of Crime for Statistical Purpose Version 1.0, United Nations Office on Drugs and Crime (UNODC)	https://www.dosm.gov.my/v1/uploads/files/4_Portal%20Content/3_Methods%20%26%20Classifications/2_List%20of%20References/International_ClassificationUNODC.pdf
77.	E-Handbook on Sustainable Development Goals Indicators (United Nations Statistics Division (UNSD)	https://www.dosm.gov.my/v1/uploads/files/4_Portal%20Content/3_Methods%20%26%20Classifications/2_List%20of%20References/E-HandbookSDGIndicators.pdf
78.	MICS Guidebook compressed for statistical data analysis using Multiple Indicator Cluster Surveys (MICS6)	https://www.dosm.gov.my/v1/uploads/files/4_Portal%20Content/3_Methods%20%26%20Classifications/2_List%20of%20References/GuidebookMICS6.pdf
79.	Model Life Tables for Developing Countries, United Nation (1982)	https://www.dosm.gov.my/v1/uploads/files/4_Portal%20Content/3_Methods%20%26%20Classifications/2_List%20of%20References/ModelLifeTables.rar
80.	Manual X: Indirect Techniques for Demographic Estimation, United Nations (1983)	https://www.dosm.gov.my/v1/uploads/files/4_Portal%20Content/3_Methods%20%26%20Classifications/2_List%20of%20References/Manual_X_United_Nations_1983.pdf
81.	The United Nations Minimum Set of Gender Indicators	https://www.dosm.gov.my/v1/uploads/files/4_Portal%20Content/3_Methods%20%26%20Classifications/2_List%20of%20References/TheUnitedNationsMinimumSetofGenderIndicators.pdf
82.	Handbook on Cyclical Composite Indicators	https://ec.europa.eu/eurostat/documents/3859598/8232150/KS-GQ-17-003-EN-N.pdf
83.	Manual The Statistics Netherlands' Business Cycle Tracer. Methodological aspects; concept, cycle computation and indicator selection.	https://www.dosm.gov.my/v1/uploads/files/4_Portal%20Content/3_Methods%20%26%20Classifications/2_List%20of%20References/2005methodebusinesscycletracerart.pdf
84.	Business Tendency Survey: A Handbook, 2003	https://www.oecd.org/sdd/leading-indicators/31837055.pdf
85.	Producer Price Index Manual - Theory and Practice (IMF)	https://www.imf.org/external/pubs/ft/ppi/2010/manual/ppi.pdf
86.	Consumer Price Index Manual - Theory and Practice (ILO)	https://www.ilo.org/global/statistics-and-databases/WCMS_331153/lang--en/index.htm
87.	Methodological Guide for Developing Producer Price Indices for Services	https://www.oecd.org/sdd/prices-ppp/36274111.pdf

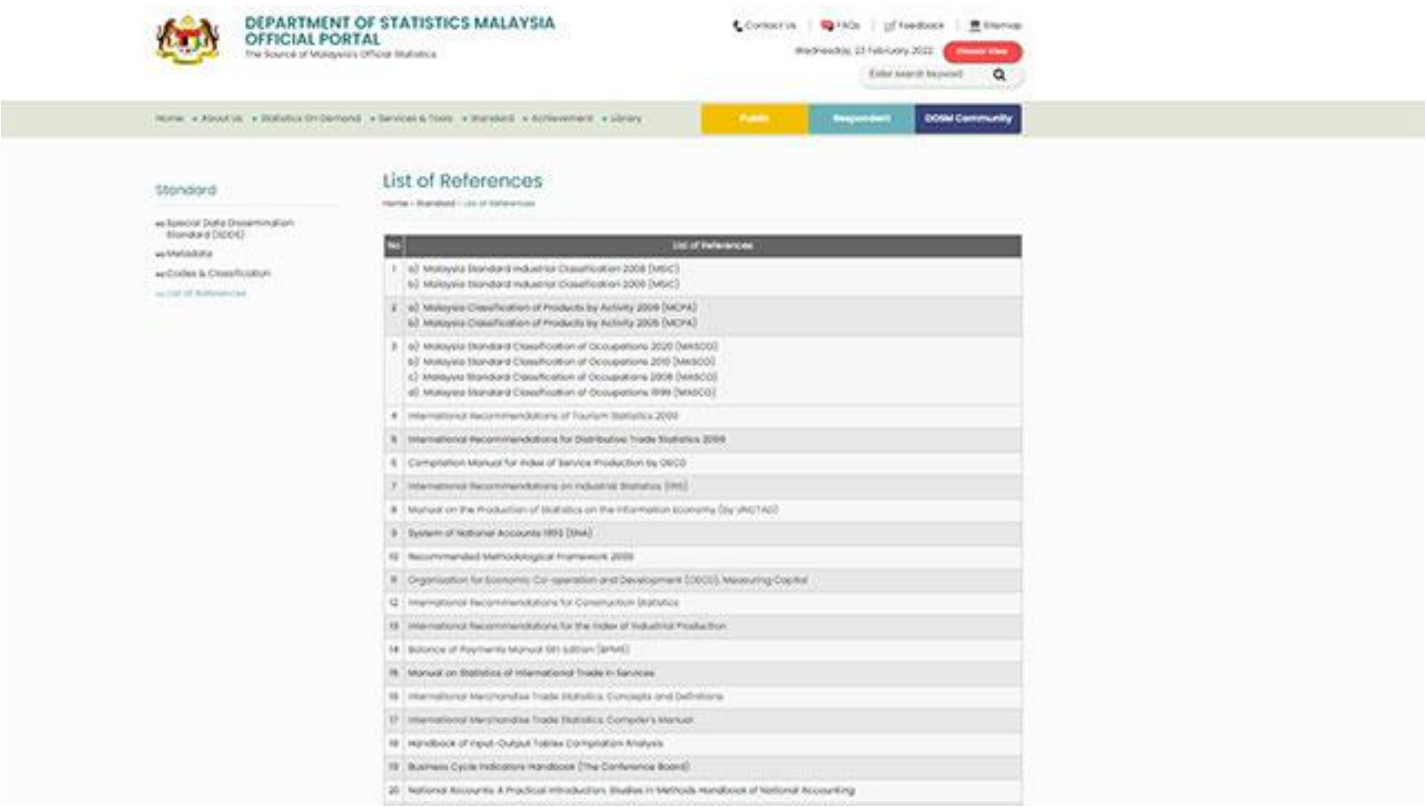

Untuk maklumat lanjut, layari www.dosm.gov.my
For more information, visit www.dosm.gov.my

SENARAI ORGANISASI STATISTIK ANTARABANGSA

23

Muka surat ini sengaja dibiarkan kosong
This page is deliberately left blank

SENARAI ORGANISASI STATISTIK ANTARABANGSA

BIL.	NAMA	SINGKATAN	LINK
1.	ASEAN Statistics Division	ASEANStats	https://www.aseanstats.org/
2.	Association of Southeast Asian Nations (ASEAN) Secretariat	ASEAN	https://asean.org/
3.	Asia-Pacific Economic Cooperation	APEC	https://www.apec.org/
4.	Brunei Darussalam–Indonesia–Malaysia–Philippines East ASEAN Growth Area	BIMP-EAGA	http://www.bimp-eaga.asia/
5.	Indonesia-Malaysia-Thailand Growth-Triangle	IMT-GT	https://imtgt.org/
6.	Asian Development Bank	ADB	https://www.adb.org/
7.	ASEAN Socio-Cultural Community	ASCC	https://asean.org/our-communities/asean-socio-cultural-community/
8.	Asia-Pacific Regional Office	(APRO)	https://www.icao.int/apac/pages/default.aspx
9.	The ASEAN Regional Integration Support by the EU (ARISE) programme	ARISE PLUS	https://imanidevelopment.com/asean-regional-integration-support-from-the-eu-arise-2/
10.	EU-ASEAN Capacity Building Project for Monitoring Integration on Progress and Statistics (COMPASS)	EU-ASEAN COMPASS	https://www.unescap.org/sites/default/files/6.EU-ASEAN%20compass.pdf
11.	ASEAN – Australia – New Zealand – Free Trade Area Economic Cooperation Work Programme	AANZFTA ECWP	https://aanzfta.asean.org/aecsp-overview
12.	ASEAN Development Fund	ADF	https://www.adb.org/what-we-do/funds/adf/main
13.	Organizational of Islamic Cooperation	OIC	https://www.oic-oci.org/home/?lan=en
14.	Islamic Development Bank	IsDB	https://www.isdb.org/
15.	United Nations Statistics Division	UNSD	https://unstats.un.org/home/
16.	United Nations Economic Commission for Asia and the Pacific	UN ESCAP	https://www.unescap.org/
17.	United Nations Statistical Institute Statistical Institute for Asia and the Pacific	UN SIAP	https://www.unsiap.or.jp/about/
18.	United Nations Economic Commission for Africa	UNECA	https://www.uneca.org/
19.	United Nations Economic Commission for Europe	UNECE	https://unece.org/
20.	United Nations Economic Commission for Latin America and the Caribbean	ECLAC	https://www.cepal.org/en
21.	United Nations Economic and Social Commission for Western Asia	ESCWA	https://www.unescwa.org/
22.	World Food Programme (Food aid)	WFP	https://www.wfp.org/Food-Assistance?utm_source=google&utm_

BIL.	NAMA	SINGKATAN	LINK
			medium=cpc&utm_campaign=12712294234&utm_content=120989102815&gclid=CjwKCAiAsNKQBhAPEiwAB-l5zcVbj-a6KAEaIAQ_2AV2UFKD3zsuTP6S1xOR9pO8ZwhMwPMeUR9UMxoC4KEQAvD_BwE&gclsrc=aw.ds
23.	United Nations Children's Fund	UNICEF	http://www.unicef.org/infobycountry/index.html
24.	United Nations Conference on Trade and Development	UNCTAD	http://www.unctad.org/Templates/Page.asp?intItemID=1584&lang=1
25.	United Nations Crime and Justice Information Network	UNCJIN	https://uia.org/s/or/en/1100067759
26.	United Nations Development Programme	UNDP	http://www.undp.org/
27.	United Nations Environmental Programme	UNEP	http://www.unep.org/
28.	United Nations High Commissioner for Refugees	UNHCR	http://www.unhcr.org/
29.	United Nations Human Settlements Programme	UN-Habitat	http://www.unhabitat.org/habrdd/statprog.htm
30.	United Nations Population Fund	UNFPA	http://www.unfpa.org/worldwide/
31.	United Nations Research Institute for Social Development	UNRISD	http://www.unrisd.org/
32.	United Nations Women	UN Women	http://www.unwomen.org/
33.	Food and Agriculture Organization of the United Nations	FAO	http://www.fao.org/economic/ess/en/
34.	International Civil Aviation Organization	ICAO	http://www.icao.int/
35.	International Labour Organization	ILO	http://www.ilo.org/global/statistics-and-databases/lang--en/index.htm
36.	International Telecommunication Union	ITU	http://www.itu.int/ti/
37.	International Trade Centre UNCTAD/WTO	ITC	http://www.intracen.org/
38.	United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization	UNESCO	https://en.unesco.org/
39.	UNESCO Institute for Statistics	UNESCO UIS	http://uis.unesco.org/
40.	United Nations Framework Convention on Climate Change	UNFCCC	http://unfccc.int/
41.	United Nations Industrial Development Organization	UNIDO	http://www.unido.org/doc/3474
42.	Universal Postal Union	UPU	http://www.upu.int/statistics/en/index.shtml
43.	World Health Organization	WHO	http://www.who.int/whosis/
44.	World Intellectual Property Organization	WIPO	http://www.wipo.int/ipstats/en/statistics/
45.	World Meteorological Organization	WMO	http://www.wmo.ch/

BIL.	NAMA	SINGKATAN	LINK
46.	World Tourism Organization	UNWTO	http://www.unwto.org/statistics/index.htm
47.	African Development Bank	AfDB	http://www.afdb.org/
48.	International institution concerned with statistics in Sub-Saharan Africa	AFRISTAT	https://www.afristat.org/
49.	Arab Institute for Training and Research in Statistics	AITRS	http://www.aitrs.org/
50.	Bank for International Settlements	BIS	http://www.bis.org/statistics/index.htm
51.	Caribbean Community	CARICOM	http://www.caricomstats.org/
52.	Department for International Development	DFID	http://www.dfid.gov.uk/
53.	Economic Community of West African States	ECOWAS	http://www.ecostat.org/
54.	European Central Bank	ECB	http://www.ecb.int/stats/html/index.en.html
55.	European Union	EUROSTAT	http://www.ec.europa.eu/eurostat
56.	Inter-American Statistical Institute	IASI	http://www.contraloria.gob.pa/inec/IASI/
57.	International Atomic Energy Agency	IAEA	http://www.iaea.org/DataCenter/index.html
58.	International Energy Agency	IEA	http://www.iea.org/Textbase/stats/index.asp
59.	International Monetary Fund	IMF	http://www.imf.org/external/data.htm
60.	IMF, Data Dissemination Standards Bulletin Board	DSBB	http://dsbb.imf.org/
61.	International Organization for Migration	IOM	http://www.iom.int/
62.	International Statistics Institute	ISI	http://www.cbs.nl/isi
63.	Inter-American Development Bank	IDB	http://www.iadb.org/
64.	Interstate Statistical Committee of the Commonwealth of Independent States	CIS	http://www.cisstat.com/
65.	Latin America Energy Organization	OLADE	http://www.olade.org.ec/
66.	Organisation for Economic Cooperation and Development	OECD	http://www.oecd.org/std/
67.	Organization of the Petroleum Exporting Countries	OPEC	http://www.opec.org/
68.	The Partnership in Statistics for Development in the 21st Century	PARIS21	http://www.paris21.org/
69.	Statistical, Economic and Social Research and Training Centre for Islamic Countries	SESRIC	http://www.sesrtcic.org/
70.	The Institute of Energy Economics Japan	IEE	https://eneken.ieej.or.jp/en/
71.	World Bank	WB	http://www.worldbank.org/
72.	World Trade Organization	WTO	http://www.wto.org/english/res_e/statis_e/statis_e.htm
73.	National Bureau of Statistics of China	NBS	http://www.stats.gov.cn/english/

BIL.	NAMA	SINGKATAN	LINK
74.	European Free Trade Association	EFTA	https://www.efta.int/
75.	Commissioner of Statistics Korea	KOSTAT	http://kostat.go.kr/portal/eng/aboutUs/1/4/index.static
76.	Bank of Thailand	KNOMAD	https://www.bot.or.th/English/Pages/default.aspx
77.	Chinese Academy of Social Science, Beijing, China	CASS	http://casseng.cssn.cn/
78.	Canada-OECD Project for ASEAN SMEs	COPAS	https://www.oecd.org/industry/ind/promoting-productivity-of-SMEs-in-ASEAN-countries.pdf
79.	United Nations Office on Drugs and Crime	UNODC	https://www.unodc.org/
80.	Ministry of Tourism Republic Indonesia	MoT	https://www.indonesia.travel/gb/en/home
81.	Jabatan dan Razak School of Government	RSOG	https://rsog.com.my/
82.	China International Statistical Training Centre	CISTC	http://www.cistc.gov.cn/Training/English/
83.	Deutsche Gesellschaft fur Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH	GIZ	https://www.giz.de/en/html/index.html
84.	International Association for Official Statistics	IAOS	https://www.iaos-isi.org/
86.	International Institute for Management Development (IMD)	IMD	https://www.imd.org/
87.	National Statistical Offices (NSO)	NSO	https://nso.gov.mt/en/Pages/NSO-Home.aspx

SENARAI KOD/ KLASIFIKASI

24

Muka surat ini sengaja dibiarkan kosong
This page is deliberately left blank

KOD DAN KLASIFIKASI

Perkara	Pautan
1) Negara	http://sddsa.mampu.gov.my/
2) Negeri	http://sddsa.mampu.gov.my/
3) Daerah	http://sddsa.mampu.gov.my/
4) Mukim	http://sddsa.mampu.gov.my/

Klasifikasi Sosial/ Demografi

Perkara	Pautan
1) Status Perkahwinan	http://sddsa.mampu.gov.my/
2) Etnik	http://sddsa.mampu.gov.my/
3) Jantina	http://sddsa.mampu.gov.my/
4) Agama	http://sddsa.mampu.gov.my/
5) Kewarganegaraan	http://sddsa.mampu.gov.my/
6) Pertalian dengan Ketua Isi Rumah	http://sddsa.mampu.gov.my/
7) Jenis Tempat Kediaman	http://sddsa.mampu.gov.my/
8) Status Pekerjaan	http://sddsa.mampu.gov.my/
9) Tahap Pendidikan	https://www.dosm.gov.my/v1/uploads/files/4_Portal%20Content/3_Methods%20%26%20Classifications/3_Codes%20%26%20Classifications/2_Social_Demographic%20Classifications/formal_education.pdf
10) Sijil Tertinggi yang Diperolehi	http://sddsa.mampu.gov.my/
11) Bidang Pengajian	https://www.dosm.gov.my/v1/uploads/files/4_Portal%20Content/3_Methods%20%26%20Classifications/3_Codes%20%26%20Classifications/2_Social_Demographic%20Classifications/MOHE%20MANUAL_Output_outline_single_low%20res.pdf
12) The International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD)	https://icd.who.int/browse10/2010/en

Klasifikasi Ekonomi

Perkara	Pautan
1) Malaysia Standard Classification of Occupations 2008 (MASCO)	http://static.jobsmalaysia.gov.my/html/jobsm/masco/ms/MASCO_BM_master.pdf
2) Sistem Carian MSIC (e-MSIC)	http://msic.stats.gov.my/bm/
3) Piawaian Klasifikasi Industri Malaysia 2008 Ver. 1.0 (MSIC)	https://www.dosm.gov.my/v1/uploads/files/4_Portal%20Content/3_Methods%20%26%20Classifications/3_Codes%20%26%20Classifications/3_Economic%20Classifications/Piawaian_Klasifikasi_Industri_Malaysia_2008.pdf
4) Malaysia Standard Industrial Classifications 2000 (MSIC)	https://www.dosm.gov.my/v1/uploads/files/4_Portal%20Content/3_Methods%20%26%20Classifications/2_List%20of%20References/msic2000.pdf
5) Malaysia Classification of Products by Activity 2009 (MCPA)	https://www.dosm.gov.my/v1/uploads/files/4_Portal%20Content/3_Methods%20%26%20Classifications/2_List%20of%20References/MCPA_2009.pdf
6) Malaysia Classification of Products by Activity 2005 (MCPA)	https://www.dosm.gov.my/v1/uploads/files/4_Portal%20Content/3_Methods%20%26%20Classifications/2_List%20of%20References/MCPA2005.zip
7) Classifications of Functions of Government (COFOG)	https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/cone&menu_id=L3B5bDV4M0xLaG1rS3EwZGhjWUZ0dz09
8) Standard International Trade Classification (SITC)	https://unstats.un.org/unsd/classifications/
9) Harmonized Commodity Description & Coding System (HS) and ASEAN Harmonized Tariff Nomenclature (AHTN)	http://mysstext.customs.gov.my/tariff/
10) Classification of individual consumption by purpose (COICOP)	https://www.dosm.gov.my/v1/uploads/files/4_Portal%20Content/3_Methods%20%26%20Classifications/3_Codes%20%26%20Classifications/3_Economic%20Classifications/COICOP.pdf
11) National Account Industrial Classification 2000 (NAIC)	NAIC2000.zip - ZIP archive, unpacked size 582,247 bytes

SENARAI PENERBITAN JABATAN PERANGKAAN MALAYSIA

25

Muka surat ini sengaja dibiarkan kosong
This page is deliberately left blank

SENARAI PENERBITAN DOSM 2021

EKONOMI - BULANAN

Bil.	Penerbitan	Pautan
1.	Perangkaan Perdagangan Luar Negeri *External Trade Statistics*	https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/ctwoByCat&parent_id=83&menu_id=azJjRWpYL0VBYU90TVhpclByWjdMQT09
2.	Indeks Perdagangan Luar Negeri *External Trade Indices*	https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/ctwoByCat&parent_id=83&menu_id=azJjRWpYL0VBYU90TVhpclByWjdMQT09
3.	Perangkaan Pembuatan Bulanan *Monthly Manufacturing Statistics*	https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/ctwoByCat&parent_id=89&menu_id=SjgwNXdiM0JIT3Q2TDBIWXdKdUVIdz09
4.	Indeks Pengeluaran Perindustrian *Index of Industrial Production*	https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/ctwoByCat&parent_id=89&menu_id=SjgwNXdiM0JIT3Q2TDBIWXdKdUVIdz09
5.	Prestasi Perdagangan Borong & Runcit *Performance Wholesale & Retail Trade*	https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/ctwoByCat&parent_id=108&menu_id=b0pIV1E3RW40VWRTUkZocEhyZ1pLUT09
6.	Perangkaan Getah Bulanan *Monthly Rubber Statistics*	https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/ctwoByCat&parent_id=45&menu_id=Z0VTZGU1UHBUT1VJMFlpaXRRR0xpdz09
7.	Statistik Import Export Mengikut Negeri *Export Import Statistics by State*	https://newss.statistics.gov.my/newss-portalx/ep/epProductFreeDownloadSearch.seam
8.	Siaran Khas 1 - Untuk Kerja-kerja Kejuruteraan Awam, Sabah dan Sarawak *Special Release 1 - For Civil Engineering Works Sabah and Sarawak*	https://newss.statistics.gov.my/newss-portalx/ep/epProductFreeDownloadSearch.seam
9.	Siaran Khas 1 - Untuk Kerja-kerja Kejuruteraan Awam, Semenanjung Malaysia *Special Release 1 - For Civil Engineering Works Peninsular Malaysia*	https://newss.statistics.gov.my/newss-portalx/ep/epProductFreeDownloadSearch.seam

Bil.	Penerbitan	Pautan
10.	Siaran Khas 2 - Untuk Kerja-kerja Pembinaan Bangunan dan Struktur, Sabah dan Sarawak *Special Release 2 - For Building and Structural Works Sabah and Sarawak*	https://newss.statistics.gov.my/newss-portalx/ep/epProductFreeDownloadSearch.seam
11.	Siaran Khas 2 - Untuk Kerja-kerja Pembinaan Bangunan dan Struktur, Semenanjung Malaysia *Special Release 2 - For Building and Structural Works Peninsular Malaysia*	https://newss.statistics.gov.my/newss-portalx/ep/epProductFreeDownloadSearch.seam
12.	Siaran Khas 3 - Untuk Kerja-Kerja Mekanikal dan Elektrikal, Malaysia *Special Release 3 - For Mechanical and Electrical Works Malaysia*	https://newss.statistics.gov.my/newss-portalx/ep/epProductFreeDownloadSearch.seam
13.	Indeks Harga Pengeluar - Pengeluaran Tempatan *Producer Price Index-Local Production*	https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/ctwoByCat&parent_id=105&menu_id=bThzTHQxN1ZqMVF6a2I4RkZoNDFkQT09
14.	Indeks Harga Pengguna *Consumer Price Index*	https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/ctwoByCat&parent_id=105&menu_id=bThzTHQxN1ZqMVF6a2I4RkZoNDFkQT09

EKONOMI – SUKU TAHUNAN

Bil.	Penerbitan	Pautan
1.	*Akaun Negara Suku Tahunan - Keluaran Dalam Negeri Kasar* *Quarterly National Accounts, Gross Domestic Product*	https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/ctwoByCat&parent_id=83&menu_id=azJjRWpYL0VBYU90TVhpclByWjdMQT09
2.	*Kedudukan Pelaburan Antarabangsa, Suku Tahunan* *Malaysia International Investment Position*	https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/ctwoByCat&parent_id=83&menu_id=azJjRWpYL0VBYU90TVhpclByWjdMQT09
3.	Laporan Imbangan Pembayaran Suku Tahunan Quarterly Balance of Payments	https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/ctwoByCat&parent_id=83&menu_id=azJjRWpYL0VBYU90TVhpclByWjdMQT09
4.	Indeks Harga Pengeluar Perkhidmatan Services Producer Price Index	https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/ctwoByCat&parent_id=105&menu_id=bThzTHQxN1ZqMVF6a2I4RkZoNDFkQT09
5.	Perangkaan Perkhidmatan Suku Tahunan Quarterly Services Statistics	https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/ctwoByCat&parent_id=108&menu_id=b0pIV1E3RW40VWRTUkZocEhyZ1pLUT09
6.	Statistik Pembinaan Suku Tahunan Quarterly Construction Statistics	https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/ctwoByCat&parent_id=76&menu_id=OEY5SWtFSVVFVUpmUXEyaHppMVhEdz09
7.	Indeks Volum Perdagangan Borong & Runcit Volume Index of Distributive Trade	https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/ctwoByCat&parent_id=108&menu_id=b0pIV1E3RW40VWRTUkZocEhyZ1pLUT09
8.	Indeks Volum Perkhidmatan Suku Tahunan Quarterly Volume Index of Services	https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/ctwoByCat&parent_id=108&menu_id=b0pIV1E3RW40VWRTUkZocEhyZ1pLUT09
9.	Statistik Kecenderungan Perniagaan Suku Tahunan Quarterly Business Tendency Statistics	https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/ctwoByCat&parent_id=80&menu_id=YmJrMEFKT0p0WUIxbDI1bzZydW9JQT09

EKONOMI – TAHUNAN

Bil.	Penerbitan	Pautan
1.	Akaun Pembekalan dan Penggunaan Komoditi Pertanian Terpilih, Malaysia, 2015-2019 *Supply And Utilization Accounts Selected Agricultural Commodities, Malaysia, 2015-2019*	https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/ctwoByCat&parent_id=45&menu_id=Z0VTZGU1UHBUT1VJMFlpaXRRR0xpdz09
2.	Indikator Pertanian Terpilih, Malaysia, 2021 *Selected Agricultural Indicators, Malaysia, 2021*	https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/ctwoByCat&parent_id=45&menu_id=Z0VTZGU1UHBUT1VJMFlpaXRRR0xpdz09
3.	Keluaran Dalam Negeri Kasar (KDNK) 2020 *Gross Domestic Product 2020*	https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/ctwoByCat&parent_id=83&menu_id=azJjRWpYL0VBYU90TVhpclByWjdMQT09
4.	Pembentukan Modal Tetap Kasar 2020 *Gross Fixed Capital Formation 2020*	https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/ctwoByCat&parent_id=99&menu_id=TE5CRUZCblh4ZTZMODZIbmk2aWRRQT09
5.	Keluaran Dalam Negeri Kasar (KDNK), Kaedah Pendapatan 2020 *Gross Domestic Product Income Approach 2020*	https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/ctwoByCat&parent_id=99&menu_id=TE5CRUZCblh4ZTZMODZIbmk2aWRRQT09
6.	Perusahaan Kecil & Sederhana 2020 *Small & Medium Enterprise 2020*	https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/ctwoByCat&parent_id=99&menu_id=TE5CRUZCblh4ZTZMODZIbmk2aWRRQT09
7.	KDNK Negeri 2015- 2020 *GDP State 2015-2020*	https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/ctwoByCat&parent_id=83&menu_id=azJjRWpYL0VBYU90TVhpclByWjdMQT09
8.	Laporan Sosioekonomi Negeri 2020 (Johor) *State Socioeconomic Report 2020 (Johor)*	https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/ctwoByCat&parent_id=99&menu_id=TE5CRUZCblh4ZTZMODZIbmk2aWRRQT09
9.	Laporan Sosioekonomi Negeri 2020 (Kedah) *State Socioeconomic Report 2020 (Kedah)*	https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/ctwoByCat&parent_id=99&menu_id=TE5CRUZCblh4ZTZMODZIbmk2aWRRQT09
10.	Laporan Sosioekonomi Negeri 2020 (Kelantan) *State Socioeconomic Report 2020 (Kelantan)*	https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/ctwoByCat&parent_id=99&menu_id=TE5CRUZCblh4ZTZMODZIbmk2aWRRQT09

Bil.	Penerbitan	Pautan
11.	Laporan Sosioekonomi Negeri 2020 (Melaka) *State Socioeconomic Report 2020 (Melaka)*	https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/ctwoByCat&parent_id=99&menu_id=TE5CRUZCblh4ZTZMODZIbmk2aWRRQT09
12.	Laporan Sosioekonomi Negeri 2020 (N.Sembilan) *State Socioeconomic Report 2020 (N. Sembilan)*	https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/ctwoByCat&parent_id=99&menu_id=TE5CRUZCblh4ZTZMODZIbmk2aWRRQT09
13.	Laporan Sosioekonomi Negeri 2020 (Pahang) *State Socioeconomic Report 2020 (Pahang)*	https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/ctwoByCat&parent_id=99&menu_id=TE5CRUZCblh4ZTZMODZIbmk2aWRRQT09
14.	Laporan Sosioekonomi Negeri 2020 (Perak) *State Socioeconomic Report 2020 (Perak)*	https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/ctwoByCat&parent_id=99&menu_id=TE5CRUZCblh4ZTZMODZIbmk2aWRRQT09
15.	Laporan Sosioekonomi Negeri 2020 (Perlis) *State Socioeconomic Report 2020 (Perlis)*	https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/ctwoByCat&parent_id=99&menu_id=TE5CRUZCblh4ZTZMODZIbmk2aWRRQT09
16.	Laporan Sosioekonomi Negeri 2020 (P. Pinang) *State Socioeconomic Report 2020 (P. Pinang)*	https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/ctwoByCat&parent_id=99&menu_id=TE5CRUZCblh4ZTZMODZIbmk2aWRRQT09
17.	Laporan Sosioekonomi Negeri 2020 (Sabah) *State Socioeconomic Report 2020 (Sabah)*	https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/ctwoByCat&parent_id=99&menu_id=TE5CRUZCblh4ZTZMODZIbmk2aWRRQT09
18.	Laporan Sosioekonomi Negeri 2020 (Sarawak) *State Socioeconomic Report 2020 (Sarawak)*	https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/ctwoByCat&parent_id=99&menu_id=TE5CRUZCblh4ZTZMODZIbmk2aWRRQT09
19.	Laporan Sosioekonomi Negeri 2020 (Selangor) *State Socioeconomic Report 2020 (Selangor)*	https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/ctwoByCat&parent_id=99&menu_id=TE5CRUZCblh4ZTZMODZIbmk2aWRRQT09
20.	Laporan Sosioekonomi Negeri 2020 (Terengganu) *State Socioeconomic Report 2020 (Terengganu)*	https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/ctwoByCat&parent_id=99&menu_id=TE5CRUZCblh4ZTZMODZIbmk2aWRRQT09
21.	Laporan Sosioekonomi Negeri 2020 (WP. Kuala Lumpur) *State Socioeconomic Report 2020 (WP. Kuala Lumpur)*	https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/ctwoByCat&parent_id=99&menu_id=TE5CRUZCblh4ZTZMODZIbmk2aWRRQT09

Bil.	Penerbitan	Pautan
22.	Laporan Sosioekonomi Negeri 2020 (WP. Labuan) *State Socioeconomic Report 2020 (WP Labuan)*	https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/ctwoByCat&parent_id=99&menu_id=TE5CRUZCblh4ZTZMODZIbmk2aWRRQT09
23.	Perangkaan Perdagangan Luar Negeri, Malaysia 2020 *External Trade Statistics Malaysia 2020*	https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/ctwoByCat&parent_id=83&menu_id=azJjRWpYL0VBYU90TVhpclByWjdMQT09
24.	Perangkaan Perdagangan Luar Negeri, Sarawak 2020 *External Trade Statistics Sarawak 2020*	https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/ctwoByCat&parent_id=83&menu_id=azJjRWpYL0VBYU90TVhpclByWjdMQT09
25.	Perangkaan Perdagangan Luar Negeri, Sabah 2020 *External Trade Statistics Sabah 2020*	https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/ctwoByCat&parent_id=83&menu_id=azJjRWpYL0VBYU90TVhpclByWjdMQT09
26.	Akaun Satelit Pelancongan 2020 *Tourism Satellite Account 2020*	https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/ctwoByCat&parent_id=99&menu_id=TE5CRUZCblh4ZTZMODZIbmk2aWRRQT09
27.	Survei Pelancongan Domestik 2020 *Domestic Tourism Survey 2020*	https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/ctwoByCat&parent_id=108&menu_id=b0pIV1E3RW40VWRTUkZocEhyZ1pLUT09
28.	Survei Pelancongan Domestik (Johor) 2020 *Domestic Tourism Survey (Johor) 2020*	https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/ctwoByCat&parent_id=108&menu_id=b0pIV1E3RW40VWRTUkZocEhyZ1pLUT09
29.	Survei Pelancongan Domestik (Kedah) 2020 *Domestic Tourism Survey (Kedah) 2020*	https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/ctwoByCat&parent_id=108&menu_id=b0pIV1E3RW40VWRTUkZocEhyZ1pLUT09
30.	Survei Pelancongan Domestik (Kelantan) 2020 *Domestic Tourism Survey (Kelantan) 2020*	https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/ctwoByCat&parent_id=108&menu_id=b0pIV1E3RW40VWRTUkZocEhyZ1pLUT09
31.	Survei Pelancongan Domestik (Melaka) 2020 *Domestic Tourism Survey (Melaka) 2020*	https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/ctwoByCat&parent_id=108&menu_id=b0pIV1E3RW40VWRTUkZocEhyZ1pLUT09
32.	Survei Pelancongan Domestik (N.Sembilan) 2020 *Domestic Tourism Survey (N. Sembilan) 2020*	https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/ctwoByCat&parent_id=108&menu_id=b0pIV1E3RW40VWRTUkZocEhyZ1pLUT09
33.	Survei Pelancongan Domestik (Pahang) 2020 *Domestic Tourism Survey (Pahang) 2020*	https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/ctwoByCat&parent_id=108&menu_id=b0pIV1E3RW40VWRTUkZocEhyZ1pLUT09

Bil.	Penerbitan	Pautan
34.	Survei Pelancongan Domestik (Perak) 2020 *Domestic Tourism Survey (Perak) 2020*	https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/ctwoByCat&parent_id=108&menu_id=b0pIV1E3RW40VWRTUkZocEhyZ1pLUT09
35.	Survei Pelancongan Domestik (Perlis) 2020 *Domestic Tourism Survey (Perlis) 2020*	https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/ctwoByCat&parent_id=108&menu_id=b0pIV1E3RW40VWRTUkZocEhyZ1pLUT09
36.	Survei Pelancongan Domestik (P. Pinang) 2020 *Domestic Tourism Survey (P. Pinang) 2020*	https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/ctwoByCat&parent_id=108&menu_id=b0pIV1E3RW40VWRTUkZocEhyZ1pLUT09
37.	Survei Pelancongan Domestik (Sabah) 2020 *Domestic Tourism Survey (Sabah) 2020*	https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/ctwoByCat&parent_id=108&menu_id=b0pIV1E3RW40VWRTUkZocEhyZ1pLUT09
38.	Survei Pelancongan Domestik (Sarawak) 2020 *Domestic Tourism Survey (Sarawak) 2020*	https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/ctwoByCat&parent_id=108&menu_id=b0pIV1E3RW40VWRTUkZocEhyZ1pLUT09
39.	Survei Pelancongan Domestik (Selangor) 2020 *Domestic Tourism Survey (Selangor) 2020*	https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/ctwoByCat&parent_id=108&menu_id=b0pIV1E3RW40VWRTUkZocEhyZ1pLUT09
40.	Survei Pelancongan Domestik (Terengganu) 2020 *Domestic Tourism Survey (Terengganu) 2020*	https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/ctwoByCat&parent_id=108&menu_id=b0pIV1E3RW40VWRTUkZocEhyZ1pLUT09
41.	Survei Pelancongan Domestik (WP. Kuala Lumpur) 2020 *Domestic Tourism Survey (WP. Kuala Lumpur) 2020*	https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/ctwoByCat&parent_id=108&menu_id=b0pIV1E3RW40VWRTUkZocEhyZ1pLUT0 9
42.	Survei Pelancongan Domestik (WP. Labuan) 2020 *Domestic Tourism Survey (WP. Labuan) 2020*	https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/ctwoByCat&parent_id=108&menu_id=b0pIV1E3RW40VWRTUkZocEhyZ1pLUT0 9
43.	Survei Pelancongan Domestik (WP. Putrajaya) 2020 *Domestic Tourism Survey (WP. Putrajaya) 2020*	https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/ctwoByCat&parent_id=108&menu_id=b0pIV1E3RW40VWRTUkZocEhyZ1pLUT0 9

Bil.	Penerbitan	Pautan
44.	Akaun Satelit Teknologi Maklumat Dan Komunikasi 2020 *Information And Communication Technology Satellite Account*	https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/ctwoByCat&parent_id=99&menu_id=TE5CRUZCblh4ZTZMODZIbmk2aWRRQT 09
45.	Perangkaan Stok Modal 2020 *Capital Stock Statistics 2020*	https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/ctwoByCat&parent_id=99&menu_id=TE5CRUZCblh4ZTZMODZIbmk2aWRRQT 09
46.	Statistik Perdagangan Malaysia Mengikut Negeri 2020 *Malaysia External Trade Statistics by State 2020*	https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/ctwoByCat&parent_id=83&menu_id=azJjRWpYL0VBYU90TVhpclByWjdMQT09
47.	Statistik Perdagangan Perkhidmatan Antarabangsa (SITS) 2020 *Statistics of International Trade in Services Malaysia (SITS) 2020*	https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/ctwoByCat&parent_id=83&menu_id=azJjRWpYL0VBYU90TVhpclByWjdMQT09
48.	Statistik Pelaburan Langsung Asing di Malaysia 2020 *Statistics of Foreign Direct Investment in Malaysia 2020*	https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/ctwoByCat&parent_id=83&menu_id=azJjRWpYL0VBYU90TVhpclByWjdMQT09
49.	Statistik Pelaburan Langsung Malaysia di Luar Negeri 2020 *Statistics on Malaysia Direct Investment Abroad 2020*	https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/ctwoByCat&parent_id=83&menu_id=azJjRWpYL0VBYU90TVhpclByWjdMQT09
50.	Analisis Indeks Harga Pengguna Malaysia 2020 *Analysis of Annual Consumer Price Index, Malaysia 2020*	https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/ctwoByCat&parent_id=105&menu_id=bThzTHQxN1ZqMVF6a2I4RkZoNDFkQT 09
51.	Penggunaan ICT dan E-Dagang oleh Pertubuhan 2020 *Usage of ICT and E-Commerce by Establishment 2020*	https://newss.statistics.gov.my/newss-portalx/ep/epFreeDownloadContentSearch.seam?cid=46504
52.	Sorotan Statistik Perdagangan Malaysia *Malaysia Trade Statistics Review (MTSR)*	https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/ctwoByCat&parent_id=83&menu_id=azJjRWpYL0VBYU90TVhpclByWjdMQT09

EKONOMI – DWI TAHUNAN

Bil.	Penerbitan	Pautan
1.	Statistik *Affiliate* Asing di Malaysia *Statistics on Foreign Affiliates in Malaysia*	https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/ctwoByCat&parent_id=83&menu_id=azJjRWpYL0VBYU90TVhpcIByWjdMQT09
2.	Statistik *Affiliate* Malaysia di Luar Negeri *Statistics on Malaysia's Affiliates Abroad*	https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/ctwoByCat&parent_id=83&menu_id=azJjRWpYL0VBYU90TVhpcIByWjdMQT09
3.	Statistik Ekonomi Tahunan Keseluruhan Sektor 2020 *Annual Economic Statistics All Sectors 2020*	https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/ctwoByCat&parent_id=294&menu_id=WjJGK0Z5bTk1ZElVT09yUW1tRG41Zz09
4.	Malaysia Ekonomi Digital *Malaysia Digital Economy*	https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/ctwoByCat&parent_id=108&menu_id=b0pIV1E3RW40VWRTUkZocEhyZ1pLUT09

SOSIAL – BULANAN

Bil.	Penerbitan	Pautan
1.	Perangkaan Utama Tenaga Buruh Malaysia, Bulanan *Monthly Principal Statistics of Labour Force*	https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/ctwoByCat&parent_id=436&menu_id=Tm8zcnRjdVRNWWIpWjRlbmtlaDk1UT09

SOSIAL – SUKU TAHUNAN

Bil.	Penerbitan	Pautan
1.	Perangkaan Demografi Suku Tahunan *Quarterly Demographic Statistics*	https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/ctwoByCat&parent_id=115&menu_id=L0pheU43NWJwRWVSZklWdzQ4TlhUUT09
2.	Statistik Guna Tenaga *Employment Statistics*	https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/ctwoByCat&parent_id=436&menu_id=Tm8zcnRjdVRNWWlpWjRlbmtlaDk1UT09
3.	Laporan Penyiasatan Tenaga Buruh Malaysia, Suku Tahunan *Quarterly Principal Statistics of Labour Force, Malaysia*	https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/ctwoByCat&parent_id=436&menu_id=Tm8zcnRjdVRNWWlpWjRlbmtlaDk1UT09
4.	Produktiviti Buruh *Labour Productivity*	https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/ctwoByCat&parent_id=436&menu_id=Tm8zcnRjdVRNWWlpWjRlbmtlaDk1UT09
5.	Sorotan Pasaran Buruh (LMR) *Labour Market Review (LMR)*	https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/ctwoByCat&parent_id=436&menu_id=Tm8zcnRjdVRNWWlpWjRlbmtlaDk1UT09

SOSIAL – TAHUNAN

Bil.	Penerbitan	Pautan
1.	Laporan Penyiasatan Penggunaan Dan Capaian ICT Oleh Individu dan Isi Rumah 2020 *ICT Use and Access by Individuals and Households Survey Report*	https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/ctwoByCat&parent_id=119&menu_id=amVoWU54UTl0a21NWmdhMjFMMWcyZz0 9
2.	Survei Tenaga Buruh 2020 *Labour Force Survey 2020*	https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/ctwoByCat&parent_id=436&menu_id=Tm8zcnRjdVRNWWlpWjRlbmtlaDk1UT09

Bil.	Penerbitan	Pautan
3.	Anggaran Penduduk Semasa* 2021 *Current Population Estimates* 2021*	https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/ctwoByCat&parent_id=115&menu_id=L0pheU43NWJwRWVSZklWdzQ4TlhUUT09
4.	Statistik Siswazah 2020 *Graduates Statistics 2020*	https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/ctwoByCat&parent_id=436&menu_id=Tm8zcnRjdVRNWWlpWjRlbmtlaDk1UT09
5.	Laporan Survei Gaji dan Upah 2020 *Salaries and Wages Survey Report 2020*	https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/ctwoByCat&parent_id=436&menu_id=Tm8zcnRjdVRNWWlpWjRlbmtlaDk1UT09
6.	Jadual Hayat Ringkas 2019-2021 *Abridged Life Tables 2019-2021*	https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/ctwoByCat&parent_id=115&menu_id=L0pheU43NWJwRWVSZklWdzQ4TlhUUT09
7.	My Local Stats - Mengikut Daerah *My Local Stats - By District*	https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/ctwoByCat&parent_id=294&menu_id=WjJGK0Z5bTk1ZElVT09yUW1tRG41Zz09
8.	Perangkaan Penting 2021 *Vital Statistics 2021*	https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/ctwoByCat&parent_id=115&menu_id=L0pheU43NWJwRWVSZklWdzQ4TlhUUT09
9.	Statistik Jenayah, Malaysia 2020 *Crime Statistics, Malaysia 2020*	https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/ctwoByCat&parent_id=123&menu_id=U3VPMldoYUxzVzFaYmNkWXZteGduZz09
10.	Buletin Perangkaan Sosial, Malaysia 2020 *Social Statistical Bulletin, Malaysia 2020*	https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/ctwoByCat&parent_id=123&menu_id=U3VPMldoYUxzVzFaYmNkWXZteGduZz09
11.	Statistik Kanak-kanak, Malaysia 2020 *Children Statistics, Malaysia 2020*	https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/ctwoByCat&parent_id=123&menu_id=U3VPMldoYUxzVzFaYmNkWXZteGduZz09
12.	Perangkaan Sebab Kematian, Malaysia 2021 *Statistics on Causes of Death, Malaysia 2021*	https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/ctwoByCat&parent_id=115&menu_id=L0pheU43NWJwRWVSZklWdzQ4TlhUUT09
13.	Kompendium Perangkaan Alam Sekitar, Malaysia, 2021 Compendium of *Environment Statistics, Malaysia, 2021*	https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/csearch&search_keyword=kdnk

Bil.	Penerbitan	Pautan
14.	Perkahwinan dan Perceraian 2020 *Marriage and Divorce 2020*	https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/ctwoByCat&parent_id=115&menu_id=L0pheU43NWJwRWVSZklWdzQ4TlhUUT09
15.	Statistik Pemerkasaan Wanita Dalam Domain Terpilih, Malaysia 2021 *Statistics on Women Empowerment In Selected Domains, Malaysia 2021*	https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/ctwoByCat&parent_id=115&menu_id=L0pheU43NWJwRWVSZklWdzQ4TlhUUT09
16.	Sustainable Development Goals (SDG) Indicators, Malaysia 2020 *Sustainable Development Goals (SDG) Indicators, Malaysia 2020*	https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/ctwoByCat&parent_id=294&menu_id=WjJGK0Z5bTk1ZElVT09yUW1tRG41Zz09
17.	Laporan Survei Perbelanjaan Perlindungan Alam Sekitar 2020 *Report on the Survey of Environmental Protection Expenditure*	https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/csearch&search_keyword=kdnk
18.	Analisis Data Raya: Statistik Kemalangan Pekerjaan Negara 2020 *Big Data Analytics: National Occupational Accident Statistics 2020*	https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/ctwoByCat&parent_id=294&menu_id=WjJGK0Z5bTk1ZElVT09yUW1tRG41Zz09
19.	Statistik Alam Sekitar Mengikut Negeri 2020 *Environment Statistics By States 2020*	https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/csearch&search_keyword=kdnk
20.	Anggaran Pendapatan Isi Rumah dan Kemiskinan 2020 *Estimation of Household Income and Poverty 2020*	https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/ctwoByCat&parent_id=119&menu_id=amVoWU54UTl0a21NWmdhMjFMMWcyZz0 9
21.	Indeks Kesejahteraan Rakyat Malaysia (MYWI) 2020 *Malaysian Well-Being Index 2020*	https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/ctwoByCat&parent_id=123&menu_id=U3VPMldoYUxzVzFaYmNkWXZteGduZz09

SOSIAL – DWI TAHUNAN

Bil.	Penerbitan	Pautan
1.	Laporan Survei Migrasi 2020 *Migration Survey Report 2020*	https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/ctwoByCat&parent_id=123&menu_id=U3VPMldoYUxzVzFaYmNkWXZteGduZz09

UMUM – BULANAN

Bil.	Penerbitan	Pautan
1.	Penunjuk Ekonomi Malaysia - Indeks Pelopor, Serentak dan Susulan *Malaysian Economic Indicators: Leading, Coincident & Lagging Indexes*	https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/ctwoByCat&parent_id=80&menu_id=YmJrMEFKT0p0WUIxbDI1bzZydW9JQT09
2.	Sorotan Statistik Ekonomi Malaysia (MESR) *Malaysian Economic Statistics Review (MESR)*	https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/ctwoByCat&parent_id=83&menu_id=azJjRWpYL0VBYU90TVhpclByWjdMQT09
3.	Buletin Perangkaan Bulanan Malaysia *Monthly Statistical Bulletin Malaysia*	https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/ctwoByCat&parent_id=83&menu_id=azJjRWpYL0VBYU90TVhpclByWjdMQT09

UMUM – SUKU TAHUNAN

Bil.	Penerbitan	Pautan
1.	PocketStats *Pocketstats*	https://newss.statistics.gov.my/newss-portalx/ep/epFreeDownloadContentSearch.seam?cid=46469

UMUM – TAHUNAN

Bil.	Penerbitan	Pautan
1.	Buku Tahunan Perangkaan Malaysia, 2020 *Statistics Yearbook Malaysia, 2019*	https://newss.statistics.gov.my/newss-portalx/ep/epProductFreeDownloadSearch.seam
2.	Buku Tahunan Perangkaan Sabah 2020 *Statistics Yearbook Sabah, 2019*	https://newss.statistics.gov.my/newss-portalx/ep/epProductFreeDownloadSearch.seam
3.	Buku Tahunan Perangkaan Sarawak, 2020 *Statistics Yearbook Sarawak, 2019*	https://newss.statistics.gov.my/newss-portalx/ep/epProductFreeDownloadSearch.seam

SENARAI BLOG JABATAN PERANGKAAN MALAYSIA

26

Muka surat ini sengaja dibiarkan kosong
This page is deliberately left blank

BLOG BAHAGIAN DI DOSM

BAHAGIAN	LINK
Biro Statistik Buruh Malaysia (MBLS)	https://mblsdosmblog.wordpress.com/
Bahagian Perangkaan Imbangan Pembayaran (BPIP)	https://bopstatsmy.wixsite.com/blog
Bahagian Perangkaan Akaun Negara (BPAN)	https://nationalaccountsstatistics.wordpress.com/blog/
Bahagian Perangkaan Perkhidmatan (BPP)	https://servicesstats.home.blog/category/bpp/
Bahagian Perangkaan Pengeluaran Industri dan Binaan (BPPIB)	https://bppib-dosm2020.blogspot.com/?m=1
Bahagian Perangkaan Pertanian dan Alam Sekitar (BPPAS)	https://bppasdosm2020.blogspot.com/
Bahagian Perangkaan Perdagangan Antarabangsa (BPPA)	https://bppadosm.wixsite.com/blog
Bahagian Perangkaan Harga, Pendapatan dan Perbelanjaan (BPHPP) 1. Survei Pendapatan, Perbelanjaan Isi Rumah dan Kemudahan Asas (HIES) 2. Harga (PRICE)	1. https://myshine2022.wixsite.com/home 2. https://malaysiaprice.weebly.com/
Bahagian Integrasi dan Pengurusan Data (BIPD)	https://bipddosm.blogspot.com/
Bahagian Perangkaan Tenaga Manusia dan Sosial (BPTMS)	https://bptmsdosm.wordpress.com/
Core Team Analitik Data Raya (CTADR)	https://coreteambda.wixsite.com/blog
Bahagian Petunjuk Ekonomi (BPE)	https://bpedosm.wixsite.com/bpeblog
Bahagian Metodologi dan Penyelidikan (BMP)	https://statsmethodology.wixsite.com/blog

PORTAL DATA DOSM

PORTAL	LINK	QR CODE
Portal	https://www.dosm.gov.my/v1/index.php	
e-Statistik	https://newss.statistics.gov.my/newss-portalx/ep/epLogin.seam	
StatsDW	https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/cone&menu_id=Yk9tK2xVSmRXbzRvTU9rSlR4OE1nZz09	
StatsBDA	https://statsbda.dosm.gov.my/	
Stats Geoportal	https://statsgeo.mycensus.gov.my/geostats/	
Stats Digital	https://statsdigital.stats.gov.my/	
MyCensus	https://www.mycensus.gov.my/	

APLIKASI MUDAH ALIH DOSM

APLIKASI	LINK	QR CODE
DOSM	https://play.google.com/store/apps/details?id=com.opensoft.dosmandroid	
	https://apps.apple.com/my/app/dosm/id1255167760	
BizCode	https://play.google.com/store/apps/details?id=com.ebdesk.mobile.bizcodestats	
	https://apps.apple.com/my/app/bizcode-stats/id1275363483	

DASHBOARD DOSM

DASHBOARD	LINK	QR CODE
Malaysia CPI Inflation Calculator	https://www.dosm.gov.my/cpi_calc/	
MyLocal Stats	https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/cthree&menu_id=UEg1NkpJUFYzRzBKcIE4V2JEb2I3QT09	
MyPrice Dashboard	https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/cone&menu_id=YkZ5bUlLa09kaDlRQ1V5aDZteEtxZz09	
Agricultural Analytical System	https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/cone&menu_id=d3kzVFpRalVXQlpSbEJoUnJ5aXFYUT09	
Tourism Dashboard	https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/cthree&menu_id=RTJvYXZxMlJoSEdYcG5jbXpPL0xJdz09	
Malaysia Economic Recovery Dashboard	https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/cone&menu_id=Y1VqaXR5c1RGSGNueW5CV1YzMm85QT09	
National Occupational Accident Statistics	https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/cone&menu_id=SzRzZDhPdTVBdzN2aEQwLzhXS0tjUT09	
Job Market Insights	https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/cone&menu_id=MEg4ZXhiSkhZQml6UnBMYlZraHR0QT09	
My Job Profile	https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/cone&menu_id=TVRVSXp1M2cvNEEwaGdNaHpBL2ZjZz09	
Malaysia Labour Market Interactive Data	https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/cone&menu_id=aEYvYnVBYUpQTThHamJSVFVHM0ZYQT09	
Population Clock	https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=columnnew/populationclock	

Untuk maklumat lanjut, layari www.dosm.gov.my atau imbas kod QR
For more information, visit www.dosm.gov.my or scan QR code

NEWSLETTER JABATAN PERANGKAAN MALAYSIA

27

Muka surat ini sengaja dibiarkan kosong
This page is deliberately left blank

NEWSLETTER 2020

https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/cone&menu_id=WVVVd2JSeEx1SkF0ZWJjU0l1cjJ1dz09

Untuk maklumat lanjut, layari www.dosm.gov.my
For more information, visit www.dosm.gov.my

KATEGORI	SUB KATEGORI	TAJUK
COVID-19	EKONOMI	IMPAK PKP KEPADA SEKTOR PERTANIAN
		KAJIAN KES IMPAK PKP KEPADA SEKTOR PEMBUATAN
		SMALL & MEDIUM ENTERPRISES: POLICY RESPONSES TO THE COVID-19 PANDEMIC IN MALAYSIA
	PELANCONGAN	COVID-19: KESAN KEPADA KETIBAAN PELANCONG
	PERKHIDMATAN	KAJIAN IMPAK : PERINTAH KAWALAN PERGERAKAN (PKP) TERHADAP SUBSEKTOR PENYELENGGARAAN DAN PEMBAIKAN KENDERAAN BERMOTOR MALAYSIA
		KAJIAN IMPAK PERINTAH KAWALAN PERGERAKAN (PKP) KEPADA SEKTOR PERKHIDMATAN DI MALAYSIA
	SOSIAL	KAJIAN KES IMPAK PERINTAH KAWALAN PERGERAKAN KEPADA PENDUDUK MALAYSIA
		KAJIAN IMPAK PERINTAH KAWALAN PERGERAKAN (PKP)KEPADA PERBELANJAAN ISI RUMAH (IR)/ *STUDY ON THE IMPACT OF MOVEMENT CONTROL ORDER (MCO) TO HOUSEHOLD EXPENDITURE*
		IMPACT OF MOVEMENT CONTROL ORDER (MCO) TO EXPORTS AND IMPORTS OF SELECTED FOOD COMMODITIES/ IMPAK PERINTAH KAWALAN PERGERAKAN (PKP) KE ATAS EKSPORT & IMPORT KOMODITI MAKANAN TERPILIH
		BEKERJA SENDIRI: PROFIL DI MALAYSIA DAN KESAN COVID-19
EKONOMI	AKAUN NEGARA	*MALAYSIAN ECONOMIC INDICATORS: LEADING, COINCIDENT & LAGGING INDEXES*
	PELANCONGAN	AKAUN SATELIT PELANCONGAN/ *TOURISM SATELLITE ACCOUNTS*
		DOMESTIC TOURISM
	PEMBUATAN	INDUSTRI PEMBUATAN ELEKTRIK & ELEKTRONIK, PETROLEUM, KIMIA, PLASTIK DAN GETAH
		PRESTASI KEJURUTERAAN AWAM, PEMBUATAN LOGAM DAN MINERAL BUKAN LOGAM
		INDUSTRI KENDERAAN BERMOTOR, PEMBINAAN KAPAL DAN BOT
		INDUSTRI PEMBUATAN MAKANAN DAN MINUMAN, KELAPA SAWIT DAN TEKSTIL

KATEGORI	SUB KATEGORI	TAJUK
	PERKHIDMATAN	*INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGY SATELLITE ACCOUNT (ICTSA)*/ AKAUN SATELIT TEKNOLOGI MAKLUMAT DAN KOMUNIKASI (ASTMK)
		SERVICES ACCOUNT/ AKAUN PERKHIDMATAN
		PENGANGKUTAN, INFORMASI DAN KOMUNIKASI
		PENDIDIKAN, KESIHATAN DAN PROFESIONAL
		FINANCIAL, INSURANCE & TAKAFUL AND REAL ESTATE SERVICES
		STATISTIK HALAL
	PERTANIAN, PERHUTANAN & PERIKANAN	TANAMAN
		PERIKANAN
		PERHUTANAN DAN PEMBALAKAN
	LAIN-LAIN	PENGUSAHA KECIL DALAM SEKTOR PERTANIAN
		MALAYSIA DIGITAL ECONOMY
		PENYERTAAN WANITA DALAM EKONOMI
		EVOLUSI FDI DI MALAYSIA
		EXTERNAL SECTOR INWARD & OUTWARD FOREIGN AFFILIATES STATISTICS
		EVOLUSI IMPORT KATEGORI EKONOMI UMUM (BEC)
		MALAYSIA WHOLESALE & RETAIL TRADE LANDSCAPE
		MAKANAN & MINUMAN DAN PENGINAPAN
SOSIAL	DEMOGRAFI	*MY LOCAL STATS*
		FERTILITI DAN MORTALITI: PERALIHAN DEMOGRAFI MALAYSIA
		EVOLUTION OF MIGRATION FOR URBAN AND RURAL
		EVOLUSI PENDUDUK DI MALAYSIA
		GLOBAL STATISTICAL GEOSPATIAL FRAMEWORK (GSGF)
	PERBELANJAAN & PENDAPATAN ISI RUMAH	PENDAPATAN DAN PERBELANJAAN ISI RUMAH M40 DAN B40 MENGIKUT NEGERI
		EXPENDITURE PATTERNS OF T20 HOUSEHOLDS BY STATE IN MALAYSIA
		INDEKS HARGA PENGGUNA
	TENAGA BURUH	"PEKERJA GIG DI MALAYSIA: KAJIAN & DEFINISI PENGANGGARAN"/ *"GIG WORKERS IN MALAYSIA: A REVIEW OF DEFINITION & ESTIMATION"*
		GUNA TENAGA MENGIKUT ETNIK
		EVOLUSI GAJI DAN UPAH
		SITUASI PEKERJA BUKAN WARGANEGARA DI MALAYSIA
		GUNA TENAGA, PRODUKTIVITI & UPAH
		THE EVOLUTION OF UNEMPLOYMENT IN MALAYSIA
	LAIN-LAIN	KAJIAN PENGLIBATAN BUMIPUTERA
		INDEKS HARGA PENGELUAR
		SEKTOR INFORMAL IN MALAYSIA
KORPORAT	LAIN-LAIN	*INTERACTIVE MALAYSIA STATISTICAL BUSINESS REGISTER (i-MSBR)*

KATEGORI	SUB KATEGORI	TAJUK
		BIG DATA
		STATSDIGITAL

NEWSLETTER 2021

KATEGORI	SUB KATEGORI	TAJUK
BANCI	BANCI	*DOSM OLDEST DIGITAL PUBLICATION REPORT ON THE CENSUS OF THE STRAITS SETTLEMENT, 1891* PENERBITAN DIGITAL TERTUA DOSM REPORT ON THE CENSUS OF THE STRAITS SETTLEMENT, 1891
		DIGITAL PUBLICATION *TOP 3 MOST POPULAR* DIGITAL PUBLICATION* PENERBITAN DIGITAL 3 PENERBITAN DIGITAL PALING POPULAR*
		POPULATION CENSUS 1891 VOL II PERAK
		BRITISH MALAYA A REPORT ON THE 1931 CENSUS BRITISH MALAYA LAPORAN BANCI PADA TAHUN 1931
		FEDERAL MALAY STATES POPULATION CENSUS 1901, VOL. 1
		POPULATION CENSUS 1901 VOL II
		POPULATION CENSUS 1921 VOL I
		MALAYA A REPORT ON THE 1947 CENSUS OF POPULATION
BANJIR	DEMOGRAFI	BENCANA BANJIR SHAH ALAM: FAKTA DAN ANGKA
		BENCANA BANJIR ULU LANGAT: FAKTA DAN ANGKA
		BENCANA BANJIR SEPANG: FAKTA DAN ANGKA
		BENCANA BANJIR KUALA LANGAT: FAKTA DAN ANGKA
		BENCANA BANJIR TEMERLOH: FAKTA DAN ANGKA
		BENCANA BANJIR ALOR GAJAH DAN JASIN: FAKTA DAN ANGKA
		BENCANA BANJIR GOMBAK: FAKTA DAN ANGKA
		BENCANA BANJIR KUALA SELANGOR: FAKTA DAN ANGKA
		BENCANA BANJIR SABAK BERNAM: FAKTA DAN ANGKA
		BENCANA BANJIR BENTONG: FAKTA DAN ANGKA
	PERBELANJAAN & PENDAPATAN ISI RUMAH	PURATA HARGA ITEM TERPILIH PASCA BANJIR
COVID-19	BANCI	IMPAK PERINTAH KAWALAN PERGERAKAN TERHADAP PUBLISITI BANCI MALAYSIA 2020 DI MEDIA MASSA
	EKONOMI	*INSIGHT*: KESAN COVID 19 KEPADA INFLASI
		PKP: ISU DAN CABARAN PENGUMPULAN DATA DI NEGERI
	LAIN-LAIN	*PATH OF PANDEMIC*
EKONOMI	AKAUN NEGARA	PENUNJUK EKONOMI MALAYSIA: INDEKS PELOPOR, SERENTAK & SUSULAN
		SYSTEM OF NATIONAL ACCOUNTS (SNA) AT A GLANCE

KATEGORI	SUB KATEGORI	TAJUK
	PERDAGANGAN	*TRADE IN VALUE ADDED: BASIC TRADE INDICATORS*
	LAIN-LAIN	*MY LOCAL STATS_THE BEST EXAMPLE IN DATA OPENNES* *MY LOCAL STATS*_CONTOH TERBAIK DALAM KETERBUKAAN DATA
		SEKTOR DAN SUB SEKTOR PERKHIDMATAN
SOSIAL	TENAGA BURUH	*LABOUR DEMAND: CHANGING OF JOB VACANCIES TREND IMPACT OF MOVEMENT CONTROL ORDER*
		THE NATIONAL-INTERNATIONAL EMPLOYEE AND EMPLOYER PERSPECTIVE ON WORK FROM HOME
		PENAMATAN KONTRAK PERKHIDMATAN: TANGGUNGJAWAB, HAK DAN PELUANG
	LAIN-LAIN	*BIG DATA IN MALAYSIA 2020 - MEDIA INTELLIGENCE REPORT* DATA RAYA DI MALAYSIA 2020 - LAPORAN MEDIA *INTELLIGENCE*
		RENEWABLE ENERGY
		MEMAHAMI KONSEP DAN DEFINISI INDEKS KEHARMONIAN PERUSAHAAN (IHI) MALAYSIA
		AN INTRODUCTION TO VOLUNTEERISM IN MALAYSIA: DISCOVERING MALAYSIAN VOLUNTEERS
		PERLINDUNGAN SOSIAL DI MALAYSIA
KORPORAT	ANTARABANGSA	*52ND UNITED NATIONS STATISTICAL COMMISSION SESSION (#UN52SC) 2021*
		UNITED NATIONS WORLD DATA FORUM 2021 (UNWDF2021)

NEWSLETTER 2022

KATEGORI	SUB KATEGORI	TAJUK
BANCI	BANCI	*POPULATION CENSUS 1921 VOL II*
		POPULATION CENSUS 1921, VOL III
BANJIR	DEMOGRAFI	BENCANA BANJIR - SEGAMAT: FAKTA DAN ANGKA
		BENCANA BANJIR - TANGKAK: FAKTA DAN ANGKA
		BENCANA BANJIR - KUALA PILAH: FAKTA DAN ANGKA
		BENCANA BANJIR - JEMPOL: FAKTA DAN ANGKA
		BENCANA BANJIR - LIPIS & RAUB: FAKTA DAN ANGKA
		BENCANA BANJIR - JELI: FAKTA DAN ANGKA
		BENCANA BANJIR - KUANTAN: FAKTA DAN ANGKA
		BENCANA BANJIR - PEKAN: FAKTA DAN ANGKA
		BENCANA BANJIR - KUALA KRAI: FAKTA DAN ANGKA
		BENCANA BANJIR - JERANTUT: FAKTA DAN ANGKA
		IMPACT OF FLOODS ON INDIVIDUALS AND SMALL BUSINESSES (CASE STUDY: KAMPUNG SG. SERAI, HULU LANGAT)* SURVEI IMPAK BENCANA BANJIR TERHADAP INDIVIDU DAN PENIAGA KECIL (KAJIAN KES: KAMPUNG SG. SERAI, HULU LANGAT*)

KATEGORI	SUB KATEGORI	TAJUK
		IMPACT OF FLOODS ON INDIVIDUALS: SEGAMAT, JOHOR SURVEI IMPAK BENCANA BANJIR TERHADAP INDIVIDU: SEGAMAT, JOHOR
		IMPACT OF FLOODS ON INDIVIDUALS: JELI, KELANTAN SURVEI IMPAK BENCANA BANJIR TERHADAP INDIVIDU: JELI, KELANTAN
		IMPACT OF FLOODS ON INDIVIDUALS: ALOR GAJAH, MELAKA SURVEI IMPAK BENCANA BANJIR TERHADAP INDIVIDU: ALOR GAJAH, MELAKA
		IMPACT OF FLOODS ON INDIVIDUALS: MENTAKAB, PAHANG SURVEI IMPAK BENCANA BANJIR TERHADAP INDIVIDU: MENTAKAB, PAHANG
		IMPACT OF FLOODS ON INDIVIDUALS: KOTA MARUDU, SABAH SURVEI IMPAK BENCANA BANJIR TERHADAP INDIVIDU: KOTA MARUDU, SABAH
		IMPACT OF FLOODS ON INDIVIDUALS: KG KASIPILLAY, KL SURVEI IMPAK BENCANA BANJIR TERHADAP INDIVIDU: KG KASIPILLAY, KL
		IMPACT OF FLOODS ON INDIVIDUALS: JALAN TIONG NAM, KL SURVEI IMPAK BENCANA BANJIR TERHADAP INDIVIDU: JALAN TIONG NAM, KL
		IMPACT OF FLOODS ON INDIVIDUALS: KLANG, SELANGOR SURVEI IMPAK BENCANA BANJIR TERHADAP INDIVIDU: KLANG, SELANGOR
	PERBELANJAAN & PENDAPATAN ISI RUMAH	ANGGARAN PERBELANJAAN BARANGAN KEPERLUAN TERPILIH PASCA BANJIR
EKONOMI	LAIN-LAIN	SOROTAN STATISTIK EKONOMI MALAYSIA *MALAYSIAN ECONOMIC STATISTICS REVIEW (MESR)*
SOSIAL	TENAGA BURUH	LAPORAN PENYIASATAN TENAGA BURUH MALAYSIA 1985-1986

Muka surat ini sengaja dibiarkan kosong
This page is deliberately left blank

LAGU : STATISTIK… SEGALANYA PASTI

28

Muka surat ini sengaja dibiarkan kosong
This page is deliberately left blank

"Statistik Segalanya Pasti"

Tak kira walau apa
Cabaran dan aral melintang
Statistik meringankan
Segala beban yang menjelma
Gementar tiada

Bersama kita teguh hadapi
Bentala dipenuhi misteri
Namun statistik kan melindungi
Statistik petunjuk realiti

Korus:
Kesejahteraan negara
Perpaduan seluruh bangsa
Dengan irama data

Tidak hanya berbicara
Pagi hingga ke senja
Semangat yang terus membara
Data dan kehidupan
berteraskan harapan
dan impian kemakmuran

Segalanya pasti
Bergalaskan strategi
Menuju aspirasi

Harapan.. Keamanan
Impian... Kedamaian

"Statistics Bloom in Harmony"

Doesn't matter far or near
Strength in numbers we don't live in fear
Birds of feather flock together
Statistics our form of adour
We, will always live it up

So let us live in solidarity
And in the world arena we'll succeed
It is statistics that will come to be
The reason we will bloom in harmony

Chorus:
Everybody undivided
Data's where our hearts reside in
There will always be a bind

Just like fire that ignites
That's how brightly lit our dreams are
We'll reach higher than the stars
Sending love to one another
Leaving no one in a slumber
We will stand with unity

Mustering our courage while
Embracing our disparities
We'll achieve our victory

One dream with unity
One love with harmony

Youtube:
https://www.youtube.com/watch?v=2-JiIkYYouY

Muka surat ini sengaja dibiarkan kosong
This page is deliberately left blank

NOTA TEKNIKAL

Muka surat ini sengaja dibiarkan kosong
This page is deliberately left blank

1. MAKLUMAT ASAS

Luas Kawasan

Luas kawasan adalah berdasarkan persempadanan pilihan raya oleh Suruhanjaya Pilihan Raya Malaysia (SPR) tahun 2018.

2. PENDUDUK

2.1 Kumpulan Etnik

Pengelasan kumpulan etnik adalah berasaskan klasifikasi yang telah digunakan semasa Banci Penduduk dan Perumahan Malaysia 2020.

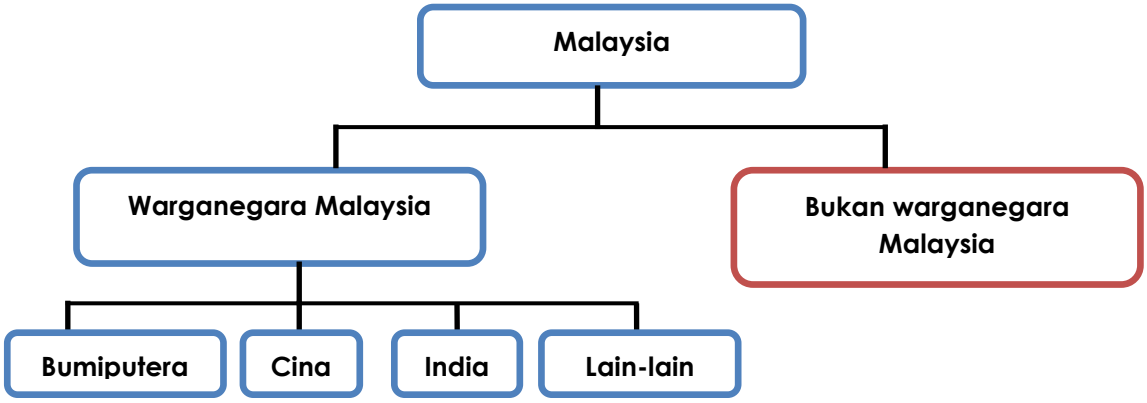

2.2 Purata Kadar Pertumbuhan Penduduk Tahunan

Merujuk kepada perubahan penduduk sejajar dengan perubahan masa dan boleh dikira sebagai perubahan bilangan individu dalam penduduk menggunakan "per unit masa" sebagai pengukuran. Purata kadar pertumbuhan penduduk tahunan ialah:

$$r = \frac{1}{n} \ln \left[\frac{P_{t+n}}{P_t} \right] \times 100$$

di mana;

r = purata kadar pertumbuhan penduduk tahunan;

P_t = bilangan penduduk pada tahun t;

P_{t+n} = bilangan penduduk pada tahun $t+n$;

n = bilangan tahun; dan

ln = logaritma asli

2.3 Nisbah Tanggungan

Nisbah tanggungan merupakan nisbah tanggungan kepada 100 orang penduduk dalam kumpulan umur bekerja. Nisbah ini boleh dibahagikan kepada jumlah nisbah tanggungan, nisbah tanggungan muda dan nisbah tanggungan umur tua.

2.3.1 Nisbah Tanggungan Jumlah

Merujuk kepada nisbah bilangan penduduk yang berumur bawah 15 tahun dan yang berumur 65 tahun dan lebih kepada bilangan penduduk yang berumur 15-64 tahun.

$$\text{Nisbah tanggungan jumlah} = \frac{\text{Bilangan penduduk umur bawah 15 tahun dalam tahun } t + \text{Bilangan penduduk umur 65 tahun dan lebih dalam tahun } t}{\text{Bilangan penduduk umur 15-64 tahun dalam tahun } t} \times 100$$

2.3.2 Nisbah Tanggungan Muda

Merujuk kepada nisbah di antara bilangan penduduk yang berumur bawah 15 tahun kepada bilangan penduduk yang berumur 15-64 tahun.

$$\text{Nisbah tanggungan muda} = \frac{\text{Bilangan penduduk umur bawah 15 tahun dalam tahun } t}{\text{Bilangan penduduk umur 15-64 tahun dalam tahun } t} \times 100$$

2.3.3 Nisbah Tanggungan Tua

Merujuk kepada nisbah di antara bilangan penduduk yang berumur 65 tahun dan lebih kepada bilangan penduduk yang berumur 15-64 tahun.

$$\text{Nisbah tanggungan tua} = \frac{\text{Bilangan penduduk umur 65 tahun dan lebih dalam tahun } t}{\text{Bilangan penduduk umur 15-64 tahun dalam tahun } t} \times 100$$

2.4 Nisbah Jantina

Merujuk kepada bilangan lelaki bagi setiap 100 perempuan.

$$\text{Nisbah jantina} = \frac{\text{Bilangan lelaki dalam tahun } t}{\text{Bilangan perempuan dalam tahun } t} \text{ X } 100$$

2.5 Penuaan Penduduk

Berdasarkan kriteria *United Nations* (UN), penuaan dikategorikan mengikut tiga kumpulan iaitu:

i. *Ageing society* : merujuk kepada peratusan penduduk berumur 65 tahun dan lebih mencapai tujuh peratus daripada jumlah penduduk;

ii. *Aged society* : merujuk kepada peratusan penduduk berumur 65 tahun dan mencecah 14 peratus daripada jumlah keseluruhan penduduk; dan

iii. *Super-aged society* : merujuk kepada peratusan penduduk yang berumur 65 tahun di sesebuah negara telah mencapai 20 peratus daripada jumlah keseluruhan penduduk.

Berdasarkan Jabatan Kebajikan Masyarakat (2016), Malaysia telah mentakrifkan warga tua sebagai mereka yang berumur 60 tahun dan lebih seperti yang diterima pakai dalam *United Nations World Assembly on Ageing di Vienna* (PBB, 1982). Berdasarkan Dasar Warga Emas Negara (KPWKM), penuaan ialah apabila penduduk berumur 60 tahun dan lebih mencecah 15 peratus daripada jumlah keseluruhan penduduk.

2.6 Kepadatan Penduduk

Kepadatan penduduk bagi satu kilometer persegi ialah nisbah penduduk sesebuah kawasan geografi yang tertentu pada keluasan kilometer persegi untuk kawasan yang sama.

2.7 Kelahiran dan Kematian

Perangkaan kelahiran dan kematian dalam penerbitan ini adalah berasaskan tempat kediaman biasa ibu atau si mati.

2.8 Kelahiran Hidup

Kelahiran hidup merujuk kepada kelahiran bernyawa semasa dilahirkan walaupun hanya seketika.

2.9 Isi Rumah

Isi rumah ditakrifkan sebagai seorang atau sekumpulan orang yang bersaudara atau orang yang tidak bersaudara yang biasanya tinggal bersama dan membuat peruntukan yang sama untuk makanan dan keperluan hidup yang lain.

2.10 Tempat Kediaman

Tempat kediaman adalah struktur yang dibina berasingan dan bebas yang lazimnya digunakan untuk tempat tinggal. Takrifan perkataan berasingan dan bebas adalah seperti berikut:

i. Berasingan

Struktur dianggap sebagai berasingan jika ia dikelilingi sama ada dinding, pagar atau sebagainya serta ditutupi oleh bumbung.

ii. Bebas

Struktur dikatakan bebas apabila ia mempunyai jalan masuk terus dari laluan umum, tempat lalu lintas atau ruang lapang (iaitu penghuni boleh masuk atau keluar dari tempat kediaman mereka tanpa melalui perkarangan orang lain).

2.11 Purata Saiz Isi Rumah

Purata saiz isi rumah ialah bilangan orang bagi setiap isi rumah dan dikira seperti berikut:

$$\text{Purata saiz isi rumah} = \frac{\text{Bilangan penduduk}}{\text{Bilangan isi rumah}}$$

2.12 Saiz Purata Isi Rumah Persendirian

Purata saiz isi rumah persendirian ialah bilangan orang dalam setiap isi rumah dan dikira seperti berikut:

$$\text{Saiz purata isi rumah persendirian} = \frac{\text{Bilangan penduduk dalam isi rumah persendirian}}{\text{Bilangan isi rumah persendirian}}$$

2.13 Pembundaran Nilai

Data penduduk dalam penerbitan ini telah dibundarkan kepada ribu terhampir. Walau bagaimanapun, pengiraan indikator adalah berdasarkan data yang tidak dibundarkan.

3. PERUMAHAN

Bab ini membentangkan perangkaan yang disediakan mengikut Parlimen bagi tahun 2019 dianggarkan berdasarkan kepada data Survei Pendapatan, Perbelanjaan Isi Rumah dan Kemudahan Asas (HIES/BA) 2019. Survei ini dijalankan dua kali dalam tempoh lima tahun. Maklumat perumahan dalam penerbitan ini adalah jenis pemilikan. Ralat piawaian relatif bagi Parlimen tertentu adalah tinggi dan perlu ditafsir dengan berhati-hati.

4. GUNA TENAGA

Carta Rajah Konsep Survei Tenaga Buruh

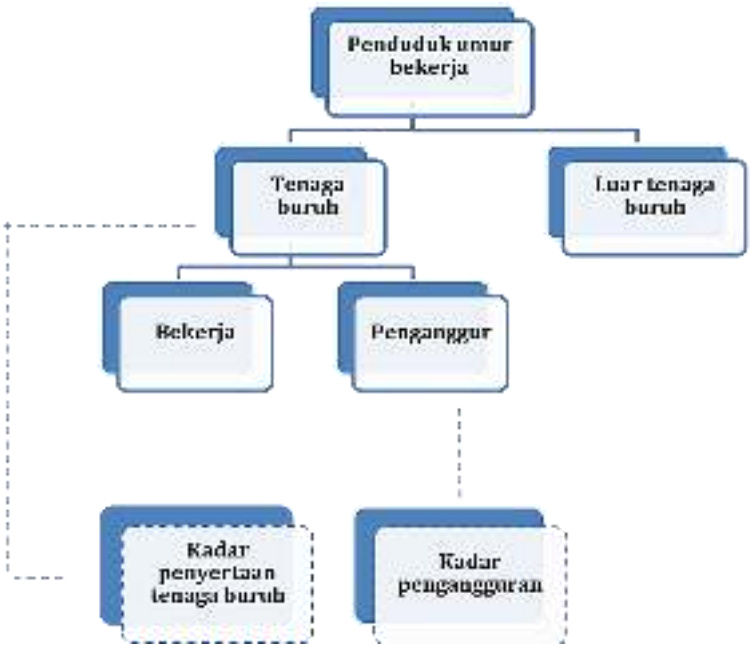

4.1 Tenaga Buruh

Tenaga buruh merujuk kepada penduduk dalam umur bekerja 15 hingga 64 tahun sama ada bekerja atau menganggur.

4.2 Bekerja

Semua orang yang bekerja sekurang-kurangnya sejam semasa minggu rujukan untuk mendapatkan upah, keuntungan atau keuntungan keluarga sama ada sebagai majikan, pekerja, bekerja sendiri atau pekerja keluarga tanpa gaji. Mereka juga dianggap bekerja jika:

i) Tidak bekerja semasa minggu rujukan disebabkan sakit, kecederaan, tiada upaya, cuaca buruk, bercuti, pertelingkahan buruh dan sebab-sebab sosial atau keagamaan tetapi mempunyai pekerjaan, ladang, perusahaan atau perusahaan keluarga lain untuk kembali bekerja;

ii) Tidak bekerja buat sementara waktu tetapi bergaji dan pasti akan dipanggil bekerja semula; dan

iii) Bekerja kurang daripada 30 jam semasa minggu rujukan disebabkan bentuk kerja atau disebabkan kurang kerja dan berkeupayaan serta sanggup menerima tambahan bilangan jam bekerja. Kumpulan ini merupakan guna tenaga tidak penuh.

Mereka yang bekerja lebih daripada 30 jam semasa minggu rujukan merupakan guna tenaga penuh.

4.3 Penganggur

Penganggur adalah mereka yang tidak bekerja semasa minggu rujukan dan dikelaskan kepada dua kumpulan iaitu penganggur aktif dan penganggur tidak aktif.

Penganggur aktif adalah mereka yang bersedia untuk bekerja dan aktif mencari pekerjaan dalam minggu rujukan.

Penganggur tidak aktif adalah mereka yang berada dalam kategori berikut:

i) Tidak mencari pekerjaan dalam minggu rujukan kerana percaya tidak terdapat pekerjaan atau pun tidak berkelayakan;

ii) Mungkin mencari pekerjaan jika tidak kerana sakit atau keadaan cuaca; dan

iii) Telah mencari pekerjaan sebelum minggu rujukan dan sedang menunggu jawapan permohonan pekerjaan.

4.4 Kadar Penyertaan Tenaga Buruh

Aktiviti ekonomi penduduk pada keseluruhannya bergantung kepada ciri-ciri demografi sesuatu populasi. Dengan itu, pecahan mereka yang aktif secara ekonomi berbeza di antara kumpulan-kumpulan kecil penduduk tersebut. Perbezaan ini diukur dengan kadar aktiviti tertentu yang dikenali sebagai kadar penyertaan tenaga buruh.

Kadar penyertaan tenaga buruh ditakrifkan sebagai perkadaran penduduk dalam tenaga buruh kepada penduduk dalam umur bekerja (15-64 tahun) dalam bentuk peratusan.

$$\text{Kadar penyertaan tenaga buruh} = \frac{\text{Bilangan penduduk dalam tenaga buruh}}{\text{Bilangan penduduk umur bekerja (15-64 tahun)}} \times 100$$

4.5 Kadar Pengangguran

Kadar pengangguran ialah perkadaran penduduk yang menganggur kepada jumlah penduduk di dalam tenaga buruh. Kadar ini mengukur peratus penduduk di dalam tenaga buruh yang tidak bekerja.

$$\text{Kadar pengangguran} = \frac{\text{Bilangan penganggur}}{\text{Bilangan penduduk dalam tenaga buruh}} \times 100$$

4.6 Luar Tenaga Buruh

Penduduk yang tidak dikelaskan sebagai bekerja atau menganggur dikategorikan sebagai luar tenaga buruh. Kategori ini terdiri daripada suri rumah, pelajar (termasuk mereka yang akan melanjutkan pelajaran), mereka yang telah bersara, tidak berkeupayaan dan mereka yang tidak berminat untuk mencari pekerjaan.

4.7 Kemahiran

Tiga tahap kemahiran dikelaskan mengikut kategori pekerjaan telah dikelaskan seperti berikut:

Tahap Kemahiran	Pekerjaan
Mahir	1. Pengurus 2. Profesional 3. Juruteknik dan profesional bersekutu
Separuh Mahir	4. Pekerja sokongan perkeranian 5. Pekerja perkhidmatan dan jualan 6. Pekerja mahir pertanian, perhutanan, penternakan dan Perikanan 7. Pekerja kemahiran dan pekerja pertukangan yang berkaitan 8. Operator mesin dan loji, dan pemasang
Berkemahiran Rendah	9. Pekerja asas

4.8 Pencapaian Pendidikan

Merujuk kepada peringkat tertinggi seseorang itu telah menamatkan atau sedang mengikuti persekolahan di institusi pendidikan awam atau swasta yang menyediakan pendidikan rasmi. Ia dikategorikan seperti berikut:

i) Tiada pendidikan rasmi

Mereka yang tidak pernah menghadiri mana-mana institusi pendidikan yang memberikan pendidikan secara rasmi;

ii) Rendah

Mereka yang telah mencapai pendidikan tertinggi di peringkat Darjah 1 hingga 6 atau yang setaraf dengannya;

iii) Menengah

Mereka yang telah mencapai pendidikan di peringkat Tingkatan 1 (termasuk kelas peralihan) hingga Tingkatan 5, General Certificate of Secondary Education (GCSE) 'O' Level atau yang setaraf dengannya. Turut termasuk dalam kategori ini ialah program kemahiran asas di institusi latihan kemahiran khusus dan teknikal yang mana tempoh pengajian adalah sekurang-kurangnya enam bulan seperti GIATMARA; dan

iv) Tertiari

Mereka yang telah mencapai peringkat tertinggi selepas Tingkatan 5.

4.9 Gaji & Upah

Maklumat gaji & upah yang dikumpul adalah merujuk kepada pekerjaan utama yang dilakukan oleh pekerja kerajaan atau swasta dalam bulan rujukan. Maklumat kadar upah dapat digunakan untuk mengukur perbezaan upah dan juga menilai kaitan gaji & upah dengan mobiliti buruh.

Statistik gaji & upah yang dipaparkan dalam laporan ini adalah merujuk kepada kadar upah merangkumi gaji pokok, elaun sara hidup dan lain-lain elaun dalam bentuk tunai atau benda seperti makanan dan penginapan percuma atau konsesi yang dibayar secara tetap dan berkala serta bayaran kerja lebih masa. Walau bagaimanapun, ia tidak termasuk bonus dan gratuiti, elaun keluarga dan lain-lain bayaran keselamatan sosial oleh majikan.

4.10 Siswazah

Merujuk kepada individu yang memiliki sijil tertinggi yang diperoleh daripada universiti, kolej, politeknik, badan yang diiktiraf atau setaraf, dengan tempoh pengajian sekurang-kurangnya dua tahun. Siswazah dikelaskan kepada dua kategori iaitu siswazah yang memiliki diploma dan ijazah.

i) Diploma

Merujuk kepada sijil dan diploma atau setaraf yang diterima daripada universiti, kolej, diploma politeknik, badan yang diiktiraf atau setaraf. Tempoh pengajian untuk memperoleh diploma atau sijil adalah sekurang-kurangnya dua tahun dan

ii) Ijazah

Ijazah merujuk kepada semua ijazah universiti (Sarjana Muda, Sarjana atau Doktor Falsafah) yang diperoleh daripada institusi pengajian tinggi awam dan swasta yang diiktiraf di Malaysia dan di luar negara.

Definisi siswazah dalam laporan ini adalah berbeza dari definisi siswazah yang dilaporkan dalam Statistik Pendidikan Tinggi, Kajian Pengesanan Graduan dan Kajian Pengesanan Graduan TVET oleh Kementerian Pengajian Tinggi. Siswazah yang dilaporkan oleh Kementerian Pengajian Tinggi juga meliputi tempoh pengajian kurang dari dua tahun iaitu Sijil Kemahiran Malaysia (SKM) tahap 1

hingga 3. Selain itu, siswazah yang dilaporkan oleh Kementerian Pengajian Tinggi adalah berdasarkan keluaran baharu siswazah sahaja.

4.11 Produktiviti Buruh

Produktiviti buruh mengikut nilai ditambah per pekerja diukur sebagai nisbah output (barangan dan perkhidmatan) kepada input (pekerja).

Produktiviti buruh mengikut nilai ditambah per jam bekerja ditakrifkan sebagai nisbah output (barangan dan perkhidmatan) kepada input (jumlah jam bekerja).

4.12 Prestasi Malaysia dalam Buku Daya Saing Dunia 2021

Buku Tahunan Daya Saing Dunia 2021 (WCY 2021) diterbitkan oleh The International Institute for Management Development (IMD) menjadi penanda aras prestasi daya saing ekonomi bagi 64 buah negara (63 buah negara pada 2020). Ia menilai 4 faktor iaitu prestasi ekonomi, kecekapan perniagaan, kecekapan kerajaan dan infrastruktur. Lima negara anggota ASEAN menyertai WCY 2021. Singapura kekal di kedudukan teratas, diikuti oleh Malaysia, Thailand, Indonesia dan Filipina. Daripada 64 buah negara, Singapura menduduki tempat ke-5, Malaysia ke-25, Thailand ke-28, Indonesia ke-37, dan Filipina ke-52.

5. PENDAPATAN ISI RUMAH

5.1 Pendapatan

Maklumat pendapatan yang terperinci diperoleh daripada ahli isi rumah yang menerima pendapatan. Konsep dan definisi pendapatan yang digunakan dalam penyiasatan ini adalah merujuk kepada *Canberra Group Handbook on Household Income Statistics, Second Edition (2011)* yang diterbitkan oleh *United Nations*. Punca pendapatan adalah merangkumi:

(i) Pekerjaan Bergaji

Pendapatan pekerjaan bergaji boleh diterima dalam bentuk wang tunai atau dalam bentuk barangan dan perkhidmatan. Ini termasuk upah dan gaji untuk masa bekerja dan kerja yang dilakukan; bonus tunai dan

ganjaran; komisen dan tip; elaun pengarah; bonus perkongsian keuntungan dan lain-lain bentuk pembayaran keuntungan yang berkaitan dan barangan & perkhidmatan percuma atau subsidi daripada majikan (termasuk makanan percuma/konsesi).

Dari segi konsep, pendapatan pekerja juga termasuk insurans sosial sumbangan daripada majikan, pencaruman majikan kepada KWSP dan bayaran pampasan pemberhentian & penamatan (kecuali bayaran persaraan *one-off* seperti gratuiti bagi pesara, yang dianggap sebagai pindahan modal).

(ii) Bekerja Sendiri

Pendapatan yang diterima oleh individu hasil daripada bekerja sendiri. Pendapatan bersih daripada bekerja sendiri termasuk keuntungan atau kerugian yang terakru kepada pemilik atau rakan kongsi atau mereka yang bekerja dalam perusahaan yang tidak diperbadankan. Ia juga termasuk anggaran nilai barangan dan perkhidmatan yang diperoleh melalui pertukaran barang serta barangan atau tanaman/ternakan yang dihasilkan untuk kegunaan sendiri, setelah ditolak kos perbelanjaan.

Asas untuk mengukur pendapatan daripada bekerja sendiri dalam statistik pendapatan isi rumah adalah berdasarkan konsep pendapatan bersih, iaitu, nilai output kasar ditolak kos operasi dan selepas pelarasan bagi susut nilai aset yang digunakan dalam pengeluaran. Keuntungan berlaku apabila penerimaan adalah lebih besar daripada perbelanjaan operasi, manakala kerugian berlaku apabila perbelanjaan operasi adalah lebih besar daripada penerimaan.

(iii) Harta dan Pelaburan

Pendapatan daripada harta dan pelaburan adalah terimaan daripada pemilikan aset, faedah, dividen dan sewa. Perincian adalah seperti berikut:

- Pendapatan daripada harta benda ditakrifkan sebagai pulangan daripada penggunaan atau pelaburan aset yang disediakan

kepada orang lain untuk kegunaan mereka. Ia merangkumi pulangan yang biasanya dalam bentuk kewangan, daripada aset kewangan (faedah dan dividen), aset bukan kewangan (sewa) dan royalti;

- Penerimaan faedah ialah bayaran yang diterima daripada akaun bank atau institusi kewangan yang lain, perakuan deposit, bon kerajaan/pinjaman, sekuriti, debentur dan pinjaman kepada ahli-ahli bukan isi rumah;
- Dividen adalah penerimaan daripada pelaburan dalam sebuah syarikat di mana pelabur tidak terlibat dengan aktiviti syarikat. Ini termasuk *silent partner*. Ia juga termasuk pencen dan anuiti dalam bentuk dividen daripada skim insurans swasta;
- Sewa ialah bayaran yang diterima untuk penggunaan aset seperti tanah dan rumah;
- Royalti adalah pendapatan yang diperoleh daripada perkhidmatan bahan dipatenkan atau hak cipta, contohnya seperti hak penulisan, hak cipta bagi gubahan lagu dan lain-lain; dan
- Sewa dinilai bagi rumah sendiri yang diduduki oleh pemiliknya.

(iv) Pindahan Semasa Diterima

Pindahan boleh terdiri daripada wang tunai, barangan atau perkhidmatan. Pindahan boleh dibuat antara isi rumah ke isi rumah yang lain, antara kerajaan dan isi rumah, atau antara isi rumah dan badan-badan amal. Penerimaan boleh daripada dalam atau luar negara. Pindahan semasa ini adalah bermotivasikan pengagihan semula pendapatan sama ada oleh kerajaan (contoh: bantuan pendidikan, zakat dan Bantuan Rakyat 1Malaysia - BR1M) atau persendirian/swasta (contoh: program tanggungjawab sosial korporat - CSR). Pindahan semasa yang diterima secara langsung memberi kesan kepada tahap pendapatan kasar dan mempengaruhi penggunaan barangan dan perkhidmatan. Justeru, semua pindahan semasa yang diterima dalam bentuk wang tunai dan barangan atau perkhidmatan adalah dianggap sebagai sebahagian daripada pendapatan. Walau bagaimanapun, pindahan semasa tersebut tidak meliputi pindahan modal.

5.2 Pendapatan Isi Rumah

Pendapatan isi rumah adalah keseluruhan pendapatan yang biasanya diterima (terakru) oleh ahli isi rumah, sama ada dalam bentuk wang tunai atau barangan yang diterima berulang kali dalam tempoh rujukan penyiasatan.

5.3 Perbelanjaan Penggunaan Isi Rumah

Perbelanjaan penggunaan isi rumah adalah nilai daripada barangan dan perkhidmatan pengguna yang diperoleh, diguna atau dibayar oleh isi rumah melalui pembelian langsung, hasil pengeluaran sendiri, melalui pertukaran barangan dan perkhidmatan atau pendapatan dalam bentuk mata benda untuk memenuhi keperluan dan kehendak ahli isi rumah.

Perbelanjaan diklasifikasikan kepada 13 kumpulan utama mengikut *Classification of Individual Consumption According to Purpose (COICOP), United Nations*:

01	Makanan & minuman bukan alkohol;
02	Minuman alkohol & tembakau;
03	Pakaian & kasut;
04	Perumahan, air, elektrik, gas & bahan api lain;
05	Hiasan, perkakasan & penyelenggaraan isi rumah;
06	Kesihatan;
07	Pengangkutan;
08	Komunikasi;
09	Perkhidmatan rekreasi & kebudayaan;
10	Pendidikan;
11	Restoran & hotel;
12	Pelbagai barangan & perkhidmatan; dan
13	Pelbagai perbelanjaan & perbelanjaan kewangan.

5.4 Insiden Kemiskinan

Konsep kemiskinan yang digunakan adalah mengambil kira PGK makanan dan PGK bukan makanan bagi setiap isi rumah. Sesebuah isi rumah dianggap miskin jika pendapatan mereka kurang daripada nilai PGK yang diperlukan. Ini

bermaksud isi rumah tersebut kekurangan sumber pendapatan untuk memenuhi keperluan asas makanan dan bukan makanan bagi setiap ahlinya. Sesebuah isi rumah dianggap miskin tegar jika pendapatannya kurang daripada nilai PGK makanan yang diperlukan. Definisi PGK adalah seperti di nota teknikal di bawah Sub Kemiskinan 8.2: Pendapatan Garis Kemiskinan (PGK).

Pengiraan Insiden Kemiskinan merangkumi kesemua isi rumah yang mempunyai pendapatan kasar bulanan di bawah PGK. Formula pengiraan Insiden Kemiskinan adalah seperti berikut:

$$\text{Insiden Kemiskinan} = \frac{\text{Bilangan Isi Rumah berpendapatan di bawah PGK}}{\text{Jumlah Isi Rumah}} \text{ X } 100$$

Kemiskinan Mutlak

Kemiskinan mutlak adalah keadaan di mana pendapatan isi rumah tidak mencukupi untuk menampung keperluan hidup asas iaitu makanan, perlindungan dan pakaian. Kemiskinan mutlak diukur dengan mendefinisikan garis kemiskinan.

5.5 Pekali Gini

Pekali Gini (G) ialah ukuran pemusatan pendapatan berdasarkan Keluk Lorenz. Keluk ini dihasilkan dengan memplot peratus isi rumah kumulatif pada paksi X dan peratus jumlah pendapatan kumulatif yang diterima oleh isi rumah pada paksi Y. Nilai pekali Gini berada antara 0 dan 1, di mana 0 menunjukkan agihan pendapatan yang saksama, manakala nilai 1 menunjukkan agihan pendapatan yang paling tidak saksama.

Pekali Gini (G) ditakrifkan sebagai nisbah kadaran keluasan di antara garis pepenjuru dan keluk Lorenz (A) kepada keluasan di bawah garis pepenjuru (A+B) seperti dalam Rajah 1, di mana

$$G = \frac{A}{A+B} = \frac{\text{Luas kawasan antara keluk dan pepenjuru}}{\text{Luas kawasan di bawah garis pepenjuru}}$$

$$= \frac{0.5 - \text{luas kawasan di bawah keluk}}{0.5}$$

atau secara matematiknya

$$G = 1 - \sum_{i}^{k} (f_{i+1} + f_i)(Y_i + Y_{i+1})$$

Rajah 1

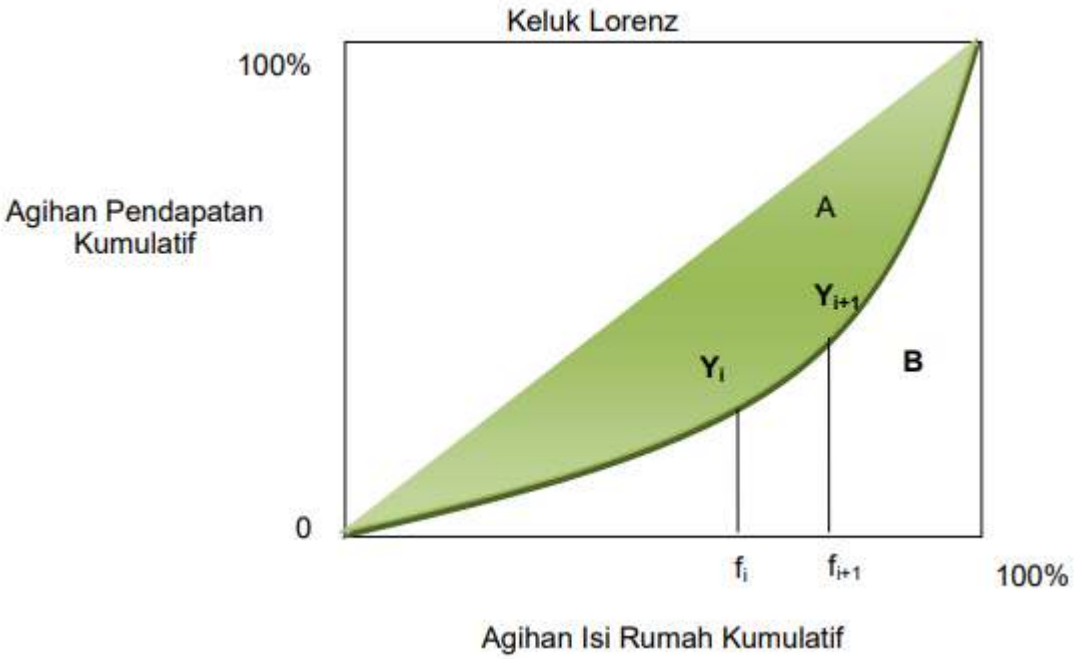

6. PENDIDIKAN

6.1 Sekolah

Sekolah terbahagi kepada dua kategori iaitu sekolah rendah dan menengah, meliputi sekolah kerajaan dan bantuan kerajaan serta sekolah swasta. Sekolah kerajaan dan bantuan kerajaan di bawah seliaan Kementerian Pendidikan Malaysia (KPM) meliputi sekolah kebangsaan, sekolah jenis kebangsaan (Tamil dan Cina), sekolah agama bantuan kerajaan (SABK) serta sekolah khas. Manakala sekolah agensi kerajaan selain KPM merujuk kepada Maktab Rendah Sains MARA (MRSM) dan sekolah tentera. Selain itu, terdapat sekolah

di bawah seliaan Kerajaan Negeri iaitu sekolah agama negeri dan sekolah agama rakyat.

6.2 Guru

Bilangan guru termasuk guru terlatih dan tidak terlatih serta guru tetap dan sementara. Guru dibahagikan kepada guru sekolah rendah dan menengah.

6.3 Murid

Murid sekolah terbahagi kepada empat peringkat iaitu prasekolah, rendah, menengah dan lepasan menengah. Pelajaran peringkat rendah biasanya bermula pada peringkat umur sekurang-kurangnya tujuh tahun dan mengambil masa selama enam tahun bagi menamatkan pelajaran pada peringkat tersebut. Pada peringkat pelajaran menengah, kumpulan umur adalah 13 hingga 17 tahun. Manakala murid tingkatan enam termasuk dalam peringkat lepasan menengah.

7. KESIHATAN

Hospital Kerajaan

Hospital Kerajaan ialah semua hospital yang dianggotai oleh sekurang kurangnya seorang doktor dan menyediakan wad bagi menempatkan pesakit, memberi rawatan perubatan dan penjagaan yang aktif. Pertubuhan yang hanya memberi rawatan penjagaan tidak diambil kira.

8. KEMISKINAN

8.1 Ketua Isi Rumah

Ketua Isi Rumah (KIR) ditakrifkan sebagai ahli isi rumah yang dipilih dalam kalangan penerima pendapatan utama dan bertanggungjawab terhadap ahli isi rumah lain di sesebuah tempat kediaman. KIR yang dipilih mestilah warganegara Malaysia yang berumur 15 tahun dan ke atas. Walau bagaimanapun, terdapat situasi tertentu yang membenarkan KIR yang dipilih adalah dalam kumpulan 15 tahun dan ke bawah kerana ibu bapa/ penjaga bukan warganegara.

8.2 Pendapatan Garis Kemiskininan (PGK)

Pendapatan minimum yang diperlukan oleh sesebuah isi rumah bagi memenuhi keperluan asas makanan dan bukan makanan setiap ahlinya untuk membolehkan mereka hidup dalam keadaan sihat dan selesa.

8.3 Miskin

Sesebuah isi rumah dikategorikan sebagai Miskin sekiranya pendapatan isi rumah kurang daripada nilai PGK yang diperlukan. Ini bermaksud isi rumah tersebut kekurangan sumber pendapatan untuk memenuhi keperluan asas makanan dan bukan makanan bagi setiap ahlinya.

8.4 Miskin Tegar

Sesebuah isi rumah dikategorikan sebagai Miskin Tegar sekiranya pendapatan isi rumah kurang daripada nilai PGK makanan yang diperlukan.

8.5 Sistem eKasih

Pangkalan Data Kemiskinan Nasional yang diwujudkan di peringkat nasional bertujuan untuk mendaftarkan golongan miskin di Malaysia berdasarkan PGK semasa. Sistem ini mengandungi profil individu, program/ bantuan yang diterima oleh Ketua Isi Rumah (KIR) dan Ahli Isi Rumah (AIR) daripada agensi pemberi bantuan sehinggalah kepada permohonan bantuan dan pemantauan keberkesanan program/ bantuan yang diterima bagi membantu merancang, melaksana dan memantau program pembasmian kemiskinan.

9. KESELAMATAN AWAM

Maklumat tentang keselamatan awam yang dibentangkan dalam bab ini ialah bilangan ibu pejabat polis daerah, balai polis dan pondok polis serta bilangan balai bomba berdasarkan persempadanan pilihan raya SPR.

Bilangan ibu pejabat polis daerah/ balai polis/ pondok polis mungkin berbeza disebabkan oleh perbezaan persempadanan daerah pentadbiran polis dan persempadanan parlimen dan DUN.

10. INTERNET DAN MEDIA SOSIAL

Pusat Internet Desa (PID)

Pusat Internet Desa (PID) merupakan satu program *telecentre* yang mula beroperasi pada tahun 2003 dan menyediakan perkhidmatan mengakses komputer dan internet terutamanya di kawasan luar bandar. Program ini bertujuan untuk merapatkan jurang digital di antara kawasan bandar dan luar bandar bagi memudahkan capaian maklumat tanpa sempadan dan pada masa yang sama meningkatkan kemahiran menggunakan teknologi digital.

11. KEMUDAHAN ASAS

Indikator yang disediakan mengikut Parlimen bagi tahun 2019 dianggarkan berdasarkan kepada data Survei Pendapatan, Perbelanjaan Isi Rumah dan Kemudahan Asas (HIES/BA) 2019. Ralat piawaian relatif bagi Parlimen tertentu adalah tinggi dan perlu ditafsir dengan berhati-hati.

12. PERTUBUHAN/ SYARIKAT PERNIAGAAN

Industri

Industri dikelaskan mengikut Piawaian Klasifikasi Industri Malaysia (MSIC) 2008 Versi 1.0 berasaskan kepada *International Standard Industrial Classification of All Economic Activities (*ISIC*), Revision 4*. Keterangan kategori industri adalah seperti berikut:

Seksyen	Keterangan
A	Pertanian, Perhutanan dan Perikanan
B	Perlombongan dan Pengkuarian
C	Pembuatan
D	Bekalan elektrik, gas, wap dan pendingin udara
E	Bekalan air; pembentungan, pengurusan sisa dan aktiviti pemulihan
F	Pembinaan
G	Perdagangan borong dan runcit, pembaikan kenderaan bermotor dan motosikal

H	Pengangkutan dan penyimpanan
I	Penginapan dan aktiviti perkhidmatan makanan dan minuman
J	Maklumat dan komunikasi
K	Aktiviti kewangan dan insurans/takaful
L	Aktiviti hartanah
M	Aktiviti profesional, saintifik dan teknikal
N	Aktiviti pentadbiran dan khidmat sokongan
O	Pentadbiran awam dan pertahanan; aktiviti sosial wajib
P	Pendidikan
Q	Aktiviti kesihatan kemanusiaan dan kerja sosial
R	Kesenian, hiburan dan rekreasi
S	Aktiviti perkhidmatan lain
T	Aktiviti isi rumah sebagai majikan; aktiviti mengeluarkan barangan dan perkhidmatan yang tidak dapat dibezakan oleh isi rumah untuk kegunaan sendiri
U	Aktiviti badan dan pertubuhan luar wilayah

Sektor di jadual 12 merupakan klasifikasi semula industri seperti berikut:

Sektor	**MSIC 2008 Versi 1.0**
Pertanian	Pertanian, perhutanan dan perikanan
Perlombongan & pengkuarian	Perlombongan dan pengkuarian
Pembuatan	Pembuatan
Pembinaan	Pembinaan
Perkhidmatan	Bekalan elektrik, gas, wap dan pendingin udara;

Sektor	MSIC 2008 Versi 1.0
	Bekalan air; pembentungan, pengurusan sisa dan aktiviti pemulihan;
	Perdagangan borong dan runcit; pembaikan kenderaan bermotor dan motosikal;
	Pengangkutan dan penyimpanan;
	Penginapan dan aktiviti Perkhidmatan makanan dan minuman;
	Maklumat dan komunikasi;
	Aktiviti kewangan dan insurans/takaful;
	Aktiviti hartanah;
	Aktiviti profesional, saintifik dan teknikal;
	Aktiviti pentadbiran dan khidmat sokongan;
	Pentadbiran awam dan pertahanan; aktiviti keselamatan sosial wajib;
	Pendidikan;
	Aktiviti kesihatan kemanusiaan dan kerja sosial;
	Kesenian, hiburan dan rekreasi;
	Aktiviti perkhidmatan lain;
	Aktiviti isi rumah sebagai majikan; dan
	Aktiviti badan dan pertubuhan luar wilayah.

13. PENGGUNAAN PER KAPITA

Penggunaan Per Kapita (PCC) merujuk kepada amaun penggunaan makanan oleh setiap penduduk dalam setahun. PCC diukur dalam kilogram setahun.

$$\text{Penggunaan Per Kapita (kg/tahun)} = \frac{\text{Makanan (tan metrik)}}{\text{Penduduk}} \times 1{,}000 \text{ kg}$$

14. PERANGKAAN PERDAGANGAN LUAR NEGERI

Eksport

Sesuatu barang (keluaran atau buatan tempatan atau diimport untuk dieksport semula) dianggap sebagai eksport apabila ianya dibawa keluar dari negara.

Import

Sesuatu barang dianggap sebagai import apabila ianya dibawa masuk ke dalam negara, sama ada terus ataupun disimpan di gudang gudang yang dikawal tanpa mengira sama ada barang tersebut adalah untuk kegunaan sendiri, diproses, digunakan dalam perkilangan ataupun untuk dieksport semula ke negara lain.

Jumlah Dagangan

Jumlah dagangan adalah jumlah nilai eksport dan import.

Imbangan Dagangan

Imbangan perdagangan ialah perbezaan antara nilai eksport dan import. Apabila eksport melebihi import lebihan direkodkan manakala defisit pula dicatatkan apabila import melebihi eksport.

15. STATISTIK IMBANGAN PEMBAYARAN

Mengukur transaksi ekonomi antarabangsa antara Malaysia dan negara-negara lain selaras dengan metodologi yang ditetapkan dalam Manual Imbangan Pembayaran dan Kedudukan Pelaburan Antarabangsa Edisi Keenam (BPM6) oleh Tabung Kewangan Antarabangsa (IMF).

15.1 Akaun Semasa

Ia mengukur peruntukan bersih sumber sebenar iaitu barangan, perkhidmatan, pendapatan primer dan sekunder kepada atau daripada seluruh dunia.

15.1.1. Barangan

Transaksi barangan meliputi import dan eksport di mana pertukaran hak milik ekonomi di antara residen dan bukan-residen.

15.1.2. Perkhidmatan

Perkhidmatan adalah hasil daripada aktiviti pengeluaran yang melibatkan perubahan keadaan unit pengeluaran, atau memenuhi pertukaran produk atau aset kewangan. Perkhidmatan meliputi 12 komponen berikut:

a) Perkhidmatan pembuatan bagi Input fizikal dimiliki pihak lain
b) Perkhidmatan penyenggaraan dan pembaikan t.t.t.l.
c) Pengangkutan
d) Perjalanan
e) Pembinaan
f) Perkhidmatan insurans dan pencen
g) Perkhidmatan kewangan
h) Caj penggunaan harta intelek t.t.t.l.
(i) Perkhidmatan telekomunikasi, komputer dan maklumat
(j) Perkhidmatan perniagaan lain
(k) Perkhidmatan persendirian, kebudayaan dan rekreasi
(l) Barangan dan perkhidmatan kerajaan t.t.t.l.

15.1.3. Pendapatan Primer

Pendapatan primer meliputi dua jenis transaksi iaitu pampasan pekerja dan pendapatan pelaburan di antara residen dan bukan residen. Pampasan pekerja merujuk kepada upah, gaji dan faedah lain (dalam bentuk tunai atau barangan) yang diterima oleh pekerja residen yang bekerja di luar negeri atau yang dibayar kepada pekerja bukan residen yang bekerja di Malaysia. Pendapatan pelaburan melibatkan terimaan pendapatan dan Pembayaran ke atas aset dan liabiliti kewangan asing.

15.1.4. Pendapatan Sekunder

Pendapatan sekunder meliputi transaksi ekonomi yang tidak berbalas. Ia merekodkan entri pengimbang yang diperlukan dalam sistem catatan beregu dalam BOP, iaitu apabila sumber (barangan, perkhidmatan dan aset kewangan) dibekalkan tanpa menerima balasan yang mempunyai nilai ekonomi.

15.2 Akaun Modal

Akaun modal terdiri daripada dua komponen iaitu perolehan/pelupusan kasar aset bukan kewangan bukan pengeluaran dan pindahan modal.

15.3 Akaun Kewangan

Akaun kewangan mengukur aset dan liabiliti bersih Malaysia kepada negara lain di dunia. Ia diklasifikasikan mengikut kategori fungsi iaitu pelaburan langsung, pelaburan portfolio, derivatif kewangan, aset rizab dan pelaburan lain.

15.4 Pelaburan Langsung

Pelaburan langsung ialah kategori pelaburan antarabangsa yang mencerminkan objektif entiti residen dalam sesebuah ekonomi memperoleh hak kepentingan jangka panjang di dalam enterpris residen ekonomi lain. Hak kepentingan jangka panjang merujuk kepada wujudnya hubungan jangka panjang di antara pelabur langsung dengan enterpris pelaburan langsung dan mempunyai kuasa dalam pengurusan enterpris tersebut. Pegangan sekurang-kurangnya 10 peratus dalam enterpris ialah sebagai bukti wujudnya hubungan tersebut. Pelaburan langsung meliputi semua transaksi di antara pelabur langsung dengan enterpris pelaburan langsung dalam Hubungan Pelaburan Langsung Asing (FDIR). Instrumen kewangan yang diliputi di bawah pelaburan langsung termasuklah ekuiti, perolehan dilabur semula dan instrumen hutang (seperti pinjaman dan pendahuluan antara syarikat, kredit perdagangan).

15.4.1. Pelaburan Langsung di Luar Negeri

Merujuk kepada semua pelaburan di luar negeri bagi kedua-dua pelabur langsung dan enterpris pelaburan langsung di Malaysia.

15.4.2. Pelaburan Langsung Asing di Malaysia

Merujuk kepada semua pelaburan di Malaysia bagi kedua-dua pelabur langsung dan enterpris pelaburan langsung di luar negeri.

16. KELUARAN DALAM NEGERI KASAR

KDNK adalah jumlah nilai barangan dan perkhidmatan yang dikeluarkan dalam tempoh tertentu selepas ditolak kos barang dan perkhidmatan yang digunakan dalam proses pengeluaran. Nilai ini merupakan nilai sebelum ditolak nilai peruntukan bagi modal tetap; iaitu jumlah nilai ditambah pada harga pengeluar bagi pengeluar residen ditambah dengan duti import. KDNK ini juga bersamaan dengan perbelanjaan ke atas KDNK (pada harga pembeli) iaitu jumlah bagi semua komponen perbelanjaan akhir ke atas barangan dan perkhidmatan tolak dengan import barangan dan perkhidmatan. KDNK boleh diukur dengan menggunakan tiga kaedah iaitu Kaedah Pengeluaran, Perbelanjaan dan Pendapatan.

16.1 Kaedah Pengeluaran

KDNK berasaskan Kaedah Pengeluaran boleh didefinisikan sebagai jumlah nilai barangan dan perkhidmatan yang dikeluarkan di Malaysia setelah ditolak dengan nilai penggunaan perantaraan. Kaedah ini turut dikenali sebagai kaedah nilai ditambah yang mana ia menunjukkan sumbangan setiap aktiviti ekonomi terhadap keseluruhan KDNK.

16.2 Kaedah Perbelanjaan

KDNK berasaskan Kaedah Perbelanjaan adalah penjumlahan Penggunaan Akhir Swasta, Penggunaan Akhir Kerajaan, Pembentukan Modal Tetap Kasar, Perubahan Inventori dan Barangan Berharga, Eksport barangan dan perkhidmatan dan ditolak dengan Import barangan dan perkhidmatan. Semua komponen ini dikategorikan sebagai 'permintaan akhir' atau 'perbelanjaan akhir'. Kaedah ini mengira nilai barangan dan perkhidmatan yang digunakan oleh pengguna akhir terhadap barangan dan perkhidmatan yang dikeluarkan oleh residen.

16.3 Kaedah Pendapatan

KDNK berasaskan Kaedah Pendapatan ialah hasil jumlah semua pendapatan terakru bagi pengeluaran dalam ekonomi. Justeru itu, kaedah ini membolehkan faktor pendapatan dan pulangan kepada faktor pengeluaran diukur mengikut aktiviti ekonomi. Komponen pendapatan ialah Pampasan Pekerja, Lebihan Kendalian Kasar dan Cukai tolak Subsidi ke atas Pengeluaran dan Import.

16.4 KDNK pada Harga Malar

KDNK pada harga malar adalah nilai KDNK tanpa kesan harga. KDNK pada harga malar ini penting bagi membolehkan perbandingan sebenar perubahan tingkat pengeluaran/ kuantiti barangan dan perkhidmatan yang berlaku dalam aktiviti ekonomi.

16.5 Perusahaan Kecil dan Sederhana (PKS)

Definisi PKS yang digunakan dalam penerbitan ini adalah berdasarkan Majlis Pembangunan PKS Kebangsaan yang memberi fokus kepada dua kriteria iaitu bilangan pekerja sepenuh masa atau hasil jualan tahunan. Sesuatu pertubuhan diklasifikasikan sebagai PKS jika ia memenuhi salah satu kriteria (Jadual I). Walau bagaimanapun, definisi ini tidak termasuk:

- Entiti tersenarai awam yang berada di papan utama; dan
- Subsidiari bagi:
- Syarikat tersenarai awam yang berada di papan utama;
- Syarikat multinasional (MNCs);
- Syarikat berkaitan Kerajaan (GLCs);
- Syarikat Menteri Kewangan Diperbadankan (MKDs); dan
- Perusahaan milik Kerajaan Negeri.

Jadual I: Definisi Perusahaan Kecil dan Sederhana (PKS)

SEKTOR	Mikro	Kecil	Sederhana
BILANGAN PEKERJA SEPENUH MASA			
Pembuatan	Kurang daripada 5 orang	5 hingga kurang daripada 75 pekerja	75 hingga tidak melebihi 200 pekerja
Pertanian, Pembinaan, Perlombongan & pengkuarian dan Perkhidmatan	Kurang daripada 5 orang	5 hingga kurang daripada 30 pekerja	30 hingga tidak melebihi 75 pekerja
NILAI JUALAN TAHUNAN			
Pembuatan	Kurang daripada RM300,000	RM300,000 hingga kurang daripada RM15 juta	RM15 juta hingga tidak melebihi RM50 juta
Pertanian, Pembinaan, Perlombongan & pengkuarian dan Perkhidmatan	Kurang daripada RM300,000	RM300,000 hingga kurang daripada RM3 juta	RM3 juta hingga tidak melebihi RM20 juta

16.6 Eksport PKS

Eksport PKS meliputi tiga sektor utama iaitu Pertanian, Pembuatan dan Perkhidmatan.

16.7 Guna Tenaga PKS

Guna tenaga PKS disusun berdasarkan guna tenaga Malaysia mengikut jenis aktiviti ekonomi berasaskan kepada Piawaian Klasifikasi Industri Malaysia 2008.

16.8 Pembentukan Modal Tetap Kasar (PMTK)

PMTK diukur dengan jumlah nilai perolehan aset tetap, ditolak pelupusan aset tetap oleh residen dalam tempoh perakaunan yang digunakan secara berulang kali dan berterusan dalam proses pengeluaran serta perbelanjaan ke atas perkhidmatan yang menambah nilai kepada aset bukan pengeluaran.

16.9 Penyusunan Keluaran Dalam Negeri Kasar (KDNK) Mengikut Negeri

Penyusunan KDNK mengikut negeri di Malaysia merangkumi 13 buah negeri, W.P. Kuala Lumpur (termasuk W.P. Putrajaya) dan W.P. Labuan. Penyusunan ini menyediakan anggaran tahunan pada harga malar 2015 bagi tahun 2017 hingga 2020 mengikut kaedah pengeluaran. Konsep dan kaedah yang digariskan adalah berasaskan 2008 SNA yang ditakrifkan oleh Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu.

16.10 Skop dan Liputan

Penyusunan KDNK mengguna pakai MSIC 2008 sebagai asas penyusunan. Ini adalah sejajar dengan liputan banci dan penyiasatan yang dijalankan oleh Jabatan Perangkaan Malaysia. MSIC 2008 adalah berasaskan ISIC Rev. 4. Walau bagaimanapun, bagi tujuan penyusunan ini, aktiviti ekonomi telah diagregatkan mengikut ketersediaan data.

17. AKAUN SATELIT PELANCONGAN

Akaun Satelit Pelancongan adalah satu kaedah statistik untuk mengukur perkembangan industri pelancongan dan sumbangannya kepada Keluaran Dalam Negeri Kasar.

Perbelanjaan pelancongan inbound adalah perbelanjaan pelancongan bagi pelawat bukan residen dalam ekonomi rujukan (Malaysia).

Perbelanjaan pelancongan domestik adalah perbelanjaan pelancongan bagi pelawat residen dalam ekonomi rujukan (Malaysia).

Perbelanjaan pelancongan outbound adalah perbelanjaan pelancongan bagi pelawat residen di luar ekonomi rujukan (Malaysia).

Nilai Ditambah Kasar Industri Pelancongan (NDKIP) merujuk kepada jumlah nilai ditambah kasar bagi semua pertubuhan yang berada di dalam industri pelancongan, tanpa mengira sama ada semua output disediakan kepada pelawat dan juga pengkhususan bagi proses pengeluaran.

Keluaran Dalam Negeri Kasar Pelancongan Langsung (KDNKPL) merujuk kepada jumlah daripada sebahagian nilai ditambah kasar (pada harga asas) yang dijana oleh semua industri bagi memenuhi penggunaan pelancongan internal. Jumlah cukai bersih ke atas produk dan import diambil kira dalam nilai perbelanjaan pada harga pembeli.

18. AKAUN SATELIT TEKNOLOGI MAKLUMAT DAN KOMUNIKASI

Akaun Satelit Teknologi Maklumat dan Komunikasi (ASTMK) Malaysia adalah penyusunan statistik untuk mengukur prestasi Industri Teknologi Maklumat dan Komunikasi (TMK) termasuk e-dagang dan sumbangannya kepada ekonomi.

Teknologi Maklumat dan Komunikasi (TMK) merujuk kepada teknologi dan perkhidmatan yang membolehkan maklumat dicapai, disimpan, diproses, diubah, dimanipulasi dan disebarkan, termasuk penyiaran atau komunikasi melalui suara, gambar dan/atau data melalui pelbagai media penyiaran. Industri TMK merujuk kepada industri yang menghasilkan produk TMK sebagai aktiviti utama.

Urusniaga e-dagang adalah penjualan atau pembelian barangan atau perkhidmatan yang dijalankan melalui rangkaian pengkomputeran/internet dengan kaedah yang direka untuk tujuan menerima atau membuat pesanan (untuk tujuan pembelian atau jualan). Urusniaga ini berlaku sama ada antara perniagaan, isi rumah, individu, kerajaan dan organisasi-organisasi awam atau swasta lain.

19. PERANGKAAN STOK MODAL

Stok Modal Kasar (SMK) merupakan pelaburan terkumpul ditolak dengan nilai aset terkumpul yang tidak lagi beroperasi (iaitu telah bersara atau dibuang).

Stok Modal Bersih (SMB) merupakan pelaburan terkumpul ditolak dengan nilai aset yang telah bersara dan susut nilai terkumpul bagi aset yang masih beroperasi (SMK ditolak dengan susut nilai terkumpul bagi aset masih beroperasi). Ia juga merupakan nilai bersih semasa bagi menjana perkhidmatan modal di masa depan yang akan diberikan oleh aset terkumpul tersebut.

Stok Modal Produktif (SMP) diperoleh daripada nilai kasar aset bagi aset yang berbeza usianya kerana perbezaan kecekapan aset-aset tersebut.

Penggunaan Modal Tetap (PMT) merupakan aset yang digunakan dalam proses pengeluaran semasa tempoh perakaunan.

20. INDEKS HARGA PENGGUNA

Indeks Harga Pengguna (IHP) mengukur perubahan peratus kos pembelian mengikut masa bagi "bakul" tetap barangan dan perkhidmatan yang mewakili corak purata pembelian oleh sekumpulan penduduk pada sesuatu tempoh masa yang ditetapkan. "Bakul" ini merujuk kepada barangan dan perkhidmatan yang mempunyai kualiti dan kuantiti yang seakan-akan sama atau tidak berubah, mengandungi item yang berada lama atau boleh diukur secara berterusan di pasaran berbanding dengan masa. Perubahan harga barangan yang berlaku dalam bakul ini adalah disebabkan oleh perubahan harga yang sebenarnya sahaja, iaitu perubahan harga ini tidak berkaitan langsung dengan perubahan pada kuantiti atau kualiti barangan dan perkhidmatan tersebut.

Indeks Harga dikira mengikut negeri-negeri di Semenanjung Malaysia, Sabah dan Sarawak. Walau bagaimanapun, indeks bagi negeri Perlis digabungkan dengan Kedah; W.P. Putrajaya dengan Selangor dan W.P. Labuan dengan Sabah memandangkan sumbangan relatif yang kecil bagi negeri-negeri tersebut. Semasa Penyiasatan Perbelanjaan Isi Rumah dijalankan, saiz sampel yang mewakili ketiga-tiga negeri ini tidak mencukupi bagi pengiraan indeks negeri.

21. PERTANIAN

Pertanian merangkumi aktiviti penanaman, pemeliharaan dan penternakan haiwan dan pengeluaran produk haiwan, penebangan kayu balak dan tanaman lain, serta perikanan tangkapan dan akuakultur termasuk penggunaan sumber semulajadi tumbuh-tumbuhan dan haiwan. Industri ini dikelaskan mengikut Piawaian Klasifikasi Industri Malaysia (MSIC) 2008 Versi 1.0.

21.1 Perhutanan dan Pembalakan

Perhutanan dan pembalakan termasuk pengeluaran kayu balak untuk industri berasaskan kayu, meliputi pengekstrakan dan pengumpulan produk hutan bukan kayu yang tumbuh liar. Selain pengeluaran kayu balak, aktiviti perhutanan yang menghasilkan produk melalui proses minima seperti kayu api,

kayu arang, reja kayu dan kayu balak yang digunakan dalam bentuk belum diproses (kayu cerucuk, kayu pulpa dan lain-lain).

21.2 Perikanan dan Akuakultur

Perikanan ialah penangkapan, pemungutan dan pembiakan hidupan laut daripada lautan, pinggir pantai, perairan pendalaman dan kuala atas dasar komersil dan untuk kegunaan sendiri, tetapi bukan untuk bersukan.

Akuakultur ialah proses pengeluaran yang melibatkan pengkulturan (termasuk tuaian) organisma akuatik dengan menggunakan teknik yang direka bentuk untuk meningkatkan pengeluaran organisma tersebut melebihi kapasiti persekitaran semulajadinya.

22. PERLOMBONGAN DAN PENGKUARIAN

Perlombongan dan pengkuarian termasuk pengekstrakan mineral yang terjadi secara semulajadi seperti pepejal (batu arang dan bijih), cecair (petroleum) atau gas (gas asli). Pengekstrakan boleh dijalankan melalui pelbagai kaedah seperti perlombongan bawah tanah atau dedah, pengoperasian telaga, perlombongan dasar laut dan lain-lain;

a. Perlombongan adalah ditakrif sebagai pengestrakan, pembersihan dan pemanfaatan mineral-mineral semulajadi, berbentuk pepejal seperti arang batu dan bijih, cecair seperti minyak mentah dan berbentuk gas seperti gas asli. Perlombongan termasuk lombong bawah tanah dan lombong permukaan, kuari dan telaga-telaga dan semua kegiatan tambahan untuk pembersihan dan pemanfaatan bijih dan mineral mentah lain seperti pemecahan, penapisan, pembasuhan, pembersihan, penggredan, pengilangan, pengapungan, peleburan, penggentelan, pengkacipan dan persiapan-persiapan lain yang diperlukan bagi menyediakan bahan-bahan ini untuk membolehkannya dipasarkan. Aktiviti perlombongan juga dikelaskan kepada kumpulan-kumpulan berdasarkan mineral utama yang dikeluarkan.

b. Pengkuarian merujuk kepada aktiviti pengekstrakan dari lombong atau kuari dan pengorekan mendapan lanar (aluvium), pemecahan batu dan penggunaan garam

paya. Produk ini digunakan dengan meluas dalam sektor pembinaan (contoh pasir, batu dan lain-lain), pembuatan bahan mentah (contoh tanah liat, gipsum, kalsium, dan lain-lain). Ia termasuk pengkuarian, pemotongan kasar bongkah batu dan batu bangunan seperti marmar, granit, batu pasir, dan lain-lain, pengkuarian, pemecahan dan pemotongan batu kapur, perlombongan gipsum dan anhidrit, perlombongan kapur dan dolomit, pengekstrakan dan penggorekan pasir industri, pasir untuk pembinaan dan kerikil, memecah dan menghancur batu dan kerikil, pengkuarian pasir dan perlombongan tanah liat, refraktori tanah liat dan kaolin. Ia juga termasuk perlombongan mineral kimia dan baja, pengekstrakan tanah gambut, pengekstrakan garam dan lain-lain.

c. Petroleum dan gas asli merujuk kepada pengeluaran petroleum mentah, perlombongan dan pengekstrakan minyak daripada minyak batu syal dan pasir minyak dan pengeluaran gas asli dan perolehan semula cecair hidrokarbon. Ia termasuk keseluruhan aktiviti pengoperasian dan/atau pembangunan kelengkapan lapangan minyak dan gas, termasuklah aktiviti seperti penggerudian, penyiapan dan melengkapkan telaga, operasi pengasingan, pemisahan emulsi, peralatan penyahkelodak dan penyambungan aktiviti lapangan untuk petroleum mentah dan semua aktiviti dalam penyediaan minyak dan gas sehingga ke tempat penghantaran daripada pusat pengeluaran. Ia juga termasuk aktiviti sokongan bagi pengekstrakan petroleum dan gas seperti perkhidmatan lapangan minyak dan gas, yang dibuat berdasarkan kontrak atau yuran, eksplorasi telaga minyak dan gas dan penggerudian ujian dan aktiviti penggerekan (boring) yang baru diliputi dalam Banci Ekonomi 2016.

23. PEMBUATAN

Pembuatan adalah ditakrifkan sebagai perubahan fizikal atau kimia ke atas bahan atau komponen menjadi produk baru sama ada kerja itu dilakukan oleh jentera yang dijalankan dengan tangan, sama ada dijalankan dalam kilang atau di rumah pekerja, dan sama ada barang keluaran dijual secara borong atau runcit. Sebanyak 259 industri diliputi berdasarkan kategori yang dikelaskan di bawah Seksyen C – Pembuatan, Piawaian Klasifikasi Industri Malaysia (MSIC), 2008 Versi. 1.0.

24. PEMBINAAN

Pembinaan ditakrifkan sebagai pembinaan baru, pengubahsuaian, pembaikan dan perobohan. Pemasangan sebarang jenis jentera atau peralatan yang dipasang ketika pembinaan asal adalah diambil kira, demikian juga bagi pemasangan jentera atau peralatan selepas pembinaan asal tetapi memerlukan perubahan struktur bagi pemasangannya. Sebanyak 72 industri diliputi berdasarkan kategori yang dikelaskan di bawah Seksyen F – Pembinaan, Piawaian Klasifikasi Industri Malaysia (MSIC), 2008 Versi 1.0.

25. PERKHIDMATAN

25.1 Perkhidmatan (Bekalan elektrik, gas, wap dan pendingin udara)

Meliputi semua pertubuhan yang terlibat dengan aktiviti bekalan elektrik, gas, wap dan pendinginan udara sebagai kegiatan utama. Sebanyak lapan industri diliputi berdasarkan kategori yang dikelaskan di bawah Seksyen D, Piawaian Klasifikasi Industri Malaysia (MSIC), 2008 Versi. 1.0. Bekalan elektrik, gas, wap dan pendinginan udara adalah ditakrifkan sebagai aktiviti pembekalan tenaga elektrik, gas asli, wap, air panas dan seumpamanya melalui satu infrastruktur (rangkaian) tetap bagi talian, saluran utama dan paip di kawasan perindustrian atau bangunan tempat kediaman. Oleh itu, seksyen ini termasuk operasi utiliti elektrik dan gas yang menjana, mengawal dan mengagih tenaga elektrik atau gas.

25.2 Perkhidmatan Bekalan Air dan Pembentungan

Meliputi semua pertubuhan yang terlibat dalam sektor bekalan air, pembetungan, pengurusan sisa dan aktiviti pemulihan. Sebanyak 18 kod industri di peringkat 5-digit diliputi berdasarkan kategori yang dikelaskan di bawah Seksyen E mengikut Piawaian Klasifikasi Industri Malaysia (MSIC), 2008 Versi. 1.0. Takrif yang digunakan adalah selaras dengan Piawaian Klasifikasi Industri Malaysia (MSIC), 2008 Versi. 1.0 iaitu aktiviti yang berkaitan dengan pengurusan sisa (termasuk pungutan, perawatan dan pelupusan) seperti sisa terjadual, sisa pepejal dan air sisa daripada perindustrian dan isi rumah, termasuk juga pemulihan bahan dan tapak yang tercemar. Hasil sisa daripada

proses perawatan boleh dilupus atau menjadi input kepada proses pengeluaran yang lain. Aktiviti yang berkaitan dengan perawatan dan bekalan air juga dimasukkan dalam sektor ini.

25.3 Perdagangan Edaran

Perdagangan edaran merangkumi perdagangan borong, perdagangan runcit dan kenderaan bermotor.

25.4 Perdagangan Borong

Perdagangan Borong meliputi tujuh kumpulan seperti di bawah:

i. Jualan borong berdasarkan kontrak atau yuran;
ii. Jualan borong bahan mentah pertanian dan haiwan hidup;
iii. Jualan borong makanan, minuman dan tembakau;
iv. Jual borong barangan isi rumah;
v. Jualan borong jentera, peralatan dan bekalan;
vi. Lain-lain pengkhususan jual borong; dan
vii. Perdagangan borong tanpa pengkhususan.

25.5 Perdagangan Runcit

Perdagangan Runcit meliputi sembilan kumpulan seperti di bawah:

i. Jualan di kedai bukan pengkhususan;
ii. Jualan runcit makanan, minuman dan tembakau di kedai pengkhususan Jualan runcit di kedai khusus yang menjual bahan api kenderaan;
iii. Jualan runcit di kedai khusus yang menjual peralatan komunikasi dan Maklumat;
iv. Jualan runcit di kedai khusus yang menjual;
v. Peralatan lain isi rumah;
vi. Jualan runcit di kedai khusus yang menjual;
vii. Barangan kesenian dan rekreasi;
viii. Jualan runcit di kedai khusus yang menjual barangan lain;
ix. Jualan runcit di gerai dan pasar; dan
x. Jualan runcit bukan di kedai, gerai atau pasar.

25.6 Kenderaan Bermotor

Kenderaan Bermotor meliputi empat kumpulan seperti di bawah:

i. Jualan kenderaan bermotor;
ii. Penyelenggaraan dan pembaikan kenderaan bermotor;
iii. Jualan komponen dan aksesori kenderaan bermotor; dan
iv. Jualan penyelenggaraan dan pembaikan motosikal dan komponen dan aksesori berkaitan.

25.7 Perkhidmatan Pengangkutan & Penyimpanan

Aktiviti perkhidmatan pengangkutan & penyimpanan adalah seperti berikut:

Pengangkutan darat

i. Kereta api/Transit Aliran Ringan;
ii. Perkhidmatan bas;
iii. Perkhidmatan teksi & kereta sewa;
iv. Pengangkutan muatan jalan raya; dan
v. Pengangkutan darat lain.

Pengangkutan air

i. Pengangkutan laut; dan
ii. Pengangkutan air pendalaman.

Pengangkutan udara

Penggudangan & aktiviti sokongan

i. Penyimpanan & gudang;
ii. Pengoperasian terminal;
iii. Tempat letak kereta;
iv. Pengoperasian lebuh raya;
v. Pengoperasian pelabuhan;
vi. Pengendalian kargo/pemunggahan;
vii. Agensi perkapalan & penghantaran; dan
viii. Lain-lain aktiviti sokongan Perkhidmatan.

Perkhidmatan pos & kurier

i. Perkhidmatan pos & kurier.

25.8 Perkhidmatan Kewangan

Pertubuhan berdaftar yang terlibat dalam perkhidmatan kewangan yang merangkumi aktivti utama berikut:

i. Aktiviti perantaraan kewangan;
ii. Aktiviti perkhidmatan kewangan lain dan aktiviti sokongan kepada perkhidmatan kewangan;
iii. Aktiviti insurans/takaful, insurans/takaful semula dan tabungan pencen & hemat; dan
iv. Aktiviti sokongan kepada insurans/takaful dan tabungan pencen.

25.9 Perkhidmatan Hartanah

Pertubuhan berdaftar yang terlibat dalam perkhidmatan hartanah yang merangkumi aktiviti utama berikut:

i. Aktiviti hartanah bagi harta milikan sendiri atau pajakan; dan
ii. Aktiviti hartanah atas dasar bayaran atau kontrak.

25.10 Perkhidmatan Penginapan

Pertubuhan berdaftar yang terlibat dalam penginapan yang merangkumi aktiviti iaitu Hotel (termasuk hotel resort) & hotel apartmen, Hotel bajet, Chalet, Rumah rehat/rumah tetamu/asrama/*bed & breakfast*/tapak perkhemahan.

25.11 Perkhidmatan Maklumat dan Komunikasi

Pertubuhan berdaftar yang terlibat dalam aktiviti utama berikut:

i. Penerbitan;
ii. Penerbitan wayang gambar, video & program televisyen, rakaman bunyi & penerbitan muzik;
iii. Pemprograman dan penyiaran;
iv. Perkhidmatan telekomunikasi;
v. Pengaturcaraan komputer, perundingan & aktiviti yang berkaitan; dan
vi. Perkhidmatan Maklumat.

25.12 Pertubuhan/ Syarikat Perniagaan

Sesebuah pertubuhan ditakrifkan sebagai 'satu unit ekonomi yang bergiat di bawah satu hak milik atau penguasaan tunggal, iaitu di bawah satu entiti yang

sah. Ia menjalankan satu jenis aktiviti ekonomi utama di satu tempat/lokasi fizikal'. Setiap pertubuhan diberikan klasifikasi industri berdasarkan aktiviti utamanya. Bagi pertubuhan yang menjalankan pelbagai aktiviti, unit yang bergiat dalam aktiviti yang berasingan dalam satu lokasi yang sama terdiri daripada entiti pertubuhan yang berbeza.

25.13 Nilai Ditambah

Nilai ditambah ialah tambahan kepada nilai komoditi dan perkhidmatan yang disumbangkan oleh sesebuah pertubuhan dan ia diperoleh daripada perbezaan nilai output kasar dengan nilai input perantaraan.

25.14 Bilangan Pekerja

Bilangan pekerja dalam sesebuah pertubuhan ditakrifkan sebagai jumlah bilangan orang yang diambil bekerja pada bulan Disember atau pada tempoh pembayaran gaji terakhir bagi tahun rujukan. Bilangan orang yang bekerja termasuk semua pemilik yang bekerja dan rakan niaga yang aktif, pekerja keluarga tidak bergaji dan pekerja bergaji. Termasuk dalam golongan ini ialah pekerja sambilan yang terdapat di dalam daftar gaji dan pekerja yang mogok, berpiket dan bercuti jangka pendek (cuti sakit, cuti rehat atau cuti kecemasan). Tidak termasuk pekerja yang cuti berpanjangan.

25.15 Nilai Harta Tetap

Harta tetap meliputi semua barang, baru atau terpakai, aset ketara dan aset tidak ketara yang mempunyai hayat produktif lebih daripada setahun (seperti tanah, bangunan, jentera dan alat kelengkapan, termasuk kelengkapan pengangkutan). Nilai yang dilaporkan adalah nilai seperti pada penghujung tahun rujukan dan ia mengikut buku akaun unit yang melaporkan. Ia termasuk perolehan baru sepanjang tahun berkenaan tetapi tidak termasuk harta yang dilupuskan pada tahun tersebut. Ianya adalah nilai bersih setelah ditolak susut nilai.

26. ASAS STATISTIK

26.1 Penengah (Median)

Penengah (median) ialah nilai tengah apabila semua data disusun dalam turutan menaik atau menurun.

26.2 Min

Min ialah purata yg diperoleh apabila jumlah data dibahagikan dgn bilangan data.

26.3 Mod

Mod ialah nilai atau item yg berlaku paling kerap.

27. NOTA DAN SIMBOL

Hasil tambah bagi peratusan mungkin tidak sama dengan jumlah yang ditunjukkan disebabkan oleh pembundaran kepada satu titik perpuluhan.

0.0	Kurang daripada setengah unit terkecil yang ditunjukkan. Misalnya, kurang daripada 0.05 peratus
-	Tiada/ kosong
W.P.	Wilayah Persekutuan
RM	Ringgit Malaysia
n.a	Data tidak tersedia/ tidak berkenaan
*	Bilangan pertubuhan/ syarikat perniagaan kurang daripada tiga (3)
e	Anggaran
p	Permulaan
t.t.t.l	Tidak terkelas di tempat lain

Muka surat ini sengaja dibiarkan kosong
This page is deliberately left blank

PERTANYAAN BERHUBUNG DENGAN PENERBITAN INI BOLEH JUGA DIBUAT DI PEJABAT PERANGKAAN NEGERI SEPERTI BERIKUT:

Pengarah,
Jabatan Perangkaan Malaysia Negeri
Johor, Tingkat 14, Menara Tabung Haji,
Jalan Air Molek,
80000 Johor Bahru, Johor.
Tel. : 07-225 3700
Faks : 07-224 9972
E-mel : jpjohor@dosm.gov.my

Pengarah,
Jabatan Perangkaan Malaysia Negeri Kedah,
Aras 1, Zon C, Wisma Persekutuan,
Pusat Pentadbiran Kerajaan Persekutuan,
Bandar Muadzam Shah,
06550 Anak Bukit, Alor Setar, Kedah.
Tel. : 04-700 1240
Faks : 04-733 8412
E-mel : jpkedah@dosm.gov.my

Pengarah,
Jabatan Perangkaan Malaysia Negeri Kelantan,
Tingkat 8, Bangunan Persekutuan,
Jalan Bayam,
15514 Kota Bharu, Kelantan.
Tel. : 09-741 9449
Faks : 09-748 2142
E-mel : jpkelantan@dosm.gov.my

Pengarah,
Jabatan Perangkaan Malaysia Negeri
Melaka, Aras 7 & 8, Wisma Persekutuan,
Jalan MITC, Hang Tuah Jaya,
75450, Ayer Keroh,
Melaka.
Tel. : 06-252 2725
Faks : 06-252 2711
E-mel : jpmelaka@dosm.gov.my

Pengarah,
Jabatan Perangkaan Malaysia Negeri
Sembilan, Tingkat 12, Wisma Persekutuan,
Jalan Dato' Abdul Kadir,
70000 Seremban,
Negeri Sembilan.
Tel. : 06-765 5000
Faks : 06-765 5002
E-mel : jpnsembilan@dosm.gov.my

Pengarah,
Jabatan Perangkaan Malaysia Negeri
Pahang, Tingkat 7, Bangunan Persekutuan,
Jalan Gambut,
25000 Kuantan, Pahang.
Tel. : 09-516 3931/7
Faks : 09-514 4636
E-mel : jppahang@dosm.gov.my

Pengarah,
Jabatan Perangkaan Malaysia Negeri Pulau
Pinang,
Tingkat 6, Bangunan Persekutuan,
10400 Jalan Anson,
Pulau Pinang.
Tel. : 04-226 6244
Faks : 04-229 9499
E-mel : jppulaupinang@dosm.gov.my

Pengarah,
Jabatan Perangkaan Malaysia Negeri
Perak, Tingkat 3, Blok A,
Bangunan Persekutuan Ipoh,
Jalan Dato' Seri Ahmad Said (Greentown),
30450 Ipoh, Perak.
Tel. : 05-255 4963
Faks : 05-255 1073
E-mel : jpperak@dosm.gov.my

Pengarah,
Jabatan Perangkaan Malaysia Negeri
Perlis, Tingkat 1,
Bangunan Perodua Kangar,
No. 2C, Persiaran Jubli Perak
01000 Kangar, Perlis.
Tel. : 04-977 1221
Faks : 04-977 1223/04-976 8950
E-mel : jpperlis@dosm.gov.my

Pengarah,
Jabatan Perangkaan Malaysia Negeri Selangor,
Tingkat 9, Bangunan Darul Ehsan,
Jalan Indah, Seksyen 14,
40000 Shah Alam, Selangor.
Tel. : 03-5515 0200
Faks : 03-5518 0408
E-mel : jpselangor@dosm.gov.my

Pengarah,
Jabatan Perangkaan Malaysia Negeri
Terengganu, Tingkat 9, Wisma Persekutuan,
Jalan Sultan Ismail,
20200 Kuala Terengganu, Terengganu.
Tel. : 09-622 3062
Faks : 09-622 9659
E-mel : admin_jptrg@dosm.gov.my

Pengarah,
Jabatan Perangkaan Malaysia Negeri Sabah,
Tingkat 1-3, Blok C,
Kompleks Pentadbiran Kerajaan Persekutuan Sabah,
Jalan UMS, Beg Berkunci No. 2046,
88999 Kota Kinabalu, Sabah.
Tel. : 088-484 602
Faks : 088-484 659
E-mel : jpsabah@dosm.gov.my

Pengarah,
Jabatan Perangkaan Malaysia Negeri Sarawak,
Tingkat 7 & 8, Bangunan Tun Datuk Patinggi
Tuanku Haji Bujang, Jalan Simpang Tiga,
93514 Kuching, Sarawak.
Tel. : 082-240 287
Faks : 082-242 609
E-mel : sarawak@dosm.gov.my

Pengarah,
Jabatan Perangkaan Malaysia
Wilayah Persekutuan,
Tingkat 14 & 15, Wisma FGV,
Jalan Raja Laut,
50350 Kuala Lumpur. Tel.
: 03-2267 2400
Faks : 03-2274 5075
E-mel : jpwpkl@dosm.gov.my

ENQUIRIES ABOUT THIS PUBLICATION CAN ALSO BE MADE AT THE FOLLOWING STATE STATISTICS OFFICES:

Director,
Department of Statistics, Malaysia, Johor,
14th Floor, Menara Tabung Haji,
Jalan Air Molek,
80000 Johor Bahru, Johor.
Tel. : 07-225 3700
Fax : 07-224 9972
Email : jpjohor@dosm.gov.my

Director,
Department of Statistics, Malaysia, Kedah,
1st Floor, Zon C, Wisma Persekutuan,
Pusat Pentadbiran Kerajaan
Persekutuan, Bandar Muadzam Shah,
06550 Anak Bukit, Alor Setar, Kedah.
Tel. : 04-700 1240
Fax : 04-733 8412
Email : jpkedah@dosm.gov.my

Director,
Department of Statistics, Malaysia, Kelantan,
8th Floor, Bangunan Persekutuan,
Jalan Bayam,
15514 Kota Bharu, Kelantan.
Tel. : 09-741 9449
Fax : 09-748 2142
Email : jpkelantan@dosm.gov.my

Director,
Department of Statistics, Malaysia, Melaka,
7th & 8th Floor, Wisma Persekutuan,
Jalan MITC, Hang Tuah Jaya,
75450, Ayer Keroh,
Melaka.
Tel. : 06-252 2725
Fax : 06-252 2711
Email : jpmelaka@stats.gov.my

Director,
Department of Statistics, Malaysia, Negeri Sembilan,
12th Floor, Wisma Persekutuan,
Jalan Dato' Abdul Kadir,
70000 Seremban,
Negeri Sembilan.
Tel. : 06-765 5000
Fax : 06-765 5002
Email : jpnsembilan@dosm.gov.my

Director,
Department of Statistics, Malaysia, Pahang,
7th Floor, Bangunan Persekutuan,
Jalan Gambut,
25000 Kuantan, Pahang.
Tel. : 09-516 3931/7
Fax : 09-514 4636
Email : jppahang@dosm.gov.my

Director,
Department of Statistics, Malaysia, Pulau Pinang,
6th Floor, Bangunan Persekutuan,
10400 Jalan Anson,
Pulau Pinang.
Tel. : 04-226 6244
Fax : 04-229 9499
Email : jppulaupinang@dosm.gov.my

Director,
Department of Statistics, Malaysia, Perak,
3rd Floor, Block A,
Bangunan Persekutuan Ipoh,
Jalan Dato' Seri Ahmad Said (Greentown),
30450 Ipoh, Perak.
Tel. : 05-255 4963
Fax : 05-255 1073
Email : jpperak@dosm.gov.my

Director,
Department of Statistics, Malaysia, Perlis,
1st Floor, Bangunan Perodua Kangar,
No. 2C, Persiaran Jubli Perak
01000 Kangar, Perlis.
Tel. : 04-977 1221
Fax : 04-977 1223/04-976 8950
Email : jpperlis@dosm.gov.my

Director,
Department of Statistics, Malaysia, Selangor,
9th Floor, Bangunan Darul Ehsan,
Jalan Indah, Seksyen 14,
40000 Shah Alam, Selangor.
Tel. : 03-515 0200
Fax : 03-5518 0408
Email : jpselangor@dosm.gov.my

Director,
Department of Statistics, Malaysia, Terengganu,
9th Floor, Wisma Persekutuan,
Jalan Sultan Ismail,
20200 Kuala Terengganu, Terengganu.
Tel. : 09-622 3062
Fax : 09-622 9659
Email : admin_jptrg@dosm.gov.my

Director,
Department of Statistics, Malaysia, Sabah,
Level 1-3, Block C,
Kompleks Pentadbiran Kerajaan Persekutuan Sabah,
Jalan UMS, Beg Berkunci No. 2046,
88999 Kota Kinabalu, Sabah.
Tel. : 088-484 602
Fax : 088-484 659
Email : jpsabah@dosm.gov.my

Director,
Department of Statistics, Malaysia, Sarawak,
7th & 8th Floor, Bangunan Tun Datuk Patinggi Tuanku Haji Bujang, Jalan Simpang Tiga,
93514 Kuching, Sarawak.
Tel. : 082-240 287
Fax : 082-242 609
Email : sarawak@dosm.gov.my

Director,
Department of Statistics,
Malaysia, Federal Territories,
14th & 15th Floor, Wisma FGV,
Jalan Raja Laut,
50350 Kuala Lumpur.
Tel. : 03-2267 2400
Fax : 03-2274 5075
Email : jpwpkl@dosm.gov.my

ISBN 978-967-253-400-2

www.dosm.gov.my

@StatsMalaysia